

QAZIQ'IN TASHKENT ILMIY JAMIATIDAN CHIQARILGAN DIZINI

NIBELUNG'LAR DESTANI

Qaziq'ing Bosh Ustasi

NIBELUNG'LAR DESTANI

Çeviren: Bilge Umar

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 1545
Kâzım Taşkent
Klasik Yapıtlar Dizisi - 44
Nibelung'lar Destanı
Özgün Adı: Das Nibelungenlied
Çeviren: Bilge Umar
Kitap Editörü: Ayça Sabuncuoğlu
Redaksiyon: Ali Osman Öztürk
Düzeltili: Fahri Güllüoğlu
Kapak Tasarımı: Mehmet Ulusel
© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2001
Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 285 Beyoğlu 80050 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.yapikrediyayinlari.com>
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr

SUNUŞ

Destanın Konusu

Nibelung'lar Destanı, iki ana parçadan oluşur.

Birinci parçanın konusu, pek kısaca, Siegfried'in öldürülmesidir. Olağanüstü güce ve yakışıklılığa sahip Han oğlu Sieg-fried, Ren boyundaki Worms kentini başkent edinmiş Burgund Hanları'nın kızkardeşi, olağanüstü güzel Han kızı Kriemhild ile tanışır, evlenir. Ama Kriemhild, kendi yengesi (erkek kardeşleri, ortak egemenlik süren üç Han'dan en büyüğü ve en çok sözü geçeni Gunther'in, Siegfried ile birlikte bazı hilelere başvurarak Buzyurdu/İzlanda'dan gelin getirdiği, o ülkenin Sultan'ı) Brünhild ile kadınca bir çekişmeye girip, herkesin önünde yapılan bir ağız dalaşında onu çok küçük düşürür. Kendi Hatunu Brünhild'in öcünü almak ve Siegfried'in Burgund Hanları'na üstün bir durumda bulunmasına son vermek isteyen Burgund Beyleri'nden Hagen, Gunther Han ile bir olur, Siegfried'in ölümüyle bitecek bir düzeni hazırlarlar ve Siegfried bir kaynaktan su içmekteyken Hagen onu arkasından mızraklayarak öldürür.

Destanın ikinci parçası ise, Kriemhild'in öcünü anlatır. Bu parça aslında ayrı bir yapıt iken, elimizdeki Das Nibelungenlied (Nibelung'lar Türküsü) metnini üreten ozan, onu az önce sözü edilen destanla birleştirmiş ve ikinci parçanın anlatımına "evveliyat" kazandırmıştır. Siegfried'in dul eşi, ortaçağ Almanlarının Etzel adıyla tanıdığı Hun Hakanı Attilâ ile evlenir, ona bir oğul doğurur. Ancak, el üstünde tutulmasına, pek büyük erk kazanmasına rağmen, Hagen'dan öç almak isteği hep içinde kalmıştır. Bunu Attilâ'ya sezdirmez. Hagen'ın ölümüyle bitecek bir düzen kurar. Hısımlarını çok özlediğini söyleyerek, Attilâ'nın Burgund Hanları'nı kendi başkentine bir şenlik vesilesiyle çağırmasını sağlar. Hagen da, öldürüleceğini bildiği halde onlarla birlikte gelir.

Burgund Hanları, gerekirse kendilerini savunabilmek için neredeyse bir ordu ile gelmişlerdir ve Attilâ'nın başkentinde hep zırh kuşanmış, tam savaş donanımında gezerler. Kriemhild, yalnızca Hagen'ı öldürtmek istediği halde, Burgund Hanları ve Beyleri, bir teklerinin bile sağ kalmayacağını bile bile, mertlik ve dayanışma gösterirler; Attilâ'nın başkentinde, hatta sarayında büyük çatışmalar olur, Burgund'ların hepsi öldürülür ama canlarını çok pahalıya satarlar, kendi sayılarının kat kat fazlasınca Hun ve Hun bağımlısı bahadırı haklarlar. En sonda, Kriemhild de öldürülür.

Destanın Tarihsel Dayanağı

Birinci parçanın herhangi bir tarihsel dayanağı saptanabilmiş değildir. Buna karşılık, ikinci parçada, tarihsel gerçek kırıntılarının bulunduğu ve bunların, tüm destanlarda olduğu üzere ayrı ayrı dönemlerin malzemesi bir tek döneme, Attilâ çağına yığılarak, bire bin katılarak, inanılmaz abartmalardan geri kalınmayarak, biraz da masal çeşnisi ile, "Bey konaklarında saz eşliğinde anlatılması zevkle dinlenecek bir uzun öykü" haline dönüştürüldüğü biliniyor. Tarihsel gerçek, adı en eski belgelerde genellikle Gundahar diye ya da buna yakın biçimlerde geçen bir Han (bu kişi, destanda Gunther olmuştur) yönetimindeki, Skandinav kökenli Germen'lerden Burgund'ların 406 yılında Ren ırmağı boyuna geldikleri, Roma egemenliğine boyun eğerek Worms yöresine yerleştikleri, sonra Roma'lılarla aralarının bozulduğu ve Gundahar komutasındaki Burgund ordusunun 436 yılında, Aetius bağımlısı, onun hizmetindeki Hun akıncılarına yenildiği, Burgund Beyleri'nin kılıçtan geçirildiğidir. Bazı kaynaklar Gundahar'ın da o arada öldürüldüğünü söylerken, diğerleri, onun tutsak düştüğünü ve Aetius'un buyruğuyla Sapaudia'da (Savoie) yaşamak zorunda kaldığı

yolunda bilgi veriyor. Destan, öldürülen Burgund soylularını yüceltmek üzere, tarihsel olayın gerçeğini pek çok çarpıtmaktadır.

Destanın Üretiliş Tarihi ve Üreteni

Elimizdeki metin, 1200'lü yılların ürünüdür. Ama elbette ki bunu üreten ozan, çağdaşımız bir romancı, öykücü, türkü sözü yazarı vb. işlevinde olmadı; bize ulaşan Das Nibelungenlied, tıpkı İlyada gibi, nice ozanın eklemeleriyle yüzyıllar boyunca gelişen bir destan anlatımının kendi çağında var olan malzemesini işleyen, zenginleştiren bir âhir zaman ozanının ürünü oldu. Das Nibelungenlied'in gerek birinci gerek ikinci parçasının "müsveddesi" denebilecek destanların metinleri, çeşitli el yazmalarının gösterdiği bazı farklılıklarla, bize ulaşmıştır. Diğer yandan, nasıl İlyada, kendisinin üretildiği ve Bey konaklarında saz eşliğinde "teganni edildiği" çağda, o konaklarda yaşayan insanların tümünün bildiği bir destanlar sistemi içinde belli bir olayın (Troia Savaşı'nın) küçük bir bölümünü anlatıyorsa, ortaçağ Germen dünyasının da hayli ayrıntılı, birbirine geçmiş bir destanlar sistemi vardı. Bazı destan kişileri, okuyacağınız çeviriye eklediğim açıklama dipnotlarında göreceğiniz üzere, o sistemin çeşitli parçalarında boy gösteriyorlardı, bu arada Nibelung'lar Destanı'nda da boy gösteriyorlardı. Bunun yadırganacak yanı ilke olarak yok ama, hiç de yok değil; gerçekten, o kişilerin kiminde de köken yönünden tarihsel gerçeklik vardı ve destanda yansımaları gördüğümüz kişilerin tarihteki gerçekleri, ayrı ayrı birtakım dönemlerde yaşamışlardı. Örneğin, Nibelung'lar Destanı ikinci parçasının eni konu önemli kişilerinden Verona'lı Dietrich Han'ın kökeni, İtalya'da 493-526 arasında egemenlik sürmüş Ostrogot Kralı Büyük Theoderich'tir ki, görüldüğü üzere bu kişi Burgund'ların 436'da kıyımdan geçirilmesinin, hatta Attilâ'nın 453'te ölümünün çok sonrasının insanıdır.

Das Nibelungenlied, bize ulaşan metniyle, tıpkı İlyada'yı "yazan" rhapsod (türkü dikicisi), Bey konaklarında ağırlanan saz çalıcı ozan ya da ozanlar gibi biri tarafından, 1200'lü yıllarda üretildi. Bu kişinin adı bilinmiyor. Bugünkü Avusturya ülkesinde bulunan sarayların, şatoların birinden ötekine gidip gelen bir ozan olduğu sanılıyor.

Günümüze ulaşmış, özgün metni içeriyor sayılan, 13. yüzyıldan kalma eski el yazmaları üç tanedir. Bunlara A, B, C yazmaları deniyor. A yazması, şimdi Münih'te; B yazması, İsviçre'de St. Gallen'da; C yazması, (Almanya'da, Tuna'nın başlangıç bölümündeki) Donaueschingen'dadır. Aralarında bazı küçük farklar vardır. En güvenilir sayılan, B yazmasıdır. Doğaldır ki, biz bugünün Türkleri Orhun yazıtlarındaki metni ne kadar anlayabiliyor isek, o yazmaların dilini de çağımızın Almanları o kadar anlayabiliyor. O metinleri sökebilmek, Alman dilinin Orta Yüksek Almanca aşaması üzerinde özel uzmanlığı bulunan kişilerin işidir. Bu uzmanlardan Felix Genzmer, yapıtın çağdaş Almancaya çevirisini yapmıştır ve o çeviriyi Reclam-Verlag (yayınevi), Stuttgart'ta 1959'da yayımlamıştır. Bu, yapıtın aslında olduğu gibi, koşuk biçiminde (manzum) bir çeviridir, 2437 dörtlükten oluşur. Bir diğer uzman, Arthur Thomas Hatto da, özgün metni İngilizceye çevirmiş, onun çevirisi Penguin Books yayınevinde Londra'da 1965'te yayımlanmıştır. Ancak, Hatto, Orta Yüksek Almancadaki uzmanlık bilgisine rağmen, yapıtı aslındaki gibi koşuk biçiminde çevirememiş, düzyazı çevirisi vermiştir ve elbette ki yapıtın anlatımı bâki kalmış, tüm şiirselliği uçmuş gitmiştir. Bense, iki çeviriden de yararlanarak, tıpkı Azra Erhat/A. Kadir'in İlyada çevirisi gibi, "serbest şiir" tekniğinde koşuk biçimli çevirdim, hatta arada 7+7 hece ölçüsünü, denk düştüğü ölçüde kullandım.^[1]

Çeviriyi, tat alarak okuyacağınızı umarım.

DESTANIN BAŞLICA KİŞİLERİ

Alberich: Nibelung Han oğullarının hizmetinde ve onların hazinesinin koruyucusu bir cüce. Bu görevinde, buyruğundaki başka cüceler ona yardımcı olmaktadır. Siegfried, Nibelung Han oğullarını çatışmada yenip öldürerek onların yerine geçince (ülkelerinin, mallarının sahibi olunca) aynı görevleri Siegfried Han hizmetinde yürütmüştür. Cücedir ama, Siegfried ile ilk karşılaştığında onunla dövüşmeye kalkıştığına göre pek de “küçücük bir şey” değildir.

Aldrian: Burgund Atlı Beyleri’nden ve destanın başkişilerinden Hagen ile Dankwart’ın babası.

Amelung’lar: Verona’yı başkent edinmiş Dietrich Han’ın soyu. Uyrukları da bu adla anılıyor (tıpkı Osmanlılar deyişindeki gibi).

Astold: Melk hisarının Bey’i.

Attilâ: Bkz. Etzel.

Balmung: Siegfried’in kılıcı; Hagen yiğidi öldürünce bu kılıcı da sahiplenir; sonra Kriemhild onu aynı kılıçla ve kendi eliyle öldürür.

Bleda: Destanın özgün metninde Blodelin/Blödelin. Attilâ’nın kardeşi (destanda küçük kardeş; aslında büyüğü idi). Dankwart’ın birdenbire kılıç vurmasıyla öldürülür (Gerçek Bleda’yı egemenlik çekişmesi üzerine Attilâ’nın kendisi öldürmüştü).

Botelung: Destana bakılırsa Etzel/Attilâ’nın babasının adı böyleymiş (gerçekte, en güçlü sayılan olasılıkla, Muncuk Han).

Brünhild: Buzyurdu/İzlanda’nın insanüstü güce sahip kız Sultan’ı. Gunther’le evlenir.

Dankrat: Worms’u başkent edinmiş, ortaklaşa egemenlik süren üç Burgund Hanı Gunther, Gernot, Giselher’in çoktan ölmüş babası, Ute Hatun’un kocası.

Dankwart: Hagen’ın küçük kardeşi; Burgund Beyi.

Dietrich: Ortaçağ Almanlarının Bern dediği kentlerden Verona’yı başkent edinmiş Han; ülkesinden ayrılmak zorunda kalmış, Attilâ’nın sarayına sığınmıştır ve onun bağımlısıdır. Bkz. s. 278.

Ekkewart: Burgund Beyleri’nin en yüksek rütbelilerinden biri (Markgraf rütbelidir). Kriemhild’in hizmetindedir.

Else: Bavyera ülkesinin Tuna boyundaki bölümüne egemen, Markgraf rütbeli bir Bey. Gelfrat’ın küçük kardeşi ve bağımlısı. Her ikisi, ülkelerinden geçmekte olan Burgund’larla çatışmaya girerler; Gelfrat öldürülür, Else kaçır.

Etzel/Attilâ: Destanda çok dürüst, iyi yürekli, mert bir Han olarak tanıtılıyor, ancak nedense Burgund’ların azgınlıkları karşısında pek fazla uyuşuk kalıyor, üstelik ikide bir ağlıyor.

Gelfrat: Bavyera Hanı; Else’nin ağabeyi. Bkz. yukarıda Else.

Gere: Burgund Beyleri içinde, Markgraf rütbeli olan bir diğeri.

Gernot: Ortaklaşa egemenlik süren üç Burgund Hanı'ndan ortanca olanı.

Giselher: Aynı Han'lardan en küçük olanı.

Gotelind: Attilâ bağımlısı Pöchlarn Markgrafi Rüdeger'in eşi.

Gunther: Üç Burgund Hanı kardeşten yaşça en büyük ve en çok sözü geçer olanı; Brünhild'in kocası.

Hagen: Burgund'ların en önde gelen Bey'lerinden; üç Han'ın hısıımıdır, Dankwart'ın ağabeyidir. Öz mülkü Troneck/Tronje hisarıdır. Bunun yerini saptayamadım. Bugünkü Almanya ve Avusturya'da bu adı taşıyan hiçbir yerleşim yoktur. Yeğeni (kızkardeşinin oğlu) Ortwein, Metz Beyi olduğuna göre Troneck de belki o yakınlarda, bugünkü Almanya dışında bulunan bir hisar idi.

Haward: Attilâ'nın sarayına sığınmış, onun bağımlısı bir Dan (Danimarkalı) Beyi.

Helche: Attilâ'nın ilk eşi; bkz. s. 241.

Hildebrand: Dietrich'in yaşlanmış eğitmeni; Wolfhart'ın dayısı. Kriemhild'in sırf Hagen'a kini uğruna yol açtığı olaylar sonucunda, yeğeni de aralarında olmak üzere, binlerce insanın ölmesinden dolayı duyduğu hınçla destanın en sonunda Kriemhild'i öldürür.

Hunold: Burgund Beyleri'nden; Başmâbeynci.

Iring: Haward bağımlısı Dan Beyi. Burgund Beyleri'yle teke tek dövüşür, Hagen tarafından öldürülür.

Irnfried: Thüiring'ler halkının Landgraf rütbeli Bey'i, Attilâ bağımlılarından.

Kriemhild: Üç Burgund Hanı kardeşin tek kızkardeşleri; önce Siegfried'in, sonra Etzel/Attilâ'nın eşi.

Lüdegast: Dan'ların, dolayısıyla Danimarka'nın Han'ı. Burgund'lara saldırmak ister, Siegfried'le savaşı ve ona tutsak düşer. Lüdeger'in kardeşi.

Lüdeger: Sakson'ların, dolayısıyla Saksonya'nın Han'ı. Sözü geçen savaşta ağabeyi ile birlikte Siegfried'e yenilir.

Nibelung: Kendi adıyla, Nibelung'lar Ülkesi (Nibelungenland) diye anılan ülkenin Han'ı. Bunun, kendi yerine geçen iki oğlundan birinin de adı Nibelung'dur. Bu ad, aslında, 10. ya da 11. yüzyıldan kalma, Waltharius denen, İsviçre'de bir keşiş tarafından yazıya bağlandığı sanılan, Lâtince Germen destanı metninde geçen nebulones Franci (baldırıçıplak Frank'lar) deyişinden bozmadır. Daha sonraki Das Nibelungenlied'in birçok kişisi, özellikle de Gunther (Guntharius adıyla), Hagen (Hagano adıyla), Attilâ, o destanda da başkişilerdendir ve destan, nebulones Franci deyimini, Guntharius'un adamları için kullanmaktadır. Aynı ad, Thidrek destanında Niflung'lar biçimine bürünmüştür.

Nudung: Gotelind'in ağabeyi; bkz. s. 346.

Ortlieb: Etzel/Attilâ ile Kriemhild'in tek çocuğu (oğulları). 6 yaş dolaylarında iken anasıyla babasının gözü önünde Hagen tarafından başı kesilir, kesik baş Kriemhild'in kucağına yuvarlanır.

Ortwein: Burgund Beyleri’nden; Hagen’ın yeğeni (kızkardeşinin oğlu), Metz Beyi.

Pilgerin (yani “Hacı”): Passau hisarının Bey’i konumunda bir Başpapaz (Piskopos). Burgund Hanları’nın anası Ute’nin kardeşidir.

Ramung: Ulah’lar ülkesinin (Osmanlıda: Eflâk) Han’ı, Attilâ bağımlılarından.

Rumold: Burgund Beyleri’nden; sarayın Çaşnıgîrbaşı’sı.

Rüdeger: Attilâ bağımlısı, Pöchlarn hisarının Markgraf rütbeli Bey’i; Gotelind’in kocası.

Schilbung: (Yaşlı) Nibelung Han’ın iki oğlundan biri (diğeri, babasının adaşı Nibelung). Her iki kardeş, Siegfried tarafından öldürölür.

Siegfried: Alçak Ülke (Niederland, Hollanda) Han’ı Siegmund’un oğlu, Kriemhild’in ilk eşi.

Sieglind: Siegfried’in anası, Siegmund’un eşi.

Siegmund: Siegfried’in babası Han.

Sindold: Burgund Beyleri’nden; sarayda içki sunucu başı.

Ute: Burgund Hanları üç kardeşin ve Kriemhild’in anası.

Volker: Burgund Beyleri’nden; keman çaldığı için Kemancı diye anılıyor.

Walther: İspanya Hanı; Waltharius destanının başkişisi. Das Nibelungenlied’de adı anılır, kendi görünmez (bkz. 1793 sayılı dörölük).

Wolhart: Hildebrand’ın yeğeni (kızkardeşinin oğlu); onun gibi, Dietrich bağımlılarından.

Destanda ayrıca Hun bağımlısı Bey’ler olarak Gerbart, Gibeche, Helferich, Helmnot, Hornboge, Rischard, Schrutan, Sigesstab, Wichard, Wolfbrand, Wolfwein da ortaya çıkmaktadır.

NIBELUNG'LAR DESTANI

Birinci Bölüm

KRIEMHILD

1 Anlatır durur bize, eski zaman destanları

Çok mucize becermiş

nice şanlı, korkusuz yiğidi;

Mutluluklar, şölenler, gözyaşları, ağıtlar

gözüpek savaşçıların çarpışmaları

Bu türden nice işi dinleyeceksiniz şimdi.

2 Burgund'lar yurdunda soylu bir hanım kız büyüdü

Öylesine güzeldi ki

daha güzeli yoktu hiçbir ülkede.

Kriemhild'di adı; güzel bir kadın oldu

Uğruna çok yiğitler çatışıp can verdi,

bedenleri çürüdü.

3 Sevimlik yaraşıyordu

bu ozanlarca övülesi genç kıza.

Onu nice koçyiğidin canı çekiyordu

doymak olmuyordu sevdasına.

Ölçüsüzdü güzelliği, öylesine göz çekiciydi bedeni

Genç kızın soylu hâlleri övünç kaynağıydı her kadına.

4 Koruması altındaydı üç soylu hem de varsıl Han'ın,

Benzersiz Gunther'le Gernot'un

Bir de seçkin savaşçı, genç Giselher'in.

Genç kız kardeşiydi bunların,

onu korumak boynuna borçtu bu Bey'lerin.

5 Anası varsıl Sultan'ın Ute'ydi adı.

Öldüğünde mülkünü onlara miras bırakmış

Dankrat adlı babası

Güç yönünden pek zorlu adamdı,

O da becermişti gençliğinde çok nam şan kazanmayı.

6 İyilikseverdi bu Bey'ler, en soylu kökenden gelirlerdi

Ölçüye sığmazdı gözüpeklikleri, güçleri;

seçkin yiğit idiler.

Burgund iline egemendiler;

böyle denirdi onların yurduna.

Sonradan Etzel'in^[2] ülkesinde de

erişilmez yiğitlik gösterdiler.

7 Ren kıyısındaki Worms'da egemenlik sürerlerdi;

Ülkelerinden gelme, başı dik

nice Atlı Bey vardı buyrukları altında,

Şan kazanıp nam alarak hizmetkâr,

bu Han'ların ölümüne dek.

Sonunda iki soylu Hatun'un çekişmesi yüzünden

can verdiler feryatlar arasında.

8 Üç Han, demiştim ya, pek bahadır idiler;

Bir de onlara bağımlı

becerileri dillerden düşmez

En iyi savaşçılar vardı güçlü mü güçlü, yiğit mi yiğit

Azgın çatışmalarda canını esirgemez.

9 Kim miydi bunlar: Troneck'li Hagen ile kardeşi,

çok hızlı Dankwart;

Ortwein, Metz Beyi;

İki Markgraf'lar^[3], Gere ile Ekkewart;

Alzei'lı Volker, kutsal güçlerin pek esirgediği.

10 Çaşnıgîrbaşı^[4] idi Rumold, bahadırılıkta üstündü;

Bir de Sindold'la Hunold. Bunların tümü

Han'lara bağımlıydı,

Onların sarayına, şanına hizmetkârdı.

Han'ların buyruğunda, bir bir adı sayılmaz

daha nice yiğit vardı.

11 İmrahor^[5], Dankwart'tı. Yeğeni orada

Han'ın haznedarıydı:

Metz Beyi Ortwein'dı bu.

İçki sunucu başı Sindold'du, seçkin bir bahadır;

Başmâbeynci Hunold idi. Hepsi de

beceriyordu sarayın şanını korumayı.

12 Saraydaki görkemi, Han'ların yüce erk'ini

Hem kendilerinin hem de Atlı Bey'lerinin

büyük saygınlığını,

Ömürleri boyunca mutluluk içinde

keyfini sürdükleri şan ve gücü

Tam anlatamaz hiç kimse.

13 Böylesine görkemli yaşantıdayken

bir düş gördü Kriemhild:

Bir şahin besliyordu; güçlü, güzel bir şahin;

Derken iki kartal pençe atıp öldürdüler şahini,

onun gözü önünde oldu bu iş.

Daha büyük yas çökemezdi içine bu dünyada.

14 Anlattı düşünü, anası Ute'ye.

İyi yürekli kızına ancak

şöyle bir yorumlama yapabildi Hatun:

“Gördüğün şahin, soylu bir er'dir;

Tanrı esirgesin, yoksa tez zamanda

işini bitirecekler onun.”

15 “Neden bana bir erkekten söz edersin,

pek sevgili anacığım?

Ben yaşamım boyunca

sevdalanmayacağım hiçbir yiğide.

Güzel kalacağım ölesiye dek,

Hiçbir yiğidin sevgisi uğruna

düşkünleme gelmeyecek başıma.”

16 Yanıtladı anası:

“Bu kadar kesin konuşma, olmaz diye.

Eğer dünyada gönül ferahlığı tadacaksan

Buna ancak er kişi sevdasıyla erişilir.

Tanrı sana lâyük bir Atlı Bey nasip ederse

yine de güzel bir kadın olursun.”

17 “Bırakalım bu lâfı, Hanım Anam, ne olur!

Başına gelince gördü nice kadın:

Çoğu kez sevgi, sonunda, acı ile ödül bulur;

Ben her ikisinden kaçınsam gerek,

o zaman zarar gelmez bana.”

18 Kriemhild kararlıydı

sevdayı aklından bile geçirmemeye.

Bu konuşmadan sonra nice hoş günler yaşadı,

Sevebileceği bir er çıkmadı karşısına.

Ama günü geldi eş oldu yiğit bir savaşçı Bey’e,

şanlı şerefli düğünle.

19 Anasına anlatıp yorumlattığı düştteki

şahinin ta kendisiydi bu Bey.

Sonradan, onu öldürdüler diye

Nasıl da korkunç bir öç aldı

en yakın hısımlarından!

Er’inin tek canına karşılık
canından oldu nice ananın oğlu.

İkinci Bölüm

SIEGFRIED

20 O dem, Alçak Ülke'de^[6]

şanı her yere yaygın, malı bol bir hisarda

Ren ırmağı boyundaki Santen'da

yetişmekteydi varsıl bir Han'ın oğlu;

Siegmund'du babasının adı,

Anasının ki de Sieglind.

21 Derim size,

yakışıklı olduğunca

nasıplıydı yiğitlikten de

Her çeşit ayıplı işten geri dururdu özenle.

Çok geçmeden bu gözüpek adamın namı yürüdü,

erk edindi;

Sonradan şu dünyada

daha ne büyük şana kavuştuysa,

hey gidi!

22 Pek yerindeydi Siegfried'e Tez Kılıçlı denmesi;

Nice Han'ın yurdunda

gücünden ateş almış yüreğini

sınavdan geçirdi kendisi.

Bedenindeki kuvvet

onu nice ülkeye

götürdü, geri getirdi;

Sonunda Burgund yurdunda

o da nasıl tez kılıçlı yiğitlerle karşılaştıydı,

hey gidi!

23 Tam erkek yaşına gelmeden önce bile bu bahadır

Becermişti ki öylesine inanılmaz işleri,

Tüm gelecek boyunca destanlarda anlatılsa

türküsü söylense
vardır yeri.

Şimdiki günde biz

bunların nicesini
anlatmadan geçmeliyiz.

24 En iyi zamanında

gençlik günlerindeyken henüz

Siegfried'in becerdiği nice büyük iş vardı;

Gittikçe arttı namı şanı;

ne güzeldi ondaki beden, ondaki yüz!

Nice dilber kadınlar sevdasına kapıldı.

25 Özenle yetiştirdiler onu,

soylu erlere yaraşacağı üzere;

Kendiliğinden de edindi çok erdemler.

Onda herşeyin en üstünü var diye,

Oldu baba yurdunu süsleyen bir mücevher.

26 Yetişkin idi artık,

çıkabilirdi sarayda insan içine;

Mutlu oluyordu onu görenler. Nice kadınlar kızlar

Oraya gelmeyi hep canı çeksın isterdi.

Birçoğu tutkundu ona;

yiğidin içi de bunu sezerdi.

27 Çocukken hiç bırakılmadı atla gezmeye

yanında koruyucular olmadan;

Anası Sieglind, giysilerini hep süsletti.

Saygınlıkları nam salmış bilge kişiler

ona eğitimlik etti;

Böylece kazanabildi o, herkesin gönlünü.

28 Şimdi gücü olgun çağına gelmişti; kılıçla geziyordu;

Kılıç kullanmak için gerekli ustalık da
yeterince vardı onda.

Artık nice güzel kadına ilgili davranıyordu,
Onlar da kendilerine onur kazandırıcı iş sayıyordu
yiğit Siegfried ile oynaşmayı.

29 Gün geldi

Siegmund Han ulaklar gönderip
duyurdu ki

Bir şölen düzenleyecektir yanında dostlarıyla.

Öteki Han'ların ülkesine de bu duyuru iletildi;

Ulaklar hem dostlara hem yabancılara

Han'ın armağanı atlar, giysiler getirdi.

30 Atlı Bey konumuna gelmek için bekleyen

Onun yaşıtı Han Oğulları her nerede varsa

Bunlar da çağrıldılar

ülkeye gelip şölene katılmaya;

Genç Han'ınkiyle birlikte yapılacaktı

onların da kılıç kuşanma töreni.

31 Pek görkemli bir şölen oldu bu,

anlatılır gibi değil.

Siegmund'la Sieglind

böylece nam şan artırmak için

Âdet edinmişlerdi

kendi elleriyle çok armağan dağıtmayı;

Bu yüzden, at sırtında ülkeyi geçip

sökün etti nice yabancı.

32 Genç Han'ın yanı sıra

kaftan giydirilecekti dört yüz kılıçlı yiğide.

Birçok şirin genç kız işe koyuldu

Durmak dinlenmek bilmeden,

çünkü hepsi çok severdi onu;

Altın sırmalı kaftanlara nice mücevher işlendi.

33 İpekten ipliklerle, kaftanlara diktiler bunları

Başı dik, kılıçlı yiğitler takınsın diye;

öyle idi gelenek.

Ev sahibi Han koltuklar yaptırdı

pek çok bahadırın oturması için;

Derken bir yaz dönümü gününde

başladı kutlamalar.

34 O zaman

gösterişli giysilere bürünmüş nice delikanlı
ve nice soylu Atlı Bey

Girdiler bir ulu kiliseye.

İyi etti yaşlılar, gençleri biraz bekletmekle,

tıpkı vaktiyle kendilerinin bekletildiği gibi;

Kendileriye eğlendiler, baktılar keyiflerine.

35 Tanrıyı ululamak için

şükür havası söylendi yüksek sesle.

Ardından bastırdı kalabalık birbirini ileriye doğru,

Bir daha kolay kolay görülemeyecek

bir görkemli törenle

Atlı Bey'ler geleneğince

gençlerin kılıç kuşandırılacağı yere.

36 Seğirtti gençler hemen

Siegmund'un ahırları önündeki avluya,

Orada pek çok eyerli at buldular;

o yerde yapıldı bir Atlı Bey’ler oyunu^[7].

Öyle patırtı oldu ki

çınladı sarayın içi dışı,

Gözüpek yiğitler güçlü naralarını attıkça.

37 Genci yaşlısı at sürüp çarpıştı birbiriyle.

Yaman ses çıkarıyordu zırha çarpıp kırılan uzun mızraklar;

Uçuşan kıvılcımlar gidiyordu sarayın içine dek,

Öylesine ateşli kullanıyordu nice yiğit el, silâhlarını.

38 Ev sahibi Han, “Artık bitsin” buyurdu;

alınıp götürüldü binilen atlar.

Oyun alanına saçılmıştı

nice sağlam kalkanın

parçalanmış kabartma süsleri,

Ya da ısıltılı kalkanlardan kopmuş nice mücevher;

Otlara sıçratmıştı bunları

güçlü mızrak vuruşları.

39 Sonra yürüdü Han’ın konukları,

oturdular buyur edildikleri koltuklara.

Yorgunluklarını attırdı onlara

sunulan nice güzelim yemek,

Bardaklara doldurulup doldurulup

getirilen en âlâsından şarap.

Bol bol ağırlandı hem yabancılar hem tanıdıklar.

40 Yine de -gün boyunca eğlendikleri hâlde-

Durup dinlenmedi

yolculuk edip gelenlerin hepsi;

Kimi tamah edip orada alacakları zengin armağanlara

Övgüler yağdırıp durdular,

sanki yaldızlandı bu övgülerle

Siegmund'un tüm ülkesi.

41 Han, buyurdu genç Siegfried'e

vaktiyle böyle zamanda kendisinin yaptığıınca

Araziler, hisarlar bağışlamasını eşine dostuna.

O da çok cömert davrandı kılıç yoldaşlarına,

Öyle ki

pek şen çıktılar hepsi

ülkelerine dönüş yolculuğuna.

42 Kutlamalar süregitti yedinci güne kadar.

Varsıl Sieglind

-yaşı nedeniyle kendine düştüğü üzere-

Siegfried dağıtsın diye

bol bol kızıl altını çıkardı gözden;

Çünkü iyi bilirdi

onu halka çok sevdirmenin yolunu yöntemini.

43 Yoksul yolcu denecek pek az kişi kaldı orada;

Binek atlarını, giysileri saçıp savurdu Siegfried'in eli,

Sanki yaşayacak tek günleri kalmış gibi

hızlı hızlı.

Saraylarda görülmedi hiç bundan büyük cömertlik.

44 Şanla şerefle son buldu kutlamalar.

Duyuldu sonradan, güçlü Bey'lerin

“Biz bu genç adamın buyruğuna

seve seve girerdik” dedikleri;

Ama yakışıklı Siegfried uymadı bu isteklere.

45 Siegmund ile Sieglind'in her ikisi yaşadıkça

Onların sevgili oğlu istemedi taç giymeyi.

Yine de ÷lkede tüm erk'i eline alıp

egemen olmaktan durmadı geri,

Çünkü bu gözüpek, giysileri süslü yiğit

savmak isterdi yurduna gelebilecek kötölükleri.

46 Kimsenin kınayacağı bir hâli olmadı onun,

eline kılıç almasından sonra;

Durup dinlenmek bilmiyordu bu övülesi yiğit.

Yabancı Han'ların ülkesinde bile

hep anımsanmak üzere nam salan

Güçlü eli aramazdı

kılıçlı çatışmadan başka şeyi.

Üçüncü Bölüm

SIEGFRIED, WORMS'A NASIL GELDİ

47 O zamanlar bu Bey pek bilmedi yürek acısını.

Derken günün birinde duydu ki

olabildiğince güzel bir genç kız

Burgund'lar yurdunda imiş,

tam kişinin içi çekeceği gibiymiş.

Bu kız ona hem çok mutluluk verdi

hem de çok acı çektirdi sonradan.

48 Yayılmıştı uzak ülkelere dek

kızın görkemli güzelliğinin şanı;

Beri yandan da onun

yüreği pek olduğunu

duymuştu nice bahadır.

Bu yüzden yolunu düşürüyordu bir sürü soylu Bey

Gunther Han'ın yurduna.

49 Ne var ki bunca istekli çıkarken

onun sevdasını kazanmaya,

Kriemhild'in kendisi

gönlünün derinliklerinde

Yer vermiyordu sevdiğim diyeceği bir kişiye;

Çünkü tanımıyordu henüz

yakında Bey'i olacak erkeği.

50 Böylece Sieglind'in oğlu

düştü bir büyük sevdaya.

Hiçbirinin lâfi bile olamazdı artık öteki isteklilerin;

O pek donanımlıydı güzel hanımları elde edebilmek için.

Sonunda, soylu Kriemhild

gözüpek yiğit Siegfried'in eşi oldu.

51 Sezmişti yakınlarından, bağımlılarından birçoğı

Onun kalıcı bir sevdaya eğilimini;

Öğütlediler ona, kendine denk birini seçmesini.

Ol dem söyledi Siegfried

“Ben, Burgund’lar ülkesinin

soylu kızı Kriemhild’i alacağım” diye;

52 “Benzersiz güzelliğı kulağıma dek geldi benim.

Onun güzelliğinin gücüne erişemez

hiçbir Han’lar Hanı’nın gücü.

En güçlü Han’lar Hanı, kendine eş arasa

Bu soylu Han kızına sevdalanmak

pek âlâ yakışırdı ona.”

53 Konu erişti Siegmund Han’ın bilgisine;

Saray halkı bundan söz edip duruyordu çünkü.

Böylece öğrendi oğlunun aklından geçeni,

Çok canı sıkıldı onun bu soylu kızı almak istemesine.

54 Ana, soylu Sieglind de duydu işi;

Oğlunun başına bir iş gelecek diye pek tasalandı,

Gunther’le Bey’lerinden kötülük bekliyordu çünkü.

Çabaladılar

yiğidi vazgeçirmeye tasarladığından.

55 O zaman yanıt verdi güçlü Siegfried:

“Çok sevgili babacığım,

Yüreğimin içinde sevgisi yeşeren

kızı alamazsam

Eksik olsun bana tüm kadınların sevdası,

hiçbirini istemem.”

Kim ne dediyse şaşmadı bildiğinden.

56 “Sen böylesine kararlıysan,”

dedi babası o zaman,

“Senin isteğin bana içten mutluluk verir.

Amacına ulaşman için yardım ederim sana

elimden geldiğince.

Ama unutma ki Gunther’in nice gözüpek adamı vardır;

57 Zaten, buyruğunda onun

olmasaydı bile soylu Hagen’dan başkası,

Bu kişinin taşkınlıkları sebebine

pek dikkatli olmak gerekir

o saraya giderken.

İşte onun için

sonunda üzüleceğiz diyedir korkum;

Öylesine sözler ediliyor her yerde

bu bahadır hakkında.”

58 “Bu hâllerden bize ne?” diye sordu Siegfried.

“Ondan dostça istemekle alamadığımı

Kendi gücüyle alabilir bileğim;

Halkını, ülkesini bile alırım onun elinden,

buna güvenirim.”

59 “Konuşman acı veriyor bana” dedi Siegmund Han.

“Çünkü böyle bir söz ettiğin duyulursa Ren boyunda,

Kesinkes varamazsın o ülkeye at sırtında.

Çok eskiden tanırım Gunther’le Gernot’u.

60 Zorbalıkla onlardan kız alamaz hiç kimse.”

Böyle dedi Siegmund Han.

“Bunu öğrendim sağlam yerden;

Ama yine de istersen oraya yiğit yoldaşlarınla at sürmeyi

Sefer var diye haber salalım en iyi dostlarımıza.”

61 Bunun üzerine Siegfried

“Hiç de istediğim yok öyle birşeyi” dedi.

“Savaşa gider gibi

Ren boyuna atlılar birliğiyle gitmeyi.

Beni çok üzerdi ancak

O güzeller güzeli kızı

böyle zorlamayla almak.

62 Bu yüzden, onu elde etmeliyim ben, ben olarak.

Yalnız on iki yoldaşla gideceğim

Gunther Han’ın yurduna;

Han babam, bunun için

yardımcı olmalısın bana.”

O zaman

yanında gidecek yiğitlere

hem külrengi hem alacalı kumaşlar,

giysiler verildi./p>

63 Bu olan bitenleri öğrendi anası Sieglind;

Sevgili oğlu için kaygılanmaya başladı.

Gunther Han’ın Bey’lerinden pek çekiniyordu,

Soylu Hanım Sultan, bu yüzden çok ağladı.

64 O zaman, geldi Bey Siegfried, anasını gördüğü yere,

Yanaştı yanına, hoşlukla dedi ona:

“Benim için ağlaman gereksiz, Hanım Anam.

Hiçbir yiğitten korkmaksızın yaşarım ben, inan buna.

65 Ancak, Burgund’lar yurduna gidiş yolculuğum için

Yardım isterim senden;

Benimle yoldaşlarıma,

başı dik yiğitlere yakışır türden

Giysiler sağlarsan

minnet bağlarım sana y¼rekten.”

66 “Aklına koyduğundan caymadığına g¼re”

dedi Sieglind Hatun,

“Yolculuğunda yardım edeceğim sana, biricik oğlum;

Bug¼ne dek bir Atlı Bey’in giydiği

giysilerin en iyilerini

Sağlayacağım sana ve yoldaşlarına;

giysi yön¼nden tam olmalı donanımınız.”

67 Eğildi onun ön¼nde edeple, gözüpek yiğit,

Dedi, “Gidiş yolculuğumda yanıma

almıyorum on iki yoldaştan başka kimseyi;

Onların görünüş¼ görkemli olmalı.

Pek merak ediyorum, bu Kriemhild işi nasıl gidecek diye.”

68 Böylece oturdu gece günd¼z iş başına güzel hanımlar,

Pek olmadı içlerinden birinin

azıcık dinlenelim dediği,

Tâ Siegfried takımının giysi donanımını

tamam edesiye dek.

O ise sürdürdü kulak asmamayı hiç kimseye

yola çıkıp çıkmamak konusunda.

69 Babası ona bezek olsun diye

verdi bir Atlı Bey giysisi,

Onu giyecekti, Burgund’lar yurduna at sırtında giderken.

Verdi zaten hazırda duran ışıltı saçııcı zırh gömleğini,

Sağlam tolgasını;

verdi yoldaşlarına da güzel, geniş kalkanlarını.

70 Böylece geldi çattı yola çıkma zamanı;

Herkes kaygılanmaya başladı

nasıl gidecek bunların işleri diye,

Yurtlarına geri dönebilecekler mi diye.

Sonunda yüklendi atlara yiğitlerin silâhları, giysileri.

71 Pek güzeldi atlar; kızıl altın rengindeydi eyer donanımları.

Biri var idiyse

Siegfried ile yoldaşlarından daha çok

göğsü kabaran,

Haksızdı öyle kabarmasında.

Sonunda, destur istedi, ayrılıp Worms yoluna gitmek için

at sırtında.

72 İçleri yaslı, destur verdiler Han ile Hatun.

O, sevgi dolu sözlerle teselli etti onları,

Dedi, “Benim sebebime tasalanmayın sakın,

Benim canım yönünden korkunuz hiç olmasın.”

73 Yas бүрүдү Bey’leri, ayrılırken bu yiğitler;

ağladı genç hanımların nicesi.

Bana kalırsa, doğmuştu içlerine

Bunca dostları ölecek diye.

Yerindeydi içlerinin yanması, boşuna değildi.

74 Yedinci gün sabahında

Worms’da, ırmağın kumlu kıyısında

Atla gitmekteydi artık yiğitler.

Tüm giysileri

Kızıl altın rengindeydi; bezemeliydi eyer donanımları.

Bey Siegfried’in takımında

atlar yürüyordu düzenle.

75 Yepyenydi kalkanları, hem sağlam hem de geniş;

İşildi yordu tolgaları, yanındakilerle

Siegfried atını sürerken Gunther Han'ın ülkesinde

saraya doğru.

Hiçbir yiğidin üzerinde görülmemiştir

böylesine görkemli giysiler.

76 Kılıçların ucu uzanıyordu mahmuzlara dek.

Ucu pek sivri mızraklar taşıyordu bu seçkin Atlı Bey'ler;

Siegfried'inkinin ucu en az iki karış genişlikteydi;

Yanları öylesine keskindi ki

pek öldürücüydü çatışmada.

77 Tutmaktaydı elleri kızıl altın renkli dizginleri,

Atlarında ipekten koşum göğüslüğü vardı

öyle geldiler oraya.

Her yerdeki halk seyretmeye başladı onları,

Gunther'in adamlarından birçoğu

koştular onları karşılamaya.

78 Kimi Atlı Bey, kimi hizmetkâr

Gözüpek yiğitler karşılayıcı çıktı onlara,

yakışık alacağı üzere;

Hoşgeldin dediler konuklara

kendi Han'larının ülkesinde;

Tuttular atlarını, yüklendiler kalkanlarını.

79 Alıp götüreceklerdi atları, ahıra koymak için.

Ol dem konuştu güçlü Siegfried, dedi:

“Hele dursun atlar biraz daha bizimle;

Niyetim bu, az sonra gideceğiz buradan.

80 Kalkanlarımız da götürülmesin başka yere.

Kim söyleyecek bana, nerede bulurum Han'ı,

Burgund ilinin varsıl Gunther’ini?”

Bilen birisi çıktı, söyledi onun yerini:

81 “Han’ı bulmak istersen, kolaydır bu iş.

Gördüm onu büyük salonda,

Atlı Bey’leriyle birlikteydi. Oraya gidersen

Han’ın yanı sıra

nice seçkin kişiyi de bulacaksın orada.”

82 O arada duyurulmuştu Han’a da

Sarayı avlusuna

bir yiğit atlılar takımının geldiği,

İnce zırh gömlekleri ve görkemli urbalar

giyinmiş olarak;

Ama Burgund ilinde tanıyan yoktu onları.

83 Çok merak etti Han

böylesine ışıltılı giysilere bürünmüş

Böylesine güzel

hem yeni hem de geniş

kalkanları olan

Bu görkemli Bey’lerin nereden geldiğini;

Kimse söyleyemedi,

Gunther Han’ın sıkıldı canı.

84 Sonunda yanıt geldi bir Bey’den,

Ortwein’dı onun adı,

Hem güçlü hem de yiğit diye nam salmıştı:

“Mademki tanımıyoruz hiçbirini,

çağıralım yanımıza

Dayım Hagen’ı, bir görsün bakalım onları.

85 O tanır nice devleti, nice yabancı ülkeyi,

Onları tanıyabilirse, bildirir bize.”

Hagen’ı çağırtdı Han, adamlarıyla gelsin diye;

O da saygıyla geldi saraya, çıktı Han’ın önüne.

86 Han’dan, buyruğu nedir diye sordu Hagen.

“Yabancı Bey’ler geldi, Hagen, buraya, ÷lkemize;

Kimse tanımıyor onları, şuradan bak hele,

Yabancı ÷lkede görmüşlüğün var mı birini,

sonra da söyle bize.”

87 “Buyruğun baş üstüne” dedi Hagen, baktı pencereden,

İnceleyen gözlerini konuklara çevirdi,

Çok beğendi donanımlarını, urbalarını;

Ama hepsi

Burgund ilinde birer yabancıydılar ona da.

88 Dedi ki, “Her nereden gelmişlerse

bu yiğitler Ren boyuna,

Ya Han oğullarıdır ya da Han elçileri.

Atları öylesine güzel,

öylesine iyi dikimli ki üstlerindeki urbalar!

Nereden gelirler bilmem,

ama belli ki

pek yürekli yiğitlerdir bunlar.”

89 Böyle dedi Hagen. “Diyebileceğim bu kadar.

Ben hiç görmedim Siegfried’i bugüne dek;

Ama sezgim söyler ki, görünüşe bakılırsa

Odur önümüzde böylesine gösterişli duran yiğit.

90 Bir destanı taşıyor o buraya, ÷lkemize:

Onun eli gözüpek Nibelung’ların canını almıştır

Varsıl Han oğulları Schilbung ile Nibelung’un;

Güçlü kol vuruşlarıyla

ne mucizeler yaratmıştır.

91 Bu yiğit tek başına at sürerken

-Öyle anlattılar bana- gelmiş bir dağ eteğine,

Nibelung'lar^[8] hazinesinin yanında

nice bahadıyla karşılaşmış,

Tanıımıyormuş hiçbirini

sonradan onlar kendilerini tanıtana dek.

92 Hazineyi Nibelung Han

kendi çıkarmış imiş

bir yüce dağdaki mağaradan.

Şimdi dinleyin şaşılacak işi,

Onu nasıl bölüşmek istediğini Nibelung'ların.

Bölüşme tartışmasını görmüş yiğit Siegfried,

meraka düşmüş ne oluyor diye.

93 İyice yaklaşmış onlara; onlar görmüşler yiğidi,

Yiğit de görmüş onları yakından.

İçlerinden biri demiş o zaman:

“Bakın güçlü Siegfried geliyor,

Alçak Ülke’li yiğit^[9]”;

Varmış yanlarına ama

çok tuhaf şeylerle karşılaşmış.

94 Yiğidi iyi karşılamış Schilbung ile Nibelung.

Ağız birliğiyle dilemiş bu soylu genç Han oğulları

Gözüpek bahadırdan,

hazineyi bizim aramızda bölüştür diye.

O kadar uzun boylu direnmişler ki bu dilekte,

o da söz vermiş, peki yaparım demiş.

95 Duyduğumuza göre

o kadar çok sayıda değerli taş görmüş ki

Yüz kağıdı bile taşıyamamış onları;

Bunların yanı sıra

daha bile çokmuş

Nibelung ilinin kızıl altınları.

İşte bunların tümünü

ikiye bölmek düşüyormuş

gözüpek Siegfried'in eline.

96 Vermişler ona Nibelung Han'ın kılıcını,

emeğinin ödülü olarak.

Ama gözüpek yiğide düşen

bölüşdürme hizmeti pek kötü yürümüş;

Bir türlü getirememiş işin sonunu,

gözüpek bahadır.

Pek içermemiş buna ötekiler,

saldırmışlar yiğidin üzerine.

97 Yüzüstü bırakmış o da hazineyi bölüşdürme işini

ister istemez.

İki Han oğlunun nice adamı

seğirtmişler kılıç kavgasına,

O da babalarının Balmung denen kılıcıyla

Almış onların elinden

hem hazineyi hem de Nibelung Han ilini.

98 Han oğullarının gözüpek yoldaşları

on iki kişi imişler;

Güçlüymüşler hepsi de, birer dev gibi,

ama ne işe yaramış bu?

Hepsini haklamış, gazaba gelen Siegfried'in güçlü eli;

Ardından da boyun eğdirmiş

Nibelung'lar ilinin

yedi yüz Atlı Bey'ine

99 Balmung denen o âlâ kılıcıyla.

Kılıçtan ve gözüpek bahadırdan

Gözleri yılmış nice genç Bey'in,

Kendine bağlamış, tüm hisarlarıyla ülkeyi.

100 O arada, varsıl Han'ların

her ikisini vurmuş öldürmüş.

Bunun üzerine

bir büyük tehlike olmuş ona orada Alberich,

Efendilerinin öcünü

kendi eliyle hemen almak

isteğine kapıldığı için

Siegfried'in büyük gücünü tanımadan önce.

101 Gerçekten, erk'i çok cüce baş edememiş onunla;

Azgın aslanlar gibi dalmışlar mağaradan içeriye,

Orada almış Alberich'ten

kişiyi görünmez eden hırkayı.

Böylece Siegfried, gözüpek bahadır,

sahibi olmuş hazinenin.

102 Orada çarpışmaya kalkışanların tümü

yere serilmiş imiş, canından yoksun.

Hazineyi hemen mağaradan indirip taşıtmış

Daha önce Nibelung'ların adamları

onu nereden alıp getirmiş idiyse oraya.

Erk'i çok Alberich'i haznedarlığa atamış.

103 Ona bağılılık andı vermesi gerekmiş Alberich'in;

bağımlı Atlı Bey'i olmuş, hizmetine girmiş.

Her bakımdan da bağılılıkla etmiş hizmetini.”

Dedi ki Troneck'li Hagen: “Yaptığı iş böylesineydi,

Şimdiye dek hiçbir bahadır

erk kazanmadı bu kadar.

104 Bir söylence daha var,

iyi bilirim o söylenceyi.

Kılıç vurup öldürmüştür bir canavarı da, bu yiğidin eli.

Sonra yıkandı o canavarın kanı içinde;

Öylesine sertleşti ki bahadırın derisi

hiçbir silâh işlemez o deriye.

105 Şimdi biz

bu bahadırı öyle karşılamalıyız ki,

Sakın ola onun güçlü öfkesini yöneltmeyelim kendimize.

Bir güçlü atılganlığı vardır, hoşça tutmalı onu;

Bugüne dek pek çok mucize becermiştir

gücünü kullanmakla.”

106 Bunların üzerine

şöyle dedi varsıl Han: “Doğru söylersin.

Bir bakın hele,

çatışma olursa korkusundan

nasıl uzak, yiğitçe

Duruyorlar, onunla bahadır yoldaşları,

gözüpeklikleri hayranlık veren er'ler.

Haydi inelim aşağıya, karşılayalım onları.”

107 “Yakışık alır bunu yapmanız” dedi Hagen,

“Onurlandırmaya değer kişidir o,

Aslı nesli yücedir, varsıl bir Han'ın oğludur,

Pek heybetli duruyor orada;

Tanrı biliyor ya, bana öyle gelir ki

Onu at sırtında buraya getiren,

hiç de olmasa gerek, pek ufacık bir neden.”

108 Bunun üzerine konuştu ülkenin Hanı,

“Hoşgelmiş olsun, başımızın üstüne!

Gözüpektir, soyludur, duymuş idim bunları;

Burgund ilinde de yararlılsa gerek bu erdemlerinden.”

Böylece yürüdü Gunther Han,

gitti Siegfried'i karşılamaya.

109 Han ile Atlı Bey'leri

hoşgeldin dediler konuğa,

O da kusursuz ağırlanmakla başladı konaklamasına;

Gözüpek bahadır baş eğip teşekkür etti onlara,

Kendi yiğitlerinin önünde durdu edeple.

110 “Merak ettim,”

diye soru yöneltti Han, konuğuna,

“Nereden çıktın geldin ülkemize, soylu Siegfried,

Ne dilersin Ren boyunda Worms'a gelmekle?”

O zaman dedi konuğu, Han'a:

“Bunu saklamayacağım sizden.

111 Babamın ülkesinde bir söylence geldi kulağıma;

Bir Han'ın edinebileceği en yiğit savaşçılar

burada, sizin yanınızda imiş.

İkide bir işittim durdum bunu;

onlarla tanışmak için geldim buraya.

112 Beri yandan, sizin kendinizde bir yiğitlik varmış ki

-öyle duydum-

Şimdiye dek görülmemiş, en gözüpek Han'da bile.

Tüm çevre ülkelerde, herkesin dilindeydi bu,

Rahat edemeyecektim sizi kendim tanıyana dek.

113 Ben de bir Atlı Bey'im,

taç giyeceğim günü gelince.

Ama isterim ki,

kendi ülkemi,

egemenliğimdeki halkı

Kendim edinmiş olayım, bileğimin gücüyle;

Şanımlı da koydum başımlı da, bu yola.

114 Gerçekten yiğit misiniz o kadar, dillerde gezdiği gibi,

Soracak değilim onu, orasına yok aldırıldığım;

Neyiniz varsa alacağım elinizden,

Ülkeyi, hisarları; hepsi girecek egemenliğime.”

115 Şaşıtı kaldı Han da, çevresindeki adamları da,

Duyunca yiğidin istediğini,

Onun elinden ülkesini almaya niyetlendiğini.

Atlı Bey'leri de duydular bunları,

öfke bürüdü yüreklerini.

116 “Ne yaptım da hak ettim ben bunu?”

diye sordu yiğit Gunther,

“Babamın yıllar yılı

şanla şerefle elinde tuttuğunu

Neden birinin gücü sebebine yitirecekmişiz?

Eğer göz yumarsak buna, demek olur ki

Atlı Bey'lik san'atında hiç imişiz.”

117 “Dönmeyeceğim tuttuğum yoldan”, dedi korkusuz bahadır.

“Beni yenip elinde tutamazsan ülkeni,
Egemenlik sürerim, hem orada hem de ata yurdumda;
Ama senin olur benim ülkem de
eğer alt edersen beni.

118 Senin ülkenle benimki, eşit durumda oluyor;
İkimizden hangisi ötekini yenerse,
Efendisi o olsun, hem ülkelerin hem de halklarının.”
Yalnız Bey Gernot buldu

buna çabucak yetiştirilecek yanıtı.

119 “Uymayız biz böyle bir öneriye” dedi.

“Bir savaşçı yiğidin elleriyle
ötekinin öldürülmesi yolundan
zorbalıkla mülk edinmeyi istemeyiz.

Yeterince zengin kendi ülkemiz;
hizmet sunuyor onu hakça edinmiş Bey’lerine,
Ülkeyi daha iyi yönetecek de olamaz
bizden başka bir kimse.”

120 Zorlu öfke içinde
dikiliyordu Han’ın dostları,

Metz Beyi Ortwein da aralarında;ydı;
Şöyle dedi: “Bu çözüm önerisi acı doldurdu yüreğime,
Size karşı Han’ım, haksız yere
meydan okudu Siegfried.

121 Sizinle kardeşleriniz, yoksun olsaydınız korumadan,
Ya da getirmiş olsaydı kendi,
yanı sıra bir büyük Han ordusu,

Sanırım ki pek haklı olurdum karşısına çıkmakla
Bu yiğit adam fazla ileriye gitti diye.”

122 Çok öfkelen-di bu sözlere, Alçak Ülke'den gelen yiğit:

“Bana karşı elini kaldırmaya kalkışmayasın;

Ben koskoca bir Han'ım, sen ise

bir Han adamısın.

Töre-ye uymaz benim gibi biri-yle senin çarpışman.”

123 O zaman seslendi kılıçlı erlere

Metz Beyi Ortwein, ateşli bir çağrıyla,

Göstermek istiyordu ele güne

Troneck'li Hagen'ın gerçekten yeğeni olduğunu;

Çünkü Hagen'ın bunca zaman

hiç sesi çıkmadı diye

pek bozulmuştu Han.

Ama o sırada işe karıştı Gernot,

gözüpek, savaşa her dem hazır yiğit.

124 Dedi, Ortwein'a: “Gazaplı sözlerine son ver hele!

Daha hiçbir kötülüğü dokunmadı bize, Bey Siegfried'in.

Öğüdüm olsun, bu işi iyi yola çevirelim,

Onu da kazanalım dost diye. Bu olur şerefli çözüm.”

125 Yanıtladı bunu Hagen: “Dokunsa gerek, hem bize

Hem de bütün öteki Atlı Bey'lere,

onun böyle at sırtında

Ren kıyısına gelmiş olması, çatışıp dövüşmek için.

Yapmamalıydı böyle birşeyi;

ülkemin Han'larından

hiç kötülük gelmemişti ona.”

126 Derken konuştu Siegfried, gücü yaman yiğit:

“Sözlerim ters geldiyse sana, Bey Hagen,

Bilesin ki ben o sözlerle

Belirtmek istedim, egemenliğin

benim ellerimde olacağını Burgund ilinde.”

127 “Karşı çıkacağım ben de buna” dedi Gernot.

Bir yandan da buyurdu tüm adamlarına,

Siegfried’i kızdıracak ters bir söz söylemeyin diye.

O sırada Siegfried’in de aklına düşüverdi güzeller güzeli kız.

128 “Yakışık alır mı çarpışmamız?” diye sürdürdü Gernot sözünü.

“Bu çarpışmada nice yiğitler ölecek,

oysa bir şan kazanmayacağız fazladan;

Nice çatışmalara girdik şimdiye dek.”

Yanıt verdi buna Siegfried, Sigmund Han’ın oğlu.

129 “Ne bekler Hagen ile Ortwein,

Niçin geri dururlar dövüşmekten, yoldaşlarıyla birlikte,

Nice kalabalık yoldaşları da varken ülkede?”

Onlarsa vermedi yanıt; çünkü öyle buyurmuştu Gernot.

130 Konuştu bu sırada Giselher^[10],

erginlik eşiğindeki Han oğlu:

“Hoşgelmişsiniz ülkemize, sen de, savaşçı yoldaşların da.

Seni ağırlamaktan onur duyacağız,

hem ben hem de hısımlarım.”

Seslenildi uşaklara, Gunther Han’ın şarabından

konuklara sunulsun diye.

131 Sözü aldı o zaman, ülkenin Han’ı:

“Seninkilerle birleştirelim

şanla şerefle

her neyimiz varsa;

Canımızda malımızda paydaş olalım seninle.”

Yatıştı biraz, Bey Siegfried, bu sözleri duyunca.

132 Buyruk verildi uşaklara,

onların tüm donanımını
alıp dolaba koysunlar diye.

Yatacak yer gösterildi hepsine,
elde olanın en iyisinden,

Siegfried'in tüm yoldaşları rahat ettirildiler iyice.

Artık Burgund ilinin baş tacı oldu konuk.

133 Pek baş üstünde tuttular onu artık, günler boyunca.

Benim anlatabileceğimden
bin kat daha fazlaydı aslında
ona gösterilen saygı.

Gücü nedeniyle hak da etmişti bunu,
orasını iyi bilersiniz;

Yoksa, ona karşı kin besleyen
pek az kişi vardı eni konu.

134 Han'larla adamları
düşkün idiler hoşça dem geçirmeye
er uğraşlarıyla.

Ne yapmaya girişseler o yapardı en iyisini,
Kimse olamazdı hiçbir işte ondan üstün,
öylesine büyüktü gücü.

Uzağa taş atmak mı, mızrak fırlatmak mı,
hep oydu birinci.

135 Saraylar geleneğince, hanımların önünde
Yiğit Atlı Bey'lerin yarışmaları yapılırken de
Doyum olmazdı seyretmeye, Alçak Ülke'den gelmiş Bey'i;
Çünkü ruh yüceliği vermişti ona, içindeki büyük sevgi.

136 O saraya gelince
hemen soruyordu güzel hanımlar,
Böylesine başıdik bakan bu yabancı yiğit kimdir diye.

“Boyu bosu ne kadar şahane,

giysileri nasıl da zengin işi!”

Birçoğu diyordu ki, “Alçak Ülke’nin Han’ı olmalı bu.”

137 Ne işe girişilecekse yarışmalarda, hazırды ona.

Sevilesi bir genç kıza kaptırmıştı gönlünü

Yalnız onaydı sevgisi, onu hiç görmediği hâlde.

Oysa bu kız da kulaktan âşık olmuştu ona,

sırdaşlarına söz etmekteydi ondan

sevgiyle, bağlılıkla.

138 Saray avlusunda gençler

-Bey’ler ya da erler-

Ne zaman Atlı Bey oyunlarına girişseler

Pencereden merakla bakardı Kriemhild,

o yüce Han kızı;

Başka bir uğraşı gerekmezdi ona, böyle zamanlarda.

139 Siegfried de bilseydi

yüreğindeki kızın

kendisini seyretmekte olduğunu

Ne büyük mutluluk duyardı bundan!

Hele bir de kendisi onu görebilseydi, inanırım ki

Daha büyük bir mutluluk olamazdı onun için

bu dünyada.

140 Soylu Bey’lerle birlikte avluda dururken o

Şimdi de ülkede yapıldığı üzere, eğlenti oyunlarında,

Öyle sevilesi görünüyordu ki Sieglind’in oğlu,

Nice kadın gönlünde pek derinden yer etti.

141 O da düşünürdü zaman zaman: “Ne etsem de

Şu soylu genç kıızı kendi gözümle görsem,

Niceden beri gönlümün sevdiğini?

Yabancıyız hâlâ birbirimize,

bu pek kahrediyor beni.”

142 Her ne zaman, erk’i çok Han’lar

at sırtında ülkeyi gezmeye çıksa

Atlı Bey’ler mutlaka yanlarında olurdu.

Onların arasında Siegfried de bulunurdu;

bu ise üzerdi saraydaki hanımları.

Yiğidin kendisi de üzülürdü,

çok sevdiğinden ayrı düşecek diye.

143 Böylece kaldı o, Han’ların yanında,

-Kuşkusuz burası-

bir tam yıl boyunca, Gunther Han’ın yurdunda.

Tüm bu sürede hiç görmedi sevdiğini,

Önce içine sevgi dolduran,

ama sonra bir yandan da

çok acılar çektiren kızı.

Dördüncü Bölüm

SIEGFRIED, SAKSON’LARLA NASIL SAVAŞTI

144 O sırada ulaklar

haber getirdi yabancı illerden

Gunther Han’ın yurduna.

İçleri kin dolu,

tanıdık olmayan Bey’ler

Yollamıştı onları çok uzaklardan.

Dinleyince ulakların iletisini,

tasa bürüdü herkesin yüreğini.

145 O Bey’lerin adını diyeyim size:

Lüdeger’di biri, Sakson ilinden,

erk’i çok, yüce bir Han;

Bir de Dan’lar ilinin^[11] Han’ı Lüdegast.

Ayrıca dostları vardı, onlara her çeşit desteği sağlayan.

146 Düşmanların gönderdiği ulaklar

Varınca Burgund iline

Soruldu bu yabancılar takımına,

ne istersiniz diye;

Sonra hemen götürüldü bunlar, saraya,

Han’ın bulunduğu yere.

147 Ol dem konuştu Gunther Han:

“Hoşgelmişsiniz bana!

Kim gönderdi sizi buraya, onu öğrenmedim henüz,

Duymak isterim bunu” dedi Bey, kesti sözü.

Yaman korku bürüdü ulakları,

yavuz Gunther gazaba gelir diye.

148 “İzin ver, yüce Han,

getirmekle görevlendirildiğimiz

İletiyi sana aktarmamıza.

Önce bildirelim bizi gönderen Bey'leri,

Lüdegast ile Lüdeger'dir onlar,

bu ülkeyi yakıp yıkmaktır niyetleri.

149 Sen kinlendirmişsin onları, inanabilirsin buna.

Sana karşı yaman bir kin besliyor bu yiğitler.

Hazırlıyorlar Ren kıyısına, Worms'a bir sefer;

Hiç kuşkun olmasın ki

nice bahadır onları izler.

150 On iki hafta sonra çıkılacak sefer yürüyüşüne;

Hemen haber sal onlara, varsa sağlam dostların,

Gelsinler, hisarlarıyla ülkeni savunmakta

sana yardım etsinler diye;

Gerçekten, nice süslü kalkanı

parça parça edecek düşmanların.

151 Ya da onlarla uzlaşmak istersen, bildir bunu,

Ki sokulmasın yakına onların güçlü ordusu;

Ren kıyısındaki Worms'a gelip

yürek derdi vermesin sana,

Yoksa canından olacak nice Atlı Bey,

buradaki çarpışmada.”

152 “Hele bekleyin biraz” dedi soylu Han.

“Bir düşünüp taşınayım.

Sonra kararımı bildireceğim size.

Olan biteni duyursam gerek, candan bağlı Bey'lerime;

İletmeliyim dostlarıma, böylesine önemli haberi.”

153 Han pek sıkılmıştı gelen iletiye,

Söylenenler aslında içine dokunmuştu pek.

Getirtti Hagen'ı. Başkalarına da salındı haber.

Ayrıca çağırdı hemen Gernot'u, saraya gelsin diye.

154 En iyi adamlarından

ulaşılabilenler geldi önüne.

Konuştı Han:

“Ülkemiz yakılıp yıkılmak isteniyor

Güçlü bir ordu kalabalığıyla.

Elbette üzer insanı böyle bir iş!

Hiç kusurumuz yokken, savaş açıldı bize karşı.”

155 “Biz de kılıçla savunuruz yurdumuzu” dedi Gernot.

“Ölür gider, kısmetinde ölüm olan;

Ölüm var diye geçmem, hiç mi hiç, onurumdan.

Bir hoşgeldin diyelim düşmanlarımıza.”

156 Sözü aldı güçlü Hagen:

“Hoşuma gitmiyor böylesi;

Olabildiğince yavuz kişilerdir Lüdegast ile Lüdeger;

Oysa biz

bunca kısa sürede

ordu devşiremeyiz.”

Böyle deyip, ekledi sözüne:

“Bir de

olanları söyleyen gerek Siegfried'e.”

157 Buyruk verildi, ulaklar konuk edilsin kentte diye.

Düşman olsalar da

onları ağırlamakla iyi etti varsıl Gunther;

El üstünde tuttu onları pek,

Yardıma gelen dostlar sökün edene dek.

158 Yine de, içindeki tasa, çok sıkıntı veriyordu Han'a.

Nereden bilsindi, eyleme hazır yiğit, onun başına geleni?

Üzülerek gördü onun hâlini,

Diledi, “Anlat bana, tasanın nedenini.”

159 “Herkes anlatamam ben, içimdeki acıyı;

Onu yüreğimde sır tutup, saklasam gerek.

Gerçek dostlara yakınabilir ancak kişi

kendi başına gelenden.”

Bunu duyunca Siegfried,

önce sarardı,

sonra morardı hemen.

160 Han’a dedi: “Kabul et andiçmemi,

Tüm tasalarını atmakta yardım edeceğim sana;

Dostlara gereksinmen varsa, biri de ben olayım.

Son günüm gelene dek, onurla

and’ımı tutacağım.”

161 “Tanrı razı olsun senden, Siegfried Han!

İçime su serpti sözlerin.

Senin büyük gücünün bana hiç yardımı olamasa da,

Ettiğin nazik sözlere sevinecek içim,

Ömrüm olursa, bir de mutlaka,

seni ödüllendireceğim.”

162 Neden tasalandığımı sana da duyurayım:

Gönderdiği haberi aldım düşmanlarımin,

Bir orduyla ülkeme akın edeceklermiş;

Bugüne dek etmedi, bize, Burgund ilinde

kimse böylesine iş.”

163 “Pek kulak asma bunlara” dedi ona Siegfried.

“Yatıştır biraz gönlündeki tasayı,

önerdiğimi yap:

Şan edindireyim sana,

hem de kazançlı çıkarayım seni sonunda,

Düşmanların girmeden senin yurduna.

164 Var olsun, ne çıkar, düşmanlarının ardında

Benim karşılayacağım otuz bin yiğit er,

Benimkilerin sayısı bin olsun, yeter;

onları güvenle verebilirsin

benim komutam altına.”

Dedi Gunther Han: “Hep çabalayacağım

bunun minnet borcunu ödemek için sana.”

165 “Öyleyse buyruk ver,

bin yiğit devşireyim seninkilerden;

Çünkü kendi adamlarım yalnız on iki kişi.

Bunlarla savunurum senin ülkeni;

Bağlılıkla hizmet edecektir hep sana

Siegfried’in eli.

166 Bunda yardımcı olsun bize, Hagen ile Ortwein,

Dankwart ile Sindold, senin yiğit Bey’lerin;

Gözüpek bahadır Volker da bizimle at binse!

Sancağı o taşısın,

bu işi ondan iyi yapamaz kimse.

167 Şimdi gönder ulakları,

at binip dönsünler yurtlarına,

Haber iletsinler kendi Han’larına

ki

bizi tez zamanda göreceklerdir orada;

Ve hep barış içinde kalacaktır bizim kendi ülkemiz!”

Uydu ona Han,

bu yolda buyruk ilette hısımlarına, adamlarına.

168 Böylece çağrıldı Lüdeger’in ulakları saraya,

Öğrendiler artık yurtlarına döneceklerini,

rahatladı içleri.

Han’ların iyisi Gunther

zengin armağanlar verdi onlara,

Yol için kattı yanlarına koruyucu yiğitler,

onlar da mutlu oldu yürekten.

169 “Şunu söyleyin” dedi Gunther, “benim düşmanlarıma:

İyi ederler, sefere çıkmaktan vazgeçerlerse.

Ama onlar yine

üstüme gelerek

ülkemi yakıp yıkmayı yeğlerse,

Öfkeliendireceklerdir dostlarımı bu iki Han;

öğreneceklerdir, başa belâ gelmesi

ne demekmiş, o zaman.”

170 Zengin armağanlar verildi ulakların eline,

Varsıl Han buyurmuştu

“Bunlardan bol bol verilsin onlara” diye.

Lüdeger’in adamları, bunları almazlık edemedi;

Ardından, yola çıkmak için destur istediler,

pek keyifle, yola düzüldüler.

171 Ulaklar Dan iline varıp da

Lüdegast Han dinleyince onların sözlerini,

Ren boyundakilerin tutumunu öğrendi;

Umursamadılar onu diye, ölçüsüz öfkeliendi.

172 Anlattılar, onların pek çok yiğidi olduğunu,

Gördük dediler, Gunther’in yanında

Alçak Ülke’den gelmiş Siegfried adlı yiğidi.

Kavradı bunun önemini Lüdegast,

iyice sıkıldı canı.

173 Bu haberleri alan Dan ilindekiler

Daha çok çabaladılar kendi yiğitlerini devşirmeye.

Böylece topladı Lüdegast Han yirmi bin bahadır,

Katılmaları için ordunun seferine.

174 O sırada Sakson ilinde de, Han Lüdeger

Topladı kırk bin er,

hatta fazlasını,

Bunlarla saldıracaktı Gunther Han'ın yurduna.

Beri yandan,

o ülkede de üç Han

175 Yeniden çağrı yapmışlardı

Burgund halkına ve gözüpek adamlarına

Gelip katılsınlar savaşacak orduya diye.

Herkes geldi koşa koşa, silâh donanmak için.

Çok tehlikelere yol açtı olan bitenler,

O yüzden ölecekti sonunda nice yiğitler.

176 Büründüler sefer donanımına. Gidiş başlayınca

Buyuruldu gözüpek Volker'a, sancağı taşıması

Worms kentinde Ren'i aştıkları sırada

Güçlü Hagen'a verildi, sefer düzeni komutası.

177 Onlarla at sürüyordu Sindold'la Hunold da,

Hak etmek istiyorlardı

varsıl Han'dan aldıkları altın paraları.

Hızlı Dankwart'la Ortwein da vardı orada,

İçten istemişlerdi onurlu görevlerle sefere katılmayı.

178 “Yüce Han, sen yerinde kal” demişti Siegfried,

“Çünkü Bey’lerin beni izleyecekler;

Göz kulak ol hanımlara, pek tut yüreğini;

Yaman savunacağım ben

hem mülkünü, hem şanını, senin için.

179 Gelip, Ren kıyısındaki Worms’a saldırmak isteyenlere

Engel olacağım kesinlikle, zararlı çıkacak onlar:

Akın edip yurtlarına, öylesine içlere uzanacağız ki

Küstahlıkları yas tutmaya dönüşecek çok geçmeden.”

180 Ren’i aştıktan sonra

yiğitlerin at sırtında geçmesi gerekti

Hessen ülkesinden,

Sakson iline varmak için. Çarpışma başladı hemen,

Talan edip yaktılar, perişan ettiler her yanı,

Tez duydu bunu, kahroldu

düşmanın iki Han’ı.

181 O güne dek daha büyük yas çökmemişti Sakson iline.

Sınır boyundaydılar artık; geri döndü hizmetkârlar.

Gücü yaman Siegfried, sordu Bey’lere:

“Kim olsa gerek

bu ülkede bizlere artçı komutanlığı edecek kişi?”

182 Dediler: “Yol boyunca korusun acemi erleri

Gözüpek İmrahor!^[12] Pek hızlı bir Atlı Bey’dir o,

Böyle yaparsak

Lüdeger’in adamları daha az zarar verir bize.

Getirelim onunla Ortwein’ı artçıların başına.”

183 “Ben de kendim çıkarım

at sırtında keşif yapmaya” dedi yiğit Siegfried.

“Gözüm açık duracak hep düşmana karşı,

Tâ onların yerini sağlam saptayasıya dek.”

Sonra hemen silâh kuşandı Sieglind’in yakışıklı oğlu.

184 Keşif akınına çıkarken

teslim etti orduyu, Hagen’a

Ona yardımcı atadığı Gernot’a

gözüpek bahadır.

Ayrılıp daldı tek başına Sakson ilinin içlerine,

Düşman hakkında sağlam bilgi edindi

alnının akı ile.

185 Gördü düşman ordusunu

mübalâğa kalabalık,
orada sınır boyunda konaklamış.

Kendi ordusuna göre sayısal çokluğu ezici;

En az kırk bin idiler, belki daha bile çok.

Gözü yılmaz bahadır

sevindi bu orduyu görünce.

186 Düşman ordusunda da

tepeden tırnağa savaş donanımlı bir yiğit

Çıkmıştı ileri gözetleme nöbetine.

Bey Siegfried gördü onu, o da gördü bahadırı,

İkisi de başladı gazapla bakmaya birbirine.

187 Diyeyim size, kimdi elinde taşıdığı

Işıltı saçan altın kalkanıyla nöbete çıkan:

Ordusunu kollayan Lüdegast Han idi bu.

Çok soylu yabancı, onun karşısında

Bey’lere yaraşır gözüpeklik gösterdi,

sürdü atını ona doğru.

188 Şimdi de Lüdegast Han

hasım diye hedef edindi onu.

Her ikisi mahmuzladı atlarının böğürlerini,

Vurdu tüm gücüyle mızrağını, hasmının kalkanına.

Sonuçta yüce Hakan düştü pek zor duruma.

189 Mahmuzlanan aygırlar

yel gibi aldı götürdü bahadırları

Tüm hızlarıyla, birbirine karşı.

Dizgin çevirip yöneldi birbirine hemen, Bey'cesine

Yaman güçlü erler,

kılıçla sınanmaya girdiler.

190 Vurdu da vurdu Siegfried, çınlattı ovayı;

Kıvılcımlar uçtu hasmının tolgasından,

Bir büyük yangın varmış gibi, hey hey!

Öylesine güçlü çarpıştı,

Alçak Ülke'den gelen Bey.

191 Karşılık verdi ona Lüdegast, nice yaman vuruşla,

Her birinin gücü iz bıraktı ötekinin kalkanında.

Lüdegast'ın otuz adamı patırtıyı duyup

geldiler doludizgin,

Ama onlar gelene dek

Siegfried üstün çıkmıştı dövüşten.

192 Han'a indirdiği kılıç vuruşlarının

-İyi cinsten olsa da- ince gövde zırhını delmekle açtığı

üç derin yara

yere sermişti hasmını.

Enli kılıcın iki yanına bulaşmıştı

yaralardan

akan kan;

Ve pes eyledi ol zaman,

mahzun düşüp, Lüdegast Han.

193 “Bağışla canımı,” dedi, “sana vereyim ülkemi.”

Söyledi ona, kendisinin Lüdegast olduğunu.

O sırada geldi yanlarına onun yiğitleri;

görmüşlerdi olan biteni,

Keşif incelemesine çıkmış bu ikisi arasında

nelerin geçtiğini.

194 Tutsağını alıp götürürken oradan

saldırdı üstüne, onun otuz yiğidi.

O zaman savundu Siegfried’in eli

Varsıl tutsağını, güçlü kılıç vuruşlarıyla;

Çok perişan etti onları bu sırada.

195 Sonunda seçkin bahadır Siegfried

otuzunu da yoksun etti canından,

Bir tanesi dışında; o kaçtı,

yeterince hızlı

koşabilmişti atı.

Haberini iletti olan bitenlerin

ovanın ortasında;

Zaten görünüyordu işin gerçeği

onun

kana bulanmış tolgasında.

196 Yasa büründürdü Dan ilinin savaşçılarını

Han’larının tutsak edildiğini öğrenmiş olmak.

Lüdeger, alınca haberi, düştü bir aşırı gazaba,

azdı kudurdu,

Olup bitenler

içine oturdu.

197 O sırada getirildi varsıl Lüdegast

Siegfried’in zoruyla, onun yoldaşları içine;

Orada yiğit Hagen’a teslim edildi.

O da öğrenince olanları,

içten sevindi.

198 Buyruk verdi Burgund’lara, bölük bayrakları açılsın diye,

Şöyle dedi Siegfried: “Gün batımına dek

Çok işler yapacağız daha, burada;

bu can tende kalırsa

Nice yiğidin eşi Sakson ilinde dulluğa düşecek,

bürünecek kara yas’a.

199 Ren boyunun yiğitleri! Bilesiniz

Sizi Lüdeger ordusunun yanına dek

götürebilirim dosdoğru;

Orada nice savaşçının tolgalı başını

uçuracak bizim bahadırların kolu

Başlatasıya dek bizler, Burgund iline

dönüş yolculuğunu.”

200 Segirtti atlara Gernot ile bağımlıları;

Sancağı kaldırdı yükseğe, yiğit Volker,

yaman güçlü keman çalıcı [\[13\]](#),

Sürmeye başladı atını, öne düştü;

O da, yoldaşları da tam donanıma bürünmüştü.

201 Topu topu bin savaşçıdan

çok değildi komuta ettikleri,

Bir de on iki yiğit vardı.

Yolları tozutarak at sırtında geçtiler ülkeyi,

Nice süslü kalkanları

ışıldı saçıyordu.

202 Derken geldi Sakson'lar da orduları ile.

Öyle duyduk, biletmişlerdi kılıçlarını;

Bahadır ellerinde yaman kesip biçiyordu bu kılıçlar,

Yabancılara karşı savunmak istiyorlardı

hisarlarını, yurtlarını.

203 İki Han ordusunun komutanları, sürdüler orduyu ileri,

Siegfried de çıktı karşılarına

Alçak Ülke'den getirdiği yiğitlerle;

O günkü çarpışmada

kan bulaştı pek çok yiğidin kalkanına.

204 Sindold'la Hunold ve ayrıca Gernot

Vurup öldürdüler kavgada, nice yiğidi,

Onların ne kadar gözüpek olduğunu

anlayamadan hasımları;

Nice bahtsız kadın gözyaşı döktü bu yüzden.

205 Volker'la Hagen ve ayrıca Ortwein

hep saldırıdaydılar savaşta,

Söndürdüler pek çok tolganın ısıltısını

Akan kanların bulaşmasıyla;

O sırada Dankwart da çok yiğitlik gösterdi.

206 Dan'lar yaman sınıadı kendi bileklerini,

Tokuştı nice kalkan, çınladı durdu ortalık,

Yaralar açan keskin kılıçlarıyla

Savaşta gözüpek Dan'lar da

çok zarar verdiler hasımlarına.

207 Ama yine üstün çıktı savaşta Burgund'lar

Vuruşlarıyla düşmanda

derin yaralar açmışlardı nice

Eyerlere dere gibi akmıştı kanlar,

Bu gözüpek yiğitler şan kazandı böylece.

208 Göğüs göğüse savaştı, Bey'lerinin ardı sıra

düşmana yüklenen

Alçak Ülke'li yiğitler salladıkça ellerindeki kılıçları

Hışırta duyuluyordu havada;

Yaman at sürdüler Siegfried'le birlikte,

Bey'cesine.

209 Ren boyu yiğitlerinden kimse

izleyemedi onları, o kadar ilerilere dek.

Görebilirdiniz Siegfried'in

güçlü elinin vuruşlarıyla

Işıltılı tolgaların yanlarından oluk oluk kan aktığını.

Sonunda buldu Lüdeger Han'ı

ordusundaki komutanların önünde.

210 Daldı oraya, bir daha daldı, tam üç kez

Savaşçı kalabalığının sonuna vardı.

Şimdi Hagen da gelmişti yakınına,

Yardım etmekteydi ona

yiğitlik dürtüsünü yerine getirmekte;

O gün can verdi pek çok Atlı Bey, onların vuruşlarıyla.

211 Siegfried, güçlü Lüdeger'i bulduğu zaman

Keskin mi keskin kılıcını öyle bir salladı ki elinde,

Öldürdü Han'ın yanındakilerden nicesini,

Yavuz gazaba geldi bunun üzerine Han.

212 Mübalâğa cenk oldu,

çarpmışan kılıçların çingirtısı

inletti ortalığı.

İki yanın savaşçıları yeniden girdi birbirine,
Çarpışan Han'lar, gösterdi kendilerini bu sınanmada.
Savaşçısı kalabalık olanlar başladı gerilemeye;
yavuz bir hınç kabardı yüreklerinde.

213 Duyurmuşlardı Sakson'ların Hanı'na
Kardeşinin tutsak düştüğünü;
acı bir yas'a büründürdü bu haber onu;
Henüz bilmiyordu tutsak edenin Siegfried olduğunu
Tutsak eden Gernot'tur demişlerdi ona,
ama sonradan öğrendi gerçeği.

214 Lüdeger kılıcıyla öyle vuruşlar indirdi ki
Siegfried'in eyeri altındaki at tökezledi,
Ama doğruldu yeniden. Gözüpek Siegfried
Yaman çarpıştı savaş saldırısında.

215 Çok yardımcı oldu ona Hagen, ayrıca Gernot,
Ortwein ve Volker;
bunlar nice kişiyi cansız bıraktı.

Her biri yiğit er olan Sindold'la Hunold,
Nice kadını dul edip, yüreklerini yaktı.

216 Çatışmada birbirinden yığitti Atlı Bey'ler.
Orada, bahadır ellerin tuttuğu ısıltılı kalkanları,
Tolgalar üzerinden uçarak gelen

nice mızrağın delip geçtiği görüldü.
Görüldü nice süslü kalkanın kanla boyandığı.

217 Yavuz saldırılarda düştü nice yiğitler
Atından aşağıya.

Atıldı gözüpek Siegfried ile Lüdeger, üzerine birbirinin
Her iki bahadır çarpışıyordu şeref için, şan için.

218 Siegfried’in eli çekip aldı Han’ın kalkanını,
savurdu uzaklara.

“Ben yendim gözüpek Sakson’u” diye düşündü
Alçak Ülke’den gelen yiğit.

Bozulmuştu artık Sakson safları;
Hey, nice parlak zırh parçaladı hızlı Dankwart!

219 O sırada Lüdeger Han
tanıdı

Siegfried’in elindeki kalkana işlenmiş taç armasını;
O gözüpek yiğit kimmiş, anladı.

Kendi yoldaşlarına bağırdı:

220 “Er’lerim, Bey’lerim, bırakın çarpışmayı;
Siegmund’un armasını görüyorum karşımda!
Şimdi tanıdım Alçak Ülke’den gelen güçlü yiğidi;
Besbelli onu buraya,
biz Sakson’lar üzerine gönderen

Şeytan idi.”

221 Bunun üzerine, yere eğildi sancaklar;
Han diledi barış yapılmasını,
dilediği bağışlandı ona.

Ama Gunther Han’ın yurdunda
tutak kalması gerekliydi,

Onu buna zorlayan
Siegfried’in güçlü eliydi.

222 Sözbirliği ettiler, savaşı bırakmak için.
Parçalanmış tolgalarını, geniş kalkanlarını
yenilenler

Kendi elleriyle çıkarıp, yere koydular;

bunlar

yığın oldular.

Hepsi de boyanmıştı

Burgund'ların vuruşlarından ileri gelen

kan rengine.

223 Onlardan herbirini tutsak edindi isteyen;

yenenlerdeydi çünkü güç.

Gernot ile Hagen Bey'ler

hemen koydurdular sedyelere yaralıları,

Burgund iline götürdüler onları

Beş yüz kişilik

bir görkemli tutsaklar takımını da

alarak yanlarına.

224 Yenilmiş Dan'lar, döndü

at sırtında Dan iline.

Sakson'lar da çarpışmış değillerdi

kendilerine övgü getirecek gibi;

Üzgündüler bu yüzden.

Yurtta eş dost çok ağlaştı, savaşta ölenler için.

225 Teslim alınmış silâhlar

taşındı yük hayvanlarıyla Ren boyuna.

İyi çarpışmıştı kendi yiğitleriyle birlikte

Güçlü Siegfried; ne ettiyse iyi etmişti.

Hakkını tanımalıydı bu konuda

Gunther Han ordusundaki herkes.

226 Gernot ulaklar gönderdi geriye, Worms'a

Bildirdi ülkesindeki dostlarına

Nasıl başarılar nasip olduğunu

kendisiyle yoldaşlarına,

Bu gözüpek yiğitlerin

nasıl nam şan yücelttiğini.

227 Hızla yol aldı ulaklar, getirdiler haberi.

Sevindi o güne dek tasalı olan güzel hanımlar,

Onlara ulaşan haber pek mutlu etti hepsini.

Ulaklar yanıtladı soylu hanımların

meraklı sorularını.

228 Nasıl yengi kazanmıştır varsıl Han'ların adamları,

anlattılar.

Bu arada ulaklardan biri

Kriemhild'in önüne çağrıldı;

Tam gizlilikle yapıldı bu,

açıkça sorgu sual edememişti genç kız

Çünkü gidenler içinde birine

yürekten sevdalı ve bağlıydı.

229 Odasına ulağın girdiğini görünce

Tatlı dille dedi ona, güzeller güzeli Kriemhild:

“İç açıcı haberlerini ilet, sana altın veririm;

Eğrisiz büğrüsüz yaparsan bunu

seni hep gözetirim.

230 Selâmetle mi çıktı savaştan, ağabeyim Gernot

Ve öteki eşim dostum? Çok ölen var mı içlerinde?

En iyi çarpışan kimdi? Bunları bana anlat.”

Yanıt verdi ulak, gönül saflığıyla:

“Bizim yanda korkaklık etmedi kimse.

231 Ama, çok soylu Han kızı,

izin verirsen diyeceğim ki,

Çarpışmada, Alçak Ülke'den gelmiş yabancı kadar

En önlere atılan olmadı;

Çok mucize yarattı savaşta, Siegfried'in elleri.

232 Bütün öteki yiğitlerin, Dankwart ile Hagen'ın

ve diğer soylu Han erlerinin

Şanlarına lâıyk yolda dövüşmelerine rağmen

Yaptıkları hiç kalır, yaptıkları yanında

Siegmund Han oğlu güçlü Siegfried'in.

233 Onlar da savaşta öldürdü nice bahadırı,

Ama kimse tam anlatamaz sana,

At sırtında dövüşen Siegfried'in yaptıklarını.

Nice hanımı acı yas'lara büründürdü

canından ederek hısımlarını.

234 Kaç yiğidin nişanlısı, sevgilisi de ölüm ağıdı yaktı.

Öylesine güçlü kılıç vuruşları

indirdi ki tolgalı başlara,

Fıskırdı yaralardan

ırmak gibi kan.

Her erdeme sahip bir Atlı Bey'dir o,

hem gözüpek hem de temiz yürekli.

235 Metz Beyi Ortwein da çok yararlık gösterdi;

Kime uzandıysa kılıcı ile

En azından yaralanıp yıkıldı yere o kişi,

çoğu da öldü onların.

Ama ağabeyin oldu, düşmana

236 Şimdiye dek savaş alanında görülmüş

en büyük zararı veren.

Seçkin yiğitlerin hakkını tanımalı insan;

Başı dik Burgund'lar savaş seferinde

Öylesine çarpıştılar ki

en küçük leke gelmedi şanlarına.

237 Güçlü darbelerle çınlarken savaş alanı,

Onların kılıçlı elleri

Boş bıraktı nice eyeri,

Öylesine çarpıştı ki Ren boyunun erleri

Düşman onlarla hiç savaşa girmemiş olsa

daha iyi ederdi.

238 İki ordunun güçleri karşı karşıya geldiğinde

Gözüpek Troneck’liler de ölüm saçtı düşmana.

Bahadır Hagen’ın eli, tepeledi nicesini;

Burada Burgund ilinde

çok övgüsü söylenmeli onun.

239 Gernot’un ordusundan Sindold’la Hunold

Ve gözüpek Volker, o kadar şey yaptılar ki

Onları andıkça hep kahrolacak Lüdeger

Savaşa kışkırttığı için, Ren boyundaki Bey’lerini.

240 Savaş alanının şurasında ya da burasında,

İlkinden sonuncuya dek, görülen tüm çatışmalar içinde

En yaman olanları yürüttü Siegfried’in güçlü eli,

Varsıl tutsaklar getirdi bu yiğit, Gunther Han iline.

241 Gücünü kullanmakla o bahadır,

Perişan etti Lüdegast Han’ı,

Ve Lüdeger’ini, Sakson ilinin!

Dinle beni, çok soylu Han kızı, dahası var diyeceğimin:

242 Bunların her ikisini tutsak etti, Siegfried’in güçlü eli.

Hiç böylesine çok tutsak getirilmiş değil bu ülkeye,

Şimdi onun sayesinde Ren boyuna getirilenler kadar.”

Hiçbir haber daha mutlu edemezdi Kriemhild'i.

243 “Bilesin, soylu Hatun; sağlam getiriliyor

Beş yüz ya da daha çok kişi;

Bir de yaralılar var bu ülkeye getirilen

kan bulaşmış en az seksen sedye ile.

Bunların çoğunu

yılmaz Siegfried'in güçlü eli yıkmıştı yere.

244 Vaktiyle Ren boyuna ulak gönderip pervasız

bizi ceng'e çağıranlar

Düştü şimdi Gunther Han'ın tutsağı durumuna,

Sevinçle katar edip hepsini bizimkiler

getiriyor buraya.”

Bunları duyunca kızardı genç kız.

245 Sevda sebebine gül kızılına döndü ak yüzü,

Büyük tehlikelerden selâmetle çıktı diye

Sevdiği yiğit,

Siegfried,

güçlü bahadır.

Ayrıca seviniyordu haklı olarak, eşi dostu için.

246 Ol dem konuştu sevilesi güzel:

“İyi haberler verdin bana,

O yüzden alacaksın, ödül olarak, zengin işi bir giysi;

Ve sana verdireceğim

on altın Mark.”

Böyle yapılınc

varsıl hanımlara iyi haber getirmek için

can atar ulaklar.

247 Verildi ona ödülü, altınlar, ayrıca giysi.

Ardından çıktı pencereye, birçok güzel hanım kız;
Yolu gözlüyorlardı. Gördüler Burgund iline dönüşünü
Başı dik birçok yiğidin.

248 Göründü yara almadan dönenler;

sonra çıkageldi yaralılar kalabalığı.

Utanç duymadan kulak verdiler

eşin dostun hoşgeldin bağırılarına.

Mutlulukla karşılamaya çıktı, Han'ın kendisi, dostlarını;

Son bulmuştu artık, onu ezen tasası.

249 Kucakladı kendi adamlarını da,

başka ülkeden gelme yabancıları da.

Zaten öyle davranış yakışırdı varsıl Han'a,

Onlara da teşekkür etmesi

yardıma koştukları

Savaşta şanla şerefle yengi kazandıkları için.

250 Gunther Han

bilgi diledi dostlarından

“Bana söyleyin” dedi,

“Savaş seferinde kimlerin vurulup öldüğünü.”

Öğrendi, yitirilenlerin ancak altmış kişi olduğunu,

Yitirilen yiğitler için hep yapıldığı üzere

yası tutulacaktı onların da.

251 Sağlam gelenler taşımıştı nice parçalanmış kalkanı,

Yarılmış pek çok tolgayı, Gunther Han'ın iline.

Attan indiler sarayın önünde, candan karşılayanlar arasında,

Sevinçli bağırıslar duyuluyordu çevreden.

252 Yorgun yiğitler götürüldü konaklayacakları yerlere;

Han teşekkür sundu konuklarına, üstüste yineleyerek.

İlgilendi yaralıları bakılmasıyla, rahat ettirdi herkesi.

İyi davrandı düşmanlarına karşı;

onun erdeminden de beklenirdi böylesi.

253 Lüdeger’e şöyle dedi: “Hoşgelmiş olasın ülkeme!

Senin suçun idi, bana çok dokunan hâller,

Ama ceremesi çıkacak onun, evvel Allah!

Tanrı razı olsun dostlarımdan,

çok büyük yararları oldu bana.”

254 “Gerçekten şükran borçlusun onlara” dedi Lüdeger Han.

“Böylesine yüce kişilerden

bunca tutsağı olmadıydı hiçbir Han’ın.

Bol kurtulmalık öderim sana,

onurumuzla tutarsan bizi elinde,

Bana ve dostlarıma bağışlayıcı davranırsan.”

255 Yanıtladı ülkenin Hanı:

“Burada dolaşabilirsin dilediğin gibi,

Sen de, öteki Han da. Ama düşmanlarım

kaçmaya kalkmayacak;

Güvence isterim, barış antlaşması olmadan

ülkemden kaçılmayacak diye.”

Her iki eliyle onun elini tutup

bu yolda ant verdi öteki.

256 İyi ağırlanıp, kavuşturuldular huzura,

Tımar edildi özenle, yaralıların her yarası.

Sağlam olanlara içecekler, âlâ şarap verildi,

Tutsaklar takımı hiç bu kadar rahat etmemişti ömürlerinde.

257 Parçalanmış kalkanlar gitti polathaneye.

Nicesi vardı kanlanmış eyerlerin;

Buyruk verildi bunlar saklansın diye,

yoksa ağlayacaktı onları gören hanımlar.

Hâlâ gelip duruyordu, birçok savaş yorgunu yiğit.

258 Han, yakından ilgilendi konuklarla;

Ülke tıka basa doluydu hem dostla hem düşmanla.

Buyruk verildi, ağır yaralılar özenle bakılsın diye;

Azaldı dikbaşlılığı düşman bahadırlarının,

uysallaştılar iyice.

259 Gezgin hekimler çağrıldı yüksek karşılıklarla,

Tartıya gelmez gümüş ödendi, bir o kadar altın,

Çarpışmanın acılarından sonra

yiğitlerin yaralarını

tımar etsinler diye.

Ayrıca Han

dağıttı nice ihsan

konuğu yiğitlerine.

260 Artık evlerine gitmek isteyenlere

“Daha kalsaydın” diye ısrarda bulundu

dostlara yapılması âdet olduğu üzere.

Eylemleriyle, onun dileklerini

pek şanlı şerefli biçimde

yerine getirmişti yandaşları;

Akıl danıştı, onları nasıl ödüllendireceği konusunda.

261 O arada, Alçak Ülke’den gelen yiğit de

destur istedi,

dedi

“Artık ben gitsem gerek.”

Bunu öğrenince Gunther Han

Dostça diledi ondan

niyetini değiştirmesini.

“Baş üstüne” dedi Siegfried, ama aslında

Kriemhild olmasaydı ortada

hiç mi hiç yapmazdı bunu.

262 Hiçbir ödölü istemedi;

gereksinme duymuyordu buna,
zaten varsıldı yeterince.

Oysa ödölü hak etmişti,

hem de herkesten önce;
bu yüzden Han’la Bey’leri

Pek hoş tutuyorlardı onu,

çünkü pek âlâ görmüşlerdi

Savaşta onun gücü sayesinde olup bitenleri.

263 Sevddiği güzelin sebebine orada kalmayı düşündü;

Can atıyordu onu görmek için. Gerçekten de oldu bu,

Sonra, tam onun dilediği gibi; tanıdı genç kızı yakından,

Döndü baba yurduna, içi sevinçli, bunun ardından.

264 Han buyruğu idi, Atlı Bey oyunlarının

her dem düzenlenmesi;

Nice genç bahadır, hevesle katılırdı bunlara.

Worms hisarı altında, Ren’in kumlu kıyısında

Burgund iline gelip konuk olan

Oyunları izleyecek kişiler için

oturma sıraları da yaptırmıştı Han.

265 Konukların gelmesi beklenirken

Duydu Han kızı Kriemhild de

hem Atlı Bey’ler, hem erler için

Şölenler, şenlikler düzenlendiğini.

Buna hazırlanmaya girişmişti

güzel hanımlar da, canla başla.

266 Giyecekleri urbaları,

takınacakları enli bağ'ları
dikip biçiyorlardı.

Varsıl Ute de duydu olayı,

Başı dik yiğitlerin geleceğini;

Çıkarttı sandıklarından, nice görkemli urbayı.

267 Sevgili çocukları için birçok giysi diktirdi,

Bunlarla süslenip püslendi birçok hanım, birçok genç kız

Ve Burgund ilinin nice delikanlı yiğidi.

Yabancı konuklar için de hazır edildi

birçok gösterişli giysi.

Beşinci Bölüm

SIEGFRIED'İN İLK KEZ KRIEMHILD'İ GÖRMESİ NASIL OLDU

268 Şölenli şenlikli kutlamalarda bulunmak isteyenler

Her gün sükün ediyordu, Ren boyunca, at sırtında;

Hepsi de ülkeye gelmekteydi, Han'ı sevdikleri için.

Armağan ediliyordu onlara hem atlar, hem urbalar.

269 En soylu, en yüce konuklar için, tümüne

Özel koltuklar yaptırılmış, hazır edilmişti;

Otuz iki Han idi bunlar.

Şenlik günleri uğruna, nice genç kız

süslenip püsleniyordu hevesle.

270 O ara hiç boş durmuyordu

erginliğe geçme yaşındaki Giseler de;

Onunla Gernot, adamlarıyla birlikte,

Karşılayıp ağırlıyorlardı içtenlikle

yabancı Bey'leri ve yanlarındaki yiğitleri,

Hoşgeldiniz diyorlardı Bey'lere,

törenlerde hep yapılageldiği üzere.

271 Altın renkli eyerlere binerek gelmişti bu Bey'ler, ülkeye,

Mücevherlerle süslenmiş kalkanlar taşıyarak,

görmeli urbalar içinde,

Şenlikte böyle görünmek istediklerinden

Han'a saygıları nedeniyle.

Artık iyileşmişti çoğunun savaşta aldığı yaralar.

272 Yataklarda uzanıp yaralarının acısını çekenler

Ölüme yaklaşmanın ne kadar acı olduğunu

unutmuşlardı artık;

Güçsüz keyifsiz olduklarına yakınmayı bıraktılar,

Sevindiler, şenlik günleri geliyor haberine.

273 Kendileri de eğlenmek istiyorlardı o günlerde;

Ölçüsüzdü keyifleri, herkes pek çok sevinçliydi

Mutluluk fişkırıyordu her taraftan

Gunther’ın tüm ülkesinde.

274 Kutsal kandil günü sabahlarından birinde

beş bin, belki daha çok yiğit,

Böylesine çok sayıda er kişi, görkemli giysiler içinde

Bir araya gelip yürüdü şenlik alanına doğru;

hemen başladı günün yarışmaları,

Orada şan kazandı Burgund bahadırları.

275 Han biliyordu, çoktan sezmişti bunu,

Kızkardeşine, Alçak Ülke’li yiğidin nasıl

tüm gönlüyle sevdalı olduğunu.

Oysa yiğide hiç göstermemişlerdi

güzelliği

Tüm kızları bastıran o dilberi.

276 Dedi: “Şimdi akıl verin bana, Bey’lerim, erlerim,

Ne yapsak da şölen, olabildiğince şanlı şerefli geçse?

Ki kınamasınlar bizi sonradan,

Yaptığımız iş sebebine övsün bizi herkes.”

277 Yanıtladı onu, Metz Beyi Ortwein:

“Şenliğimizin şanı tam olsun istiyorsan,

Bırak, şu eğlence yerinde görünsün güzel hanımlar,

Burgund ilinin büyük onurudur onlar.

278 Keyif alır mı er takımı, neye bakıp da şenlenecek,

Güzel kızlar gösterişli hatunlar yoksa ortada?

İzin ver kızkardeşine, şenliğimize gelmesi için.”

Nice soylu bahadır, hoşlandı bu öneriden.

279 “Uyacağım bu öğüde” dedi Han.

Bunu duyan

herkesin gönlü ferahladı.

Bildirdiler Ute Hatun’la güzel kızına da,

Yoldaş genç kızlarla birlikte

şenliğe katılmalarının istendiğini.

280 Hemen arandı

sandıklardaki birçok urbadan en güzelleri,

Işıltılı giysilere büründü hanım kızlar.

Giysi süslemeleri, yüzükler, takıldı takıştırıldı,

Nice dilber genç kız süslendi bir hoş.

281 Birçok genç yiğit, umuda düştü,

Benim görünüşümü beğenecek hanımlar diye;

Bir Han ülkesini almaya yeğ tutarlardı bunu.

Hoşlanarak baktılar

daha önce hiç görmedikleri hanımlara.

282 Han, emanet etti kızkardeşini

Hep yanında olacak tam yüz adamına;

Ellerinde havaya kaldırılmış kılıç,

koruyuculuk edeceklerdi onunla anasına,

Böyle idi Burgund ilinde saray töresi.

283 Çıkageldi varsıl Ute, kızıyla birlikte:

Yoldaş olarak –hepsi de görkemli urbalar giymiş–

Belki yüz, belki daha bile çok güzel hanım almıştı yanına.

Ayrıca gidiyordu, mücevherler takıp bezenmiş

birçok genç kız, Kriemhild’in yanı sıra.

284 Sarayın bir kapısından hepsinin çıktığı görüldü.

Candan istekle baktı yiğit, o sırada;

Umuyordu çünkü, belki nasip olur diye

Kriemhild’i görüp mutlulanması.

285 Derken göründü Kriemhild

Kara bulutlar arasından kendini gösteren

gündoğumu kızılılığı gibi.

O zaman bütün iç daralması gidiverdi

onu nice zamandır gönlünde taşıyan yiğidin;

Gördü sevilesi dilberi,

tüm güzelliğiyle,

kendisinin önünde duruyorken.

286 Urbasında pırıldıyordu pek çok mücevher,

Sevilesi görünüm veriyordu ona, teninin gül rengi;

Kişi daha fazlasını istese bile, söylemeliydi

Bu dünyada daha güzelini görmediğini.

287 Nasıl yıldızları sönükleştirirse, ışıldayan dolunay,

Bulutlar arasından bile fişkirirsa ışığı,

O da öylesine duruyordu birçok kadının önünde,

Ona baktıkça yüreği kabarıyordu hep

giyimli kuşamlı yiğitlerin.

288 Önünde yürüyordu, devletli mâbeyn görevlileri;

O güzel kızı görebileceği yere sokulmaktan

durmuyordu hiç geri

Birbirini bastırarak, gözüpek yiğitler.

Soylu Siegfried’e gelince,

hem mutluluk hem hüznü duyuyordu içinde.

289 Sordu içinden, onunla konuşurcasına,

“Nasıl yapacağım bu işi,

Senin gönlünü nasıl kazanacağım, umduğum gibi?

Sensiz olacağıma öleyim daha iyi.”

Onun sebebine, bu düşüncelerle

hem sevinç hem üzüntü duyuyordu içinde.

290 Kriemhild’in ötesinde duruyordu Siegfried

Tüm yakışıklılığıyla,

Bergama kâğıdına çizilmiş resim gibi,

Bir usta nakkaş eliyle; inkâr götürmezdi hiç

Şimdiye dek hiçbir yerde

böylesine yakışıklı bir yiğidin görülmediği.

291 Kriemhild’in yanındakiler seslendi çevredeki yiğitlere

Çekilin, yol açın diye; birçok yiğit hemen uydular buna.

Gururları sebebine belli etmiyorlardı ama,

mutlu oldu içleri, ürperdi bedenleri.

Edeple seyretti herkes

bu güzel kadınlar alayının geçişini.

292 O sırada konuştu, Burgund’lar arasından, Gernot Han:

“Değerli ağabeyim Gunther; budur yerinde olan,

Övsen gerek tüm şu yiğitlerin önünde,

sana canla başla hizmet etmiş bahadırı!

Bu önerim için de ancak övünç duyarım ben:

293 Çağır Siegfried’i, Siegmund Han oğlunu,

Kriemhild’in önüne gelsin; o da, selâmlasın onu,

yerinde bir ödüllendirme olur bu.

Gerçi şimdiye kadar konuşmuşluğu olmadı hiçbir yiğitle;

Ama hoşgeldin desin Siegfried’e,

kazanalım çok erdemli yiğidi

hep dostumuz olarak.”

294 Yiğidin olduğu yere seyirtti Gunther’in adamları,

“Alçak Ülke’nin Hanı!” diyerek konuştular onunla,
dediler:

“Han’ımız böyle ister,
izin verdi saraya girmene senin;
Kızkardeşi hoşgeldin diyecek sana, seni onurlandırmak için.”

295 Bahadır pek sevindi gelen bu habere;
Artık hüzünsüz mutluluk duyuyordu içinde,
Güzeller güzelinin karşısına çıkacağından dolayı.
Gerçekten de genç kız

iffetli ismetli konuşup
hoşgeldin dedi ona.

296 Görünce gözüpek bahadırın
önünde durduğunu,

Kızardı teni genç kızın. Şöyle dedi dilber:

“Hoşgelmişsin soylu yiğit, Siegfried Han!”

Pek arttı bahadırın iç ferahlığı, bu selâmlamadan.

297 Edeple eğildi Han kızının önünde, teşekkür sundu,
kız uzattı elini, onun elini tuttu.

Seyretmeye doyulmuyordu bu güzelle yanındaki yiğidi.

Tatlı bakışlarla baktılar birbirlerine, Han ile Hatun;

Oysa yanmaktaydı her ikisinin içi.

298 O sırada sıktı mı avucundaki ak eli

sevgiyle okşar gibi, azıcık?

Bilmem orasını;

Ama sanmam ki bundan geri kalmış bulunsun.

Belli etti güzele, pek açık,

ona olan sevdasını.

299 İlkyaz mevsiminde, mayıs günlerinde

gönüllerde sevda kabarıırken

Hiç duymadı gönlünde Siegfried, sevdanın daha fazlasını

Eş edinmek istediğiyle böyle elele

Yürürken duyduğu kadarından.

300 Onları gören

nice bahadırın şu geçti içinden:

“Ben olsaydım onun yerinde,

Ben yürüseydim bu güzelle elele

Bir de o güzelin yanında yatsaydım hele,

nasıl mutlu olurdum!

Bir dediğini iki etmezdim ecemin.”

301 Hangi ülkeden olursa olsun tüm konuklar

Yalnız bu ikisini seyretmekteydi.

İzin çıktı Kriemhild’in de yakışıklı adama

töre gereğince bir öpücük kondurmasına.

Bu kadar hoşlanmamıştı yiğit, hiçbir şeyden

tüm yaşamı boyunca.

302 Hemen oracıkta söyledi Dan’lar Hanı, içinden geçeni:

“Bana öyle gelir ki,

bu öpücüğün alınması içindi

Siegfried’in güçlü eliyle nice yiğidimin tepelenmesi.

Tanrı göstermesin bir daha, onun ülkeme girdiğini!”

303 Seslenildi herkese, yol açsınlar

güzel Kriemhild’in önünde diye.

Sonra birçok gözüpek Bey

Aldı götürdü onu şatafatla

sarayın avlusuna.

Orada ayrıldı yanından, seçkin yiğit.

304 Han kızı girdi ulu kiliseye,

yoldaşı kızlarla birlikte.

Öylesine güzeldi ki

Gözleri onda, nice yiğit, kendini yitirdi gitti;

Oldu güzelliğiyle, onlara göz şöleni.

305 Bin zorlukla bekleyebildi Siegfried

âyin havasının bitirilmesini.

Kısmetine şükretse gerekti

Ona eğilimli çıktı diye, gönlünde yaşattığı;

Lâkin o da bu güzele lâyıktı doğrusu.

306 Kız çıktı kiliseden. Siegfried yetiştirdi hemen

Dostlukla Kriemhild'e yaklaştığı görüldü.

Yanyana yürürlerken, teşekkür etti ona, güzeller güzeli,

Burgund Beyleri'nin önünde savaşa girip

öylesine yaman savaştığı için.

307 “Tanrı razı olsun senden, Siegfried Han” dedi güzel kız,

Kazandığın için –öyle duydum–

Bizimkilerin sonsuz minnetini.”

Sevgiyle baktı yiğit, Kriemhild Hatun'a o zaman;

308 Dedi, “Hep hizmetinde olacağım onların.

Durup dinlendirmek bilmeyeceğim başımı,

Onların mutluluğunu tamama erdirmedikçe,

Kriemhild Hatun!

Senin gönlünü etmek için yapacağım bunu.”

309 On iki gün boyunca her ne zaman

Çıkacak olsa dilber kız, sarayda Bey'ler arasına

Yanına verdiler yiğidi, ona eşlik etmesi için;

Onurlandırmak olsun diye yaptılar bunu,

bahadırı çok sevdiklerinden.

310 O günlerde Gunther Han sarayında,

geniş orta boşluğunda

Duyulurdu hep mutlu sevinçli sesler, şen bir şamata;

Nice gözüpek Bey, girer çıkardı oraya.

Ol dem başladı, Ortwein’la Hagen

büyük işler başarmaya.

311 Kim hangi işe kalkışacak olsa, hep hazırды katılmaya

Tüm güçleriyle, savaş seven bu bahadırlar.

Böylece yakından tanıdı onları konuklar;

Bezek olup Gunther Han iline, şan verdiler yurda.

312 Daha önce yaralanmış kişiler

iyileşip birer ikişer

çıktı ortaya;

Orada, Gunther Han Beyleri’yle savaş oyunlarında

yarışmak isterlerdi:

Kılıç kalkan dövüşü, uzağa mızrak atmak gibi.

Onlara yardım eden oldu; güçlü erlerdi hepsi.

313 Yarışma oyunları sırasında Han

kendi mutfağından

Yedirdi en âlâ yemekleri;

Beri kaldı, bir Han’a yöneltilebilecek

her çeşit eleştiriden.

Gitti konuklarının yanına, dostluk göstererek.

314 Dedi: “Erdemli yiğitler, bizden ayrılma öncesinde

Kabul buyurun armağanlarımı!

Size hep hizmetim olsun isterim.

Geri çevirmeyin sunduklarımı;

Malımı bölüşmek istedim sizinle,
öyle geldi içimden.”

315 Dan ilinden olanlar, yanıtladılar hemen:

“Ülkemize dönmek için at sırtına binmeden
Barışmak isteriz sizinle; göze aldık yüklü mal vermeyi,
Saldırmazlık andı da içeceğiz, istemiş olduğunuz gibi.”

316 İyileşmişti artık, Lüdegast’ın yaraları

Sağlığına kavuşmuş,

Gunther’in yanında, zaman geçiriyordu

Sakson ilinin Han’ı.

Orada gömdüler, ölen birkaç kişiyi.

O günlerde

Siegfried’i bulacağı yere gitti Gunther Han.

317 Şöyle dedi yiğide: “Bir akıl ver bana,

ne etsem gerek?

Düşmanlarımız artık gitmek ister;

Benden sürekli barış diler.

Akıl öğret bana, gözüpek yiğit,

söyle nedir, sana doğru görünen.

318 Bildireyim sana, o bahadırların dileğini:

Beş yüz beygirin taşıyabildiğince altın verecekler bana;

Özgür bırakılmalarına karşılık.”

Yanıtladı Bey Siegfried: “Böylesi almaz yakışık.

319 Hiçbir şey almadan bırak onları gitsinler;

Yalnız güvence versinler sana, yiğitlerin her ikisi,

Bir daha kesinlikle, senin ülkene ordu sokmayacaklarına;

Andiçsinler bu yolda!”

320 “Uyacağım bu öğüde” dedi Han,

ayrıldılar oradan.

Düşmanlara şu bildirim yapıldı:

“Sizde kalsın altınlar, önermiş olduğunuz;

Ülkenizde sizi sevenler,

siz savaş yorgunu yiğitleri özler;
açık olsun yolunuz!”

321 Ama gelmişti gönderilen altınlar;

Taşındılar içeriye, tepsi gibi kullanılan kalkanlarla.

Gernot’un öğüdüyle dağıttı bunları Gunther

dostlarına, tartmadan, avuç avuç;

Adam başına beş yüz altın lira,

belki fazlası düştü.

322 Gitmek isteyenlerin tümü, Han’dan destur aldılar;

O arada Kriemhild’e, ayrıca Ute Hatun’a

Göründüler,

huzura çıkıp
veda ettiler.

Bol ihsanlarla uğurlandılar hepsi.

323 Çekip gittiler at sırtında,

boş kaldı sarayın konuk etme yerleri;

Kaldı Han

devlet ve izzet içre

Kendi Bey’leri, nice soylu kişi ile,

Ve her gün uğradı, Kriemhild Hatun katına.

324 Gönlünden geçene ermeyi

umamıyordu Siegfried.

O da destur diledi gitmek için, yaman yiğit.

Onun ayrılmak isteğini duyurdular Han’a;

Genç Giselher uğraştı onu vazgeçirmeye, ısrarla:

325 “Nereye at sürmek istersin, çok soylu bahadır?

Burada, Bey’lerin yanında kal, yap dediğimi;

Ayrılma Gunther Han’la yiğitleri arasından.

Bak burada nice güzel hanım da vardır,

mutlu oluruz, seni

onlara tanıtmakla onurlandırmaktan.”

326 Güçlü Siegfried, bunun üzerine, dedi:

“Atlar yerinde dursun;

Ayrılmak istemiştım buradan, vazgeçtim şimdi.

Kalkanları da alın götürün. Yurduma gidecektim;

Bana bağlılığıyla, Bey Giseler, bunu engelledi.”

327 Böylece, gözüpek yiğit,

hoşnut etmek için dostlarını,

ayrılmadı oradan.

Zaten ömrü boyunca, hiçbir başka yerde

Bu kadar hoş tutulamazdı. Kalışı sayesinde

Görebiliyordu Kriemhild’i, dilediği zaman.

328 Kızın benzersiz güzelliği sebebine kalmıştı o ülkede,

Nice çeşit oyalayıcı işlerle geçiriyorlardı zamanı.

Ne var ki, içinde taşıdığı sevginin

ona çektirdiği acı da az değildi;

Sonunda, bu sevgi yüzünden,

feryatlar arasında can verdi.

329 Ren ötesinden geldi yeni haberler,

duyuldu ki oralarda

var imiş nice dilber.

Söyleyip duruyordu Han’a, en önde gelen Bey’ler,

Derlerdi, “Niçin eş almaz, evlenmezsiniz?”

Dedi varsıl Han da, “Artık durmayacağım eşsiz.

330 Ancak, düşüneneğim, ner’den eş alsam diye;

Kim olur yakışacak,

bana ve devletime, hatunum olmak için,

Soyluluk, güzellikle? Alacağım ben onu,

Böylesini bulursam; biliniz siz de bunu.”

Altıncı Bölüm

NASIL OLDU DA GUNTHER, BRÜNHILD İÇİN BUZYURDU ADASI'NA GİTTİ

331 Bir Hatun Sultan vardı deniz ötesinde yaşayan;

Yok idi benzerini oldum olası duyan.

Ölçüye anlatıma sığmazdı güzelliği,

ya da bedensel gücü;

Mızrak atmada yarışır,

hiç de geri kalmazdı en güçlü bahadırdan.

332 Taşı en uzağa atan oydu,

yine oydu en uzağa sıçrayan.

Koşul öne sürüyordu apaçık, onu eş edinmek isteyenlere

Diyordu soylu Hatun,

“Benimle üç yarışmaya gireceksin,

Birini yitirdin mi, canın da gidecek, bilesin.”

333 Bu tür yarışmalara girmişti nice kez, Hanım Sultan;

Bunları duydu, Ren boyundaki Han.

Heveslendi o benzersiz hatunu eş edinmeye;

Nice yiğit ölecekti sonunda

onun bu hevesi sebebine.

334 Bir gün otururlarken Gunther Han’la Bey’leri,

Ele aldılar bu işi enine boyuna,

düşündüler olur’unu, olmaz’ını,

Nasıl etseler de Han’ları

istekli diye çıkabilseydi ortaya,

Alsaydı eşliğe istediğini, ülkeye yakışacak olanı?

335 Ren boyu ülkesinin egemeni, konuştu:

“Deniz yolculuğuna çıkıp

Gideceğim oraya, Brünhild’e;

ne gelirse gelsin başıma.

Kelleyi koltuğa aldım, onun güzelliği uğruna,

Feda olsun bu can ona;

ille de benim olacak Brünhild.”

336 “Bundan” dedi Siegfried, “Vazgeçmeni öğütlerim.

Onun yapageldiklerine göre

pek tehlikeli oluyor böyle bir girişim.

Bütün isteklilerin bir iş geldi başına;

O nedenle karşıyım gidiş tasarımına.”

337 Yanıtladı Gunther Han:

“Daha doğmadı anasından

Çatışmada benim karşımda pes etmeyecek kadar

Güçlü ve gözüpek olan

bir hatun.”

“Büyük konuşma” dedi Siegfried;

“Onun gücünü tanımıyorsun.

338 Baş edemez senin dört katın bile

Onun yaman gücüyle;

sakın kalkışma buna!

Sana bağlılığımıdır bu öğüdüm.

Cansız serilmeyesin yere,

Felâkete uğramayasın, bu sevda sebebine!”

339 “Ne kadar güçlü olursa olsun, vazgeçmeyeceğim

Brünhild’i almak için yola çıkmaktan.

Onun güzelliği uğruna ne gelecekse gelsin başıma,

göze aldım.

Tanrı nasip etsin bana, onu yanımda

Ren boyuna getirmeyi.”

340 “Öyleyse öğüdüm var sana” dedi Hagen,

“Bunu dile Siegfried’den,

Bu güç işi yüklensin seninle birlikte;

Madem ki bu kadar bilgisi var Brünhild üzerine.”

341 Han da öyle yaptı, konuştu:

“Bana yardım eder misin, yiğit Siegfried,

Güzeller güzelini elde etmek için?

yap bu dilediğimi,

Benim olursa o benzersiz hanım

Senin buyruğundadır canımla şanım.”

342 Yanıtladı Siegfried: “Yaparım bunu;

Kızkardeşini bana verirsen, yardım ederim sana.

Güzel Kriemhild’dir istediğim, saraydaki Han kızı;

Sana yardımım için bana vereceğin

başka hiçbir ödülde gözüm yok.”

343 “Söz veririm buna” dedi Gunther.

“Siegfried, senin elinde bu iş;

Brünhild bu ülkeye gelirse

Sana kızkardeşimi vereceğim eş diye,

Güzel kızla hep keyfini sür ömrünün.”

344 İki yiğit de andıçtı bundan sonra.

Ama ne çilelere katlanmaları gerekti bu yüzden,

Süsleri çok Sultan Ren boyuna getirilinceye kadar.

Yaman kahır çektiler, bunu becermek için.

345 Birçok deli bozuk cüceden

söz ettiğini duymuştum söylencelerin.

Bir yüce dağda yaşarlarmış,

korunmak için de giyerlermiş

Görünmezlik Hırkası denen, şaşılası bir nesne.

Kim geçirirse bunu bedenine

görünmez oluyormuş.

346 Ok, mızrak da işlemiyormuş ona.

Ama o kişi, kimseye görünmezken

Hem duyuyormuş herşeyi,

hem de konuşabiliyormuş

canının istediği gibi.

Gücü de çok artıyormuş; böyle idi duyduğum.

347 Yanında götürdü Siegfried bu hırkayı;

Ne zorlukla almıştı onu, bir zamanlar

Cüce Alberich’in elinden.

Sonra yola çıkmak için

donanım kuşandı yiğitler.

348 Bu hırkayı giyince yiğit Siegfried

İşi başaracak kadar güç ediniyordu;

On iki adamın gücü ekleniyordu

kendi gücünün üstüne.

Kazandı güzeller güzeli kadını

kurduğu nice düzenle.

349 Beri yandan,

öyle yapılmıştı ki bu hırka

Kim girse içine, görünmedikten başka

Beceriyordu dilediği herşeyi.

O hırka sayesinde elde etti Brünhild’i,

ama bu yüzden belâlar geldi başına.

350 “Söyle bana Siegfried” diye sordu Han,

“Yola çıkmadan önce

alalım mı önlemimi,
oraya şanlı şerefli varışın?

Atlı Bey'ler de gelsin mi bizimle, Brünhild'in ülkesine?
Hemen toplayabilirim iki bin atlı yiğidi.”

351 Konuştu Siegfried: “Oraya
ne kadar kişiyle gidersek gidelim,
Sultan Hanım isterse bize kötülük etmeyi,
Oraya gelmekten çekinmemeleri sebebine
hepsi de can verir götürdüklerimizin.

Temiz yürekli yiğit savaşçı! Başka bir önerim olacak sana.

352 Serüven peşinde koşan Bey'lerin yaptığı gibi
ordusuz, Ren'de yelken açalım, aşağıya doğru.

Bizimle kimler gelse gerek, onu da diyeceğim:

Topu topu dört kişi çıkacağız yolculuğa;
biz ikimiz, iki kişi daha.

Böyle elde edilecek o Hatun,
sonrası ne olursa olsun.

353 Ben olayım yoldaşlardan biri, sen de ikincisi,
Hagen üçüncü olsun, artar başarı olasılığı.
Dördüncü diye alalım yiğit Dankwart'ı.

Bu yoldaşlara iki bin er bile
göze alamaz saldırmayı.”

354 “Öğrenmek isterdim bir de şunu” dedi Han.

“Buradan ayrılış öncesinde, bilsem gerek,
Brünhild'in önünde giymek için,
nasıl urbalar götürsek?

Ne çeşit giyimdir yakışık alan,
bunu da bana söyle.”

355 “Urbanın en âlâsı giyilir her dem

Brünhild’in ülkesinde. O nedenle

Gösterişli urbalarla çıkmalıyız, hanımların önüne.

Horlanırsınız yoksa; dillere dolanır kılığımız.”

356 Bunu duyunca temiz yürekli yiğit,

Dedi: “Sevgili anama bir gitsem.

Belki onun yoldaşı genç kızlar

bize urba hazırlar;

Biz de şanlı şerefli giyiniriz dilber Sultan’ın önünde.”

357 Soylu edebiyle konuştu, Troneck’li Hagen:

“Ne diye anandan isteyeceksin sen, böyle bir hizmeti?

Duyur sorunumuzun ne olduğunu kızkardeşine;

Öyle beceriklidir ki o, ne yapar ne eder,

görkemli urbalar sağlar bize.”

358 Böylece haber ilettiler Han, kızkardeşine;

Bildirdi, yanında Siegfried ile ona geleceğini.

Hemen giydi güzel kız, gösterişli bir giysi,

Mutlu olmuştu onu görmeye geleceklerinden.

359 Giyimli kuşamlıydı yoldaşı kızlar da.

Vardılar oraya iki Han.

Kız duyunca bunu

Kalktı koltuğundan,

edeple karşıladı onları

İçeriye girerken soylu yabancı ve ağabeyi.

360 “Hoşgelmişsiniz, ağabeyim ve senin sayın yoldaşın.

Merakla bekliyorum, getirdiğin haberi.”

Dedi kız. “Nedir sizleri sarayda

benim yanıma getiren?

Sizden duyayım bunu.”

361 Yanıtladı varsıl Han: “Hanım kardeşim” dedi,

“Mutlu beklentilerimiz var, ama sıkıntılarımız da var.

Çok uzak bir yabancı ülkenin

sarayına gideceğiz kız istemeye.

Görkemli giysiler gerek bize, bu yolculukta giymek için.”

362 “Hele otur şöyle bir, sevgili ağabeyim” dedi Han kızı.

“Bir öğreneyim, kimmiş o hanım,

Başka Han’ların ülkesinden

senin sevdanı çeken?”

Şanlı konuklarını buyur etti, tutarak ellerinden

363 Kendisinin az önce oturduğu uzun koltuğa.

Yaslandı konuklar, altın sırma işlenmiş

Resimlerle bezenmiş

görkemli yastıklara;

Rahat etti yiğitler,

Han kızının konukluğunda.

364 Nice kez oldu tatlı bakışmalar,

Gözlerin demet edip sevgisini sunması.

Yiğit, taşıyordu hanım kızı yüreğinin içinde,

ne can ne beden umurundaydı;

Hak ederek aldı onu sonunda, eş edindi kendine.

365 Konuştu Gunther Han: “Çok soylu kızkardeşim;

Brünhild’in yurdunda yarışmalara girmektir muradımız;

Orada, hanımların önüne iyi giyimle çıkmalıyız.

Bunu da gerçekleştiremiyoruz, senin yardımın olmadan.”

366 Konuştu Han kızı: “Çok sevgili ağabeyim,

Hiç kuşku duymadan bilesin ki

Ne gelirse elimden, sana yardım için,

hazırım onu yapmaya;

Başka birinin sana, birşey dilediğinde

hayır yapmam demesi de
çok üzer beni.

367 Zaten gereksiz senin, böyle çekinerek dilekte bulunman;

Sen Han'ımsın benim,

töredir,
hakkın var buyruk vermeye.

Neyse murat ettiğin, buyur bana,

Hazırım onu yapmaya”

diyerek bitirdi sözünü dilber.

368 “Sevgili kızkardeşim; iyi urbalar giymek isteriz,

Bunların hazırlanması için sen destek olmalısın.

Üzerimizde görkemli duracak urbaları

yoldaşın kızlar diksin,

Çünkü mutlaka çıkmamız gerek bu yolculuğa.”

369 O zaman dedi genç kız: “İyi haber vereyim size,

Hayli ipek var bende. Ama

kalkan içini dolduracak kadar

Mücevheri sen getirt, urbalara dikelim.

Hazır ederiz, o soylu hanımın önünde

giyeceğiniz tüm urbaları.”

370 “Kimler olacak” diye sordu Han kızı,

“Sizinle birlikte o saraya giyimli kuşamlı gidecekler?”

Yanıtladı Han: “Yalnız benimle Siegfried,

iki de Bey'im var;

Alıyorum Dankwart'la Hagen'ı.

Oluyoruz topu topu bu kadar.

371 Ama unutma, sevgili kardeşim, şimdi diyeceğimi.

Yola çıkanlardan herbiri, dört gün boyunca

Gün başına iki urba giyecek;

hem de öyle olmalı ki bunlar,

Utançla ayrılmayalım Brünhild'in ülkesinden.”

372 Söz verdi bunu yapacağına güzel kız;

destur alıp ayrıldı yiğitler.

Hemen çağırdı otuz genç kız yoldaşını

Saraydaki kendi bölümüne, Han kızı Kriemhild;

Kızların hepsi de tam yetenekliydi bu iş için.

373 Çeşit çeşit kar beyazı ipek kumaşlara,

Ya da yonca yeşili Zazamank ülkesi ipeğine

Dikip tutturdular mücevherleri;

görkemli urbalar hazır edildi.

Sevilesi Kriemhild, kendi eliyle yaptı kesimleri.

374 Acayip deniz hayvanlarının postları

-hayranlık verir görmesi-

Kullanıldı astar olarak, bulabildiklerince.

Üst kumaş ipektendi, altın sırmayla işlenmiş;

Işıltılı urbaların anlatımı akıl almaz.

375 Mağrib ülkesinden, kimi de Libya'dan gelme

Han giysilerinde kullanılan ipeğin

görülmüş görülecek en âlâsı

Var idi yeterince, Kriemhild'in elinde;

Sonunda bir iş çıkardı ki Han kızı,

kanıtladı ihsanda bulunmak istediğini.

376 Brünhild'in sarayına gitmeyi

önemsedikleri için böylesine

Yeterince yakışır bulmadılar kendi başına

kakım postundan kürkleri;

Üstüne bulunmaz kara ipek kapladılar kürklerin,

Acar yiğitlerin şenliklerde görünmek istediği gibi

olsun diye, giyenlerin görünüşü.

377 Arabistan'dan gelme ipeğin üstünde

ışılırdıyodu nice mücevher;

Az olmamıştı, emek veren hanımların katlandığı zahmetler.

Altı haftada dikildi urbaların hepsi,

Erdemli yiğitlerin silâh donanımları da hazır idi.

378 Kuşandılar donanımlarını; bu arada,

Yapılmıştı onlar için sağlam bir gemi, Ren kıyısında,

Alıp götürecekti onları açık denize.

Derken bitirdi genç kızlar, dikim işlerini.

379 Haber verildi yiğitlere, onlar için yapılan,

Giyilecek görkemli urbaların dikilmiş bulunduğu;

Bahadırların istediği gibi hazır idi herşey.

O zaman istemediler artık Ren boyunda oylanmayı.

380 Haber iletildi hemen, yoldaş olacak yiğitlere,

Dendi, “İster misiniz urbaları görmek kendi üstünüzde,

Anlamak fazla uzun ya da kısa gelip gelmediğini?”

Onlar da bildirdi hanımlara, içten minnetli teşekkürlerini.

381 Urbaları onların üstünde gören herkes

Dünyada daha güzel şey görmedim dedi.

Seve seve giyeceklerdi bunları o sarayda;

Daha iyi olamazdı hiçbir yiğidin giyimi.

382 Bu urbalar için, teşekkür sundular içten.

Hiç gecikmeden artık, destur istedi yiğitler, gitmeye;

Atlı Bey edebiyatla söylediler bu dileklerini;

Yaş bürüdü güzel kızların ısıltılı gözlerini.

383 Dedi Kriemhild: “Çok sevgili ağabeyim,

değiştirsen şimdiki tasarımı,

Başka bir kızı istesen! Doğru olurdu derim böylesi,

O zaman canını tehlikeye atmamış olurdun.

Daha yakın yerlerde de bulurdun

soylu doğmuş nice hatun.”

384 Bana kalırsa, ileride gelecek belâlar

yüreğine doğmuştu onun.

Kim ne söz ederse etsin, ağlaştı durdu kızlar hep birden,

Gözyaşından ıslandı göğüslerindeki altın bezekler,

Öylesine çok akıyordu gözlerindeki yaş.

385 Dedi genç kız: “Siegfried Han!

Ağabeyimi ısmarladım sana, emanetim olsun,

Brünhild’in ülkesinde hiçbir şey gelmesin başına onun.”

Gözüpek yiğit, elini tuttu Kriemhild Hatun’un,

andiçip söz verdi ona.

386 Dedi gözüpek yiğit: “Tenimde can durdukça

Beri olasın her türlü korkudan, Han kızı!

Sağ salım getireceğim ağabeyini geriye, Ren boyuna,

Söz verdim, başım üstüne, buna.”

387 Altın kızılı kalkanlar taşındı kumsal kıyıya,

Tüm urbaları da gemiye getirildi.

Ardından bindirildi atlar. Hemen çıkmak istediler yola;

O zaman nice güzel kadın, başladı ağlamaya.

388 Birçok sevimli çocuk, üşüştü pencerelere.

Serin bir yel sürükledi yelkenli gemiyi;

Başı dik yiğitler çıktı yolculuğa, Ren boyunca.

Sordu Gunther Han:

“Kim kaptanlık edecek, bizim aramızdan?”

389 Konuştu güçlü Siegfried: “Derinliklerin üstünde

Yönlendirebilirim gemiyi, yiğitler, kuşkunuz olmasın;

Denizde hangi yollar izlenir,

iyi öğrenmişimdir.”

İçleri ferah, ayrıldılar Burgund ilinden.

390 Geçti dümen yeke’sine Alçak Ülke’nin Han’ı,

Övülesi yiğitler, kıydan

açılmaya başladı.

Gözüpek Gunther geçti bir kürekçi yerine;

Yürek hoşluğuyla ırmak ağzına varıp,

açıldılar denize.

391 Boldu yanlarındaki yiyecek

ve şarabın en âlâsı

Ren boyunda bulunabilecek olan.

Hagen’ın kardeşi Dankwart da

oturuyordu bir kürekçi yerinde,

Zorlu asılıyordu küreğe,

yoktu diyecek keyfine.

392 Sağlam yelken direklerini yaman sarsıyordu rüzgâr

Bir hayli yol alındı, gece olana kadar.

Ulaşmışlardı artık, sevinerek, iyice açık denize;

Harcadıkları güçlü emeğin yorgunluğunu

ancak o zaman duydular.

393 Duyduk ki, on iki gün boyunca

Arkadan almışlar rüzgârı,

ileriye gitmişler;

Çok uzaklara,

Brünhild  lkesinde Isenstein kentine gelmişler;

İçlerinden yalnız Siegfried biliyormuş bu kenti.

Yedinci Bölüm

GUNTHER'İN ADAYA GELİP BRÜNHILD'İ ELDE ETMESİ NASIL OLDU

394 Kıyıdaki nice hisarı

ve geniş mülkleri görünce

Hemen sordu Gunther Han:

“Söyle dostum Siegfried, biliyor musun,

Kimindir bu hisarlar ve bu pek güzel ülke?

395 Kabullensem gerek ki, ömrüm boyunca

Böylesine sağlam yapılı hisarlar görmedim hiç,

Ne o ülkede ne bu ülkede, burada gördüklerim kadar.

Güçlü bir Han olsa gerek, bunları yaptıran.”

396 Yanıtladı Siegfried bunu: “Pek iyi biliyorum,

Egemendir halka ve ülkeye, Brünhild Sultan;

Adını benden duyduğunuz

Isenstein hisarı da onundur.

Daha görecekleriniz var bugün;

o hisarda bir nice

güzel kadın bulunur.

397 Ancak, bir öğüdüm var siz yiğitlere:

Hepimiz, konuşurken tek ağız kullanalım;

doğru gelir bana böylesi.

Bugünden çıkacağız Brünhild'in huzuruna

Özenle belirleyelim, oradaki tutumumuzu.

398 Güzel Hatun ile Divan'ının önünde,

Her birimiz söyleyeceğiz aynı şeyi, tutarlılıkla;

Gunther benim de Han'ım imiş,

ben bağımlısı imişim onun;

Böyle yapmakla

sonunda mutlaka

ulaşacağız muradımıza.”

399 Bu yolda söz verilmesini istedi Siegfried,

ona uyup söz verdiler hepsi;

Yer bırakmadılar, herkesin kendi bildiğini okuyup

Ağzına geleni konuşmasına; yararlı oldu bu

Gunther Han, güzel Brünhild’i gördüğü zaman.

400 Dedi Siegfried: “Benim böyle

sana bağımlı olduğumu söylemem

Sana sevgim sebebine olmaktan çok daha fazla

Kriemhild’in, o güzel kızın uğrunadır;

Kendi canımdan, bedenimden

daha değerlidir o, benim için.

Eşim olsun diye, işini göreceğim senin,

yüksünmeden.”

401 Bunlar konuşulurken, öyle yaklaşmıştı ki gemi

Önüne geldikleri hisara,

orada gördü Han

Yüksek pencerelerden bakan nice güzel kızı.

Başladı sormaya, keyfi yerinde, gözüpek yiğit:

402 “De bana, dostum Siegfried,

yanıtla sorumu,

Burada deniz üstündeki bizlere

yukarıdaki pencerelerden bakıp duran

Hanımlar, kızlar içinde var mı tanıdığın?

Hallerinden belli pek soylu oldukları.”

403 Yanıt verdi gözüpek bahadır:

“İyi bak, ama onlara belli etmeden;

Sonra söyle bana, onlardan hangisini en çok beğendiğini.

Alacak olsaydın kimi alırdın içlerinden?”

“Olur” dedi Gunther, korkusuz yiğit, hemen.

404 “Birini görüyorum içlerinde;

kar beyazı urba giymiş olarak

Pencerede duranı. Öylesine inanılmaz güzelliği var ki

Onu ister gözlerim. Bedeni pek biçimli;

İş kalsaydı benim seçimime

onu alırdım eş diye.”

405 “Pek yerinde oldu gözlerinin seçimi;

Gönlünün, bedeninin, canının özlediği

Güçlü Brünhild’dir işte, orada duran dilber!”

Kızın herbir hâlinden hoşlanmış idi Gunther.

406 Hanım Sultan buyurdu genç kız yoldaşlarına

Pencerelerden çekilmelerini;

yabancılara seyranlık olmamalı idiler.

Hiç duraksamadan buyruğuna uyuldu.

Ama sonra n’ettiler, o da bizce duyuldu.

407 Yabancılar saraya gelecek diye, hepsi

süsleyip püslediler nazık bedenlerini;

Tüm güzel hanımların huy edindiği üz’re.

Üşüştüler daracık mazgallara,

Oradan gizlice baktılar yiğitlere.

408 Gördüler ki yalnız dört kişidir ülkelerine gelen.

Güçlü Siegfried, çekmekteydi bir atı, yürürken;

Bunu gördü mazgallardan, tatlı hanımlar.

Bir büyük saygı gösterisi yapıyordu o, Gunther Han için.

409 İyi huylu ve güzel, hem güçlü hem de iri

Muhteşem bir aygırın dizginini

Tuttu Siegfried, Gunther Han eyere oturana dek.

İşte böyle hizmet sundu ona;

ama sonra

gün oldu

bunlar gelmedi bile Gunther Han'ın aklına.

410 Ardından kendi atını da çıkardı gemiden.

Yapmışlığı hiç yoktu

Ata binen bir bahadır için

üzengiye tutmak gibi işleri;

Bunu da yaptı

ve yaptığııı gördü, mazgallardaki

soylu güzel hanımlar.

411 Bu iki şen Atlı Bey, aynı giyimdeydiler,

Kar beyazı, tıpatıp benzer urbalar vardı üstlerinde;

Aynı idi atlarının donanımı da. Kalkanları

Işıltı saçıyordu, soylu erlerin elinde.

412 Dar kolanlarına

pırıltılı kıızıl altından küçük çingiraklar takılmış

Mücevher bezekli eyerlere kurulup

Saltanatla at sürdü Bey'ler, Kriemhild'in sarayına.

Yiğitliklerine yakışır donanımla gelmişlerdi ülkeye:

413 Yeni bilenmişti sipsivri mızraklarının ucu;

örste iyi dövülmüş kılıçları vardı,

Erişiyordu bunlar

yürekli yiğitlerin mahmuzlarına kadar,

Hem keskindiler hem geniş;

böyleydi donanımı yiğitlerin.

Hepsini gördü güzel Brünhild,

hiçbir şey kaçmadı gözünden.

414 Ardlarından geliyordu Dankwart’la Hagen.

Alın haberini benden:

bu iki yiğit

Kara karga karasından daha kara

görmeli urbalar içindeydiler.

Tutmaktaydılar ellerinde, iyi cinsten,

güzel, büyük ve geniş birer kalkan.

415 Libya ülkesinden gelmiş değerli taşlar

Işıltı saçarak kımıldamaktaydı urbalarında.

Kimseye emanet etmeden

kıyıda bırakmışlardı gemilerini,

Bu temiz yürekli gözüpek yiğitler

at sırtında girmişlerdi hisara.

416 Baktılar ki hisarın seksen altı burc’u var,

İçinde üç büyük saray;

sarayın birinde, iyi yapılı,

koskoca bir orta boşluğu:

Çimen yeşili en iyi mermerle döşenmiş tabanı;

Orada taht’a kurulmuştu Brünhild,

yanında Divan erkânı.

417 Açıldı içkale sarayı, kapı kanatları savruldu yana,

Seğirtti Brünhild’in adamları,

Hoşgeldiniz deyip hoş karşıladılar yiğitleri

ülkenin Sultanı adına.

Atlarla kalkanlar alınıp götürüldü emanete.

418 Dedi, mâbeyncilerden biri: “Kılıçlarınızla

İnce göğüs zırhlarınızı da

çıkarın verin bize.”

Gözüpek Hagen dedi: “Gerek yok bu zahmetinize,
biz onları kendi üstümüzde taşırız.”

Durumu açıkladı ol dem Siegfried, karışıp söze:

419 “Böyledir bu hisarın töresi, benden öğrenmiş ol,

Hiçbir konuk silâhlı dolaşamaz burada.

Ver onları da emanete; sakıncası yok.”

İsteksizce yaptı bunu Hagen, Gunther Han eri.

420 Bol şarap sundular konuklara;

düzen kuruldu rahat etmeleri için.

Nice Atlı Bey, görkemli giysilere bürünmüş

Her yandan gelip

giriyor çıkıyordu bu saraya;

Ama hepsinden çok ilgi çekti gözüpek yiğitler.

421 O sırada Brünhild’e duyurdular ki

Yabancı ilden yiğitler, gelmişlerdir ülkeye,

Görkemli giysiler içinde; gemiyle aşmışlardır denizi.

Bunun üzerine sordu onlardan

o temiz yürekli güzel, kız Sultan:

422 “Öğrenmek isterim sizden, kimmiş

Hisarın içinde böylesine heybetli duran,

Bize gelmiş bu yabancı yiğitler

Ve ne için çıkmışlar, buraya yolculuğa?”

423 Dedi adamlarından biri: “Sultan’ım,

Söylemek zorundayım ki

şimdiye dek görmedim onlardan hiçbirini.

Ama bir tanesi, Siegfried’e benzer.

Hoş karşılayıp alsanız gerek onu huzura derim,

budur içtenlikli önerim.

424 Yiğitlerin bir diğeri, öyle görünür ki,

şanlıdır, yücedir pek;

Geniş ülkelere egemen, güçlü bir Han olsa gerek.

Duruyor ötekilerin yanında

Buyrukçusu imiş gibi onların, daha bir azametle.

425 Yoldaşlardan üçüncüsü, varsıl Sultan,

Yakışıklı ise de, hayli sert görünüşlü.

Hep ürktücü bakışlarla bakıyor çevresine,

Sanırım katı yürekli biri.

426 Pek sevimli görünür içlerinde en genci,

İffetli kızlar gibi çekingen duruyor

Görkemli giysiler içinde, soylu hâllerde.

Yine de korkmalı onu öfkeliendirecek kişi;

427 Her ne kadar yiğidin dostça olsa tutumu,

Pek yerinde olsa da kaşı gözü, bedeni,

Ağlatacak gibidir dul edip nice hanımı

Basılırsa damarına, kızdırılırsa kafası.”

428 Bunları dinleyince, dedi kız Sultan,

“Getirin bana urbalarımı.

Eğer güçlü Siegfried gelmişse buraya,

beni eş diye istemek için,

Tehlikeye attı demektir canını;

Çünkü korkum yok ondan, peki demeyeceğim.”

429 Kız Sultan giydi hemen görkemli bir urbayı.

Adımları ardından yürüdü nice dilber yoldaş kız;

Belki yüz, belki fazla idiler, süslü giysiler içinde.

Bu dilberler kalabalığı

görmek istedi konukları.

430 Onların yanındaydı Buzyurdu'nun^[14] Bey'leri

Yürüyordu kılıç elde, Brünhild yiğitleri.

Belki beş yüz, belki fazla idiler;

konuklar için hoş değildi görüntü.

Kalktı oturdukları yerden dört gözüpek bahadır

her olasılığa hazır.

431 Han kızı Sultan, Siegfried'i görünce

Nezaketle konuşup dedi yiğide:

“Hoşgelmiş olasın Siegfried, bu ülkeye.

Ne için geldiğini öğrenmek

beni mutlu edecek.”

432 “Teşekkür ederim sana, Brünhild Sultan,

bana gösterdiğin

lütufkâr nezaketten dolayı.

Tenezzül edip selâmladın beni, şur'daki,

Önümde duran gözüpek yiğitten önce.

Önümde duruşu, Han'ım olduğundandır;

ilk selâmlanma onuru

ona düşer aslında.

433 Ren boyunda doğmuştur, bağımlısı olduğum Han;

kendi anlatır sana bunu.

Senin uğruna geldi bu ülkeye,

Her ne olacaksa olsun, eşliğe isteyecek seni.

Düşün taşın şimdi, zaman varken;

Han'ım bırakmayacak seni, kendi başına özgür.

434 Gunther'dir adı, yüce bir Han'dır o,

Yoktur seni almaktan başka hiçbir dileği.

Yanında gelmemi buyurdu bana, soylu yiğit;

Elimde olsaydı onu dinlememek

çıkamazdım bu yolculuğa.”

435 Dedi Brünhild: “Eğer o senin Han’ın ise

ve sen onun bağımlısı isen,

O girecek benimle, benim kurallarına göre, yarışmalara;

Yenerse beni, eş olurum onun. Ama ben yenersem,

Beni almak yerine, yitirecek canını.”

436 Troneck’li Hagen girdi söze:

“Öğrenelim, Hanım Sultan,

Nasılmış sizin bu yarışma oyunlarınız?

Çok ağır gelirdi Han’ıma,

üstün gelemeyip sizi yitirmek;

İnanıyor sizin gibi güzel bir hanımı eş diye kazanacağına,

güveniyor kendine.”

437 Yanıtladı Han kızı:

“Uzağa taş atma yarışmasına girecek;

Ardından da, uzağa sıçrama yarışına.

Son olarak, yarışacağız mızrak atmada.

İyice düşünüp taşının bu işi; aceleye gelmesin kararınız.”

Böyle dedi dilber Sultan;

“Yarışmalardan birini bile yitirse, olacak canından.”

438 Tez davranışlı Siegfried

sokuldu hemen Han’ın yanına

Yavaşça dedi ona, “Konuş dilediğin gibi,

güçlü Brünhild’in karşısında,

Hiçbir şey olmayacak sana;

Hanım Sultan’ın beklediği gibi yürümeyecek iş,

aşırı güveni yok olacak sonunda.”

439 Bunun üzerine

şöyle konuştu Gunther: “Yüce Sultan,
Bildir bana, ne dileyeceksen;
varsa bile demiş olduklarından fazlası
Hepsini göze alırım seve seve,
sen dilberi kazanmak için.
Can vermeyi göze aldım, sen bana eş olasın diye.”
440 Onun bu sözlerini duyunca Sultan,
Buyurdu,
pek sevdiği yarışmaların çabuk yapılmasını.
Hemen getirtti savaş donanımını,
Geldi sağlam bir örme zırh, bir de en âlâ kalkan.
441 Giydi, hiçbir silâhın kesip delemmediği,
Üstüne ipek konmuş bir zırh gömleğini;
Libya’dan gelmişti bunun ipeği;
Üstündeki şeritler, ı ışık saçıyordu sanki.
442 Bu sırada
yiğitler tam bilincindeydi tehlikenin,
Keyfi iyice kaçmıştı Dankwart’la Hagen’ın.
Kaygıdaydılar, Han’ın işi ne olacak diye.
“Hayır çıkmayacak giriştiğimiz bu yolculuktan”
diyorlardı kendi kendilerine.
443 Kimseye farketirmeden, o ara
Yakışıklı Siegfried, gitti gemiye
Aldı Görünmezlik Hırkası’nı sakladığı yerden,
geçirdi bedenine.
Görünmez oluverdi; hemen döndü geriye.
444 Baktı, bir sürü yiğit toplanmış, seyir için
Brünhild’den

“Yarışma yapılacak” bildirimini gelince.

Oraya sokuldu gizlice;

Göremiyordu onu, oradaki hiç kimse.

445 Çevresine doluşarak belirlemişti

yarışmaların yapılacağı alanı

Oraya yığılmış yedi yüz gözüpek yiğit.

Hepsi de silâhlıydı bunların;

Onlar duyuracaktı,

yarışmada kimin üstün çıktığını.

446 Derken geldi Brünhild.

Bürünmüştü savaş donanımına,

Sanki tüm Han’ların ülkelerini

fethetmek için

bir savaşta dövüşecekmış gibi.

İnce altın şeritler takılıydı

üstüne ipek konmuş beden zırhına,

Güzel yüzünün rengi yansiyordu bunlara.

447 Ardından sökün etti hizmetkârları,

Taşıyıp getirdiler, kıpkızıl altından,

ışıltili bir kalkan,

Tutamağı sert çelik, güçlü, iri ve geniş;

Yarışmada onu kullanacaktı Hanım Sultan.

448 Omuza takma kayışı

bezenmişti çimen yeşili mücevherlerle,

İşıltı saçıyordu bu değerli taşlar,

Oturtuldukları altın kaş’ların

pırıltısına karışıyordu o pırıltı.

Çok zora çıkacaktı, Sultan’ı eşliğe almak.

449 Kalkan, bize dendiğine göre,

orta çıkıntısı yerinde

Rahat bir üç karış kalınlıktaydı;

Çelikle altından yapılmıştı, sağlamdı,

Dört hizmetkâr bin zorlukla taşımıştı onu.

450 Görünce güçlü Hagen,

o kalkanın böyle taşındığını,

Troneck’li yiğit, umutsuzluğa düşüp, dedi:

“Bak hele, Gunther Han!

Hâlimiz yaman;

Eşliğe istediğin kadın

sol bacağı imiş Şeytanın.”

451 Şimdi de dinleyin, nasılmış üst giyimi.

Bol bol urba vardı onda;

O sırada giydiği, Azagaug ipeğinden

bir zırh üstü gömleğiymiş,

En şahanesinden, en âlâsından;

parlıyordu bunun üstünde nice mücevher.

Onların ışıltısı, ekleniyordu

dilber Brünhild’in kendi ışıltısına.

452 Taşıyıp getirdiler Hatun’a

büyük mü büyük, ağır mı ağır üstelik,

Ucunun iki yanı da keskin olan,

her zaman fırlattığı mızrağı.

Kaba görünümlü bir mızraktı bu, hem uzun hem de geniş,

Ucunun keskin yanları

çok tehlikeli kesikler açardı savaşa.

453 Bir de duyun, ne inanılmaz şeyler söylendiğini

bu mızrağın ağırlığı üstüne!

Yüz okka çelikten yapıp, dövülmüş imiş örste;

Üç adam zor taşıyıp onu Brünhild’e getirebilmiş imiş.

Gözüpek Gunther, o zaman

başladı iyice kaygılanmaya.

454 Dedi içinden: “Ne olacak bu işin sonu?

Şeytan çıkıp gelse cehennemden, kıvıramazdı bunu.

Ah, canım tenimde, yine Ren kıyısında olsa idim,

Hiç mi hiç istekli diye

çıkamazdım onun karşısına bir daha.”

455 Kaygısı yeterince sıkıntı veriyordu ona.

Derken her çeşit savaş donanımını taşıyıp getirdiler önüne;

Çatışma için varsıl Han, iyice büründü donanıma.

Yanında duruyordu Hagen, cesareti kaygıya dönmüş.

456 Konuştu Burgund’lardan gözüpek Dankwart:

“Bin pişman oldum, bu saraya ettiğimiz yolculuktan dolayı.

Yiğit deyip hep saydıları bizi;

yakışır mı bize, şimdi

Bu ülkede bir kadın

canımızı alsın?

457 Bu ülkeye geldim diye üzülüyorum yürekten.

Ağabeyim Hagen ile ben

vermemiş, taşıyor olsaydık kılıçlarımızı

Brünhild’in, şimdi bize tepeden bakan

Bey’ler takımı

Saygı ile eğilir, gerilerdi önümüzde.

458 Gerçeği diyeyim: Eğer görürsem

Sevgili Han’ımın can vereceğini bu Hatun’un elinde,

Barışı bozmam diye bir değil, binbir andiçmiş olsam bile

Benim elimde kendisi can verir daha önce

o pek dilber Hanım Sultan.

459 Özgürlük içinde, rahat rahat çekip giderdik bu ülkeden

Benimle ağabeyim Hagen

vermemiş olsaydık donanımımızı,

Gerekirse kullanacağımız, iyi cins kılıçlarımızı.

Hanım Sultan’ın pervasızlığı yatışırdı ister istemez.”

460 Duydu hepsini Sultan, Dankwart’ın dediklerinin.

Ağzında bir gülücük, buyurdu omzu üstünden geriye:

“Bu kadar yiğit sanıyorlarsa kendilerini,

haydi bakalım,

getirin donanımını onların,

Verin keskin silâhlarını bahadırların eline.

461 Hiç farketmez benim için, silâhlı mı imişler,

Yoksa çıplak mı dururlar karşımda” dedi Han kızı.

“Tanıyıp bildiğim hiçbir kimsenin gücü yıldırmadı beni.

Çatışmada her yiğidin bileğini bükerim;

buna güvenirim.”

462 Verildi ellerine kılıçları, Sultan’ın buyurduğu gibi.

Sevinçten neredeyse morardı gözüpek Dankwart,

“Yarışıp çatışalım” dedi korkusuz yiğit,

“Madem ki elimizde şimdi kılıçlarımız

kimsenin Gunther’i yenmesine göz yumamayız.”

463 Ama görüldü ki,

küçümsenecek gibi değildir Brünhild’in gücü.

Yarışma yerine getirdiler yuvarlak bir mermer taş;

Koskocaman, zor kımıldatması bile, öylesine ağır.

On iki yiğit, bin zahmetle

taşıyabildi onu, Hanım Sultan'ın önüne.

464 Her mızrak atışının sonrasında

bir de kaldırıp bunu fırlatırdı o.

Burgund'ların tasası hepten büyüdü,

“Yandık” dedi Hagen,

“Han'ın eş diye istediği kız bu mu?

Karı diye Şeytan almalı onu,

götürmeli cehenneme!”

465 Giysisinin yenini yukarıya sıvadı, ak kollarında;

Sol eliyle bir kavradı tutamağından, kalkanını,

Ötekiyle fırlattı mızrağını ileriye;

oyunlar başladı demekti bu.

Ürktüler Gunther'le Siegfried, onun hınçlı hâlinden.

466 Tez davranıp güçlü Siegfried

gelmiş olmasaydı onun imdadına,

Canını mutlaka yitirirdi Han.

Kimseye görünmeyerek sokuldu yanına,

yavaşça dokundu,

Tüm savaşçı ustalığına rağmen

büyük kaygı içinde olan

Gunther'e.

467 “Kim dokundu bana?” diye düşündü gözüpek er;

Bakındı her yanına, göremedi kimseyi.

Konuştı beriki:

“Benim, Siegfried! Senin candan yardımcın;

Artık sen, bu Hanım Sultan'ın önünde

hiç kaygı duymayasın.

468 Kalkanını ver benim elime;

bırak, ben taşıyayım onu;

Çok dikkat et her dediğime,

iyi dinle bunları.

Her işi sen yapıyormuş gibi, oynat elini kolunu;

ben üstleneceğim aslında, tüm yapılanları.”

Duydu bunu; güvenini kazanıp, topladı kendini Han.

469 “Belli etme sakın ha, yürüttüğüm düzeni!

Her ikimizin de çıkarı bunda.

Biz böyle yapınca, Hanım Sultan Hazretleri

senin karşında duyduğu aşırı güvenden

Hiçbir şey kazanamayacak; olmayacak istedikleri.

Bak gör hele!

nasıl da duruyor heybetle

yarışma yerinde, senin önünde.”

470 O sırada savurdu şahbaz kız

tüm gücüyle, mızrağını

Aslında Siegfried’in tutmakta olduğu

Sağlam ve geniş kalkana doğru;

tam hedefi buldu,

Rüzgârın üflediği ateşten

çıkan kıvılcımlar gibi

kıvılcım fişkirdi çelikten.

471 Güçlü mızrağın sivri ucu, yardı kalkanı geçti

Çıkan alev yaladı Gunther’in zırh gömleğini.

Vuruşun gücü perişan etti iki yiğidi;

Görünmezlik Hırkası’nın sağladığı güç olmasa idi

çıkıp gitmişti canları.

472 Gözüpek Siegfried’in kan geldi ağzından,

Yine de çabucak fırladı ayağa.

Tuttu yiğit, mızrağın sapını,

Çekti çıkardı onu kalkandan;

Fırlattı mızrağı, güçlü eli

gerisingeri.

473 Demişti kendi kendine, “Vurmayayım güzel Sultan’ı.”

Ters doğrultuda tutmuştu mızrağı, ucu kendi arkasına doğru;

Mızrak sapının dipçiği bir vurdu ki Hatun’un zırhına,

Yaman tökezledi Hanım Sultan.

474 Çelikten kıvılcım fişkırdı, rüzgârla üflenmiş gibi.

Öyle güçlü savurmuştu ki mızrağı, Siegfried’in eli,

Tüm gücüne karşı kalamadı ayakta,

yere kapaklandı Sultan;

Kendi başına hiç mi hiç beceremezdi

böyle bir işi, Gunther Han.

475 Dilber Brünhild telâşa düşüp, fırladı ayağa

“Gunther, soylu Atlı Bey,

bu çeşit fırlatış yaptığın için

kutlarım seni!” dedi.

Sandı ki onun gücüyle fırlatılmıştır mızrak;

Gerçekte, onunla yarışmış olan

görünmez kalmış

çok daha güçlü bir Bey idi.

476 Sonra hızla yürüdü, fırlatılacak taşa doğru;

Kabarmıştı öfkesi, burnundan soluyordu.

Kaldırıp savurdu taşı elinden, tüm gücüyle, uzağa;

Hemen ardından

bir uzun atlama sıçrayışı yaptı,

çınladı zırhının halka bağlantıları.

477 Taş gitti, düştü en azından otuz arşın öteye.

Ama sıçramada daha bile başarılı oldu hanım kız.

Taşın yanına gitti Siegfried,

Görünüşte Gunther yapacaktı fırlatma işini,

478 Oysa gerçekte Siegfried idi işi üstlenen;

uygundu buna gücü, uzun boyu.

Taşı daha uzağa attıktan başka

bir de sıçradı daha ileriye;

Hem şaşılası birşeydi, hem de büyük beceriydi

Sıçrarken Gunther Han'ı da yüklenip sıçratması,

sihirli hırkanın verdiği güç sayesinde.

479 Yapılmıştı sıçrama herkesin gözü önünde;

taş da durmakta idi fırlatıldığı yerde.

Oysa ortada, Gunther'den başka yoktu görünen.

Dilber Brünhild, kızardı morardı öfkesinden;

Siegfried esirgemişti Gunther Han'ı ölümden.

480 Yarışma yerinin kenarında

sapsağlam dikilir görünce yiğidi

Ol dem Hanım Sultan, Bey'lerine seslendi:

“Bey'lerim, adamlarım, sokulunuz yakına,

Biat etseniz gerek, hepiniz, Gunther Han'a!”

481 Bunun üzerine o yiğit bahadırlar

yere bırakıp silâhlarını

Diz çöktüler, ayakları önünde

Burgund'lar ili Han'ı varsıl Gunther'in,

o gözüpek erin,

Sandılar onun bu yarışmayı

kendi gücüyle kazandığını.

482 O da selâmladı, sevecenlikle, hepsini,

çünkü elhak, erdemli,
görgülü kişi idi.

Dilber Sultan da geldi; elini tutup, ona
Bıraktı Buzyurdu’nda egemenlik sürmeyi.

Atılgan yiğit Hagen, içten sevindi buna.

483 Hanım Sultan diledi Gunther’den

içinde çok adamının bulunduğu

Büyük saraya birlikte gitmeyi.

Orada eğildi bu Bey’ler, Gunther’in önünde, saygılı;

Sürtülmüştü burunları.

484 Hızlı davranır Siegfried, akıllıydı gerçekten

Hemen geri götürdü Görünmezlik Hırkası’nı,

onu sakladığı yere.

Sonra geldi saraya,

birçok hanımın oturmakta olduğu
büyük orta boşluğuna.

Hiçbir şey bilmez gibi, soru yöneltti Han’a:

485 “Ne beklersin, Han’ım? Ne zaman başlayacak

Hanım Sultan’ın sana koşul çıkardığı

bir sürü yarışmalar?

Haydi görelim, nasıl yapılacakmış onlar!”

Hiçbir şey bilmez gibi davrandı

düzeni çok yiğit.

486 Sordu Hanım Sultan:

“Nasıl oldu da, Bey Siegfried,

Gunther’in kazandığı yarışmaları

İzleyemedin sen?”

Yanıtı verdi Hagen:

487 “Sen öyle acılı bir kaygı doldurdun ki içimize,

Duramadı buralarda Siegfried,

gitti geminin oraya, gönlü temiz yiğit,

O yüzden bilmiyor Ren boyu bahadırının

Seninle girdiği yarışmada üstün geldiğini”

dedi Gunther’in Bey’i.

488 “Sevindim bu habere” dedi gözüpek Siegfried.

İyi olmuş böylece, ılımlılığa döndüğü

senin çok tepeden bakar hâlinin;

İyi olmuş bir yiğidin çıkması

sana da boyun eğdirecek.

Şimdi, soylu Hanım Kız, senin buradan bizimle

Ren boyuna gelmen gerek.”

489 Dedi Hanım Sultan: “Hemen olamaz bu iş.

Hele bir öğrensin durumu tüm Bey’lerim, erlerim.

Öyle kolay değil, benim ülkeden çıkıp gidivermem.

Önce bu hâl bildirilmeli, yakın dostlarıma.”

490 Hemen buyurdu, her yana atlı ulaklar gönderilmesini.

Haber iletti dostlarına, Bey olsun, er olsun.

Tez gelsinler dedi

Buzyurdu’nun başkenti

Isenstein’daki saraya.

Buyurdu, gelenlerin hepsine görkemli urbalar verilmesini.

491 Beyler başladı sükün etmeye, at sırtında,

Hanım Sultan’ın başkent hisarına;

Sürü sürü geliyorlardı her gün, sabahtan akşama.

“Bak sen şu işe” dedi Hagen;

“Bekliyor muyuz, dilber Brünhild’in adamları

buraya üşüşüp de bizi haklasın diye?

492 Hisarda onlar böylesine kalabalık sayıda olursa

Ne eser Brünhild’in aklına, nereden bilelim?

Ne malûm bizi yok etmek için düzen kurmayacağı,

Felâket getirebilir başımıza, soylu Hanım Kız.”

493 O zaman dedi gözüpek Siegfried:

“Ben engelleyeceğim böyle birşeyi,

Gerçekleşmeyecek korktuğunuz hâller.

Yardımcı birlik olarak getireceğim bu ülkeye

Şimdiye dek hiç bilmediğiniz, çok seçkin yiğitler.

494 Ama şimdi birşey sormayın bana.

Gideceğim onların olduğu yere;

Tanrı esirgesin sizi, bu arada.

Tez zamanda döneceğim geriye, size bin er getireceğim;

Görölmüş görölecek bahadırların en iyilerini.”

495 “Ama sakın çok oyalanma” dedi Han.

“Pek yerinde olarak, hoşnutuz senin yardımından.”

O da dedi: “Çok geçmeden gelirim.

Beni sen gönderdin bir yere,

öyle de Brünhild’e.”

Sekizinci Bölüm

SIEGFRIED, KENDİNE BAĞIMLI NIBELUNG YİĞİTLERİNİ NASIL GETİRDİ

496 Siegfried yine almıştı Görünmezlik Hırkası'nı

Onu giyip, kimseye görünmeden gitti kumsal kıyıya;

Bir kayık bulup bindi içine Siegmund Han oğlu,

Asıldı küreklere;

uçurdu sanki kayığı, yel sürüklemiş gibi.

497 Kayıkçı görünmüyordu ortada;

yine de hızla gidiyordu kayık,

Siegfried'in büyük gücü sayesinde.

Bakanlar, çok hızlı bir yel sürüklüyor sandı;

Öyle değildi, güzel Sieglind'in oğluydu onu götüren.

498 Bir gün bir gece geçtikten sonra

Çabası sayesinde erişti karaya,

göründü Nibelung'lar ülkesi.

Onun egemenliğindeydi bu ülke,

Tüm hisarları ile; ona bağımlıydı hepsi.

499 Yalnız yiğit, girdi bir geniş ırmağın ağzından,

Çabucak kıyıya çekti kayığı,

Çıktı bir hisarın görüldüğü yamaçtan yukarıya,

Konaklayacak yer arıyordu sanki

yol yorgunluğunu atmak isteyen

yolcuların yaptığı üzere.

500 Erişti hisar kapısına. İyice sürgülüydü bu kapı,

Nöbetçi iyi yapıyordu işini, şimdi de yapıldığı gibi.

Çaldı kapının tokmağını bu yabancı adam.

Sağlam bekçilikteydi kapı; göründü bir dev ki, ne muazzam.

501 Oydu girişin bekçisi. Yanında taşırdı hep

İyi cinsten bir kılıç, bu yaban.

Sordu: “Kimsin sen, dışarıda kapıyı çalan?”

Sesini değiştirip kendini gizleyerek konuştu yiğit Siegfried,

502 Dedi: “Bir Atlı Bey’im ben. Aç kapıyı!

Yoksa canına okuyacağım

içeride yan gelip bugün de

Rahatına bakanların alayının birden!”

Siegfried ona böyle dedi diye

tepesi attı kapı bekçisinin.

503 Gözüpek dev aldı kılıcını eline

Çabucak geçirdi başına tolgasını;

Hızla kuşandı zırhını, savurarak açtı kapıyı,

Siegfried’in üzerine pek gazaplı saldırdı.

504 Nasıl olurdu da bu kişi

kalkıştı kentte uyuyan nice bahadırı
uykudan kaldırmaya!

Hızlı vuruşlar indirdi ona koluyla;

Bunlardan kendini koruması gerekti

konuk gibi gelmiş Han’ın,

Hatta kopardı kalkanın askı kayışını.

505 Tehlikeye düştü Siegfried Han;

Ölümden kendini esirgemeye çalıştı

Bu yavuz kapıcı

böylesine gazaplı vuruşlar indirirken.

Artık onu yeterince sınavı tartmıştı

efendisi Siegfried;

hoşnut kalmıştı.

506 Çınladı hisar, onların birbirine girişinden;

Ölçüsüz büyüktü güçleri.

Sonunda yeni kapıcıyı, tuttu bağladı onu bir de;

Bunun sözü edildi tüm Nibelung ilinde.

507 Bu yavuz çatışmayı duydu uzak bir dağda

Mağarasındaki güçlü ve yürekli cüce,

hazine bekçisi Alberich.

Hemen silâh kuşandı,

koştu geldi soylu yabancının dev'i bağladığı yere;

Dev'in tanıyamadığı gibi o da

tanıyamadı Bey'i karanlıkta.

508 Gazaba bürünmüştü Alberich,

güçlüydü de üstelik;

Tolga takmış, örme zırh giymişti bedenine;

Altından, ağır bir topuz vardı elinde,

Onunla saldırdı, Siegfried'i gördüğü yere.

509 Topuza zincirle bağlıydı yedi dikenli topçuk,

Bununla bir vurdu ki

gözüpek yiğidin kalkanında sol yana,

Neredeyse parçalanacaktı kalkan.

Yiğit konuğun canı sıkıldı buna;

510 Savurdu öteye, sol yanı yamrulmuş kalkanını,

Uzun kılıcını kınına soktu hemen,

Kendi hazine bekçisini öldürmek istemiyordu;

Esirgerdi kendi insanlarını,

erdemli kişiliği buyururdu ona, böyle yapmasını.

511 Güçlü elleriyle atıldı Alberich'in üstüne,

Yakaladı kır sakalından, yaşı ilerlemiş adamı,

Öyle bir zorlu çekti ki kendine, bar bar bağırdı cüce;

Genç yiğidin ettiği

yaman yakmıştı Alberich'in canını.

512 Yiğit cüce haykırdı: “Öldürme beni;

Bağımlı olduğum Bey'e içtiğim ant gereği

Boyun eğemem başka kimseye;

olmasaydı durum böyle,

Ömrümce bağımlın olurdum senin” dedi düşünceli er.

513 Dev'e yaptığı gibi, bağladı Alberich'i de,

Siegfried'in gücü yüzünden canı yandı cücenin.

Sorabildi sonunda, “Kimsin sen?” diye;

“Siegfried'im ben, iyi tanıyorsun sanırdım beni.”

514 “Sevindim bu duyduğuma” dedi cüce.

“Şimdi öğrendim, senin Bey'ce işlerin nasıl olur,

Anladım ki gerçekten hakkıyla bileğinin

Han'ı imişsin ülkenin.

Canımı bağışladın bana;

her buyruğun başımın üstünedir.”

515 O zaman dedi, yiğit Siegfried: “Tez davran,

Bin savaşçı toplayıp getir bana

Nibelung erlerinin en iyilerinden;

Gelsinler, bulsunlar beni burada!”

Ama niçin istiyordu onların tümünü birden,

kimseye duyurmadı orasını.

516 Alberich'le dev'in bağlarını çözdü,

Çabucak gitti cüce, yiğit erlerin bulunduğu yere,

Canla başla uğraşıp kaldırdı uykularından

nice gözüpek bahadırı,

Dedi, “Haydindi yiğitler,

gitmemiz gerek Siegfried'in yanına.”

517 Yataktan fırlayıp hemen hazırlandılar,
Tez davranır koç yiğitler, giyindiler çabucak;
Geldiler, Siegfried'i
ayakta durur gördükleri yere.

Bir güzel selâm verdiler ona,
saygıyla yaptılar bunu.

518 Yakıldı pek çok mum, sunuldu katkısız şarap.
Çabuk geldikleri için Siegfried teşekkür etti onlara,
Dedi: “Bir yolculuğa çıkacağız birlikte,
dalgalar aşıp geçeceğiz denizin öte yanına.”

Yiğit ve temiz yürekli erleri
hemen hazır buldu buna.

519 Tez gelmiş bahadırlar en azdan üç bin idi;
Ayırdı içlerinden en iyi bin yiğidi.
Bunlarla gidecekti Brünhild ülkesine;
Tolgayla tam donanım verildi herbirine.

520 “Dinleyin, atlılarım, şimdi dediklerimi!
Gittiğimiz sarayda
görkemli birer urba

Giymeli herbiriniz;
orada, bilesiniz,
karşınıza çıkacak bir nice dilber hatun,

O yüzden, giyiminiz
gösterişli olmalı.”

521 Konuştu acemi erlerden biri:
“İnanılır şey mi bu,
Bu kadar atlı er
oraya nasıl gider,

Neyi yer, neyi içer?

Ner'den bulur giysi

Olduramayacaksın bu işi,

olsa bile otuz ülke

senin hizmetinde.”

522 Oysa,

ğrendiniz ya,

pek varsıldı Siegfried.

Onun eli altında, ülkesinden başka

bir de Nibelung'lar Hazinesi vardı.

Oradan getirip, bol bol altın verdi erlere.

Küçük kişi değildi o,

ondan herkes çok mal aldı.

523 Bir sabah erkenden kalkıp

açıldılar denize;

Ne kadar tez erlerdi, Siegfried yoldaşları!

İyi atlar, görkemli giysiler almışlardı yanlarına,

Geldiler, Atlı Bey'lere yakışır yolda

şanla şerefle, Brünhild'in yurduna.

524 Pencereden bakıyordu nice genç kız;

Hanım Sultan sordu onlardan:

“Var mı içinizde biliyor çıkacak

Çok uzaklardan bize gelmiş

bu yiğitlerin kimler olduğunu?

Gösterişli yelkenler var gemilerinde

kardan daha ak.”

525 Sözü aldı Ren boyunun Han'ı:

“Benim adamlarımdır bunlar.

Yola çıkarken bırakmıştım onları geride,

Buyruk gönderdim onlara, sayın Hatun,
geldiler o nedenle.”

Gelen soylu konukları
herkes inceledi dikkatle.

526 O sırada göründü Siegfried,
indi bir geminin en öndeki yanından,
Görkemli giysiler içinde. Birçok er de geldi ardından.
Sordu Hanım Sultan:

“Yüce Han,
bana söyleyen gerek,

Hoşgeldiniz desem mi bu konuklara, demesem mi?”[\[15\]](#)

527 “Nezaket göstererek gidip karşılamalısın onları” dedi Han.
Onları görmekten ne kadar mutlu olduğumuzu
iyice anlasınlar.”

Han’ın dediği gibi yaptı Hanım Sultan.
Ayrıca, daha saygılı davrandı Siegfried’i selâmlamada.

528 Hemen yatacak yer sağlandı herbirine.
Ülkeye gelen konukların çokluğundan
Öbek öbek kalabalıklar geziniyordu her yanda.

Derken
artık Burgund iline dönmek istedi
gözüpek bahadırlar.

529 Hanım Sultan
buyurdu o zaman
babası öldüğünde miras diye

Kendisine ne kalmışsa hepsinin bölüştürülmesini
Yabancı olsun bildik olsun herkese, nice değerli yiğide,
Altınıyla gümüşüyle, nice soylu atları ve urbalarıyla.

530 Söyleyip izin verdi,

Ren boyundan gelmiş soylu yiğitlere de,

Onun hazinelerinden dilediklerince alıp

Burgund iline götürmeleri için.

Yanıtladı onu gözüpek Hagen:

531 “Çok soylu Hanım Sultan, duymuş ol bunu benden,

Ren boyunun Han’ında, bize dağıtılacak

Nice altın, nice urba vardır.

Doğru etmiş oluruz

Senden birşey almazsak;

burada kalsın altınlar, süslü urbalar.”

532 “Alın hatırım için” dedi ona Hatun.

“Buradan yanımda taşıyıp, gönlümden gelerek,

Kimi altın kimi ipek dolu yirmi sandığı,

kendi elimle dağıtacağım armağanlarımı

Denizi aşıp Gunther Han ülkesine vardığım zaman.”

533 Hanım Sultan

sözlerine ekledi:

“Kime emanet edilecek ülkem,

Buna birlikte karar vereceğiz, şimdi, hemen

Han’ım ile ben.”

Soylu Han dedi: “Kimi dilersen

Onu çağır buraya; kâhya göreviyle

ona emanet edelim ülkeyi.”

534 En yakınında duran

yiğitler içinde birine baktı Hatun;

Kendi dayısıydı bu. Ona söz yöneltti:

“Emanet ediyor sana, hisarlarını ve ülkeyi, Gunther Han,

Dileyip yönetimi kendi eline alıncaya dek.”

535 Bey'leri içinden seçti bin yiğidi,
Kendisiyle birlikte Ren boyuna gelsinler diye
Nibelung ülkesinden o bin yiğidin yanı sıra.
Hepsi kuşandı donanımlarını yolculuk için;
başladılar at sırtında
kumsal kıyıda dolaşmaya.

536 Aldı yanına seksen altı oturaklı hanımı,
Ayrıca en azından yüz genç kız, hepsi de dilber.
Artık oyalanmadılar hiç,
çünkü hemen yola çıkmak istiyorlardı.

Arkada bıraktıkları nasıl da yakınıp ağladı!

537 Erdemli ismetleriyle bu hanımlar, kızlar
ayrıldılar ülkelerinden.

Uğurlamaya gelen eş dostla kucaklaştılar,
Vedalaşıp açıldılar denize.
Bir daha nasip olmadı dönmesi hiç birinin, ata yurduna.

538 Deniz yolculuğunda yalnız eğlence vardı,
Oyalanmak için her olanak ellerindeydi bol bol.
Elverişli bir yel yakaladılar giderken,
İç ferahlığıyla ayrıldılar ülkeden.

539 Ama istemedi Hanım Sultan
yolculuk sırasında Han ile gerdeğe girmeyi;
Bu cümbüş ertelendi saraya varış sonrasına,
Worms'da yapılacak şölenli şenlikli düğüne.
Mutluluk içinde saraya varıp, yiğitleriyle birlikte,
yerleştiler oraya.

Dokuzuncu Bölüm

SIEGFRIED'İN WORMS'A ÖNDEN GÖNDERİLMESİ NASIL OLDU

540 Tam dört gün olmuştu yola çıkışlarından beri;

Gözüpek Hagen, şöyle dedi:

“Kulak verin sözüme;

Ren boyuna haberleri iletmemde geç kaldık,

Burgund iline çoktan

ulak göndermiş olmalıydık.”

541 Konuştu Gunther Han: “Pek doğru söylersin.

Korkusuz Bey, hazırlan yolculuğa,

Bak göründü kara;

oradan gitmek için at sırtında

Senden iyisini mi bulacağız?”

Gözüpek er, yanıt verdi buna:

542 “Bilesin, sevgili Han’ım, iyi haberci olmaz benden.

Söyleyeyim sana, en iyi kim becerir bu işi:

Soylu Siegfried’den ricada bulun;

mademki senin kızkardeşine tutkun,

Onun hatırı için, reddetmez senin ricanı.”

543 Han, çağırttı yiğidi; o da hemen geldi huzura.

Han dedi: “Yaklaştık ülkeme;

Sevgili kızkardeşimle anama

haberleri iletmem gerek;

Bilsinler yakında olduğumuzu da.

544 O nedenle rica etmekteyim, soylu Siegfried,

bu yolculuğu yapmanı senin.

Bilirim, benim için olduğu gibi,

Senin gözünde de pek değerlidir kızkardeşim;

Sevince boğulacak oradaki tüm yiğit dostlarım,

haberleri alınca.”

545 Yanıtladı gözüpek Siegfried: “Buyruğun baş üstüne,
Hiç gecikmeden ileteceğim haberleri, güzel kızkardeşine.
Nasıl geri durabilirdim bundan,

o bütün yüreğimi doldururken?

Onu mutlu edecek ne buyurur isen

hepsi de yerine getirilir hemen.”

546 “Söyle anamla kızkardeşime

Pek mutlu döndüğümüzü bu yolculuktan;

Başarılarımızı anlat erkek kardeşlerime,

Dostlarım da öğrensin hayırlı haberleri.

547 Anama kızkardeşime, hısımlara dostlara,

Benimle Brünhild’den selâm iletmeyi

Unutmayasın sakın; eksiksiz anlat herbirine

Gönlümün istediğini nasıl

tümüyle elde ettiğimi.

548 Erkek kardeşlerime, yoldaşlarıma söyle,

Canla başla hazırlansınlar şenliklere.

Tüm Bey’lere duyurulsun şu da:

Brünhild’le ben,

Büyük bir düğün yapacağız orada.

549 Bir de şunu söyle kızkardeşime:

Dileğimdir, yanımda konuklarla

ülkeye vardığımı duyar duymaz

Gelip sevgili gelinimizi karşılaması;

Beni içten minnetli eder böyle yapması.”

550 Gözüpek yiğit destur aldı onunla Brünhild’den,

Yola çıktı, yüreği sevinçli,

Ren boyundaki Worms’a doğru.

Ulaklık görevi için bulunmazdı ondan iyisi.

551 Girdi at sırtında kente, yanında yirmi dört er;

Han yoktu yanlarında. Duyulunca bu haber

Herkes feryat figan etmeye başladı,

Han’ın gurbet ellerde ölüsü kaldı sandı.

552 Attan indi ulaklar, yerinde keyifleri;

İki genç Han, koşarak, hemen geldiler beri.

Saraylılar takımı tümüyle sökün etti.

Gunther’i göremeyen Gernot Han şöyle dedi:

553 “Hoşgeldin, soylu yiğit! Bir duyalım ağzından

Ağ’beyim Han’ı ner’de, nice hâlde bıraktın?

Brünhild’in gücüyle uçtu mu teninden can,

Yaktı, öyle olduysa, bizleri dilber Sultan!”

554 “Siz iki yüce Han, bur’daki tüm Bey’ler!

Rahat olsun içiniz; sefer yoldaşım Han

selâm eder hepinize,

Sağ salım bıraktım onu. Yolladı beni ulak göreviyle

Hayırlı haberleri iletmem için, size.

555 Görmemi ayarlayın olabildiğince tez

Sayın ananızla, sayın kızkardeşinizi;

Şanı dünyayı tutmuş Gunther Han’ın

Sözlerini onlara iletsem gerek.”

556 Ol dem dedi genç Han Giselher:

“Hemen gidebilirsin anamızın yanına;

Pek mutlu olacaktır seni görmekten.

Kızkardeşim de kaygılıdır ağabeyim sebebine,

Gör onu da tez elden.”

557 Dedi gözüpek yiğit:

“Onlara hizmet için ne gelirse elimden

İçimden gelerek yaparım hepsini.

Benim geleceğimi hanımlara kim söyler?”

“Ben üstlenirim bunu” dedi soylu Giselher.

558 Gitti başı dik yiğit, anasına, konuştu;

Kızkardeşini de gördü kadınlar bölümünde:

“Saraya geldi Alçak Ülke’li Han, Siegfried,

Ren boyuna varan

ağ’beyim Gunther Han

göndermiş onu.

559 Han’ımızın ahvalinden bize haber getirir.

İzin verseniz gerek, sarayda yanınıza gelmesi için.

Ondan öğreneceğiz, Buzyurdu’nda ne oldu ne bitti.”

Soylu hatunlar hâlâ kaygı içindeydi.

560 Koştular urbalarına. Giyinip kuşandılar;

Destur verdiler Siegfried’e, gelmesi için.

Bayıla bayıla geldi o da,

çünkü görmek özlemindeydi kızı.

Dilber Kriemhild dostça söz etti ona:

561 “Hoşgeldin, Bey Siegfried, övgüye değer yiğit!

Nerelerde kaldı ağabeyim varsıl Han?

Brünhild’in gücü aldı mı onun canını?

Ah ben garip kızcağız!

Daha iyiydi doğmasa idim.”

562 Dedi gözüpek yiğit:

“İsterim muştuculara sunulan

geleneksel ekmeği;

Siz soylu hanımlardan. Hiç kaygınız olmasın;
Sağ salim bıraktım Gunther’i, bunu diyeyim size.
Onunla güzel Brünhild buyurdular,
ulak gönderdiler beni.

563 Bağlılıkla hizmetinizde olacaklar bu ülkede
Siz varsıl Sultan’ların; duyasınız benden.
Boşuna ağlamanız! Çok yakında
varacaklar buraya.”

Hayli uzun zamandır böyle sevindirici haber
gelmemişti onlara.

564 Kar beyazı mendillerle, gözlerde biriken
Yaşları sildi hatunlar; çok teşekkür ettiler
Ulak yiğide, getirdiği iyi haberler için;
Son buldu yas içinde ağlayıp durmaları.

565 Ulak yiğide, “Buyur otur” dediler;
dünden hazırды o da oturmaya.

Genç kız dedi: “İyi haberler getirdin buraya.
İsterdim ki, ödül diye

ne kadar altınım varsa sana vereyim;
Ama zaten pek varsıl bir Bey’sin kendin,
verebileceğim yalnız, sonsuz minnetim.”

566 Yiğit dedi, “Çok ülkelere egemen olsam da
Senin elinden bir armağan almış olmanın
başka olur değeri.”

“Peki” dedi dilber, “yapalım dediğin gibi.”

Çağırdı Haznedarbaşı’nı yanına.

567 Değerli taşlarla bezenmiş
yirmi dört yüzüğü ona armağan etti.

Yiğide

onun elinden bir armağan almak
başlı başına yetti;

Yüzükler değildi umurunda.

Dağıttı onları hemen, odadaki genç kızlara.

568 Ana Sultan da teşekkür etti yiğide içtenlikle.

Yiğit dedi, “Daha söyleyeceklerim var;

Buraya geldiğinde sizin ne yapmanızı diler Han,
diyeyim dediğini;

Yerine getirirseniz dileğini

size hep minnet duyacak.

569 Varsıl konuklara iyi karşılama yapılsın ister;

Gemiler Worms kentine erişip

yanaşınca kıyısına ırmağın

At sırtında karşılayıcı çıkmakta

gecikilmesin der.

Sana çok güvenerek dediği budur, ağabeyin Han’ın.”

570 Konuştu dilber: “Sevinerek yaparım bunu.

Elimden gelen her hizmeti ederim ona,

Sevgiyle, bağlılıkla; şimdi diledikleri de

getirilecek yerine.”

Kızardı yanakları;

çünkü sevdalıydı konuştuğu yiğide.

571 Hiç daha iyi ağırlanmamıştı bir Han ulağı.

Az kalsın göze alacaktı dilber,

ona bir öpücük kondurmayı;

Öyle gelmişti içinden.

Ayrıldı yiğit oradan, anlatılmaz keyifle;

uydu Burgund'lar, onun dediklerine.

572 Sindold'la Hunold, bir de bahadır Rumold

Durup dinlenmeden uğraştılar elde kalan zamanda

Hisar dibinde ırmak kıyısına dizdirmek için

izleyici sıralarını;

Hep çalışıp durdular, saray hizmetkârları.

573 Varsıl Han'ın adamlarından Ortwein'la Gere

Her yandaki dostlara haberci çıkardılar

Orada yapılacak düğünü bildirmek için.

Nice güzel hanım kız, girişti hazırlamaya

süslü püslü urbalar.

574 Sarayın her yanına asıldı duvar halıları.

Gunther Han taht'ının durduğu büyük orta boşluğu

Dolduruldu masalar, koltuklarla,

yabancı konukları şölende ağırlamak için.

Herkes düğün şenliğini sevinçle bekliyordu.

575 Han'ın Atlı Bey'leri

at sürüyorlardı ülkenin tüm yollarında;

Geliyorlardı dönen Han'ı karşılamaya.

Gelip karşılamaları için haber gönderilmişti onlara;

Sandıklardan çıkarılıp alınmıştı, nice görkemli urba.

576 Derken göründü, kentten daha ileride karaya çıkan

Ve at sırtında Worms'a yaklaşan

Han ile konukları;

Bir kıyamet koptu ortalıkta,

Gelenlerle karşılayanların kalabalığından.

577 Konuştu Kriemhild: "Karşılamada benimle

Olmak isteyen yoldaşım genç kızlar;

Sandıklarınızdan çıkarıp giyin, en güzel giysinizi,

Gören herkes beğensin istiyorsanız sizi.”

578 Burgund erleri de gelmişti oraya.

İsmarlanıp yaptırılmıştı en görkemli eyerler

ışıltili altın kızılı renkte,

Bunlara oturup inecekti hanımlar, at sırtında,

Worms kentinden Ren boyuna;

Daha güzel olamazdı hiçbir biniş donanımı.

579 Hey gidi! Nasıl ışıldıyordu, atlardaki altın kızılı donanımlar!

Dizginlere nice mücevher oturtulmuştu;

Altın kaplı basamaklar getirtildi hanımlar için,

binek taşı işleviyle kullanılsın diye,

üstlerine ipek kumaş serili.

Pek yerindeydi, cümle hanımların keyfi.

580 Getirtilmişti hanımlar için, koşumları ipekten

Hem güzel hem de iri, şahane atlar;

Zengin göğüs süslemeleri taşıyordu bunlar,

Yine, bulunabilecek en iyi cins ipekten.

581 Başörtüsü bağlamış, giyimleri görkemli

seksen altı güzel hanıma

Seslenildi, gelin artık diye; çıkıp geldiler hepsi.

Kriemhild’in yanındaydı ayrıca, bir sürü tatlı genç kız,

Onlar da bürünmüştü gösterişli giysilere.

582 Elli dört genç kızdı bunlar,

en iyi ailelerinden Burgund ilinin.

Yetişmekteydiler saray görgüsü ile.

Sarı saçlarına takmışlardı ince ipek şeritler;

Uymuşlardı onlar da, Gunther Han’ın

karşılıyıcı çıkılsın dileğine.

583 Giymişlerdi kâfir ülkelerinden gelme

Işıltı saçan değerli kumaşlardan

yapılmış giysiler,

Öyle çıkmışlardı konukların karşısına.

Güzellikleri her övgüye lâıktı;

onları beğenmeyenin sağlam değildi aklı.

584 Kakım ya da samur kürkünden idi urbaların nicesi,

Ellerde kollarda ışıldıyordu yüzükler bilezikler.

Ne zahmetlere katlanmıştı bu hanımlar güzel görünmek için,

Hiç kimse tam bilemez orasını.

585 En iyi cinsten, hem de uzun, nice gösterişli kemer

Taktı ak eller

varsıl giysilerin üstüne.

Arabistan'dan gelme ipekli kumaşla yapılmıştı bunlar,

Tüm dünyada bulunmazdı daha iyisi.

586 Göğüs süslemelerini, güzel kızlardan nicesi

Dikmişti kendi eliyle. Eksik kalacaktı güzellikleri

Giysinin parlaklığı yansıtmazsa ten rengini.

Yok artık hiçbir sarayda

yoldaş genç kızların böylesi.

587 Güzeli hanımlar, kızlar çıkınca ortaya

Giyinip kuşanmış, süslü püslü,

Onlara eşlik edecek yiğitler de göründüler çabucak

Dişbudak ağacından hafif mızraklarını,

kalkanlarını taşıyarak.

Onuncu Bölüm

GUNTHER HAN'LA BRÜNHILD'İN WORMS'DAKİ DÜĞÜNÜ NASIL YAPILDI

588 Ren kıyısında bölük bölük atlılar

geliyordu

kente doğru

Görünmüştü Gunther Han, konuklarıyla.

Onların arasında

dizgin tutup at sürüyordu

Brünhild yoldaşı nice genç kız.

Karşılama çıkanklar da hazırda yerlerinde,

bekliyorlardı onları.

589 Atlıların yanı sıra

ırmakta ilerliyordu, Buzyurdu'ndan gelen gemiler;

Buzyurdu erleriyle

Siegfried bağımlısı erler

onların içindeydi;

Kent önüne gelince, yanaşıp karaya çıktılar çabucak,

Karşılایıcıların kıyıya yığıldığı yerde.

590 Dinleyin şimdi benden, varsıl Ute Sultan'ın

Yoldaş kızlarla nasıl hisardan indiğini.

Atını kendi sürüp kıyıya dek ulaştı,

Kızlarla Atlı Bey'ler birbirleriyle tanıştı.

591 Markgraf Gere getirdi yanı sıra

Han kızı Kriemhild'i, hisar kapısına

Oradan öte, Siegfried'e düştü kızın yanında gitmek

Yaptı bunu severek;

sonrasında

karşılığını da aldı dilberden.

592 Ortwein, at sırtında,

duruyordu Ute Hatun'un yanında,

Daha nice Atlı Bey, yoldaş kız ile.

Hiç görülmemişti o güne dek, böyle karşılamalarda

Bu kadar çok sayıda soylu hanım.

593 Gökemli Atlı Bey yarışmaları yapılmaktaydı o arada;

Nice yiğit katılıyordu bunlara.

Güzel Kriemhild gemilere doğru giderken de

ara verilmedi oyunlara;

Derken indi atlardan, ata binmiş hanımlar.

594 Han'ın kendisi de geldi oraya,

yanında değerli konuklar;

Hey gidi!

Nasıl da şamata ettiydi

hanımları selâmlamak için

yere vurulan mızraklar!

Tokuşturulan kalkanlar çınlattı ortalığı

Orta çıkıntıları çarptıkça birbirine.

595 Gemi yanaşma yerinde çok idi dilber.

Derken Gunther

sıçradı geminin içine,

Elinden tutup çıkardı Brünhild'i karaya,

yanında konuklar;

Yarıştıyordu hanım giysilerinin parlaklığı ile

mücevherlerin saçtığı ışıltılar.

596 Kusursuz saygı ile Kriemhild Hatun

vardı oraya;

Brünhild'le yanındakilere hoşgeldin dedi.

Ak elleriyle kaldırdılar ince peçelerini,

İki hatun

usul erkân üzere

öptüler birbirini.

597 Konuştu iyi yetiştirilmiş Kriemhild Sultan:

“Anamla benim başımız üstüne

hoşgelmişsiniz ülkemize.”

Eğilerek teşekkür etti Brünhild;

Bir daha, bir daha öptü iki hatun birbirini

candan gönülden.

598 Brünhild’in yoldaşı hanımlar toplanınca kıyıya

Yakışıklı yiğitler gelip tuttu ellerinden,

tanıştılar onlarla.

Duruyordu dilber kızlar

Hanım Sultan’ların yanında.

599 Bir hayli zaman aldı tanışıp selâmlaşma;

Öpücük dağıttı durdu al dudaklar;

İki dilber Han Kızı, kaldılar hep yanyana,

Gözleri bayram etti nice yiğidin, onlara baktıkça.

600 Onların güzelliğini şimdiye dek

yalnız kulaktan dolma bilenler

“Elhak, bunlar kadar güzelini hiç görmedik” dediler.

Söyledi nice gözüpek bahadır

“Dünyada en güzele ödül verilecek olsa

bunlara verilmeli” diye.

601 Görsel güzelliklerden iyi anlayanlar

Gunther Han’ın eşini daha üstün tuttular;

Oysa bilge olanlar, hakkını verdi gerçek güzelliğin,

Kriemhild’i üstün saydılar.

602 Hanımlarla genç kızlar yürüdü birbirine doğru,
tanışmak için;

Görüldü orada, süslenip püslenmiş nice dilber.

Kurulmuştu şenlik alanına, ipekli kumaştan
pek çok çadır, görkemli otağlar,

Worms önünde ovayı kaplıyor idi bunlar.

603 Han'ın adamları yol açtılar kendilerine
bin zorlukla, kalabalık içinde.

Sultanları çağırdılar gölgeye

Bulunabilecek gölgeli yerlere

sığacak kadar hanımla birlikte;

Alıp götürdüler onları çadırlara, otağlara.

604 Artık gelmişti konuk Atlı Bey'lerin hepsi
bineklerinin sırtında;

Duyuluyordu oyunlarda kalkanlara çarpan
mızrakların gümbürtüsü.

Tüm ülke yanıyormuş da duman bürümüş gibi ortalığı
Toz bulutu kaplamaktaydı ovayı;

gösteriyordu kendini, bahadır olanlar.

605 Yiğitlerin yarışmalarını izledi birçok hanım kız.

O ara geçmiş imiş Siegfried Han yiğitleriyle birlikte
Üstüste birçok kez, çadırların önünden;

Başındaydı Nibelung ilinden gelen
bin şahane yiğidin.

606 Derken geldi Troneck'li Hagen

Han'ın buyruğuyla, ortaya,

Ayırdı yarışıp çatışan iki Atlı Bey takımını, dostça,
Bulanmasınlar diye güzel hanımların giysileri

daha çok toza.

Konuklar da uydu efendice

onun dediğine.

607 Konuştu Gernot Han: “Atları dinlendirin

Serinlik çıkana dek!

Sonra da gideceğiz

Güzel hanımlara eşlik ederek

ilerideki sarayın önüne.

Bekleyin Han’ın ata binmesini; o binince

siz de yerleşin eyerlerinize.”

608 Karşılaşmalar son bulunca tüm ovada

Atlı Bey’lerle hanımlar, girdi yüksek otağlara

Hoşça zaman geçirmek için.

Keyifleri yerinde, oyalandılar orada,

Saatlerin nasıl geçtiğini bilmediler

kente dönüş zamanı gelinceye kadar.

609 Akşam duasının okunma zamanında

güneş batmayı yakınlayıp da

Serinlik çıkınca

oyalanmadılar artık;

Kadını erkeği, hisara girdiler.

Yol boyunca okşadı durdu yiğitlerin gözleri

genç kızların tenini.

610 Giderken, temiz yürekli Bey’ler, geleneğe uyarak,

Parça parça ettiler urbalarını;^[16]

Sarayın önünde Han

indi attan,

Koştu yiğitler hanımlara doğru,

attan inmelerine yardım etmek için.

611 O sırada Hanım Sultan'lar da ayrıldı birbirinden,

Ute Hatun'la kızı, yanlarında yoldaş kızlarla

Gittiler saraydaki kendi geniş bölümlerine;

Şen sesler duyuluyordu her yerden.

612 Düzene kondu, orta boşluğundaki koltuklar;

Konuklarıyla sofraya oturmak istiyordu Han.

Güzel Brünhild, yanındaydı; Han'ın yurdunda

giymişti Hatun tacını,

Pek görkemliydi üstündeki urba.

613 Hazır edildi bir sürü koltuk, geniş masalar,

Tepeleme dolu geldi yiyecek kapları, öyle duyduk;

Yalnız kuş sütü eksik imiş yemekler arasında.

Yer aldı yüce Bey'ler, Gunther Han sofrasında.

614 Han'ın mâbeyncileri, kızıl altın taslarda

Getirdi el yıkama sularını. Biri deseydi ki bana

“Falanca Han'ın düğününde daha iyi ağırlandı konuklar”,

Boş lâf olurdu sözü, zor inanırdım buna.

615 Han daldırmak üz'reyken elini su tasına,

Anımsattı Siegfried Han, hakça söz edip ona

Vermiş olduğu sözü, ülkeden ayrılıp da

Giderken Brünhild'i görmeye Buzyurdu'na.

616 O zaman konuştu Han: “Haklısın uyarında.

Dönecek değilim ben

vermiş olduğum sözden.

Amacına ulaşman için, yapacağım elimden geleni.”

Adam gönderildi Kriemhild'e,

“Han seni ister” dendi.

617 Yanında dilber yoldaşlarıyla, orta boşluğu girişinde

Göründü genç kız.

Hemen fırlayıp indi merdivenlerden Giseler

Seslendi ona: “Bu güzel kızları geri gönder!

Han’ımız

yalnız

kızkardeşimiz gelsin der.”

618 Eşlik etti Kriemhild’e, Han’ın önüne dek,

Soylu Hatun hemencek

orta yerdeki Han’ın

masasına alındı;

Nice ülkeden gelmiş Atlı Bey’ler

öte masalardaydı.

Brünhild Hatun da

oturmaktaydı Han’ın yanında.

619 Genç kız bilemiyordu niçin çağ’rıldığını

haberi yoktu

evlenme sürecinin başladığından.

Aldı sözü Dankrat Han oğlu Han,

seslendi konuk yiğitlere:

“Katılmış olun yiğitler, kızkardeşimin Siegfried’le

evlenmesi sürecine.”

Bir ağızdan çıktı yanıt: “Onur duyarız bundan.”

620 Sürdürdü sözünü Han, Kriemhild’e dönerek:

“Umarım ki, kendi içinden de gelerek

olanak verirsin, and’ımı yerine getirmeme.

Nişanladım seni bir yiğitle;

onu alırsan er diye,

İrade-i şahaneme

sadıkane

boyun eğmiş olursun.”

621 Yanıtladı soylu kız: “Sevgili ağabeyim,

Hiç gereği yok benden dilekte bulunmanın,

Buyrukların her zaman üstündedir başımın.

Olmuş bitmiştir iş;

Uygun gördüğün yiğide

varacağım eş diye.”

622 Tatlı bakışı yiğidin yüzünde kaldığında

kızardı Siegfried;

“Ömrüm boyunca hizmetinde olacağım” dedi ona.

İkisi çağrıldı, orta masada

çepçevre oturanlar arasında

yanyana oturmaya.

Sordular kıza, usul üzere,

evliliğe kabul ettin mi bu Bey’i diye.

623 Genç kız utangaçlığıyla bir duraksadı dilber;

Ama nasipliydi yiğit, bahtından yana,

Evet sözü çıktı ağzından sonunda.

Ardından, Alçak Ülke’nin Han’ı

beyan eyledi onu

eşliğe aldığını.

624 Mademki kız varmıştı oğlana ve oğlan dahi kıza,

Sıra gelmişti artık, sevgiyle sarmaşmaya;

Siegfried sardı kollarıyla, kızın nazik bedenini,

Güzel Hatun’unu öptü usul erkân üzere

konuk bahadırların önünde.

625 Kız tarafıyla oğlan tarafı, ayrı ayrı

kümelenip oturdu karşılıklı;

Kriemhild masada, Siegfried'in yanında,

Han'ın tam karşısında

yer aldı.

Siegfried yoldaşı Nibelung yiğitleri

Oturdu hemen onun arkasında.

626 Törenin bu bölümünü ayakta izledikten sonra

Han'ın masasında da herkes oturdu yerine.

Brünhild pek acı duydu

Siegfried ile Kriemhild'i yanyana görmekten;

Başladı ağlamaya,

Bol bol aktı sıcak gözyaşları

ışıltılı yanaklarına.

627 Konuştu sarayda egemen olan

Han:

“Neyin var, bir tanem Hatun,

İşıltılı gözlerinin bakışını

n' için bulandırır durursun?

Gülüyor olman gerekmez miydi

Ülkem, mal dolu hisarlarım, nice bahadırım

artık buyruğundadır diye?”

628 “Yerinde sebep var ağlamama” dedi dilber.

“Derinden yaraladı beni

senin kızkardeşini

Alt tarafı sana bağımlı durumdaki

birinin yanında görmek;

Onun böyle aşağılanması hep keder verecek bana.”

629 Dedi Gunther Han: “Kabullensen gerek bu durumu;

Başka zaman anlatırım sana, neden böyle davranıp

Kızkardeşimi bu yiğide vermiş olduğumu.

Merak etme; kendisi, pek mutlulukla

ömür sürecektir o yiğidin yanında.”

630 Dedi Hatun: “Yazık oldu güzelliğine, iyi yetişmişliğine!

Bilesin ki uzak duracağım senden, hiç yatmayacağım seninle,

Söylemezsen bana tutumunun nedenini,

Ne sebeple Kriemhild’i Siegfried’e

eş diye verdiğini.”

631 Konuştu varsıl Han: “Diyeyim sana öyleyse:

Benim kaç hisarım varsa

bir o kadar hisarı var onun da;

benimkinden küçük değil ülkesi.

Bilesin, beri yandan, çok varsıl bir Han’dır o,

O yüzden verdim ona

eşi bulunmaz

güzel kızkardeşimi.”

632 Ama o her ne dediyse

hüzün eksilmedi Brünhild’in yüreğinden.

Derken kalktı masalardan birçok yiğit,

eğlendirmek istiyorlardı konukları,

Giriştiler kılıç kalkan çatışmalarına,

çın çın öttü sarayın içi.

Oysa bu kalabalık arasında olmaktan

artık sıkılıyordu Han.

633 Diyordu ki içinden,

yatsam dilber eşimin yumuşak kucağında;

Umut doluydu yüreği

Eşi onunla sevişip oynaşacak diye;

Hep baktı durdu ona,

sevgisini anlattı gözleriyle.

634 Seslenildi Atlı Bey'lere

artık kılıç kalkan çatışmalarını bırakmaları için.

Han istemekteydi eşiyle yatak odasına çekilmeyi.

Kriemhild'le Brünhild karşılaştılar merdiven inişinde,

İyi geceler deyip ayrıldılar birbirlerinden

hanımca nezaketle.

635 Arkalarından geldi herbirinin yoldaş kızları;

Gecikmeden devletli mâbeynciler

getirdiler lâmbaları.

İki Han'ın bağımlı Bey'leri destur alıp gittiler;

Siegfried de ayrıldı, yanında yoldaş yiğitler.

636 Çekildi her iki Han, yatak odalarına.

İkisinin de aklı fikri

kendi güzel eşiyle sevişmekteydi.

Keyifleri yerinde, tamdı özgüvenleri;

Siegfried'in gecesinde herşey yolunda gitti.

637 Gerçekten, Kriemhild'in yanında yatıp da

Başlayınca sevgi okşayışlarına

Onun bedenini de kendisinininki kadar

sevgiyle dolu gördü,

bağlandı ona, canı gibi;

Hak etti bu sevgiyi, onun erdemli eşi.

638 Ne yapıp ne ettiler, bur'da keseyim lâfı;

Gelelim Gunther Han'ın ne yapıp ettiğine.

Benden alın haberi!

Daha önce yatmıştı nice dilberle,

Çok daha iyi dem sürmüştü herbiriyle de.

639 Ayrılmıştı kadınlı erkekli kalabalıktan

Hemen çekilmişti yatak odasına;

Kuruyordu dilber eşini öpüp koklamayı.

Oysa daha zaman vardı

Brünhild'in, onun kadını olmasına.

640 Ak keten gecelikle girdi yatağa dilber.

“İşte” dedi Han, “gerçekleşti gönlümden geçenler.”

Doğrusu göz kamaştırıcıydı Hanım Sultan'ın güzelliği,

Değildi iştah açmayacak gibi.

641 Bir bir söndürdü kandilleri Gunther kendi eliyle,

Gitti varsıl Han, eşinin yattığı yere;

Uzandı yanına, pek mutluydu içi,

Hemen sardı kollarıyla, yanındaki dilberi.

642 Öpüp okşayacaktı onu uzun uzadıya

Eğer hanım kız, izin verseydi buna.

Oysa, o böyle işe kalkıştı diye pek öfkelendi Hatun;

Kızı zevklendireceğim sanan Han

buldu karşısında nefret saçan

bir düşman!

643 Kız dedi, “Soylu Bey,

vazgeç yapacağını umduğun işten,

Olacağı yok o işin;

İyi koy aklına, ben hep kız olarak kalacağım,

kararım karar,

Gerçeğin tümünü sen bana

kendi ağzınla anlatıncaya kadar.”

644 Sinirlendi Gunther Han, güç kullanmaya kalktı,

Hatun'u büsbütün kızdırdı;

Hatun, çıkardı belinde her zaman taşıdığı

İpekten, sağlam kuşacı;

Han’a karşı gelmekle kalmayıp

Bir güzel de bağladı onu bu kuşakla, sımsıkı.

645 Getirdi elleriyle ayaklarını bir araya,

Kaldırıp astı onu duvarda bir kancaya.

Karşı koyamadı Han, öfkesi yaman Hatun’a,

Onun zoruyla canı çıkacaktı ner’deyse.

646 Onunla yatıp kalkmak varken aklında,

başladı yalvarmaya:

“Çöz şu bağları, soylu Hatun!

Anladım, seninle sevişmek nasip değilmiş bana,

Bir daha hiç yatakta

sokulmam yakınına.”

647 Oysa hanım kız, onunla ilgilenmedi bile;

yatıyordu kendisi pek rahat bir döşekte.

Halbuki Han

ister istemez asılı kaldı duvarda

tüm gece boyunca, tâ gün doğasıya,

Sabah ışıkları giresiye dek penceresinden sarayın;

O sürede gücü hepten tükenmişti Han’ın.

648 Dedi güzel kız, “Söyle bakalım Gunther Han!

Mâbeyncilerin gelip de bulsalarđ seni

Bir kadının gücüyle duvara asılmış,

canın sıkılmaz mıydı buna?”

Yanıtladı soylu Han: “Ben pek şan kazanmazdım,

649 Ama sen de nefretini ekerdin herkesin.

Şimdi lütfeyle de

İndir beni buradan, bırak yanına geleyim;

Mademki sana böylesine korkunç geliyor benim sevgim,

Giysine bile değmeyecektir bir daha elim.”

650 Bu sözleri duyunca, indirdi onu yere,

çözdü bağını,

Han yeniden uzandı Hatun’un yatağına.

O kadar uzakta yattı ki

onun güzel giysisine bile
değmiyordu bir yeri;

Çünkü demişti Hatun,

bu böyle olsun.

651 Derken geldi mâbeynci takımı, getirdi yeni urbalar;

Gerdek sabahı için özel hazırlanmıştı bunlar.

Ama, ne kadar sırtıp dursa da hizmetkârları,

Geçirirken başına, şenlik günlerine özgü tacı,

aşağılandığı için
yürekten yaralıydı, ülkenin Han’ı.

652 Bir gelenek var idi, yüzyıllardır uyulan;

Gerdek günü sabahı, yanyana Hatun’la Han

Sabah duası vakti, gittiler kiliseye,

Siegfried de oradaydı. Tıklım tıklım, pek çok insan

doldurmuştu kiliseyi.

653 Han’lara özgü töreydi; hazır edilmişti çoktan

Giyecekleri taçlar ve dört görkemli kaftan.

Kutsandılar törenle, kilisenin içinde

Taç giyip dikildiler her dördü de görkemle.

654 Yeni yetmelere de kılıç kuşandırıldı

Han’ların evlenmesi onuruna.

En az dört yüz, belki daha çok idi bunlar;

Şenlikler yapılırken Burgund ilinde

Yeni yetmelerin acemi ellerinde

oluyordu mızrakların kırıldığı da.

655 Güzel genç kızlar oturmuşlardı pencerelere

Seyrediyorlardı önlerindeki ışıltı saçan kalkanları.

Ama Han,

hep ayrı duruyordu adamlarından,

Keyfi yoktu;

hatta, başkalarının ne yaptığına
dönüp bakmıyordu.

656 Hiç benzemiyordu

Siegfried ile Han'ın

keyif durumu;

Anladı gözüpek yiğit, onun derdinin nedenini,

Sokuldu yanına, sordu:

“N’oldu dün gece, anlat; yabancı bilme beni.”

657 İçini döktü Gunther: “Yanıyorum başıma gelene;

Şom Şeytanı eş alıp, getirmişim evime.

Onunla sevişeyim derken, tuttu bağladı beni,

çok canım da acıdı;

Götürüp asıverdi

duvardaki yüksek bir kancaya.

658 Binbir azapla kaldım orada gece boyunca,

Sabahleyin çözdü beni. Kötü davrandı bana.

Seni dost bilip konuştum;

dediklerim

aramızda sır kala!”

Dedi Siegfried: “Çok üzuldüm bu anlattıklarına.

659 Kanıtlayacağım içtenliğimi, onay verirsen tasarıma.

Düzen kurup ayarlayacağım

onun bu gece

sana yapışık gibi yakın yatmasını;

Asla kaçınamayacak artık, seninle sevişmekten.”

Yürek yarasının üstüne bu sözler

pek tatlı gelmişti Gunther’e.

660 Dedi, “Ellerime bak, nasıl şişkin duruyor!

Öylesine güçlü sıktı ki onları avucunda,

sanki çocukmuşum gibi

Kan yürüdü yukarı, mosmor oldu tırnaklarım;

Canımın acısından ölüyormuşum sandım.”

661 Konuştu güçlü Siegfried: “Tasayı bir yana bırak.

Farklı geçmiş gerdek gecelerimiz,

Kızkardeşinle ben, artık tek can gibiyiz.

Brünhild Hatun da, bu gece, mutlak,

senin kadının olacak.

662 Görünmezlik Hırkamı giyip geleceğim yatak odanıza;

Kimse görmeyecek beni,

bilmeyecek düzenlerimi.

Öyle ayarla,

Mâbeynciler izinli olsun,

bulunmasınlar ortalıkta.

663 Anlayabilesin diye odaya geldiğimi

Yanan kandilleri söndüreceğim birer birer;

Sonra öyle bir zora koyacağım ki eşini,

artık dilediğince sevişebileceksin onunla;

Bir terslik olursa, biliyorum,

bunu öderim canımla.”

664 “Öyle olsun” dedi Han.

“Yalnız

bir de kendin becermeye kalkma eşimi.

Bunun dışında, yap ne yapacaksan.

Gecenin sabahına ölüsü çıksa bile onun

Bağışlayabilirim seni; tam bir cadı o Hatun.”

665 “Üstlendim bu işi” dedi Siegfried.

“Onur andım olsun ki,

Becermeyeceğim onu kendim;

her kadından değerlidir gözümde

Eşim,

senin güzel kızkardeşin.”

Çok sevindi Gunther, Siegfried’in bu sözlerine.

666 Sürüyordu şenlikler arasında Atlı Bey oyunları,

Derken buy’ruldu artık bunlara son verilmesi;

Han sarayına dönmek istiyordu hanımlar.

Devletli mâbeynciler, seslendiler herkese

“Yol açın” diye.

667 Atlar ve kalabalık, ön avluyu boşalttı;

Han’ın sofrasında oturmaya giderken

iki Hatun’dan herbirinin önüne

düştü bir Papazbaşı.

Yan masalara kuruldu nice şahane bahadır,

Han masasına karşı.

668 Han, mutlu beklentide,

oturuyordu eşinin yanında.

Siegfried’in dedikleri vardı hep aklında,

O tek gün geldi ona otuz gün uzunluğunda;

Brünhild'in

güzel bedeninin
derdinde idi.

669 Zor bekleyebilmişti sofradan kalkılmasını.

Ne kadar yaman yiğitler vardı, güzel hanımlar çevresinde!

“Buyur odana götürelim seni” dedi yoldaş kızlar
dilber Brünhild'e,

Bu yolda seslendi, kendi yoldaş kızları
Kriemhild'e de.

670 O sırada oturmaktaydı Siegfried, Kriemhild'in yanında,
Sokulmuşlardı birbirine kumrular gibi.

Yiğit ne yaptı etti
yok oluverdi ortadan,

Gunther'e verdiği sözü yerine getirmeliydi.

671 Görünmez olup gitti

Han ile Hatun'un odasına;

Ellerinde kandiller

birçok mâbeynci
duruyordu orada.

Başladı, bir bir söndürmeye kandilleri;

Anladı Gunther onun odaya geldiğini.

672 Pek iyi biliyordu tasarısını;

savdı hizmetkârları

Odadan dışarıya. Sonra kendi eliyle kapadı kapıları.

Bunlardan herbirinin ardında

ikişer sağlam sürgü vardı;

Hemen sürdü onları.

673 Yatak üstü perdesi ardındaki ışığı da söndürdü.

Oyun şimdi başlıyordu. Çok sürmedi beklemesi;

Siegfried sokuldu, uzanmış dilberin yanına;

Hem umutlandı bundan,

hem de üzüldü Han.

674 Yiğit yanaştı iyice hanım kıza,

Onu eşi sandı kız, dedi: “Vazgeç Gunther, aklındakinden;

Yoksa yine başına gelir dün çektiklerin!”

Ve kavrayıp elini

çok canını acıttı yiğidin;

675 Hiç ses çıkarmadı, tek söz etmedi beriki.

Yiğidi görmüyordu ama herşeyi duyuyordu Han,

Anlıyordu ki

onların arasında geçmiyordu kötü birşeyler;

Çünkü hiç mi hiç huzurlu, keyifli değildi

yataktakiler.

676 Yiğit davranıyordu

sanki kendisi

varsıl Gunther Han imiş gibi.

Sardı kollarıyla hanım kızın dilber bedenini,

Ama bir ittirdi hanım kız onu yataktan,

düştü döşemeye yiğit,

Vurdu başı oradaki alçak oturağa,

koca bir çatırtı çıktı oturaktan.

677 Tez davranır yiğit, tüm gücüyle fırladı ayağa.

Kararlıydı, başladığı işte

bir girişim daha yapmaya.

Sevişmeye zorlamak istedi kızı;

Sanırım hiçbir kızdan öylesine bir direniş

bugüne dek görülmemiş.

678 Baktı vazgeçeceği yok er'in,

hanım kız ayaklandı;

“Bırak artık üstümdeki güzel ak geceliği çekiştirmeyi,
geceliğim parçalandı.

Kaba adamın tekisin sen,

pahalıya ödeteceğim sana, bu yaptığını.”

Diye bağırdı.

679 Güçlü kollarıyla saldırdı yiğide;

Bağlamak istiyordu onu, Han'a yaptığı gibi,

Yatağında rahat rahat uzanıp yatmak için.

Bir de yırtmıştı ak geceliğini,

yaman öfkelenmişti buna Hatun.

680 İşe yaramıyordu yiğidin yavuz gücü kuvveti,

Bedensel üstünlük gösterdi hanım kız,

Zorla sürükledi onu, direnilmez gücüyle,

Sıkıştırdı duvarla bir dolap arasına.

681 Dedi yiğit kendi kendine,

“Bir kadına yenilip de canımdan olursam,

Bundan sonra yüz bulur cümle kadın takımı,

kocasına karşı gelir nicesi;

Erkeklik adına zorunlu oldu, benim üstün gelmem.”

682 Utanç duydu böyle bir hâle düştüğüne, gözüpek yiğit;

Tepesi iyice attı,

korkunç gücünün tümünü

bir araya kattı;

Karşı durdu Hatun'a,

Kapıştı onunla iyice.

683 Kız öyle zorlu sıkıyordu ki elleriyle onun ellerini

Kan yürüdü yukarıya,

morardı tırnakları,

Yiğidin yaman acıdı canı,

Direnerek, sürdürdü itişip kakışmayı.

684 Gunther Han ise, sindiği yerde

bir ölüyor bir diriliyordu;

Korku içinde bekliyordu işin sonucunu,

Şaşkınlığa düşmüştü eşinin gücü karşısında;

“Bu karşılaşma, ikisinden birinin

ölümüyle biter” diyordu.

685 Yaman kapışma ona çok kaygı vermekteydi.

Daha çok, korkuyordu Siegfried ölürse diye;

Görmüştü ki kız neredeyse canını alacaktı yiğidin.

Rezillik olur diye kımıldayamıyordu yerinden,

yoksa çoktan gelecekti

yardımına Siegfried’in.

686 İkisinin savaşımı uzun sürdü bir hayli.

Sonunda erkeğin zoru

yatırdı kızı yeniden yatağa;

Kız uzun süre direndi,

derken gücü tükendi.

O sırada ne oluyor diye

Han’ın aklına neler geldi!

687 Zaman aldı Siegfried’in kıza pes ettirmesi.

Kız, sonuna kadar,

avuçlarında sıktı yiğidin ellerini,

Kan yürüdü tırnaklara;

Ama sonunda pes etti dilber,

688 Mecbur kaldı vazgeçmeye

tanrısâl töreye karşı gelmekten,

Asî olmaktan, er'inin isteğine.

Yiğit bastırdı kızı yatağa sımsıkı,

Er gücü yavuzluğundan, kızın canı

iyice acıdı.

689 Son bir gayretle uzandı yine bel kuşağına,

alacaktı onu düştüğü yerden,

Yiğidi bağlamaktı yine amacı.

Engelledi yiğidin eli, onun elini;

itişmenin şiddetinden

kıtır kıtır ses çıktı bileklerden.

Hanım kız yenildi;

böylece sonuç belirlendi.

690 İnledi, eşi sandığı yığide:

“Soylu Han,

öfkene kapılıp alma canımı;

Karşı çıktığım şeye boyun eğceğim artık.

Hiç direnmeyeceğim senin soylu sevgine bir daha.

Öğrendim bunu iyice,

her kadına boyun eğdirebilirmişsin sen.”

691 Kız uzanmış yatarken

Kenara çekildi Siegfried,

soyunacakmış gibi.

Ama geri durmadı, hemen o sırada

almaktan, parmağındaki altın yüzüğü.

Tanrı istemiş olmasaydı,

hiç mi hiç yapamazdı bunu.

692 Uzanıp aldı, ipekten yapılmış bel kuşağını da;

Neden aldı bunları,

keyif başına vurduğundan mı, bilmem.

Sonra verdi onları kendi eşine,

bu yüzden de dertler açıldı başına.

O çekilir çekilmez

Gunther yattı dilber kızın yanına, [\[17\]](#)

693 Sevişmek bâbında tadına baktı Hatun'un;

hakkıydı bu.

Artık bırakmak zorunda kaldı öteki de

gazaplı hâllerini ve utanmak huyunu;

Karı koca arasında yapılan işlere girişmesi Han'ın,

biraz soldurdu onu.

Hey gidi!

Bir sevişmeyle, o büyük gücü

nasıl da uçtu gitti!

694 Daha güçlü değildi o artık, herhangi bir hanımdan,

Güzel bedeni tatmıştı bir kez, sevişmenin tadından.

Sansa idi bundan böyle, yine direnmeye kalkışabileceğini

ancak bir kuruntu olurdu bu;

Gunther Han'ın sevdası,

sonunda,

yaratmıştı bu sonucu.

695 Nasıl da uysal uysal yattıydı Brünhild

Han'a sokularak

Sevgiyle, gün ışıyıncaya kadar!

Çoktan

çıkılmıştı odadan

Siegfried Han

Gitmişti kendi güzel Hatun'unun kucağına.

696 Fırsat bırakmadı

nerdeydin diye sorgu sual edilmesine;

Bir de, hemen çıkarmadı ortaya, onun için aldıklarını;

Ancak kendi yurduna gittiklerinde taç giymeye

orda verdi armağanlarını.

Bildiği sırrı ise, yiğit

kendisiyle birlikte götürdü mezara.

697 Sabah olduğunda

çok daha yerindeydi Han'ın

kendine güveni

Daha öncekine göre. O mutlu olunca

Ona bağlı tüm ülkelerdeki

nice Bey de bu mutluluktan nasiplendi;

Saraya çağrıldıklarında

çok güler yüz gösterildi onlara.

698 Düğün kutlamaları sürdü on iki gün boyunca.

Eğlencelere, şölenlere katıldı herkes,

Şen sesler, kahkahalar yankılandı durdu;

Herhalde Gunther Han'ın harcaması çok oldu.

699 Bu nedenle de onun belirttiği isteğe

Uyup zengin eyledi varsıl Han'ın Bey'leri

tüm çalgıcı çengici, eğlendiricileri

Dağıttıkları çok zengin armağanlarla;

nice görkemli giysi,

çil çil kızıl altınlar,

soylu atlar ve gümüş

verildi o arada;

Hepsi armağan alıp, pek mutlu çıktı yola.

700 Siegfried, Alçak Ülke'nin Hanı, bin yiğidi ile

Dağıttı, yanlarında Ren boyuna getirdikleri

Tüm giysileri

atları

eyerleri;

Cömertlik saçarak yaşayabilirdi onlar.

701 Daha bitmemiş iken

armağanların saçılıp savrulması,

Sıla özlemine düşenler, dedi bu dağıtım bitmek bilmez

çıktılar yola;

Öylesine hoş tutulmuştu konuklar.

Böylece,

Han'ın buyruğuyla

son buldu kutlamalar

On Birinci Bölüm

SIEGFRIED EŞİNİ KENDİ YURDUNA NASIL GETİRDİ VE EVLİLİKLERİ ORADA NASIL KUTLANDI

702 Siegmund Han oğlu, hükmetti zamanın geldiğine,
Dedi yiğitlerine:

“Biz de artık eyerlesek atlarımızı,
Yurdumu göreceğim geldi.”

Eşİ de bu habere pek sevindi.

703 “Ne zaman gidiyoruz oraya?”
diye sordu Bey’ine.

“Yalnız, çok acele etmeyelim yola çıkmakta;
Önce ülkeyi bölüşmemiz gerek kardeşlerimle.”

Kriemhild’in bu niyeti
yiğidin pek hoşuna gitmedi.

704 Han’lar geldi onun yanına,
konuştu üçü birden:

“Bilesin, Siegfried, hep yandaőın olacağız senin,
Bağlılıkla, tâ ölesiye kadar.”

Teşekkür etti onlara yiğit,
böyle içten davrandıkları için.

705 “Ayrıca” dedi genç Giselher,
“Sizinle bölüşmektir amacımız

Atadan bize kalmış ülkemizi, hisarları;

Size düşen bölümde

Kriemhild’le birlikte

Egemen olacaksın.”

706 Anlayınca bu Bey’lerin aklından geçenleri,
Onların iyi niyetine

yiğit

şöyle karşılık verdi:

“Ata mülkünüz ülke hep kalsın elinizde;

onu da, halkını da Mevlâmız esirgesin;

Kendisine vermek istediğiniz payı

eşim bırakıyor size.

707 Hatun’u olacağı ülkede

-benim ömrüm varsa-

Çok daha büyük zenginliklere kavuşacak;

dünyadaki herkesten
daha zengin olacak.

Bölüşme dışında ne isterseniz

Buyruk sayarım başım üstüne.”^[18]

708 Konuştu Kriemhild Hatun:

“Vazgeçebilirim bana düşen mirastan.

Ama Burgund ili Bey’leri üzerindeki

buyruk verme hakkım ayrı konudur bundan.

Öyle yiğittir ki Bey’lerimiz

bir Han ya da Sultan
mutlu olur, onları yanında bulmaktan;

Bölüşelim isterim onları kardeşlerimle.”

709 Dedi Gernot Han: “Kimi istersen al götür;

Senin yanında gelmeyi canla başla isteyecek

çok yiğit bulursun burada.

Üç bin Bey’imizden al bin tanesini,

Senin bağımlıların olsun onlar.”

Sevindi bu çözüme, Han kızı.

710 Başladılar yola çıkış hazırlığına.

Soylu yoldaş kızlar içinden seçip ayırdı Kriemhild

Otuz iki genç kızı;

aldı bir de beş yüz yiğit Bey,
Onun yanında
çıktı yola
Markgraf Ekkewart da.
711 Destur aldılar hepsi
töre gereği
üç Han’dan
Bey’ler, erler; hanımlar, kızlar.
Veda öpmeleriyle uğurlandılar;
Yeni bir geleceğe doğru, içleri ferah,
Burgund ilinden ayrıldılar.
712 Eş dost geçirdi onları yolda
bir hayli ilerilere kadar.
Her nerede gece vakti konaklamak isterse Siegfried
Orada rahatça konaklasınlar diye
buyruk iletildi her yere.
Tez elden gönderildi Siegmund Han’a ulaklar,
713 Çünkü öğrenmesi gerekliydi
Siegmund Han ile eşi Sieglind’in
Yolda olduğunu Siegfried’in,
yanında eşi
Ren üzerindeki Worms hisarından, Ute Hatun kızı
güzeller güzeli Kriemhild ile;
Hiçbir haber daha sevindirici olamazdı onlar için.
714 “Ne kadar bahtlıyım!” diye haykırdı Siegmund.
“Çok şükür nasip oluyor bana
Burada Kriemhild’in taç giyme törenini görmek.
Nasıl da şan kazanacak böylece ülkem!

Artık gözüpek oğlum Siegfried

bu ülkeyi kendi yönetse gerek.”

715 Muştuyu getirene ödül olsun diye, Sieglind Hatun

Ona verdirdi top top sırmalı ipeği,

hayli ağır gümüş, altın;

oldu bunlar “Ulak ekmeği”.

Hem o hem nice adamı, çok sevindi gelen muştuya,

Hemen giriştiler, mutlu gün için giysi hazırlamaya

eş dost hısım akraba.

716 Siegfried’in yanında ülkeye kimler gelir,

söylendi ona bir bir.

Buyurdu herbirine tez elden rahat koltuklar hazırlansın diye,

Bunlara oturulacaktı taç giyme töreninde.

Sonra yola çıktılar, karşılamak için gelenleri

Siegmund Han’ın seçkin Bey’leri.

717 Siegmund Han mülküne varan

yiğitlere yapılandan

Daha iyi bir karşılama yapılmış mıydı hiç, bir kimselere?

Haberim yok bundan.

Yiğidin anası Sieglind

karşılایıcı çıktı Kriemhild’e

Nice güzel hanımla birlikte.

718 Ayrıca yol aldı pek çok karşılayıcı Atlı Bey

bir günlük yol uzaklığında

konukları görene kadar.

Bundan sonra, birlikte sürdürdü yolculuğu

yerlilerle yabancılar;

Sonunda göründü, şanı pek yaygın Santen,

Hem varsıl hem de görkemli hisar.

719 Sieglind’le Siegmund, ağızları kulaklarında,
Öptüler mutluluk içinde, Kriemhild’le Siegfried’i,
Artık son bulmuştu her ikisinin derdi,
Candan karşıladılar ülkeye gelenleri.

720 Buyur edildi konuklar, Han sarayındaki orta boşluğuna.
Güzel kızlar indirildi atlardan,
Başladı pek çok adam
Soylu hanımlara hizmet etmeye canla başla.

721 Her ne kadar pek görkemli
olmuş idiye de Worms’daki kutlamalar,
Gelen yiğitlere verildi Santen’da
daha bile görkemli urbalar,
Ömürleri boyunca hiç giymedikleri kadar.

Hesaba kitaba, anlatıma gelmezdi
bu ülkenin zenginliği.

722 İzzetle kurulup otursunlar diye
Kendi adamlarının giydiği gibi
altın renkli urbalar verdirmişti onlara da;

Nice değerli taş işlenmişti üstüne bu urbaların,
Gayretli Sieglind Hatun
hep çaresine bakmıştı bunların.

723 Derken konuştu dostlarının önünde, Siegmund Han,
Dedi, “Bilmiş olsun yakınlarımın cümlesi,
Artık Siegfried takacaktır benim tacımı.”

Hoşnut oldu bunu duyan
Alçak Ülke’lilerin hepsi.

724 Ardından verdiler Siegfried’e
tacı, yargıç taht’ını, ülkeyi.

Artık egemenlik, geçmişti ona.

Hak arayanlar onun önüne gelince

bir hüküm verirdi ki güzel Sieglind'in oğlu,

Tıpatıp uyardı adalete;

korkardı onun hükmünden, hak yiyecekler.

725 Böyle şarla şerefle sürdü saltanat,

Oldu taht'a geçişinin on ikinci senesi;

Doğurdu Kriemhild bir oğul ona,

Yerine gelmiş oldu herkesin beklentisi.

726 Daldırdılar bebe'yi okunmuş suya,

Dayısının adıyla, Gunther dendi adına.

Büyüdü, yiğit bir genç oldu;

Ailenin geleneği üzere

özenle yetiştirdiler onu.

727 Tam o sırada öldü Sieglind Hatun

Böylece soylu Ute Hatun kızının artık geçti eline

Varsıl Hatun'ların ülkelerinde yürüttüğü erk'in tümü;

Nice kişi çabaladı, ona şarla şerefle eksiksiz hizmet etmeye.

728 Derken, öyle duyduk, Ren boyunda

Bir oğul doğurdu, Burgund yurdunda

Güzel Brünhild, varsıl Gunther'e.

Yiğide olan sevgilerinden

Siegfried dendi çocuğun adına.

729 Nasıl da özenle kol kanat gerildi çocuğa!

Eğitimciler atadı varsıl Gunther;

dedi, ona erdemlilik öğretsinler.

Yetiştirdi, büyüdü oğlan, erkek oldu,

Ama sonunda

nasıl da kötölük geldi ona
kendi hısımlarından!

730 Haberi yayılıp duruyordu hep öteye beriye,
Anlatılıyordu seçkin yiğidin, Siegmund Han ilinde
Nasıl saltanatla yaşam sürdüğü.

Aynı durum geçerliydi Gunther’le eşi için de.

731 Santen’daki Siegfried’e bağımlıydı Nibelung’lar ülkesi;
Ondan zengin değildi hısımlarının hiçbirisi.

Bir de ata malı ülke onun elindeydi;

Bu yüzden pek yüksekti hep, yiğidin kendine güveni.

732 O güne dek bir Bey’in eline geçmiş en büyük hazineyi
Almıştı yiğit, eski sahiplerinin elinden
Bir dağın dibinde giriştiği çatışmayı kazanmakla.

O çatışmada, canından etmişti

hep savaşa hazır nice bahadırı da.

733 Hazine şan ödülüydü onun.

Olmasaydı bile bu gerçek

Yine de hakça olurdu söylemek

En üstün olduğunu Siegfried’in,

gelmiş geçmiş Atlı Bey’ler içinde.

Herkes çekinirdi gücünden;

pek haklıydı çekinmekte de.

On İkinci Bölüm

GUNTHER'İN SIEGFRIED'İ, SONRADAN ÖLDÜRÜLECEĞİ WORMS KENTİNE ÇAĞIRMASI NASIL OLDU

734 Tüm geçen zaman boyunca

düşündü durdu

Gunther Han'ın eşi:

“Siegfried bizim bağımlımız iken

Nasıl oluyor da, Kriemhild'in böylesine dik başı?

Beri yandan

oldu bir hayli zaman

haraç gelmedi onlardan.”

735 Hep kurdu bunu içinde;

Onların çekip uzağa gitmiş,

ilgiyi kesmiş

Bir de bağımlılık haracı ödemez olması

Hatun'a dokunmuştu;

Nasıl olabiliyordu bu,

öğrenmek derdine düştü.

736 Çok girişimi oldu, Han'a söyleyerek

Kriemhild'i getirtip görmenin bir çaresini bulmak için;

Bu isteğini açtı Han'a, kimselere duyurmadan.

Pek hoşlanmadı varsıl Han

Kriemhild'i getirtmek tasarımından.

737 “Nasıl getirtiriz onu, tâ oralardan buraya?

Zor olurdu bu iş. Dilim varmaz bunu istemeye;

O kadar uzaklık var arada.” Yüce Han böyle dedi.

Ama Brünhild ona

akıllıca bir yanıt verdi:

738 “Bir Han'ın bağımlısı

ne kadar yüce erk'e sahip
ve varsıl olursa olsun

Uymak zorundadır o Han'ın buyruğuna.”

Gülümsedi Gunther ister istemez, bu söyleneni duyunca;

Çünkü bir bağımlılık gereği olarak göremiyordu
gelmesini Siegfried'in, kendi yanına.

739 Sürdürdü sözü Hatun: “Yüce Han,

yardımcı ol dileğimin gerçekleşmesine,

Siegfried'le kızkardeşin, ülkemize gelsinler,

Onları yine bur'da, aramızda görelim;

Yoktur dünyada beni bundan çok sevindirecek şey.

740 Gönlü temiz kızkardeşini,

onun nazik hâllerini

Andıkça mutluluk doluyor içime;

Hele bu ülkeye geldiğimde beni içtenlikle karşılaması!

Hiçbir yerde karşılanmadım, böylesine canu gönülden.”

741 Çok baskı yaptı Han'a, sonunda dedi Han:

“İçimden gelerek söylüyorum, inan

onlardır

Ülkeme gelmesi beni en çok sevindirecek konuklar.

Ulak gönderip çağıracağım onları

Ren boyuna gelsinler diye.”

742 Konuştu Hatun: “Çağrı için ulak göndereceğin zaman

Bildir bana bunu,

Konukların ne zaman geleceğinden de haberim olsun.

Ayrıca,

ulak diye kimler gidecek,

öğrenmek isterdim onu da.”

743 “Olur” dedi Gunther Han.

“Otuz adamımı at sırtında

Göndereceğim oraya.” Çağırdı hemen bu Bey’leri;

Bildirdi onlara, Siegfried’e iletilecek sözleri.

Pek sevindi Brünhild; ulaklara bezemeli urbalar armağan etti.

744 On iki günde vardı ulaklar o ülkeye,

Gönderildikleri Nibelung’lar hisarına.^[19]

Orada gördüler sevinçle, gözüpek yiğidi,

karşıladı onları Siegfried Han.

Pek yorgun düştü atları bu uzun yolculuktan.

745 Han ile Hatun’a bildirilmişti hemen

Üstlerinde Burgund iline özgü urbalar,

Konuk Atlı Bey’lerin gelmiş olduğu.

Siegfried’le birlikte yattıkları yataktan

fırlayıp kalktı Kriemhild.

746 Buyurdu Hatun, yoldaş kızlardan birine,

pencereden bak diye,

O da tanıdı, avluda silâh arkadaşlarıyla duran Gere’yi.

Ulak diye gönderilmişti o,

Hatun’un sıla özlemi çeken yüreğine

merhem sunmak için.

Ne kadar sevindi Hatun, bu habere!

747 Han’a dedi: “Kalkmalısın sen de;

Bakıp gördüm avluda duran güçlü Gere’yi,

Besbelli onu ağabeyim Gunther gönderdi.

Bizden isteği nedir, can atıyorum öğrenmeye.”

748 Ailece çabucak inildi aşağıya

Pek büyük sevinçle karşıladılar konukları;

Onları ağırlamak için en iyi biçimde

hazırlandılar herşeyi yapmaya.

Konukların gelişine sevinmişlerdi yürekten.

749 Gere'yle adamları

izzet ikramla karşılandı;

yatacak yer gösterildi onlara,

Atları alındı, götürüldü ahıra.

Sonra çıkarıldı bu yiğitler

Siegfried ile Kriemhild'in yanyana oturduğu yere;

Sevinç vardı Kriemhild'in gözlerinde.

750 Sevgili konuklar gelince, hemen

ikisi birden

kalktılar ayağa.

Gunther'in adamları

Gere'yle yoldaşları

sıcak bir karşılama gördüler.

Elini tutup götürdü Kriemhild, Gere'yi

oturacağı koltuğa kadar,

Ona sevgisinden yapmıştı bunu.

751 Buyurdu ona, yanımızda otur diye.

Dedi Gere:

“İzin verin, oturmadan önce, ayakta konuşup

Getirdiğim ileti sözlerini aktarayım.

Yüce şanları yaygın Gunther'le Brünhild

752 Ayrıca ananız Ute Hatun, genç Giselher, Gernot Han

Tüm en yakın hısımların benimle selâm gönderdiler size,

Burgund ilindeki herkes

Size en iyi dileklerini sunar.”

753 “Tanrı razı olsun sizden” dedi Siegfried,

“Tamdır güvenim onların içtenliğine, sevgisine;

kişinin yakınlarına güvenmesi gerek.

Han'ların kızkardeşi de aynı duygular içindedir.

Şimdi anlatın bakalım,

oradaki sevgili dostlar
ne hâldedir?

754 Oldu mu sevgili kayınbiraderime birşey yapan

Bizim ayrılışıımızdan beri?

Bana haberini ver,

yeter;

Candan bağılılıkla yardımına koşarım onun,

Uğraşırım, düşmanları benim yardımım sebebine

bin pişman olasıya dek.”

755 O zaman dedi Markgraf Gere, temiz yürekli yiğit:

“Olabilirdiğince mutludurlar, keyifleri yerindedir;

Çok görecekleri gelmiştir sizi,

kuşkusuz inanın buna;

Dilerler gelmenizi düzenledikleri bir şenliğe,

Ren boyuna.

756 Dilerler ki, Hatun’um da gelsin yanınızda;

Kış biter bitmez çıkasınız yola,

Orada olasınız yaz sıcağı basmadan.”

Dedi Siegfried Han:

“Bunu yapmak

zor olacak.”

757 Yanıtladı Burgund ilinden Gere:

“Eşinizin anası Ute de aynı dilekte bulunur,

Ayrıca eşinizin iki erkek kardeşi;

dileklerini geri çevirmeyesiniz diye, hepsi

ne yapıp edip sizi razı etmemi

istediler benden.

Kaç kez duydum yakındıklarını

böylesine uzağa gittiğinizden.

758 Sultanım Brünhild ve tüm yoldaşı kızlar

Kriemhild Hatun’u pek özler;

Sevinecekler onu yeniden görebilirlerse.”

Güzel Kriemhild’i hoş etti,

tatlı geldi bu sözler.

759 Gere, hısımlı idi Kriemhild’in;

oturttu onu yanlarına, Siegfried Han,

Buyurdu, ona şarap getirilsin diye,

hemen yapıldı bu iş.

O sırada yaşlı Siegmund da vardı oraya,

baktı ulaklar gelmiş

Dedi şunları dostça

Burgund’lara:

760 “Hoşgeldiniz yiğitler, Gunther Han’ın Bey’leri!

Aslında, oğlum Kriemhild’i eş aldığınızdan beri

Çok daha sık görmeliydik burada, siz yiğitleri;

Böyle değil midir, dost olmanın gereği?”

761 Dediler, “Sen istersen, koşa koşa geliriz;

Duyacağımız sevinç, yol yorgunluğuna değer.”

Tüm ulaklar buyur edildi koltuklara,

yemek sunuldu onlara,

Bol bol yedirilip içirildi bu sevgili konuklara.

762 Yatacak yer gösterildi onlara,

sağlandı başlarını dinleyerek rahat etmeleri.

Han, yakınlık gösterip, şöyle dedi:

“Dostlarımın size verdiği görevi

tamamlamak için

acele etmeyin sakın;

Burada yiyin için, keyfinize bakın!

Size bildirilecek kararım,

763 Ama önce yakınlarımla

bir konuşup danışayım.”

Gitti kendi Bey’lerine danışmaya.

Dedi: “Dostum Gunther, beni sarayına çağırır;

Ne var ki oraları, yurdumdan pek uzaktır.

764 Eşimden de diliyor, benimle gelmesini.

Şimdi dostlar, bana akıl öğretin;

eşim oralara kadar nasıl gitsin?

Kendim için sorun yok:

benden isteseydi bir nice ülkeye sefer etmemi

Hiç geri kalmazdım bu hizmeti vermekten.”

765 Dedi Bey’leri: “Hatun’un gitmeye niyeti varsa

Şunu öğütlemek isteriz sana:

bin yiğit er alıp yanına

Onlarla gitmeli Ren boyuna.

Öyle olur şarla şerefle şenliklere katılması.”

766 Konuştu Alçak Ülke’li Siegfried Han:

“Anlaşıldı, şenliğe gitmek istersiniz;

Neden bunu bana açıkça söylemezsiniz?

Eğer sakıncası yoksa sizin için

ben de gelmek isterim.

Yanımızda ayrıca yüz Atlı Bey bulunacak;

sayımız o kadar artmış olacak.”

767 Sordu babasına, Siegfried Han:

“At sırtında bizimle gelmek

İster miydin, çok sevgili babam?

Beni çok sevindirirdi bu.

On iki gün sonra

başlatacağım yolculuğu.”

Olur dedi babası, hazırlığa başladılar.

Yanında götürmek istediklerine

verdi güzel atlar, urbalar.

768 Yola çıkmaya karar verince yiğit,

Acar Atlı Bey’lerin en iyilerini

yeniden atlanmaya çağırdı Siegfried.

Geri gönderdi gelen ulakları, Ren boyuna;

Soylu kayınbiraderine haber iletti,

dedi

“Geliyoruz sarayına.”

769 Siegfried ile Kriemhild, öyle duyduk,

O kadar çok armağan vermişler ki dönen ulaklara

Yüklenememiş bunların hepsi atlara

-böylesine varsıldı o-;

Güçlü katırlar katılmış atların yanına,

keyifleri yerinde, yola çıkmış ulaklar.

770 Siegfried ile Siegmund

donattılar yoldaşlarını, görkemli urbalarla.

Başmâbeynci olan Markgraf Ekkewart da

Girişti tüm ülkede araştırmaya

Kriemhild yoldaşı kızlar için

en âlâ hanım urbalarını.

771 Başladılar yerleştirmeye at sırtına eyerleri, kalkanları.

Yolculuğa katılacak her hanıma, her beye

Verildi ne istedilerse;

gereksinmeleri kalmadı hiçbir şeye.

Böylece, kayınbiraderine giderken

pek görkemli görünüşte nice yoldaş
yanında oldu yiğidin.

772 Ulaklar önden çıktılar yola, istekle;

Yurda döndü selâmetle yiğit Gere.

Sarayın önünde indi attan ulaklar,

Pek candan karşılandılar.

773 Gunther Han

sevinç içinde
fırladı oturduğu koltuktan;

Çabuk döndüler diye teşekkür etti onlara

Dilber Brünhild Sultan.

Han sordu: “Ne yapar ne eder

bana bunca iyiliği dokunan

Siegfried?”

774 Konuştu yiğit Gere, dedi:

“Bizi görünce mutluluktan al al oldu yanakları

Onun da, kızkardeşin Kriemhild’in de;

Öyle sıcak sözlerle selâm ettiler ki sana

Siegfried Han’la babası,

Dosttan dosta gitmedi hiç, bu kadar candan selâm.”

775 Sordu Markgraf’tan, soylu Han’ın Hatun’u:

“De bana, Kriemhild de geliyor mu?

Hâlâ güzel mi eskiden olduğu kadar?”

Yanıtladı Gere: “Han’la Hatun birlikte geliyorlar;

yanlarında birçok bahadır var.”

776 Ute Hatun, ulaklara buyruk ilette,

“Tez yanıma gelsinler” dedi.

Sorgu sual eyledi,

Kriemhild sağ salim midir, öğrenmek istedi.

Söyledi Gere ona: “Kriemhild iyidir,

eşinin yanında buraya gelir,
bur’da olur yakında.”

777 Anlattı ballandıra ballandıra saray halkına

Siegfried’in ulaklara verdiği armağanları:

gümüş, altın, urbalar.

Getirip gösterdi bunları, Han’ın herbir Bey’ine;

Herkes de hayran kaldı

Siegfried ile Kriemhild’in

cömert zenginliğine.

778 “Kolay onun için armağanlar saçıp savurmak,

yüzükler müzükler”

Dedi Hagen. “Sonsuz ömür sürse, tüketemez elindekileri,

Nibelung’lar hazinesi gibi hazine var elinde.

Ah bizde olsaydı o hazine, getirseydik buraya,

bölüşseydik Burgund ilinde.”

779 Herkes sevinçle beklemekteydi konukların varışını.

Akşam geç vakit demeden, sabah erken demeden

Çalıştı durdu Gunther’in adamları;

Ne de gösterişli görünür Bey koltukları

yapmaya koyuldular!

780 Ortwein’la Sindold, her ikisi gözüpek yiğitlerin

İş görüyordu dinlenmeksizin;

Onlara bırakılmıştı, uzun masalarla oturma sıralarını
düzene koymak.

Hizmetkârlar da yardım ediyordu,
bir ucundan tutuyorlardı işin;
teşekkür bildirdi Han, hepsine
zahmetleri için.

781 Çaşnıgîrbaşı Rumold, sıkı çalıştırıyordu
Kendine bağlı aşçılar takımını. Hazırlanıyordu nice kazanda,
Güveçte, tepside çeşit çeşit yemek; neler neler, hey gidi!
Getirilen etlerle kaç türlü kebab pişti.

782 Kadınların emeği hiç de azımsanamazdı:
Diktikleri urbalarda, değerli taşlar
Işıltı yayıyordu tâ uzağa kadar;
altın düğmelere oturtulmuştu bunlar.

Hak ettiler çok hoş tutulmayı
bu işle uğraşan hanımlar.

On Üçüncü Bölüm

SIEGFRIED İLE KRIEMHILD, ŞENLİĞİN YAPILACAĞI SARAYA NASIL VARDILAR

783 Bir yana bırakalım şimdi, onların telâşesini;

Anlatalım size, nasıl yolculuk ettiğini

Kriemhild’le yoldaşı genç kızların

Şenlikler için, Nibelung ilinden Ren boyuna.

Hiç yüklenmediydi atlara

bunca çok sayıda

görmeli urba.

784 Bir sürü sandık doldurulup çıkarıldı yola,

Dostlarıyla birlikte bahadır Siegfried

bir de Kriemhild Sultan

Hep mutluluklar umarak yolculuğa başladılar

Ama o günkü mutluluk

kahrolmaya dönecekti sonradan.

785 Yurtta bıraktılar biricik oğullarını,

Yerindeydi böylesi.

Çıktıkları yolculuk

yaman bir felâket getirdi sonunda,

Oğlucukları hiç göremedi anayı babayı

bir daha yaşamında.

786 Siegmund Han da yanlarında gidiyordu.

Sezebilseydi eğer, gittikleri yerde

neler olup biteceğini

Hiç gitmezdi oraya;

Gelebilecek felâketlerin en büyüğü

or’da başına geldi.

787 Önden gönderilmişti ulaklar;

geliş haberini ilettiler bunlar.

Haber gelince, karşılayıcı çıktılar

pek görkemli bir kalabalık hâlinde

Birçok Atlı Bey -Gunther Han'ın gönderdiği adamlar-.

Han hazırlık yaptı canla başla

konukları daha iyi ağırlamak için.

788 Gitti Brünhild'in yanına, oturur buldu onu, dedi:

“Anımsıyor musun, sen ülkemize geldiğinde

kızkardeşim seni nasıl karşılamış idi?

Aynı tür karşılama yapmalısınız biz de

Siegfried'in eşine.”

“Elbet yaparım bunu” dedi Brünhild,

“O lâyıktır böylesine.”

789 O zaman dedi Gunther: “Yarın sabah erkenden

burada olacaklar.

Onu karşılayacaksan, zahmet buyur da

Ancak saray avlusunda

yüzyüze gelmiş olmayalım onlarla;

Hiç gelmiş değil bana, bu kadar sevdiğim konuklar.”

790 Brünhild hemen buyurdu yoldaş kızlara

En iyi urbaları neredeyse, tez elden

gidip bulmalarını;

Konukların önünde, giyeceklerdi onları.

Anlaşılır kendiliğinden,

kızlar hiç gecikmeden

uydular buyruğa.

791 Kızlara yolda, at sırtında

eşlik etmek için

seğirtti Gunther Han'ın Atlı Bey'leri.

Han

bunun ardından

topladı geri kalan

Atlı Bey’lerin tümünü kendi yanına.

Hatun da gidiyordu kendi yoldaşı kızlarla birlikte

Dostluklarda âdet olduğu üzere

sevgili konukları karşılamaya.

792 Pek büyük onurlandırmalarla karşıladılar onları;

Kimi dedi, “Kriemhild’in Brünhild’i

Burgund ilinde, vaktiyle

karşılması bile

Bu kadar candan olmıydı.”

Onu önceden görmemiş olanlar

tanıdı Kriemhild’in benzersiz güzelliğini.

793 Varmıştı oraya Siegfried de, silâh yoldaşlarıyla.

Atlı Bey’leri saf hâlinde

dolanıyordu çayırdı, orada burada.[\[20\]](#)

Düşmana korku salan bir görüntüydü bu.

Kendini esirgeyemiyordu seyredenlerden hiçbiri

kalabalık sıkıştırmasından,

tozdan.

794 Ülkenin Hanı, görünce Siegfried’i

yanında Siegmund ile

Dostça söz etti onlara:

“Hem kendi adıma

Hem de tüm dostlarım adına

hoşgelmiş olasınız dileğimi

Sunarım size;

pek çok sevindik gelişinize.”

795 “Tanrı razı olsun senden” dedi ona

şan kazanmasını seven Siegmund.

“Oğlum Siegfried seni dost olarak kazandığından beri

Hep seni görmek isteği gelmiştir içimden.”

Yanıtladı Gunther: “Senin de gelmiş olman

çok sevindirdi beni.”

796 Siegfried’e gösterildi, lââyık olduğu üz’re

Saygının en büyüğü, karşılanmasında.

Kimsenin bir hıncı yoktu ona;

Törenselle gerekliliklerin yerine getirilmesini

sağladı Gernot’la Giseler.

Sanırım daha büyük bir dostluğu, o güne dek

görmedi kimseler.

797 İki Han’ın Hatun’ları

yaklaştı birbirine doğru.

Bir sürü eyer boşaldı birdenbire;

nice güzel hanımı

Attan indirmişti yardıma koşan yiğitlerin kolları,

kaldırıp koymuştu çimene.

Yarışmıştı yiğitler birbiriyle

hanımlara hizmet etmek için.

798 Yürüdüler karşılıklı dilber Hatun’lar,

kucaklaştılar.

Seyretmeye doyulmaz iki güzelin kucaklaşması

Mutlu etti nice gözüpek yiğidi;

Birçok Atlı Bey vardı her ikisinin yanında.

799 İki Hatun’un yoldaş kızları

tuttular birbirinin elini,

Karşılıklı eğilip selâmlaştılar, saygı ile.

Hanımlar sevgi dolu öpücükler verdi birbirine

Keyiflendi Han’larla Bey’ler

bunları seyretmekten.

800 Daha çok oyalanmadılar orada,

atlara binip kente gittiler.

Ev sahibi Han, söyledi adamlarına,

dedi, “Belli edin çok mutlu olduğumuzu

Konukları Burgund ilinde görmekten.”

Genç kızların önünde Atlı Bey oyunları oynandı.

801 Troneck’li Hagen ile Ortwein

Belli ettiler erk sahibi kişi olduklarını.

Ne buyruk verdilerse hemen getirildi yerine,

Birçok hizmette bulunuldu soylu konuklara

onların sayesinde.

802 Hisar kapısına varılasıya dek

süregiden Atlı Bey oyunlarında

Çarpışan kalkanlar inletti ortalığı.

Hemen içeriye girmedi Han, konuklarıyla:

kapı önünde oyalandı

Saatler geldi geçti anlatılmaz mutlulukla.

803 Sonra girdiler, görkemli sarayın ön avlusuna.

Hatunların eyerleri altına serilmiş

iyi kesimli zengin işlemeli örtüler

Göz çekiyordu her yanda;

Derken oraya geldi

Gunther’in adamları da.

804 Bunlara dendi, “Alın götürün konukları

yatacakları yerlere.”

Görüldü arasına Brünhild’in Kriemhild’e baktığı;

Güzel mi güzeldi Kriemhild,

Güzelliği ışıldıyordu sanki teninin renginden.

805 Worms içinde her yerde Siegfried takımının

Yüksek sesle keyifli konuşmaları duyuluyordu.

Gunther buyurdu İmrahor Dankwart’a,

“Gereksinmelerini karşıla onların,

Uygun yerler bul kalmaları için” diye.

806 Hisarın içinde olsun dışında olsun

yemek çıkarıldı onlara.

Hiçbir yerde daha iyi ağırlanmamıştır kimse;

Ne dilerlerse hazır ediliyordu.

Öylesine varsıldı Han;

çaresine bakıyordu her gereksinmenin.

807 Candan hizmet edildi onlara,

kimsede yoktu bir hınç;

Ev sahibi Han, konuklarıyla oturdu sofraya.

Siegfried de oturtuldu, eskiden oturduğu yere;

Yanı sıra nice seçkin yiğit

sofraya yerleşti.

808 Bin iki yüz bahadır oturdu masalara

Yemek için. Brünhild Sultan, o ara

Dedi kendi kendine, “Bir bağımlı Bey

ancak bu kadar varsıl olabilir.”

Bir hıncı yoktu ona henüz,

aklına getirmiyordu

onun canına kastetmeyi.

809 Han'ın konuklarıyla oturduğu yerde

Öyle bol içildi ki şarap

Nice güzel urbalara döküldü saçıldı;

çok iş düştü içki getiricilere,

Tez davrandı onlar da, sofraya hizmet etmekte.

810 Sarayın konukları

ağırlandı

uzun süre.

Sonra

ordan gelme burdan gelme demeden

Hanımlarla kızlara sağlandı, rahat yatacak yerler.

Ev sahibi Han

özen gösterdi rahat ettirilmeleri için,

sağlandı her gereksinmeleri.

811 Gece bitti, belirdi tanyeri aydınlığı

Giysi değiştirmek isteyen hanımlar

açtı mücevher kutularını

Bir sürü değerli taş ısıdı ellerinde

Gösterişli urbalar içinden urba seçildi.

812 Tam gündüz olmamıştı daha;

pek çok Atlı Bey, iç oğlanları

Girdi sarayın büyük orta boşluğuna.

Sabah duası okundu bir ağızdan,

Han onuruna;

O arada, ata biniş gösterileri yaptı genç yiğitler,

Han teşekkür etti onlara.

813 Çalındı sayısız boru, inledi ortalık,

Davullar borazanlar büyük şamata etti.

Yankılandı bu sesler, Worms'dan çok uzağa kadar;

Gözüpek yiğitlere “At bin!” komutu

böylece duyuruldu.

814 Başladı ovada birçok bahadır

Şen bir Atlı Bey oyununa.

Genç yüreklerinin ateşinden hız alıyordu onlar,

Kalkanlarının ardındaki nice yakışıklı yiğit.

815 Gösterişli kadınlar, güzel kızlar

Süslenmiş püslenmiş, pencerelere oturmuştu.

Bir sürü genç yiğidin

Atlı Bey yarışmalarını izliyorlardı.

Derken Han

yanında Bey’leriyle, at sırtında

Kendisi çıktı meydana.

816 Saatler geçti, farkına bile varamadılar.

Sonunda, ulu kilisenin kulesinden

duyuldu çan sesleri, ardı ardına;

Getirildi Hatun’larla yoldaş kızların atları,

eyere oturdular.

Soylu Hatun’lara yoldaşlık etmekteydi

birçok gözüpek yiğit.

817 Ulu kilisenin önünde attan indi bu kalabalık.

Brünhild henüz konuklara hınç duyuyor değildi;

Hepsi içeri girdiler, başlarında taçları.

Yazık ki bir sert tartışma ile

bitecekti dostlukları.

818 Duayı dinledikten sonra, ayrıldılar oradan

Birbirine saygılı, edep erkân üzere

Oturdular sofraya. Mutlulukları sürdü

Şenliğin on birinci gününe kadar ancak.

819 O sırada Brünhild, kurdu da kurdu:

“Pek içime oturdu

Kocasının bize bağımlı iken, bağımlılık haracını
hiç göndermemiş olması.

Kriemhild bana açıklamalı, nasıl olabildi bu?

Ondan bilgi alayım, böylesi en doğrusu.”

820 Böylece

Şeytanın öğrettiği akla uydu,

Şenlikten, kutlamadan el etek çeker oldu.

Yüreğini kemiren sıkıntıyı

açığa vuracaktı sonunda;

Onun yüzünden nice ülkede nice insan

çok acı çekecekti sonuçta.

On Dördüncü Bölüm

HATUN’LARIN ARASI NASIL BOZULDU

821 Bir ikindi duası vaktiydi; saray avlusunda

Atlı Bey yarışmaları için çıktı yiğitler meydana.

Seyirciler doluştu pencerelere, damlara;

Hatun’lar da geldi büyük orta boşluğunun

avluya bakan pencerelerine.

822 Varsıl Hatun’lar oturmaktaydı yanyana;

Eşsiz benzersiz iki yiğit üzerineydi sözleri.

Dedi Kriemhild Hatun: “Bir er’im var ki, aslında

Ne kadar devlet varsa

haklı olur hepsinde buyruk yürütmek.”

823 Yanıtladı Brünhild: “Nasıl olur böyle iş?

Yalnız seninle o var olsa idi bir yerde hüküm süren,

Tüm ülkeler tanırdı belki onun egemenliğini;

Ama Gunther yaşamda var oldukça

kabul etmek olamaz, senin bu dediğini.”

824 Sürdürdü sözünü Kriemhild:

“Bir bak ama, er’ime;

Nasıl da görkemli gidiyor yiğitlerinin önünde

gölgede bırakıyor herkesi,

Tıpkı yıldızların ışıltısını sönükleştiren ay gibi!

Ne kadar övünç duysam onunla, vardır yeri.”

825 Dedi ev sahibi Hatun: “Ne kadar âlâ,

yiğit ve yakışıklı olsa

Senin er’in,

yine de haklı olurdu öncelik

soylu ağabeyinin.

Hakçasını diyeyim sana, içimden geldiğince;

Gunther tüm Han'ların Han'ı sayılmalı bence.”

826 Yanıtladı Kriemhild Hatun: “Boşuna övmüyorum ben er’imi

Öylesine değerli bir yiğittir o.

Şanı şerefi birçok nedenle çok yüksekte durur;

İnan bana Brünhild, Gunther’e eşittir o.”

827 “Yanlış anlamayasın beni Kriemhild;

dayanaksız değil şimdi diyeceğim.

İkisi ilk kez gelip de benim ülkeme

ben onları birlikte gördüğümde

Her ikisinden ayrı ayrı duyduğum birşey vardı,

Gunther Han

azmedip de

benim direnişimi kırdığı zaman

828 Benimle evlenmeye

tam er’cesine

hak kazandığında.

Hem o, hem de Siegfried’in kendisi söyledi

Siegfried’in Gunther Han’a bağımlı olduğunu;

Ben de bağımlımız sayıyorum onu,

çünkü kendi ağzından duydum bunu.”

829 “Çok utandırıcı bir hâl olurdu benim için,

gerçeğin böyle olması;

Nasıl kabul etmiş olabilirdi soylu ağabeyim

Ona bağımlı biriyle benim evlenmemi?

Bu nedenle Brünhild, dostça rica ederim senden,

bırak bana böyle lâflar etmeyi.”

830 “Nasıl bekleyebilirsin benden bunu?” dedi Brünhild ona.

“Siegfried bize bağımlı olduğuna göre

onun tüm Bey’leri de bizim bağımlımız olur.

Bu içerikteki hakkımdan

niçin vazgeçecekmişim bir kalemde?

Ayrıca, ağırıma giden bir hâldir

ondan hiç bağımlılık haracı gelmemiş olması
bunca süredir.”

831 Cinler çıktı tepesine Kriemhild’in, dedi:

“Ondan ve bağımlılarından

Şöyle ya da böyle bağımlılık gösterisi umman

Olmayacak şeydir, vazgeç bundan;

ağabeyim Gunther’den üstündür benim er’im,

Onun ülkelerinden sana haraç gelmesi diye birşeyi

hiç mi hiç göremezsın yaşamında.”

832 “Sen çok aşkın haddini” dedi ona Brünhild,

“Göreceğiz bakalım, bana gösterilen saygının eşidi

Sana da gösterilecek mi?”

Her iki Hatun’un başına vurmuştu öfke.

833 Dedi Kriemhild Hatun: “Belli olacak orası, yakında;

Sen benim er’im için size bağımlıymış dedin,

Bugün gözüyle göreceksın Gunther Han’ın tüm uyrukları

Ben nasıl gireceğim ulu kiliseye

onun eşinin önünde.

834 Göstereceğim sana, kimseye bağımlı olmadığımızı;

Benim er’im çok daha üstündür seninkinden.

Yalayıp yutmayacağım, ettiğin küçültücü lâfları;

Bugün gözünle göreceksın

kendine bağımlı dediğin

835 Kadın nasıl yürürmüş senin önünde,

girermiş saray avlusundaki ulu kiliseye

senden önce,

Tüm Burgund ili Bey’leri bakmakta iken.

Şimdiye dek başında taç taşımış her Hatun’dan

daha üstün olduğum
malûm olsun herkese!”

İki Hatun arasında

bir büyük hınç doğdu böylece.

836 Dedi Brünhild: “Eğer bağımlım olduğumu kabullenmiyorsan

Seninle yoldaş kızların

ayrı durmalısınız benim yoldaş kızlarımdan.

Biz kiliseye girerken.”

“Doğru söylersin,” dedi Kriemhild, “öyle yapılacak.”

837 Buyurdu Kriemhild kendi yoldaş kızlarına:

“Çok iyi giyinesiniz kızlar,

En küçük lâf gelmesin bize.

Herkes gözüyle görsün, kimdeymiş urbanın en âlâsı;

Urbalar bile yalanlasın

Brünhild’in biz bağımlıymışız iddiasını.”

838 Hiç uzun lâfa gereksinimi yoktu kızların

en âlâ urbaları giymek için.

Giydi herbiri en gösterişli urbasını,

Geçti onların başına soylu Siegfried Han eşi,

Güzel bedenine pek görkemli bir urba giymiş olarak.

839 Yürüdü, Ren boyuna getirdiği

kırk üç genç kızın başında.

Kızların giydiği ışıltılı urbalar

yapılmıştı Arabistan’da dokunmuş ipekten.

Vardı bu görkemli kızlar sürüsü

Kapısında Siegfried Han Beyleri’nin beklediği

ulu kiliseye.

840 Herkes şaşırđı Şimdiye dek beraber gezen

Hatun'ların birlikte olmayıŐına,

Yanyana yürümediklerine artık eskisi gibi;

Felâkete uğradı sonradan, bu ayrılışı sebebine

yiğit Bey'lerden nicesi.

841 Kapı önünde duruyordu Gunther Han'ın eşi.

Birçok Bey, hoşça vakit geçiriyordu

Tanıdığđ güzel hanımlarla şakalaŐarak.

Derken göründü orada

Kriemhild'in görkemli kızlar takımı.

842 Hiç hükmünde kaldı, oradaki soylu Bey kızlarının

Giydiğđ urbaların tümü, Kriemhild takımının

sayısız mücevherle bezenmiş

urbalarına göre.

Mal mülk, mücevher öylesine çoktu ki Kriemhild'de

Otuz Han'ın Hatun'ları birlik olsa

devŐiremezdi Kriemhild kızlarınıninki kadar

zengin urbalar.

843 Görmüş olmak Şöyle dursun,

hayalinden bile geçiremezdi kimse

Kriemhild kızlarının giydiğđ kadar

zengin işi urbalar görmeyi.

Aslında Kriemhild de sergilemezdi zenginliğini böylesine,

Brünhild'in burnunu sürtmek istemiş olmasaydı.

844 Kilisenin önünde

karşı karşıya geldi iki Hatun'un takımı.

Ev sahibi Hatun, iči hınç dolu

buyruk vermeye kalktı Kriemhild'e, dur diye,

Dedi, “Bir bağımlı kadın

Kiliseye giremez, bağımlı olduğu Hatun’dan önce.”

845 Konuştu Kriemhild Hatun, öfkesi tepesinde,

dedi:

“Daha iyi olurdu senin için, dilini tutsaydın,

Tutumundan dolayı zararlı çıkacaksın.

Söyle bakalım, nasıl evlenmiş olabiliyor bir Han ile

bir bağımlının becerdiği, onun oynaşı kadın?”

846 “Sen kime becerilmiş oynaş diyorsun?” dedi Han’ın eşi.

“Sana diyorum” diye yanıtladı Kriemhild.

“Çünkü senin güzel bedeninin ilk tadına bakan

olmuştu benim çok sevgili eşim, Siegfried Han;

Gerçekten, odur, yoksa Gunther değil

senin kızlığını alan.

847 Neredeydi aklın o zaman?”

Oysa kötü oyun oynanmıştı ona.

“Madem biliyordun onu bir bağımlı er diye,

nasıl becerttin kendini, o kişiye?

Hiç hakkın yok yakınmaya” dedi Kriemhild.

Brünhild dedi,

“And olsun

Gunther’e anlatacağım

bu dediklerinin hepsini.”

848 Kriemhild sürdürdü sözü: “Vız gelir bana;

Haddini aşman yol açtı hep bunlara.

Tuttun beni hizmetkârın eyledin

kendi lâfına göre,

İnan içten üzüliyorum senin bu yaptığına;

artık içimde saklayamam senin sırlarını,
gerçek dost kalamayız seninle asla.”

849 Başladı Brünhild ağlamaya. Girdi tüm kızlar takımıyla
Kriemhild, kilisenin içine, Han’ın eşinden önce.

Çok yavuz hınç bürümüştü artık her ikisinin yüreğini,
Nice ışıltılı gözler yaşla dolacaktı bu yüzden.

850 Tanrıyı ululama ezgileri okunurken bir ağızdan
Brünhild’e öyle geldi ki

geçmek bilmiyordu zaman.

Öylesine derinden yaralanmıştı içi.

Sonradan, nice gözüpek bahadır, canından olmakla
bunun bedelini ödeyecekti.

851 Tez çıkıp kiliseden Brünhild

yoldaşı kızlarla kapı önünde bekledi.

Kendi kendine dedi:

“Konuştursam gerek Kriemhild’i biraz daha,

Öğreneyim onun sivri dilinden,

kim söylemiş ona

Beni herkesin önünde suçladığı şeyi;

Siegfried’in böbürlenmesiye bu

canıyla öder uydurduğunu.”

852 Çıktı Kriemhild Hatun, yanında nice yiğit Bey,

Konuştu ona bakıp Gunther Han’ın eşi:

“Söylediğini kanıtla!

Becerilmiş oynaş dedin bana;

İçime oturdu bu dediğin,

göster bakalım, kanıtın varsa.”

853 “Daha iyi olurdu yolumda dikilip durmasan” dedi beriki.

“İşte kanıt, parmağımdaki yüzük!

Er'im seninle yattığı gün senden almıştı onu.”

Bu sözleri duyunca

Brünhild kahroldu.

854 “Tanıdım altın yüzüğümü; benden çalınmıştı o.”

Dedi Gunther'in eşi. “Demek çok uzun zaman

başkasının elinde kalmış haksız yere.

Ama şimdi kurcalayacağım bu işi,

öğreneceğim, kim imiş onu alan.”

Her iki hanımı içten yaralamaktaydı

karşılıklı söylenen sözler.

855 Kriemhild konuştu: “Bir de hırsız çıkarma beni;

Onuruna düşkünsen daha doğrudur susman.

Al sana

sözlerimin doğruluğundan yana

bir kanıt daha:

Bak belimdeki kemere!

Onu da

senin ilk erkeğin olmuş Siegfried

senden alıp getirdi bana.”

856 Ninuva ipeğinden bir kemerdi belindeki,

Üstüne tutturulmuştu nice değerli taş.

Hıçkırmaya başladı Brünhild onu görünce,

Azmetti bunları anlatmaya

Gunther'le

Burgund ilinin tüm Bey'lerine.

857 Seslendi: “Çağırın buraya gelsin

Ren boyunun Han'ı;

Duysun, kızkardeşinin bana nasıl iftira attığını.

Herkesin önünde der ki

Siegfried’le yatmışım ben.”

858 Han geldi, yanında yiğitleriyle,

Baktı, ağlayıp durur eşi. Şefkatle sordu ona:

“Söyle sevgili Hatun’um, ne oldu sana?”

Dedi Hatun: “Çok sevdiğim er’im,

yaslı duruşumun haklı nedeni var.

859 Şan, onur diye ne varsa bende

Kızkardeşin beni tümünden yoksun etmek ister.

Şikâyetim var ondan: Er’i Siegfried’in oynaşı olmuşum ben,

herkesin önünde böyle der.”

Gunther Han konuştu: “Çok ayıp etmiş böyle demişse.”

860 “Belinde benim kuşağım var,

nice zaman önceden kaybetmiştim o kuşağı;

Parmağında da altın yüzüğüm.

Doğmuş olmak azaba dönüştü benim için;

Arındır beni bu büyük iftiradan Han’ım,

hep minnet duyayım sana.”

861 Buyurdu Gunther Han: “Çağırın Siegfried’i buraya!

Söylesin bize Alçak Ülke’li yiğit

Övünmüş mü eşine böyle birşey diyerek;

ya da açıklasın, asılsız bu lâf diye.”

Tez elden çağrıldı Kriemhild’in er’i.

862 Yiğit gelip de görünce

Hatun’ların mutsuz hâlini,

Bilemedi ne olup bittiğini;

sordu hemen:

“N’içün ağlar bu Hatun’lar? Çok merak ettim.

Bir de öğrenmek isterim

Han'ın beni neden çağırdığını.”

863 Sözü aldı Gunther Han: “Bir şikâyet var senden, [\[21\]](#)

Eşim Brünhild bana söyler ki

Övünmüşsün onun güzel bedenini ilk kez ben sevdim diye;

Eşin Kriemhild Hatun'dan duyuluyor

senin böyle dediğin.”

864 Konuştu Siegfried: “Eğer böyle birşey söylemişse,

buna kendisi bin pişman olmadan

hiç rahat etmeyecek içim.

Bakın söylüyorum bütün şu kalabalığın önünde,

Yalandır bu; ben böyle birşeyi asla söylemedim.

Hazırım bu yolda andıçmeye de usulünce.”

865 Dedi Ren boyunun Han'ı,

“Bu konuda kanıt getirmelisin.

Andıçerek kanıt sunmak istersen, burada yapılsın bu iş,

Boş olduğu anlaşılsın suçlamanın,

aklama hükmü vereyim senin hakkında.”

Seslenildi Burgund Beyleri'ne

sokulun, halka olun diye.

866 Siegfried, andıçmek isteğiyle

kaldırdı elini ileriye doğru;

Ama kısa kesti işi varsıl Gunther Han, dedi:

“Suçsuzluğun o kadar ayan beyan

Malûm oldu ki bana,

gerek yok süreci uzatmaya;

Aklama hükmü verdim senin hakkında

kızkardeşimin söz ettiği işten dolayı.”

867 Yine söz aldı Siegfried:

“Güzel Brünhild’in

Tüm yaşamını altüst ettikten sonra

Eşim cezalandırılmayacaksa pek üzülürüm inanın” dedi.

Temiz yürekli Bey’ler, bakıştı birbiriyle.^[22]

868 “Öğretmeli kadınlara” dedi Siegfried,

“sorumsuzca lâkırdı edivermemeyi.

Yasak et sen kendi eşine, böyle tutuma girmeyi;

Ben de öyle yapayım kendi eşime.

Pek yakışiksız davranışı gerçekten utandırdı beni.”

869 Söylenen sözler sebebine

birçok güzel kadın

aralarına küskünlük girmiş olarak

ayrıldı oradan.

Diğer yandan

öylesine ağır biçimde aşağılanmıştı ki Brünhild

Eşi Gunther’in Bey’leri pek acımışlardı ona;

ağrılarına gitmişti onun düştüğü durum.

O sırada Troneck’li Hagen

geldi Hatun’unun yanına.

870 Baktı Hatun ağlıyor;

“Anlat,” dedi, “nasıl gelişti olay?”

Anlattı o da olanları. Hagen andıçtı hemen

Kriemhild’in eri, çıkardığı lâfın bedelini ödeyecek diye.

“Yoksa” dedi, “rahat huzur haramdır bana.”

871 Ortwein’la Gernot da katıldı konuşmaya,

Söz ettiler Siegfried Han’ı öldürmekten.

O ara geldi Giseler, soylu Ute’nin oğlu,

Konuşulanları duyunca

şöyle dedi temiz yüreklilikle:

872 “Vah vah, Ağa’lar Bey’ler,

neden kalkışırsınız bu işe?

Siegfried hak etti mi ki böylesine bir hıncı,

İş uzansın, onun canına kastetmeye?

Her yerde sık olan birşeydir

karı kısmının takışması.”

873 “Bostan korkuluğu muyuz biz?”

dedi Hagen bunu duyunca.

“Bizler, bunca değerli Atlı Bey

onurla mı çıkıyoruz bu işten?

Değerli Hatun’umu becerdiğini söyleyip övünmüş besbelli,

Bunu canıyla ödemeli;

veririm kendi canımı da

bu uğurda.”

874 Konuştu Gunther Han:

“Tam bağlılıkla hizmet etti bize

nice kez,

Hiç olmadı başka türlü bir tutumu;

dokunmayın canına.

Şimdi ona düşman olmamın ne yararı var?

Yalnız doğrulukla bağlılığımı gördük

şimdiye kadar.”

875 Metz’li yiğit konuştu, Atlı Bey Ortwein:

“Pek az yararı olacak ona, büyük gücünün.

İzin ver bana Han’ım,

onu ben haklayayım!”

Düşman kesildi ona bu yiğitler,

oysa bir kusuru olmamıştı
hiçbirine karşı.

876 Konuyu beklemeye aldılar; döndüler Atlı Bey oyunlarına.

Hey gidi! Kriemhild’in bakışları önünde
nice bir güçlü mızrak ormanı parçalandı

Ulu kilise önündeki avludan saray girişine kadar!^[23]

Oysa Gunther Bey’lerinden pek çoğunun
içine oturmuştu olanlar.

877 O günlerde

Ortwein’in aklına uyan olmadı

Hagen’dan başka.

Hagen ikide bir kışkırtıyordu yiğit Gunther’i,

Diyordu ona, Siegfried yaşamazsa

bağlı ülkelerinden birçoğu
sana bağlanacak diye.

Kararsız kalıp asıldı yüzü yiğidin.

878 Dedi, “Bastırın öldürmeye yönelmiş hıncınızı,

Yengiler onurlar kazanmak için doğmuş biridir o;

Öylesine yavuz gözüpekliği,

insanüstü gücü var ki

Bir sezerse bu niyetinizi

yaman olur hâliniz.”

879 “Sezmeyecek” dedi Hagen.

“Sen kimseye birşey söyleme,

Gizlice başarmak için aklımdakini

işe koyulacağım şimdiden.

Sonunda acısı çıkacak Brünhild’in gözyaşlarının,

Tende canım oldukça

düşmanı kalacağım bu adamın.”

880 Konuştu Gunther Han:

“Nasıl becereceksin bu işi?”

Yanıtladı Hagen: “Orasını anlarsın yakında.

Ulaklar salacağım kendi ÷lkemize,

haber getirecekler bize
size savaş açtık diye

Kimsenin tanımadığı bu adamlar.

881 Konuklarının önünde duyuracaksın sen de

Savaş çıktı, sefere gidiyorum diye.

Sonrası kolay!

O da katılacak senin seferine,

cansız bedeni gelecek geriye.

Nereden yara alır teni,

onu da saf saf söyleyecek bana
sevgili eşi.”

882 Bu uğursuz tasarımda

uydu Gunther Han, adamının aklına.

Başladılar çok kötü bir kumpas kurmaya,

Kimseye sezdirmeden, o seçkin yiğitler.

Böylece

iki Hatun’un takışması sebebine
açıldı nice yiğidin can vermesine
uzanacak yol.

On Beşinci Bölüm

SIEGFRIED’İN KALLEŞÇE ÖLDÜRÜLMESİ NASIL TASARLANDI

883 Dört gün sonraydı; at sırtında otuz iki er
Görüldü saray avlusuna girerken. Duyurdu bunlar
Varsıl Gunther’e, savaş açılmıştır sana karşı diye.
Bu yalanın sonucunda bir felâket doğdu ki,
nice hanımı dul bırakıp perişan etti.

884 İzin verildi bu ulaklara saraya girmeleri için.
Dediler, kendilerini Lüdeger göndermiş imiş,
Hani vaktiyle Siegfried’in yenip de
Gunther ülkesine tutsak getirdiği Han.

885 Gunther, hoşgeldiniz dedi ulaklara,
buyrun oturun dedi.

Konuştı içlerinden biri: “Yüce Han, izin ver,
Ayakta duralım, sana iletilecek sözleri aktarıncaya dek!
Bilirsin, sana çok kişi düşmanlık besler.

886 Bunlardan Lüdegast’la Lüdeger
Onları yenmiş olduğuna büsbütün kızmışlardır,
Sana karşı yeniden savaş açmışlardır;
bu ülkeye bir ordu sokmak üzeredirler.”

Han’ı çok kızdırdı bu haber.

887 And’ından dönen hainlerin ulaklarına
yatacak yer gösterildi.

Oysa tezgâhlanıyordu bir büyük düzen;

Nasıl esirgesindi kendini Siegfried

ve canından olacak nice insan
böyle hilebazlıklar yapılırken?

Ama sonunda kumpas düzenler de buldu belâsını.

888 Han topladı dostlarını, danışmaya giriştiler.

Troneck’li Hagen dürtükleyip durdu işi,

rahat bırakmadı Han’ı;

Kumpastan vazgeçilsin diyenleri bastırdı,

Dönmedi kendi tasarımından.

889 Bir gün baktı Siegfried, bunlar yine kafa kafaya vermiş;

Alçak Ülke’li yiğit, sordu o zaman:

“N’içün böylesine hüznölüdür Han ile Bey’leri?

Biri onlara üzüntü mü verir? Söyleyin bana,

kârını itmam edeyim onun.”

890 Konuştu Gunther Han: “Haklı nedeni var tasamın;

Lüdegast’la Lüdeger savaş açtılar bana.

Açık açık söylerler, ülkeme ordu sokacaklarını.”

Sözü aldı gözüpek yiğit: “Siegfried engeller onları,

891 Savunur senin şanını şerefini;

Haklarından gelir evvel Allah, vaktiyle geldiği gibi.

Yakılıp yıkılır onların ülkelerindeki hisarlar.

Başımı koyacağım bu yola!

892 Seninle saray halkın kalsın burada, vatani beklesin,

Ben kendi ordumla atlanıp yine çıkayım sefere,

Göstereceğim sana yardım etmekle nasıl mutlu olduğumu.”

Söyledi kalleş Gunther de, ona içten minnet duyduğunu.

893 Siegfried’le Bey’lerine karşı göstermelik olarak

Girişti Burgund Beyleri, sözde savaş hazırlığına.

Alçak Ülke’li yiğit de buyurdu kendi adamlarına

savaş donanımınızı hazır edin diye;

Onlar da gidip aldı zırhlarını durduğu yerlerden.

894 Siegfried babasına dedi: “Babacığım Siegmund,

Sen burada kal şimdilik; döneceğim tez zamanda

Tanrı yardımcı olursa buraya, Ren boyuna.

Han’ın yanında hoşça geçir günlerini.”

895 Gunther takımı, gerçekten sefere çıkılacak gibi

taktılar sancaklarını sopalarına,

Toplandı o ordudan da birçok kişi;

Bildikleri yoktu gerçekte ne olup bittiğini.

Birçok yiğit de toplandı Siegfried’in yanında.

896 Tolgalar, zırhlı gömlekler iple bağlandı atlara,

Pek çok güçlü yiğit ayrılacaktı ülkeden.

O sırada Troneck’li Hagen gitti Kriemhild’in yanına,

Sefere çıkmak için destur istedi,

ülkeden ayrılıyorruz dedi.

897 “Ne kadar bahtlıyım” dedi Hatun;

“Siegfried gibi er’im var

Hısımlarımı eş dostumu savunacak;

Bu yönden pek ferah içim.

898 Çok sevgili dostum Hagen, aklından çıkarma,

Her zaman seni tuttum, kızıp hınç duyduğum olmadı hiç;

Bundan yararlansın şimdi, sevgili er’im;

Ben Brünhild’i üzdüm diye bir kötülük gelmesin ona.

899 Zaten, olaydan sonra

çok pişman oldum yaptığıma.

Üstelik er’im adamakıllı bir dayak attı bana

Verdi Brünhild’i üzen sözlerimin cezasını iyice.

Böyle yaptı, temiz yürekli gözüpek yiğit.”

900 “Bir zaman geçsin yine dost olursunuz.

Değerli Hatun’um Kriemhild, şimdi bana söyleyen gerek

Siegfried’i korumak için ne yapmakla

hizmetim olur sana?

Mutlulukla ederim o hizmeti,

yoktur senden çok kayırdığım kişi.”

901 Konuştu soylu Hatun: “Aslında

Savaşta vurulacak diye bir korkumun

olmaması gerekirdi,

Kendi atılğanlığına pek fazla kapılır olmasaydı.

Yalnız kendi atılğanlığı atabilir onu tehlikeye.”

902 Hagen yanıtladı: “Değerli Hatun’um,

Korkun varsa o bir silâhla vurulabilir diye

Söyle bana, ne yapayım da göz kulak olayım ona,

Esirgeyeyim onu, gerek yaya gerek at üstünde iken.”

903 Dedi Hatun: “Hısımlık var aramızda;

Güvenerek emanet ederim er’imi,

senin koruyuculuğuna.

Ah, ne kadar ürküyorum,

onun başına bir hâl gelecek diye!”

Verdi ona, verilmemesi gereken sırrı.

904 Dedi: “Er’im yiğittir, gücü de vardır fazlasıyla;

Dağ eteğinde öldürünce canavarı

Keyifle yıkanmış onun kanında,

Bu yüzden hiçbir silâh işlemez ona.

905 Yine de kaygı duyarım, savaşa gidişinde,

Uçuşurken çevresinde oklar, mızraklar,

Ödüm patlar, yiğit er’imi yitireceğim diye.

Ah, ne kadar ağır tasalar çekiyorum,

sevdiğimin uğrunda!

906 Sana güvenip veriyorum, sevgili dostum, şu sırrı:

Beni gözeterek bağıllıkla koruyasın onu diye,
Söylüyorum sevgili er'im nereden vurulabileceğini.

Aramızda kalacak bu söylediğim:

907 Canavarın yaralarından

oluk oluk boşalan kan

Bir gölcük oluşturunca

orada yıkanmış gözüpek er'im,

Ama o sırada düşmüş imiş omuzları arasına

bir ıhlamur ağacından kopmuş yaprak,
kan değmemiş oraya;

İşte oradan silâh işler bedenine.

Bu yüzden pek kaygıda içim.”

908 Bunu duyunca, dedi hain: “Urbasının üzerine, tam oraya

Bir küçük işaret işle kendi elinle, benim için!

Bileyim, korunması gereken yeri neresi imiş,

koruyayım onu savaşta kalkanımla.”

Kriemhild öyle yapmakla, er'imi koruyacağım sandı;

oysa onun ölümüne çağrı çıkardı.

909 Dedi: “Çok ince ipek ipliğiyle, urbasının üstüne

Bilmeyene belli olmayacak bir küçük haç işleyeceğim;

İşte tam oradan, yiğit Hagen, senin elin

er'imi korumalı, omuz arasına gelecek

Düşman vuruşlarına karşı, kızgın çatışmalarda.”

910 “Yapacağım bu dediğini, çok değerli Hatun'um”

dedi Hagen.

Hatun da onu er'inin koruyucusu olacak sandı.

Ama işte böyle kurban gidecekti kalleşliğe yiğit.

Destur alıp ayrıldı Hagen, keyfi yerinde.

911 Han'ı ona dedi: “Ne öğrendiysen söyle.” O da yanıt verdi:

“Sefer lâfı şimdilik kenarda dursun,

bir av’a çıkmış olacağız;

Öğrenmiş bulunuyorum onu nasıl haklayabileceğimi,

Av işini düzenleyebilir misin?”

“Evet,” dedi Han, “haydi bakalım.”

912 Han'ın tüm Bey'ler takımı keyifliydi.

Dilerim bundan sonra

hiç düzenlenmesin böylesine kalleşlik,

Hagen'ın tezgâhladığı rezilce düzen gibisi,

Kriemhild'in ona gösterdiği güveni kötüye kullanmakla.

913 Ertesi sabah, sükün etti sarayın önüne

Bin yiğidiyle Siegfried Han, at üstünde;

Dostu Gunther'e sıkıntı verenlerden

öç alacağını kuruyordu.

Hagen iyice yakınına sokuldu,

baktı urbasına.

914 Gördü iki omuz arasına işlenmiş küçücük haç'ı;

Arkasından gönderdi adamlarından ikisini saraya

değişik bir haber iletmek için. Güya

Barışı güvencedeymiş Gunther Han ilinin,

Savaştan vazgeçmiş Lüdeger, Han'a ulak yollayıp

bildiriyormuş bunu.

915 Ne kadar isteksizce geri döndü Siegfried,

Gunther'in düşmanlarının hakkından gelemedim diye!

Dönüşünde çıkınca Han'ın huzuruna,

Han teşekkür sunmaya başladı ona:

916 “Tanrı razı olsun senden, dostum Siegfried,

Senden dilediğimi içtenlikle yaptığın için!

Sana hep minnet duyacağım, boynuma borçtur bu,

Seni tüm dostlarımin önünde tutacağım.

917 Sefer tasarımını şimdi bırakmak gerektiğine göre

Fırsat buldum şimdi yine ava çıkmaya;

Worms'dan Ren'i aşarak karşı kıyıda

Ayı avlayacağım, yaban domuzu avlayacağım ormanda

Nice kez yaptığım gibi, zağarlar kullanarak.

918 Tüm konuklarıma söylenecek bu,

erkenden at sırtında ava çıkacağım.

Benimle gelmek isteyenler, yapsın hazırlığını!

Dileyen de burda kalsın hanımların yanında,

O da makbulüm olur.”

919 Soylu nezaketiyle konuştu Siegfried:

“Ne zaman ava çıkacaksan

ben de yanında gelirim, hoşnutlukla;

Ama yanıma bir zağarcıbaşı vermelisin

Yeterince zağar ile; ben de at sırtında dalayım ormana.”

920 Hemen sordu Han: “Bir zağarcıbaşı yeter mi?

Dört tane vereyim sana,

hepsi iyi bilir ormanın köşesini bucağını,

İzlenecek patikaları orman içinde;

bulurlar hayvanı kokusundan,

Eli boş göndermezler seni geriye.”

921 Kalles hainler tezgâhlarken öldürülmesini,

Bunu bildikleri için

Giselher'le Gernot istemedi ava gelmek;

Anlayamadım ne sebepten onu uyarmadılar;

Pişman oldular buna sonradan.

On Altıncı Bölüm

SIEGFRIED NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

922 Korkusuz bahadırlar Gunther’le Hagen

hainlik için bir av düzenlediler ormanda,

Ucu sivri mızraklarıyla

Yaban domuzu, yaban mandası, ayı avlayacaklardı;

Var mıydı, yiğitlere daha çok yakışan bir girişim?

923 Siegfried de onlarla gitti at sırtında, içi ferah,

Yanlarında götürdüler yiyeceğin en âlâsını;

Bir soğuk pınarın başında aldılar onun canını.

Bu aklı Gunther Han’ın Hatun’u Brünhild öğretmişti.

924 Yiğit yola çıkarken Kriemhild’in yanına uğramıştı,

Yüklenmişti atlara çoktan

ava çıkanların takımı taklavatı;

Ren’i aşır karşı kıyıda avlanacaklardı.

Hiç mi hiç rahat değildi Kriemhild’in içi.

925 Ayrılırken, candan sevdiği eşini

öptü dudağından,

“Tanrı nasip etsin bana, sevgili Hatun’um,

sağ salim dönüp seni görmeyi;

Güzel gözlerin de beni görsün yeniden.

Hoşça vakit geçir bir süre, seni seven

hısım akrabanla;

ben olamıyorum yanında.”

926 Kriemhild anımsadı Hagen’a verdiği sırrı,

Ama cesaret edemedi

bunu yiğide duyurmaya;

Bin pişman oldu doğduğuna doğacağına.

Başladı ağlamaya,

sel oldu gözyaşları.

927 Yiğide dedi: “Onlarla ava gitme!

Bir felâket gördüm düşümde;

Açıklık bir yerdeydin, iki yaban domuzu düştü peşine,

Onlar avladı seni, al kanına bulandı çiçekler.

Ağladım da ağladım olanları görünce,

birşey gelmedi elimden.

928 Korku var içimde Siegfried, kimi Bey’ler dedi ki

Acaba birilerini mi kinlendirdiniz kendinize,

Onlar mı bizden hınç almayı kurar durur?

Gitme Han’ım, yalvarırım, ne olur!”

929 Dedi yiğit: “Çok sevgili eşim,

birkaç günde gelirim.

Bana karşı hınç duyan düşmanım yok bildiğim;

Bütün hısım akrabaları beni pek sever sayar;

Başka çeşit tutumu hak etmiş de değilim.”

930 “Yine de gitme sen, Siegfried Han!

Korkarım, başına bir hâl gelmesin.

Her gece uğursuz düşler görüyorum,

Sen bir vadideyken iki dağ yıkılıyor üstüne,

görünmüyorsun artık;

Yine de ayrılıp gidersen çok parçalanacak içim.”

931 Yiğit sardı kollarıyla erdemli eşini,

İçten öpüşlerle sevdi güzel bedenini.

Destur isteyip ayrıldı çok geçmeden,

Ne yazık,

nasip olmadı eşine

onu bir daha canlı görmek.

932 Avcılar takımı daldı yoğun bir ormana,

İstekleriydi hoşça vakit geçirmek.

Birçok yiğit vardı Gunther Han'ın yanında,

Taşınıyordu bu Bey'ler için bol bol âlâ yiyecek.

933 Bir sürü yüklü beygir aşmıştı önce Ren'i;

Taşıyorlardı avcılar için şarapla ekmek,

Balıklar, etler, çeşit çeşit yemek,

Tam bir varsıl Han'ın sofrasından bekleneceği gibi.

934 Buyruk verildi gözüpek avcılara

Orman yeşilliğine, azgın hayvanların izlediği yollara

dalmadan önce,

Mola verilsin diye, geniş bir çimenlikte;

Siegfried'in de geldiği haber verildi Han'a.

935 Ava çıkanların yanında, bir alay

Av sürücü yamak vardı. Dedi gözüpek yiğit,

Güçlü Siegfried: “Kim geçirecek bizi

ova ormanının içinden,

Götürecek yamaç ormanına doğru, bahadırlar?”

936 Dedi Hagen:

“Ayrılalım birbirimizden

Burada ava başlama öncesinde. Ayrı avlanırsak

Gösterir kendini Han'ıma

Her kim ise en yaman avcı.

937 Hizmetkârlarla zağarları bölüşelim,

Sonra herkes yalnız başına gitsin, dilediği yana.

Kim en çok av'ı devşirirse, aferin densin ona!”

Buna uyup çabucak

dağıldı avcılar.

938 Ayrılırken Siegfried dedi: “Ben çok zağar istemem,

Bir teki bana yeter, ama iyi koku alsın burnu,

Yaban hayvanlarını kokularından izleyip

götürsün beni inlerine kadar.”

Onun dileği yapılsın diye buyruk verdi Gunther Han.

939 Zağarcıların başı ayırdı iyi bir zağar,

Çabucak Han’ı götürdü onunla,

av hayvanlarının kaynaştığı yere;

Zağar hangi hayvanı çıkardıysa ininden yuvasından

Avladı onları yiğit; böyle yapar avcılar.

940 Kovaladı durdu hayvanları zağar,

Devşirdi hepsini

Alçak Ülke’den gelme

yiğidin eli.

Öyle hızlı koşuyordu ki atı, kaçamadı hiçbir av.

Çok av yakalamakta herkesten öne geçip

o kazandı en usta avcının ödülü

kocaman aferin’i.

941 Her yönden ustaydı bu işte yeterince.

Vurup öldürdüğü ilk yaban hayvanı

Azgın bir domuz oldu;

eliyle bir vuruşta hakladı onu.

Buldu ardından hemen, yavuz bir aslanı.

942 Zağarın havlamasıyla saptayınca onu,

Koydu yayına sivri uçlu bir ok, gerdi, attı;

Vurduğu aslan daha bir zaman koştu sıçradı,

sonra düştü yere uzandı.

Öteki avcılar, onu kutladı.

943 Sonra hakladı bir yaban mandasıyla bir dev geyiği,

Ardından üç azman yaban öküzünü,

Canavar misali yavuz bir dev teke’yi;

Öyle hızlı koşuyordu ki atı, hiçbir av kaçamadı.

944 Sonra zağarı, bir yaban domuzunun üstüne vardı,

Kaçmaya kalkıştı bu yaban,

Ama avcı çıktı ondan yaman,

kesti onun önünü;

Gazaba gelip saldırdı hayvan.

945 Hakladı onu kılıcıyla, Kriemhild’in er’i,

Bunu kolay yapamazdı başka bir avcı olsa.

Domuz işi bitince, zağar bağlandı kayışına,

Tamamladı Siegfried avını; dönüldü, gösterildi Burgund’lara

Siegfried’in avladıkları.

946 Dedi avcının biri: “Bağışla bizi, ama

Biraz da bize birşeyler bıraksaydın ya mübarek!

Boşaltmışsın yamaç ormanını, bize bırakmamışsın birşey.”

Güldü bu sözlere gözüpek yiğit.

947 Her yandan gürültü patırtı duyuluyordu,

Avcılar, zağarlar öylesine ses çıkarıyordu.

İnliyordu ormanlık yamaç, yabanların inleri;

Avcılar, yirmi dört zağarı birden koyuvermişti.

948 Nice yaban hayvanı canından oldu,

Herkes en usta avcı diye

ödül alabileceğini sanıyordu.

Ama konaklama yerinde yakılan büyük ateşin yanında

görülünce Siegfried

Anlaşıldı ödülü başkasının alamayacağı.

949 Artık bitmişti av; ama pek de tam değil;

Ateşin yanına gelenler getirip duruyordu

Avlanmış sayısız hayvanı.

Hey gidi! Taşıya taşıya bitiremediydi

Han'ın aşçı takımı

bunları saray mutfağına.

950 Derken buyurdu Han, seçkin yiğitlere duyurulsun diye

Arada birşeyler yensin istediği. Hemen öttü borular

yüksek sesle;

Böylece duyuruldu herkese

Han'ın dönmüş olduğu, konaklama yerine.

951 Siegfried'in yanındaki avcılardan biri

ona dedi:

“Duydum boru sesini;

konaklama yerine dönmeliyiz.

Ben de yanıt vereyim boru sesiyle.”

Böylece her yandan duyuldu nice borunun sesi.

952 Dedi Siegfried Han: “Ayrılıyorz buradan!”

Atı rahvan götürüyordu onu; yanındaydı öteki avcılar,

Birden duyuldu azgın bir hayvanın homurtusu,

Kocaman bir ayı idi bu;

yiğit döndü ona doğru.

953 “Biraz eğlenireyim siz yoldaşlarımı:

Çözün zağarları kayışlarından! Bir ayı gördüm şurada;

Konaklama yerine dek yanımızda yürütelim onu da.

Ne kadar azgınlık ederse etsin, dayanamaz gücümüze.”[\[24\]](#)

954 Kayışları çözüldü zağarların. Tam o sırada

Ayı başladı sıçrayarak koşmaya,

Siegfried yakalamak istedi onu;

Yoğun alılıktan ilerleyemedi atı,

Güçlü ayı avcıdan kurtulacağıı sandı.

955 Zıplayıp indi atından, başı dik yiğit,

Hızla koşarak onu kovaladı; âciz kaldı ayı,

Kaçamadı;

yiğit yakaladı onu elleriyle,

Hiç yaralamadan bir güzelce bağladı.

956 Ne tırmalayabildi ne de ısırabildi ayı onu,

Bağladıktan sonra tutturdu ipin ucunu eyerine,

Getirdi mola yerindeki ateşin başına, keyfi yerinde,

Avcılara eğlence olsun diye.

957 Nasıl görkemli görünüşü vardı

mola yerine at sırtında gelirken!

Heybetle gösteriyordu kendini,

sağlam ve ucu geniş bir mızrak taşıyordu;

İyi cins kılıcı uzanıyordu mahmuzuna kadar.

Yanıdaki avcı borusu kızıl altındandı.

958 Üstündeki avcı giysilerinden daha iyisi

görülmemiş, var denmemiştir;

Kara ipek kumaştan bir ceket giyyordu,

Bir de samur kürkünden başlık, iyice varsıl işi.

Ne güzel süslü bağlar sarılmıştı sadağına!

959 Bir pars postu parçası tutturulmuştu sadağı,

Hem kokusu sebebine hem de heybet versin diye.

Elindeki yay

öylesine gergin tutuyordu ki kirişi,

Başka hiç kimse eliyle takamazdı o kirişi o yay'a,

âlet kullanması gerekirdi.

960 Ceket altı giysisi samur kürkündendi,
En üstten en aşağıya bu kürkle kaplıydı giysi,
Yakışıklı avcının her iki yanında ısıldıyordu
Giysinin altın toka'ları.

961 Yanında taşıyordu Balmung denen işlemeli kılıcını,
Pek sağlandı, iyi bilenmişti bu kılıç; yaman kesik açardı,
Tolga üstüne vurulunca perişan ederdi adamı.
Boşuna değildi yiğidin özgüvenli olması.

962 Şunu da söylemekten geri durmamam gerek:

Âlâ cinsten sadağı doluydu

en iyisinden oklarla;

Kirişe takma yeri altındandı bunların, uçları da çok geniş;
Bunlarla vuruldu muydu biri, sonu yakın demekti.

963 Böylece sürdü atını geldi soylu yiğit;

Gunther'in adamları onu gördü, seğirtti,

Tuttular atının dizginini;

Atın eyerine bağlı olarak

azman ayı da gelmişti oraya.

964 İner inmez çözdü ayının bağlarını. Bir kargaşa koptu,

Zağarlar saldırmak istedi ayıya;

Ayı kaçmaya kalktı ormana,

Herkesin ödü patladı.

965 Ayı ürktü şamatadan, daldı mutfak çadırına,

Ocak başından kaçtı aşçı yamakları,

herbiri ayrı yere savuştu,

Devrildi bir sürü kazan, yere saçıldı kor'lar,

Küle karıştı güzelim yemekler.

966 Oturdıkları yerden zıpladı Bey'ler,

Daha beter azdı ayı. Han buyurdu tüm zağarların

Kayışlarından çözölüp, onun üstüne salınmasını;

Bu iş de selâmetle bitseydi, yolunda gitmiş olacaktı herşey.

967 Oyalanmadılar artık; yaylara mızraklara sarılıp

Tez yiğitler seğırtti ayının kaçtığı yere.

O kadar çok köpek üşüştü ki oraya,

ok ya da mızrak atamıyordu hiç kimse.

Bir şamatadır gidiyor, dağda ormanda yankılanıyordu.

968 Ayı kaçmaya koyuldu köpeklerin önü sıra,

Yalnız Siegfried yetişebildi peşinden,

Yaman bir vuruş indirdi kılıcıyla, öldürdü ayıyı,

Hizmetkârlar yeniden ateş başına taşıdı hayvanı.

969 Görenler ne yaman gücü var dediler,

Ardından sofraya çağrıldı başı dik av yoldaşları.

Çöktüler yeşil çimenlerin üstüne,

Hey gidi, önlerine ne âlâ yemekler getirildi!ydi!

970 Ama görünmedi ortada bir türlü şarap sunucular,

Bunu saymazsak hiç kusur yoktu ağırlamada;

Hainlik kurup duruyor olmasaydılar kafalarında

Diyecek yoktu ev sahibi Bey'lere.

971 Hiç sezmemişti gözüpek yiğit,

onların ölüm tasarladığını;

Onların içinde hainlik olduğunu hiç anlamamıştı,

Erdemli yüreği bilmezdi iğrilik büğrülük.

Ölümü

bundan yarar sağlamamış

nice kişinin içine oturdu.

972 Sonunda söyledi Siegfried: “Pek şaşırdım bu işe,
Mutfaktan gelip durur bize yemeklerin en âlâsı,
Ama içki taşıyıcılar şarap getirmez, nedendir?
Daha iyi ağırlasınlar bizi,
yoksa vazgeçerim av yoldaşı olmaktan.

973 Hak ettim sanıyordum, daha iyi ağırlanmayı.”
İçi bozuk Han,
yanıtladı masa başından:

“Hesabını soracağım bu eksikliğin,
Şarabın olmayışı Hagen’ın kusurudur;
öldürecek bizi susuzluktan.”

974 Yanıtladı Troneck’li Bey: “Çok sevgili Han’ım,
Ben av Spessart’ta yapılacaktır sandım,
Oraya gönderdim şarapları;
Bugün içeceksiz kaldıysak da
böyle şey olmayacaktır bir daha.”

975 Dedi Siegfried: “Teşekkür hak etmedi bu iş;
Şarap ve başka içecek yüklü olarak
yedi beygir gelecekti;
öyle dendi.

Bu yapılmadığına göre
Bari mola yeri seçilseydi ırmağın daha yakınında.”

976 Yanıt verdi Hagen: “Soylu Atlı Bey,
Suyu serin bir kaynak biliyorum, pek yakındır buraya;
Boş yere bana kızma! Haydi oraya gidelim.”
Tasarlanamı bilen birçok Bey

acı duydu içinde.

977 Alçak Ülke’li yiğit iyice susamıştı,

Buyurdu, önündeki yemeklerin hemen kaldırılmasını;

Dağdaki kaynağa gitmek istiyordu tez elden.

Hain Bey’ler eyleme koydu tasarımlarını.

978 Buyruk verildi o ara, Siegfried’in av sırasında

Hakladığı hayvanlar arabalara konup

ülkeye götürülsün diye;

Orada bunları görenler

hayran kaldı o yaman avcıya,

Ama bu sırada Hagen

büyük kalleşlik etmekteydi Siegfried’e.

979 İhlamur ağacı altındaki kaynağa gitmek için

yola çıkarlarken

dedi Hagen:

“Duydum ki, Kriemhild’in Bey’ine

Yetişemezmiş kimse

eğer koşmak isterse;

Öyle miymiş görelim, haydi göster kendini.”

980 Konuştu Alçak Ülke’li yiğit

Siegfried:

“Denemesi kolay; haydi yarışalım

Kaynak başına kadar. Oraya ilk varan

Kazanmış olsun yarışı.”

981 “Olur, yarışalım” dedi Bey Hagen.

Sürdürdü sözü güçlü Siegfried: “Sen kazanırsan

Uzanırım çimene, yatarım ayağının dibine!”

Gunther içinden pek sevindi bu sözlere.

982 Dedi gözüpek yiğit: “Dahası var diyeceğimin.

Tüm donanımımı taşıyacağım kolumda;

Mızrak, kalkan, üstüne bir de avcılık giysileri.”

Hemen takındı sadağıyla kılıcını.

983 İki yarışmacı er çıkardı dış giysilerini,

Ak iç gömlekleriyle durdular yanyana.

Koştular çimen üstünde birer yaban pars gibi,

Siegfried vardı kaynağın başına ilk olarak.

984 Her yarışmada o kazanırdı birinciliği.

Çözüp çıkardı kılıç kemerini belinden,

sadağı da koydu kenara, onun yanına,

Sağlam mızrağını dayadı bir ıhlamur dalına,

Kaynağın çıktığı yerde durdu bekledi yiğit.

985 Yatırdı kalkanını akan suyun yakınına.

Çok erdemli, nazik kişiydi o;

İçi yanarken susuzluktan, hemen kendi içmedi,

Önce Han içsin diye or’da durdu bekledi.

986 Serin, tatlı, duruydu hoş içimli kaynak suyu;

Gunther geldi, eğildi kaynağa,

Ağzıyla içti sudan kana kana,

Ayağa kalkıp az kenara çekildi.

987 Siegfried de şimdi sırası gelip yapacaktı öyle,

Ama gösterdiği nezaket sebebine

nasip olmadı bu.

Yayıyla kılıcını el çabukluğu edip

ötelere götürmüştü Hagen;

Çabucak geldi geriye, mızrağı birden kaptı

haç’ı nerde gördüyse oraya nişan aldı.

988 Tam yiğit Siegfried eğilmiş, yerdeki kaynaktan su içerken,

Fırlattı oraya mızrağı, haç’tan bildiği yere;

Mızrak parçaladı yüreği; fıskıran kan

sıçradı Hagen'ın gömleğine.

Görülmedi, görülmeyecek

böylesine kallesçe iş.

989 Saplandığı yerde, yürekte kaldı mızrağın ucu;

Öylesine korktu ki Hagen, başladı koşarak kaçmaya,

Onun kadar hızlı koşmamıştır hiç kimse.

Sandı ki ağır yarasına rağmen

öç alacak Siegfried ondan.

990 Gazapla doğruldu kaynağa eğilmiş yiğit,

Yüreğinden geriye uzanıyordu sağlam mızrağın sapı;

Aradı oklarıyla yayını ya da kılıcını;

Bulabilseydi onları

yaman ödetecekti ettiğini, Hagen'a.

991 Bulamadı kılıcını ağır yaralı bahadır,

Erişebildi ancak kalkanına,

Onu kavrayıp koştu Hagen'ın peşinden,

Kaçamadı kalles adam.

992 Ölümcul yaralıyken bir vurdu ki kalkanla,

Kalkana tutturulmuş değerli taşlar

kopup sıçradı yerlerinden,

Parçalandı kalkan, vuruşun gücünden.

Pek istekliydi öç almaya soylu yiğit.

993 Hagen yuvarlandı yamaç aşağıya doğru,

düştü vadinin dibine;

Paldır küldür düşmesi vadide yankılandı.

Siegfried eline geçirebilmiş olsaydı kılıcını,

Hagen canlı kalmazdı;

Öylesine gazaplıydı yaralı yiğit.

994 Tükenmişti artık gücü, ayakta duramıyordu,

Uçmuş gitmişti sanki bedenindeki kudret,

Ölüm belli ediyordu kendini, teninin solmuş renginde;

Yakındı güzel hanımların gözyaşı dökmesi onun için.

995 Yıkıldı çiçeklerin üstüne, Kriemhild’in er’i,

Yarasından fişkırlarak akıyordu kan.

Kınadı son deminde, kendisinin böyle kallesçe

Öldürülmesini tezgâhlayanları.

996 Konuştu, ölmek üzere olan adam:

“Aşağılık korkaklar, bu mu oldu ödülü, size hizmetlerimin?

Her zaman bağlılık gösterdim size;

Bak şu aldığım ödüle!

997 Soyunuzun sopunuzun, doğacakların bile

Leke sürdünüz şerefine.

Bana hainlik etmekle hınç aldınız benden,

Şerefli bahadırlar bakmaz artık yüzünüze.”

998 Herkes koştu, onun vurulmuş hâliyle yattığı yere,

İçlerinden çoğu için yas tutulacak bir gündü bu.

Yüreğinde mertlik olanlar kahır duydu içinde,

Gerçekten hakkıydı onun, yası tutulmak.

999 Burgund ili Han’ı da üzüldü o ölecek diye;

Bunu görünce konuştu yaralı adam: “Hiç yarar çıkmaz

Cinayet işletenin, sonra ağlamasından.

Suçu kalır üstünde; yapılan iş, yapılmamış olamaz.”

1000 Hagen dedi: “Sizler ne diye üzülmüymüşsünüz,

Hem duyduğumuz acılar, hem ürküntülerimiz bitti;

Kalmadı artık bize karşı duracak kişi,

Ne mutlu bana, onun egemenliğine bir son verdiğim için.”

1001 “Övün istediğin kadar” dedi Siegfried.

“Senin tasarımını biliyor olsaydım

Pek kolay korurdum senden canımı.

En çok eşim Kriemhild için üzülüyorum şimdi.

1002 Tanrı bağışlasın beni bir oğlum var diye,

Ne acılar çekecek o çocuk, yüzüne vurulunca

Yakın hısımlarının eli kanlı canîler olduğu!

Ben de haklıyım bunu utanılacak şey saymakta.

1003 Yeryüzünde işlenmedi

senin beni öldürterek işlettiğinden

Daha kallesçe bir cinayet.

Oysa ben senin hem canını hem şanını savunmuştum

her gerektiğinde;

Hiçbir ödül beklemeden hep yardım sunmuştum sana.”

1004 Böyle dedi ölümcül yaralı yiğit:

“Yüce Han, senin gözünde, bu dünyada

Bir insanın değeri olabiliyorsa,

Sevgili eşimi o insan diye kabullen isterim;

1005 İlginçten yararlandır kendi kızkardeşini,

Hep Han’lara yakışır bir erdemlilik göster ona karşı;

Hiçbir kadın görmedi hısımlarından

onun gördüğü kötülüğü.

Babamla Bey’leri, artık

boş yere bekleyecekler beni.”

1006 Can çekişiyordu acı içinde şimdi;

Hüzün dolu bir sesle, son sözlerini dedi:

“Bu günler gelir geçer,

pişman olursun işlettiğin cinayetten;

İnan şu dediğim doğrudur:

kendi vicdanını vurdurdun sen.”

1007 Kan bulaşmıştı yerdeki çiçeklerin tümüne,

Fazla uzun sürmedi artık can çekişmesi;

Çünkü ölümün kılıcı çok keskindir.

Koca yiğidin kesildi soluğu,

çıkamaz oldu sesi.

1008 Onun öldüğünü görünce Bey’ler,

Yatırdılar bedenini altın kızılı bir kalkana,

Danıştılar kendi aralarında

Bu işi Hagen’ın yaptığını nasıl gizleriz diye.

1009 İçlerinden birçoğu şu aklı verdi:

“Bir felâkete uğradık diyelim,

Herkes saklı tutacak gerçeği,

bir ağızdan diyecek ki

Siegfried ormanda avlanırken tek başına

Onu soymak için öldürdü

dağa çıkmış eşkıya.”

1010 Konuştu kalles Hagen: “Ben götürürüm onu kente,

Vız gelir bana Kriemhild’in gerçeği öğrenmesi.

O da çok ağlatmış idi benim Hatun’umu,

Hiç umurumda değil, şimdi onun gözyaşı dökmesi.”

1011 Öğrenmiş olun benden

Siegfried’in su içerken

öldürüldüğü kaynağın yerini;

Oden ormanında bir Odenhein köyü vardır;

İşte orada o kaynağın suyu

akar durur, yüzyıllardır.[\[25\]](#)

On Yedinci Bölüm

YAKINLARI SIEGFRIED’İN ÖLÜMÜNE NASIL YANDILAR; GÖMÜLMESİ NASIL OLDU

1012 Gece olmasını bekleyip aşılar Ren ırmağını.

Bahadırların çıktığı bir av, daha kötü sonuç veremezdi;

Vurulan av’a ağladı nice soylu kızlar,

Sonunda birçok gözüpek yiğit canıyla ödedi ona yapılanı.

1013 Şimdi anlatımını dinleyin başı dik bir gururun

Ve yaman bir öç alınışının.

Hagen buyurdu, Alçak Ülke’li Siegfried’in bedeni

Sarayda Kriemhild’in bölümü önüne kapı eşiğine

Gizlice taşınsın diye.

1014 Ölüyü bıraktılar böylece, kapının önüne.

Kriemhild onu sabah duası için çıkarken bulacaktı;

O duaya gitmekten hiçbir gün geri kalmazdı,

Çıkardı her sabah gün doğmadan

o kapıdan.

1015 Kilise çanları çalındı her zamanki gibi,

Önce yoldaş kızları kalktı, ardından da Kriemhild.

Buyurdu kandil ile giysilerinin getirilmesini;

Hizmetkârlardan biri çıktı kapıdan;

baktı orada yatar Siegfried.

1016 Her yanı kan kızılına bulanmıştı, ıslaktı giysileri;

Yatanın efendisi olduğunu bilemedi ilk gören.

Döndü geriye, kandil yine elinde,

Böylece acı haber, çok geçmeden

ulaştı Kriemhild’e.

1017 Tam yoldaş hanımlarla kiliseye gitmeye niyetlenirken

Geldi mâbeynci, dedi: “Durun olduğunuz yerde!

Kapı eşiğinde, vurulmuş, ölü bir Bey yatar.”

Bunu duyar duymaz başladı Kriemhild feryat figan etmeye.

1018 Daha onu görüp de er’i olduğunu anlamadan

Aklına geldi Hagen’ın sorduğu soru,

Neresini kollayayım onun demiş olduğu.

Yüreği önce ol dem yandı;

Dövündü, ahdetti hemen, öç almaya.

1019 Ayakta duramadı, çöktü yere. Tek sözcük edemedi.

Bir zaman uzandı, yerde boylu boyunca;

Biraz kendine geldi, tüm odayı cınlatan

Bir feryat çıktı ağzından.

1020 Sordu yoldaş kızları: “Bir yabancı olmasın o?”

Yürek acısı öylesineydi, kan sızmıştı ağzından,

Dedi “Siegfried’dir o, çok sevgili er’im,

Bu işte akıl veren Brünhild’dir, Hagen da işi yapan.”

1021 Dedi, “Götürün beni onun yattığı yere.”

Ak eliyle kaldırdı onun güzel başını,

Ne kadar kan kızılına bulanmış olsa yüzü,

onu hemen tanıdı.

Gözüpek bahadırın giysileri de

bulanmıştı aynı renge.

1022 Soylu Hatun feryat etti içinden gelerek:

“Eyvahlar olsun bana! Kalkanın burada, kılıcın yok;

Demek alçakça vurdular seni;

Bir bilsem öldüreni kesin güvenle,

onun ölüsünü görene dek öç kuracağım.”

1023 Bütün yoldaş kızları da feryat etti onunla birlikte,

Yitirdikleri çok soylu Han’ları için

Yanıyordu hepsinin yüreği.

Brünhild'in hıncı uğruna yaman bir öç almıştı Hagen.

1024 Bağrı yanık Hatun buyurdu yoldaşlarına,

Dedi, "Hemen gidin Siegfried'in yiğitlerini uyandırın,

Siegmund Han'a da bu haberin verilmesi gerek.

Acaba katılır mı er'im Siegfried için ağıt yakılmasına?"

1025 Koştu gitti haberci, Alçak Ülke'li Siegfried'in

Yiğitlerini topluca yatar bulduğu yere.

Bu acı haberi vererek uyandırdı yiğitleri.

Akılları başlarından gitmiş fırladılar ayağa.

1026 Haberci vardı ayrıca Siegmund Han'ın yanına,

Zaten uyku tutmamıştı onu;

Sanırım olanlar içine malûm oldu;

Hiç nasip değildi onun, çok sevgili oğlunu

artık canlı görmesi.

1027 "Kalk, Siegmund Han! Hemen gidesin gerek

Hatun'um Kriemhild'in yanına.

Bir felâket geldi onun başına;

Her acıdan daha büyük acı verir yüreğe,

Ağıt yakarken yalnız bırakmamalı onu;

seni de ilgilendiriyor konu."

1028 Doğruldu Siegmund Han. Dedi:

"Nasıl bir felâket geldi ki güzel Kriemhild'in başına,

haberini getirirsin bana?"

Doğruyu söyledi haberci; "Ne kadar yanıp yakılsam yeri var,

Alçak Ülke'li yiğit Siegfried'i vurdular."

1029 Dedi Siegmund Han: "Böyle bir şaka olmaz,

Gırgır geçmeyin benimle oğlun öldü diyerek,

Öldü möldü lâfları, ömrümün sonuna dek

Onulmaz acı verir bana, katlanamaz bu yürek.”

1030 “Eğer bana inanmıyorsan,

Gel dinle Kriemhild’in yaktığı ağıtları,

Siegfried öldü diye tüm yoldaş kızlarının

inleyip ağlamasını.”

Fırladı yerinden Siegmund, içine doldu acı.

1031 Yanında yüz adamı, çıktılar yataktaneden;

Hemen kuşandılar keskin kılıçlarını,

Koştular ağlama seslerinin geldiği yere,

Siegfried’in bin yiğidi de katıldı onlara.

1032 Kadınların feryat figanını duyduktan sonra

Farkettiller telâştan oraya don gömlekle geldiklerini,

İçlerindeki acı unutturmuştu onlara, urba giymeyi;

Öylesine yas dolmuştu yürekleri.

1033 Geldi Siegmund Han, Kriemhild’in yanına,

Dedi: “Çıkmaz olaydık bu ülkeye geliş yolculuğuna!

Kim ne diye benim oğluma, senin kocana,

Böylesine candan dostlar arasında

bunu yaptı hiç sebep yokken?”

1034 “Ben de mutlak öğrenmeliyim bunu” dedi Hatun.

“Yüreğim, aklım hiç mi hiç hoş tutmaz onu;

Tersine bir belâ örerim ki başına,

Eşi dostu feryat edip ağlarlar;

şimdiden bilecek olsunlar,

benden çıkacak bu iş.”

1035 Siegmund Han göğsüne bastırdı oğlunun ölüsünü,

Kahroldu bunu gören yoldaşları, dostları.

Bir feryat koptu ki sarayın içinde,

Worms hisarının tümü çın çın öttü.

1036 Teselli edemiyordu kimse, Siegfried Han'ın eşini;

Ölü gövdesinden çıkarıldı giysileri.

Yaralarını yıkayıp, koydular bedenini

Üstü açık tabutunun içine;

yakınlarının feryadı göklere erdi.

1037 Konuştu Nibelung ilinden getirdiği yiğitler:

“Bileğimiz hazırdır onun öcünü almaya;

Bunu kim yapmış ise, içindedir hisarın.”

Silâha sarıldı Siegfried'in yiğitleri.

1038 Kalkanlarını da alıp döndüler

Siegmund Han buyruğunda bin yüz er.

Öcünü almak istiyorlardı onun oğlunun,

Şaşılacak yanı da yoktu bunun.

1039 Bilmiyorlardı kime saldıracıklarını,

Olsa olsa Gunther'le bahadırları olabilirdi bunlar;

Çünkü Siegfried onların yanında ava gitmişti.

Kriemhild onların silâhlendiğini görünce,

büyük acı düştü içine;

1040 Ah vah etmekteyken yürekten, kahrolmaktayken,

Bir de Gunther Han bahadırları

kılıçtan geçirir diye Nibelung'ları

Ürktü pek; araya girdi,

Dost kişinin sık sık yaptığı üzere, uyardı onları.

1041 Seslendi bağı yanık Hatun: “Han'ım Siegmund,

Neye niyet edersiniz? Pek farkında değilsiniz durumun;

Pek çok gözüpek bahadırı vardır Gunther Han'ın;

Onlara saldırırsanız yok ederler hepinizi.”

1042 Kılıçları kalkanları kaldırmışlardı havaya,

Nibelung yiğitleri susamıştı kavgaya.

Kriemhild Hatun önce yalvardı, sonra buyurdu

Tutun kendinizi diye; yoksa sonunda

bir kat artacaktı büründüğü yas.

1043 Dedi, “Siegmund Han, sen durdur yiğitlerini;

Uygun zaman gelince, ben seninle birlikte

Öcünü alacağım er’imin; yeter ki kanıt bulun bana;

Belirlensin er’imin canını alan;

ben de yoksun edeyim onu kendi canından.

1044 Burada Ren boyunda, karşınızdaki güç

Öylesine baskın ki, onlarla savaşa girmek

akıllı işi olmaz;

Bire karşı otuz oranında çokluktadır onlar.

Ama Tanrı verir onlara eninde sonunda

bize ettiklerinin cezasını.

1045 Siz şimdilik burada bekleyin, yas tutun benimle;

Gün ışımaya başlayınca, siz savaşçı yiğitler,

Yardımcı olun bana, gömüleceği tabuta koyarken er’imi.”

“Öyle yapalım” dedi onlar da.

1046 Anlatılacak gibi değildi bu er’lerin, hanımların

Ağıtları, yakınmaları;

Tüm hisarın içinde yankılandı o ağıtlar,

Hisar halkından da çok oldu oraya seğirten.

1047 Onlar da yas tuttu konuklarla birlikte;

düşmüşlerdi ağır üzüntüye.

Neydi Siegfried’in kusuru, öldürülmek için?

Yoktu bunu söyleyen,

Niçin canından edilmişti yiğit.

Hanımların yanı sıra yaş döktü halktan da nice kadın.

1048 Ustalar çağrıldı tez elden, bir tabut yaptırıldı;

Kocaman, sağlam bir mermerden tabut;

Çelik kenetlerle tutturuldu mermerler.

Tabuta bakarken büsbütün hüznünlendi herkes.

1049 Sona ermişti gece, yaklaşmıştı gün ışıması,

Buyurdu soylu Hatun, sevgili er'inin ölüsü

Ulu kiliseye taşınısın diye;

Bütün dostları geldi yanına, yürüdüler ağlaşarak.

1050 Cenaze girdiğinde kilisenin içine,

bir sürü çan çalınmaya başladı hep birden.

Papazlar dua okumaya koyuldu yüksek sesle;

Gunther Han da geldi adamlarıyla,

Yanında yavuz Hagen da katıldı yas tutanlar arasına.

1051 Dedi Gunther: “Çok sevgili kızkardeşim,

yürekten paylaşırım acını;

Bu acı olayı engelleyemediğimize pek üzgünüm,

Yiğidin ölümü sebebine hep acı duyacağız içimizde.”

Dedi kara bahtlı kadın: “Neden yok buna senin için.

1052 Bu iş seni üzecek olsaydı, zaten hiç gerçekleşmezdi.

Sevgili eşim benden koparıldığında

Beni düşünmüyordun bile,

Tanrı böyle nasip etmiş başıma geleceği.”

1053 “Benim adamlarımdan hiçbirisi zarar vermedi sana”

Dedi Gunther Han; “Sözüme güven.”

Yanıtladı Siegfried'in Hatun'u:

“Suusuzluğunu kanıtlamak isteyen,

sokulsun tabutun yanına;[\[26\]](#)

Görelim şimdi gerçeğin nice olduğunu.”

1054 Bir inanılmaz mucizedir, şimdi de gerçekleşir:

Baktılar ölünün yaralarına, bir de ne görsünler?

Hagen yanaşınca kanamaya başladı yaralar,

Herkese malûm oldu Hagen’ın suçluluğu.

1055 İlk açıldığı sıradaki kadar çok kan çıkıyordu yaralardan,

Ağlaşıp duranlar daha çok kahroldular.

Sözü aldı Gunther Han:

“Beni dinleyin siz;

Eşkıya vurdu onu, birşey yapmadı Hagen.”

1056 Dedi Kriemhild: “Ben iyi tanırım o eşkıyayı,

Gün gelir Siegfried’in dostları alır onun öcünü,

Gunther’le Hagen! Sizin işinizdi bu.”

Ol dem Siegfried yiğitleri, dövüş başlayacak sandı.

1057 Kriemhild dedi onlara: “Şimdilik taşıyın bu acıyı

İçinizde, benim yaptığım gibi.” Derken geldi kardeşleri

Gernot’la Giselher, sokuldular tabuta;

Yas tuttular içtenlikle, oradakilerin yanı sıra.

1058 Yürekten gözyaşı döküldü Kriemhild’in er’ine,

Âyin duaları okundu bir ağızdan. Kiliseye geldi her yandan

Kadın erkek, çoluk ocuk bir kalabalık,

En duygusuz kişiler bile ağladı Siegfried için.

1059 Gernot’la Giselher

şöyle dediler:

“Sevgili kızkardeşimiz,

Ölenle ölünmez, toplamalısın artık kendini;

Mutlu olasın diye elimizden geleni yapacağız

ömrümüz oldukça.”

Oysa hiç kimse teselli sağlayamazdı ona bu dünyada.

1060 Öğleye doğru hazır edildi mezarlık tabut;

Oraya aktarıldı cenaze, üstü açık geçici tabuttan;

Bir türlü gönlü varmıyordu eşinin hâlâ, onu gömdürmeye,

Çok dil dökmesi gerekti ona yakınlarının.

1061 Görkemli bir örtü sardılar ölünün bedenine,

Hiç kimse kalmadı hüngür hüngür ağlamayan;

Soylu Ute Hatun da yasını tuttu Siegfried’in,

yüreğinin derunundan,

Kendisinin tüm saray halkı ile birlikte.

1062 Herkes duyunca, ulu kilisede cenaze duasının okunduğunu

Ve onun mezarlık tabutuna konduğunu,

Nice kişi kurbanlar getirdi

ruhunun selâmeti için;

Düşmanı vardı ama içten seveni de az değildi yiğidin.

1063 Cenaze duasından sonra, dağıldı kalabalık.

Kriemlind Hatun dedi: “Gömme öncesi gecelerde

Başında bekleyeceğim seçkin bahadırın,

beni yalnız bırakmayın;

Tüm mutluluğum uçtu gitti onun canıyla birlikte.

1064 Üç gün üç gece bekleteceğim onu burada,

Bakmaya doyamadığım yüzünü seyredeceğim hep;

Ah ne olurdu Tanrı beni de

alıp götürmesini buyursa Ecele;

Bitmiş olurdu zavallı Kriemhild’in iç acısı.”

1065 Hisar halkı döndü evine barkına,

Kriemhild rica etti papazlardan, keşişlerden

Bir de yakınlarından Siegfried'in

orada kalsınlar diye âdet üzere.

Hepsi geceler, günler boyunca perişan

zaman geçirdi.

1066 İçlerinden nicesi hiç yemedi içmedi,

Oysa söylenmişti onlara, Siegmund Han'ın

Cenaze günleri aş'ını bol bol hazır ettiği;

dileyene aş geldi.

Çok çilelere katlandı o günlerde Nibelung yiğitleri.

1067 Bu üç gün üç gecede, öyle duyduk,

Dua havaları okumasını bilenler, okudu durdu o havaları,

Bir yandan yüreklerinin içi yanarak;

Dua ettiler gözüpek soylu yiğidin ruhu huzur bulsun diye.

1068 Tarlalar, bağlar bahçeler bağışlandı

Bulunan manastırlara, temiz yürekli insanlara;

Bol bol para dağıtıldı yoksullara, yiğidin malvarlığından;

Kriemhild açıkladı yararlananlara

bu hayırları onun ruhu için yaptığını.

1069 Üçüncü gün sabahı tam âyin zamanıydı,

Ulu kilise yanındaki mezarlıklı geniş avluda

Yöre halkı çepeçevre toplandı, hepsinin gözü yaşlı,

Candan sevilen bir dosta gösterilen ilgi gösterildi cenazesine.

1070 Bu üç gün boyunca, bize öyle dendi,

Otuz bin Mark ya da daha fazlası

Sadaka diye verilmiş yoksullara, onun ruhu için.

Oysa bu günlerde solmuştu artık güzelliği.

1071 Tanrıya ululama havası söylenmekle bitti âyin,

Orada toplananlar ölçüsüz keder duymaktaydı yüreklerinde.

Haydi, cenazeyi kabir’e taşıyalım dendi,

Onu şimdiden özleyenler ağlayıp feryat etmekteydi.

1072 Göğü tutmuş figanlarla gitti halk, cenazenin ardından,

Hiç mutlu olanı yoktu onların, erkeğinden kadınından.

Gömülme öncesinde, mezarlıkta bulunan

Bir hayli din adamı ilâhiler okudu.

1073 Kabrin yanına gelirken Siegfried’in güzel eşi,

Sendeledi kederinden, yürüyemedi,

Irmaktan alınan su bol bol serpildi yüzüne,

Perişanlığı değildi anlatılabilecek gibi.

1074 Zaten bir mucize idi onun bu acıya dayanması,

Bir sürü hanım da feryat figan ediyordu onun yanı sıra.

Dedi Hatun: “Siegfried’in yiğitleri,

Ona bağlılığınız hatırına

bir iyilik edin bana;

1075 Kederim arasında küçücük bir mutluluğum olsun;

Gösterin bana onun güzel yüzünü, son kez göreyim!”

Onlara o kadar uzun boylu,

öylesine ısrarla yalvardı ki,

Görkemli tabutun kapağını söküp açtılar.

1076 Götürüldü Hatun’u, tabutun yanına,

Ak elleriyle kaldırdı onun güzel başını,

Son kez öptü soylu yiğidin ölüsünü,

Işıltılı gözlerinde birikti kanlı yaşlar.

1077 İç parçalayan bir ayrılış gördü insanlar,

Alıp götürdüler Hatun’u, yürüyecek hâli yoktu,

Aklı başında değildi soylu kadının, geçmişti kendinden

Kederden öleyazdı az kaldı.

1078 Gömülmüştü artık soylu Han;

Nibelung ilinden onunla gelmiş olan

Herkesi ölçüsüz yas bürüdü,

Bir daha hiç görülmedi neredeyse

Siegmund'un yüzünün güldüğü.

1079 Kimileri vardı ki, o üç gün boyunca

Kopkoyu kahır içinde, hiç yememiş içmemişti;

Kalmamıştı artık açlığa dayanacak hâlleri,

Gömme yapılınca bıraktılar yememeyi,

şimdi de böyledir görenek.

1080 Kriemhild

aklı başından gitmiş

güçsüz mecalsiz

Günler boyunca kaldı yatıp kıvrıldığı yerde.

Biri ona söz etse, anlamıyordu söyleneni;

Siegmund Han da aynı hâldeydi.

1081 Han bin zorlukla getirildi kendine,

Bu acıdan sakat kalmıştı bedensel gücü;

Şaşılacak yanı yoktu bunun.

Çok geçmeden dedi adamları ona:

“Artık kalamayız buralarda

yüce Han; dönelim yurdumuza.”

On Sekizinci Bölüm

KRIEMHILD ORADA NASIL KALDI, SIEGMUND YURDUNA NASIL DÖNDÜ

1082 Siegmund’u götürdüler Kriemhild’in yanına;

Han şöyle söz etti Hatun’a:

“Yurdumuza dönmemiz gerek.

Seziyorum ki burada Ren boyunda

istenen konuklar değiliz pek;

Kriemhild, çok sevgili Hatun, ülkeme gel benimle.

1083 Bu memlekette bize edilen kalleşlik,

Senin soylu er’ine yapılan,

Zarar vermesin sana;

Ben seni el üstünde tutarım

oğlumun hatırına.

1084 Bizim orada, değerli Hatun,

Vaktiyle Siegfried’in sana sağladığı erk

eskisi gibi yine sende olacak.

Tacı da ülkeyi de kendinin bil;

Eskiden Siegfried’e bağımlı olan herkes

sana candan gönülden

hizmet sunacak.”

1085 Seyislere dendi, gidiyor Siegmund’la erleri,

Koşuştular, tez elden atları getirmek için;

Düşman yanında kalmak yiğitlere ar geldi.

Söylendi hanımlara, kızlara

yol urbalarını giymeleri.

1086 Kararlıydı Siegmund at sırtında dönmeye,

Beri yanda yalvardı hısımları Kriemhild’e

“Ren boyunda, ananın yanında kal” diye;

“Kolay değil öyle yapmak” dedi başı dik Hatun.

1087 “Nasıl katlanırım görmeye, hep gözümün önünde,

Ben zavallı kadına bunca acı çektirenleri?”

Yanıtladı kardeşi Giseler: “Çok sevgili kızkardeşim,

Anana bağlılıkla

kalmalısın onun yanında.

1088 Hiç gereksinmen yok

sana bunca kahr getirenlerin

hiçbir şeyine;

Benim malvarlığımdan karşılanacak

senin tüm harcamaların.”

Hatun, yiğide “Olacak şey değil bu” dedi,

“Hagen’ı görmek zorunda kalmak acıdan öldürür beni.”

1089 “Ben seni esirgerim bundan, çok sevgili ablam;

Kardeşin Giseler’in yanında kalacaksın,

Eşini yitirmenin acısını teselli edeceğim

elimden geldiği kadar.”

Hatun dedi, “Ben zavallının buna gereksinmesi var.”

1090 Giseler ona böyle şefkatli önerilerde bulunurken

Ute Hatun’la Gernot ve vefalı hısımları

Başladılar yalvarmaya; dediler “Gitme buradan;

Siegfried’in ülkesinde yok bir tek hısım akraban.”

1091 Gernot dedi: “Oradakilerin hepsi yabancı sana;

Unutma ki, ölümü yenmeye yetmez kimsenin gücü,

Vazgeç artık kendini kahretmekten.

Burada yakınlarının yanında kal,

senin için en iyisi budur.”

1092 O da razı olup söz verdi hısımlarına

orada kalmaya.

Bu sırada at eyerlemişti Siegmund Han erleri,

Alçak Ülke’ye geri döneceklerdi;

Bütün donanımları da yüklenmişti atlara.

1093 Siegmund Han, Kriemhild’in yanına vardı,

Dedi Hatun’a: “Siegfried Han bahadırları

Beklerler seni, atlarının yanında;

döneceğiz yurda,

İçim almıyor Burgund ilinde kalmayı.”

1094 Yanıtladı Kriemhild: “Öğütlüyor hısım akrabam

Vatana bağlılıkla onların yanında kalmamı;

Diyorlar, ailenden kimse yok Nibelung’lar ilinde.”

Onu böyle kararlı görmek üzdü Siegmund Han’ı.

1095 Dedi Hatun’a, “Nasıl söylerler böyle şey?

Benim tüm hısımlarımın üstünde yer alarak

Taç taşıyacaksın, vaktiyle kullandığın yetkilerle;

Halkımızın yitirdiği yiğitten yoksunluk

bir eksilme getirmeyecek senin durumuna.

1096 Bizimle gel yurda, oğulcuğunun yanına,

Onu hem yetim hem de öksüz bırakma!

Oğlun büyüyünce teselli olur yaralı yüreğine,

Üstelik nice gözüpek yiğit, hizmet edecek sana.”

1097 Dedi Hatun: “Han’ım, gelemem sizinle;

Burada kalsam gerek, hısımlarımın yanında,

Onlar yardımcı olsun, acıya katlanmama.”

Bu yanıt çok üzdü gelen bahadırları.

1098 Bir ağızdan dediler: “Söylemek zorundayız

Şu andaki durumun bize üzüntü verdiğini;

Burada düşmanlarımızın yanında kalmak istersen

Bizim yolculuğumuz da tehlikede demektir.”

1099 “Birşeyden çekinmeden, Tanrıya emanet, gidin;

Ben sağlayacağım yanınızda koruyucularla

güvenlik içinde yolculuğunuzu

Siegmund Han ülkesine kadar.

Çok sevgili oğulcuğumu da

Korumanıza ısmarladım, soylu bahadırlar.”

1100 Onun kalmaya kararlılığını anlayınca

Gözyaşı döktü Siegmund Han erlerinin hepsi;

Ayrıldı Kriemhild’den Siegmund Han

bir büyük kahırla perişan,

Anlattı şu sözlerle mutsuzluğunu:

1101 “Lânet olsun çağrıldığımız şenliğe!

Eğlenceye gelmek, getirmesin hiçbir Han ailesinin başına

Bizim başımıza gelmiş felâket gibisini;

Haram olsun bize, bir daha Burgund iline gelmek.”

1102 Bağıra bağıra dedi Siegmund erlerinden biri:

“Gün gelir belki bu il’e sefer ederiz,

Bey’imizi kimin öldürdüğünü kesin öğrenebilirsek.

Siegmund’un bahadırları arasında çok var

onu öldürene dış bileyen.”

1103 Siegmund öptü Kriemhild’i;

onun gelmek istemediğini görüp

Kararlılığını anlayınca

hüzün dolu bir sesle şöyle dedi:

“Yurda dönüyoruz

içimiz mutsuz,

Ancak şimdi anlıyorum, gönlümü bürüyen tasanın

nice yaman olduğunu.”

1104 At sırtında yol aldı Nibelung’lar

Worms’dan Ren boyunca akıntı aşağıya.

Önceleri yoktu yanlarında koruma birliği;

Güvendiler kendi yiğitliklerine kendilerini savunmak için

Bir düşmanlıkla karşılaşma hâlinde.

Gözüpek Nibelung’ların kendi bilekleri

koruyacaktı bu erleri.

1105 Hiç kimseden destur istemediler ayrılıp gitmek için.

Derken gördüler Gernot ile Giselher’in

kendilerine doğru dostça geldiğini;

Her iki yiğit açıkladı onlara

Uğradıkları kayıptan dolayı

içlerinde duydukları üzüntüyü.

1106 Nezaketle konuştu gözüpek Gernot:

“Gökteki Tanrı biliyor ya,

hiçbir günahım yok Siegfried’in öldürülmesinde;

Burada kim idi onun düşmanı, duymuş bile değilim,

İçten yanıyorum onun ölümüne.”

1107 Genç Giselher, yanlarına koruyucu birlik verdi.

Özenle sağladı onların güvenliğini,

götürdü onları ülke sınırına,

Hatta yoldaşlık etti bahadırlara

Alçak Ülke’ye kadar;

Kimse yoktu orada Siegfried’in hısımlarından

yas içinde olmayan.

1108 Nasıl geçti yaşamları daha sonra,

bilmiyorum orasını;

Bildiğim şu ki, uzakta

hiç bitmedi Kriemhild'in ağlayıp sızlaması;

Kimse teselli veremedi onun yüreğine

Temiz yürekli, vefalı Giselher'den başka.

1109 Dilber Brünhild oturup durdu tahtında azametle;

Kriemhild'in ağlaması hiç umurunda olmadı,

Hiç içinden gelmedi bir daha, ona sevgi göstermek;

Ama gün geldi Kriemhild Hatun da

katlanılmaz acı verdi ona.

On Dokuzuncu Bölüm

NİBELUNG’LARIN HAZİNESİ WORMS’A NASIL GETİRİLDİ

1110 Dulluğa düşünce artık soylu Kriemhild,

Başmâbeynci Markgraf Ekkewart

kendi adamlarıyla kaldı onun yanında;

Bağlılıkla sürdürdü hizmetini,

Acılı günlerinde destek oldu Hatun’una.

1111 Worms’da ulu kilisenin yanında

Görkemli bir konak yaptırıldı ona,

Orada yaşıyordu kendi ev halkı ile, yüreği mutsuz;

Hep gidiyordu kiliseye, dua etmeye,

âdet edinmişti bunu.

1112 Hiç ihmal etmezdi sevgili eşinin kabrine uğramayı,

Her zaman giderdi oraya, yüreği yaslı;

Kudretli Tanrıya yalvarırdı

onun ruhuna huzur versin diye,

İçten bağlılıkla gözyaşı dökerdi o bahadır için.

1113 Ute Hatun’la yoldaşı hanımlar

teselli etmeye çabalıyordu onu;

Ama öylesine derinden yaralıydı ki yüreği,

ağrısı dinmiyordu.

Ne söylense teselli diye, yararı yoktu,

Ölçüsüz acı çekip, sevdiğine yanıyordu.

1114 Sarsılmaz bağlılığını herkes görüp anladı,

Ömrü boyunca ağladı da ağladı;

Siegfried’e lâıyk bir eş idi o,

Sonunda pek yaman bir öç aldı.

1115 Eşinin ölümünden sonra

dört yıl yaşadı o konakta;

Yas'la geçirdi günlerini.

Tek sözcük konuşmadı ağabeyi Gunther'le,

Düşmanı Hagen'ı hiç görmedi bu sürede.

1116 Troneck'li bahadır, Hagen, söyledi Han'a:

“Becerebilirsen kızkardeşinle barışmayı

Nibelung'lar hazinesini getirebiliriz bu ülkeye,

Kriemhild barışırsa bizimle

çok kârlı çıkarız bundan.”

1117 “Bir deneyelim bunu” dedi Han hemen.

“Erkek kardeşlerim görüşüyorlar onunla,

uğraşsınlar bakalım

Aramızda bir buluşma gerçekleşmesi için.”

“Pek sanmam” dedi Hagen, “böyle şey olabilsin.”

1118 Han buyurdu Ortwein'la Markgraf Gere'ye

“Gidin Kriemhild'in konağına,

ona saygılar sunun” diye.

Ardından gönderildi Gernot'la Giseler,

Bunlar Kriemhild'e dostluk öğütlediler.

1119 Konuştu Burgund'lardan gözüpek Gernot:

“Soylu Hatun, nice zamandır Siegfried Han'ın

ölümüne yas tutarsın;

Şimdi Gunther sana suçsuzluğunu kanıtlamak ister,

ağlayıp inlemelerini duydu herkes,

kendisi öldürmemiştir onu,

Bir duruşma açacak bu iş için sarayda,

seni dinleyecek davacı olarak.”

1120 Dedi Hatun:

“Kimse suçlamıyor Han'ı, sen öldürdün diye;

Hagen vurdu er'imi.

Nereden yara alır, açıklamıştım bir tek ona;

Sezebilseydim yüreğinde hınç beslediğini

Vermezdim ona bu sırrı.

1121 Söylemiş olmasaydım ona,

nereden yara alır er'imın bedeni,

Ben bahtsız kadının gözyaşı dökmesinin olmayacaktı nedeni.

Asla bağışlamam bu işi yapmış olanları.”

Araya girdi yakışıklı Giseler, ricacı oldu.

Onu kıramadı Hatun:

1122 “Han’la karşılaşp, selâmlarım onu;

fazlasını yapamam.

Böyle gerektiriyor büyük suç.

Han

benim hiç günahım olmadan

Çok yürek acısı çektiydi bana.

Ağzım bağışladım dese de

içimde bir sevgi duyamam ona.”

1123 Dedi yiğitler: “İleride daha iyi olur aranız.”

“Belki de yapabilir seni mutlu edecek birşeyler”;

Bahadır Gernot böyle konuştu.

Sonunda razı oldu yüreği yaralı Hatun,

dedi “Yapacağım istediğinizi.”

1124 Kabullendi Han’ı karşılayıp selâmlamayı.

Bunu duyar duymaz Han

Geldi en yakınları ile, onun konağına;

Ama Hagen cesaret edememişti Han’la gelmeye,

Pek iyi biliyordu suçunu;

kahretmişti Hatun'u.

1125 Kriemhild eğilim gösterince vazgeçmeye

Gunther'e karşı kan davasından

Yanına sokuldu nezaketle, Gunther Han;

Oysa sırf hazineyi ele geçirmek hırsı ile yürütülüyordu işler,

Bu yüzden barışma istemişti

içten pazarlıklı adam.

1126 Hiç dökülmedi işlenmiş bir suç için

Bu kadar bol sahte gözyaşları.

Kriemhild'in bitmiş değildi acısı;

Yine de bağışladı herkesi, bir tek kişi dışında,

Er'inin vurulmasına karışmamıştı başkası,

Hagen idi tek başına o işi yapan.

1127 Çok sürmedi, razı ettiler Kriemhild'i

Nibelung'lar ilinden hazineyi getirmeye.

Gemilerle taşındı Ren üzerinden bu hazine;

Gerdek ertesi sabahta armağan edilmişti ona,

Öz malıydı kendisinin.

1128 Kriemhild buyurmuştu Giseler ile Gernot gitsinler diye,

Yanlarına bin iki yüz yiğit alarak,

Getirsinler demişti hazineyi saklı durduğu yerden;

Orada Alberich korumakta idi onu, cüceleriyle.

1129 Ren boyundan gelenler

Nibelung'lar iline vardığında

Topladı cücelerini Alberich, dedi onlara:

“Vermezlik edemeyiz hazineyi soylu Hatun'a;

Çünkü gerdek ertesi sabah armağanı diye

onun malı olmuştur hazine.

1130 Başımıza gelmezdi böyle bir hâl
Elimizden almış olmasaydı çok soylu yiğit
Sihirli Görünmezlik Hırkası’nı;
Onun olmuştu bu hırka,
giyiyordu istediği zaman.

1131 Ne yazık, sonunda felâket getirdi yiğidin başına
Görünmezlik Hırkası’nı elimizden alması,
Ülkemizde egemenlik kurması.”
Haznedar böyle dedi cücelerine,
gitti anahtarları getirmeye.

1132 Kriemhild’in adamları geldiler mağara önüne, yamaç altına,
Birkaç hısımlı da vardı yanlarında.
Taşıdılar hazineyi Ren kıyısına,
Su üzerinde yüzen küçük gemilere;
Akıntı yukarıya yol aldı gemiler ırmakta.

1133 Şimdi dinleyin
hazineye ilişkin
şu inanılmaz şeyleri!

Tepeleme dolu on iki yük arabası
Dört gün boyunca yamacı indi çıktı,
hazineyi taşıdı;

Günde üç kez gidiş gelişi oldu herbirinin.

1134 Sırf mücevherlerle altınlardan oluşuyordu hazine;
Tüm dünyadaki insanlara ekmek parası oradan ödense
Vızıltı hükmünde olurdu ondaki eksilme.

Gerçekten, boşuna değildi
Hagen’ın ona tamah etmesi.

1135 Bir de ince altın çubuk vardı hazinenin içinde,

gömülü altınların belli ederdi yerini;

Onun sırrını bilip kullanan

daha zengin olurdu bütün insanlardan,

Dünyanın efendisi durumuna geçerdi.

Alberich'in cüce hısımlarından

birçoğu da Gernot ile birlikte Worms'a geldi.

1136 Gernot'la genç Giselher

Hazineye el koyunca

boyun eğdi Hatun'a

Ülke de hisarlar da, nice yiğit erlerle;

Olacaklardı artık onun buyruğunda.

1137 Hazine Gunther Han ülkesine getirilip de

Kriemhild'e teslim edilince

Onun odaları, burçları

doldu bunlarla tıka basa.

Bir arada görülmemişti hiç

böylesine

değerli nesne.

1138 Oysa bu hazinenin bin katı olsa

Razıydı Kriemhild bırakıp

gitmeye Siegfried'e, onu yine sağ bulsa;

Göze alırdı onunla yaşamayı yoksul, çıplak,

Hiçbir kadında yoktu, ondaki eşine bağlılık.

1139 Kriemhild hazineye sahip olunca şimdi

birçok yabancı yiğidi

Ülkesine getirdi.

Öyle açıktı ki eli

Kimse bir başkasından

daha bol ihsan görmedi.

Yaşamı erdemliydi,

herkes de bunu bildi,
bunu söyledi.

1140 Öylesine verici oldu ki yoksul’a, varsıl’a,

başladı Hagen konuşmaya;

Dedi, “Bu Hatun’un daha ömrü olursa

O kadar çok yiğidi toplayacak ki buyruğunda,

Çıkacak bundan sakınca.”

1141 Gunther Han dedi: “Mal onun değil mi?

Nasıl engelleyebilirim onu harcamasını

dilediği gibi?

Bin zorlukla sağladım zaten benimle barışmasını,

Sorun etmeyeceğim nereye ne harcadığını.”

1142 Hagen yanıtladı onu: “Kişiliği güçlü adam

Böyle bir hazineyi bırakmaz bir kadının elinde.

Sabah akşam ihsanlar dağıtıp

o hâle getirecek ki işi,

Burgund yiğitlerinin başına

büyük dert açılacak sonunda.”

1143 Karşılık verdi Gunther: “Ben andıçtim ona

Seni üzecek hiçbir işim olmayacak diye;

Bağlı kalacağım and’ıma.

Zaten, kızkardeşimdir ne de olsa.”

Hagen dedi: “Ben yükleneyim suçu üstüme.”

1144 Çiğnendi yine Burgund Hanları’nın verdiği sözler,

Koca hazineyi Hatun’dan alıp zaptettiler.

El koydu Hagen tüm anahtarlara,

Çok öfkелendi Gernot bunu duyunca.

1145 Konuştu Giselher’le, Giselher dedi:

“Hagen yine kızkardeşime büyük haksızlık etti;

Boynuma borçtur buna karşı çıkmak.

Hısımım olmasaydı çoktan haklamıştım onu.”

Siegfried’in dul eşi

yeniden gözyaşına boğuldu.

1146 Gernot dedi: “Bu altın başımıza belâ oldu,

Atalım onu Ren ırmağında bir yere,

Batsın gitsin, kimsenin malı olmasın artık.”

Derken Kriemhild geldi Giselher’e,

gözyaşlarıyla yakardı ona.

1147 Dedi: “Çok sevgili kardeşim, düşün benim hâlimi;

Hani koruyucusu olacaktın canımın malımın?”

Yanıtladı o da: “Bir tanecik kızkardeşim,

onu da yapacağım

Geri döndüğüm zaman; şimdi

kısa bir yolculuğa çıkacağım.”

1148 Gerçekten de ayrıldı Han kentten,

En yakın hısımlarını yanına alıp,

Yalnız Hagen gitmemişti onunla,

Hatun’a hıncı sebebine, kasten.

1149 Aralarında anlaşıp and içmişti bu Bey’lerin tümü,

Demişlerdi Hazine ırmağa atılacak,

Ama içlerinde yaşayan kaldıkça

yeri gösterilmeyecek hiç kimseye;

Ancak hepsinin oy birliğiyle olacak

bir kimsenin hazineyi çıkarıp alması.

1150 Han'larla Bey'leri hisardan ayrılmış iken

Koca hazineyi aldı Hagen

Taşıttı onu ırmakta Derin Çukur denen yere, attırdı ırmağa

Hevesleniyordu bir gün çıkarıp sahip olmaya

ama nasip olmadı ona böylesi.

1151 Hiçbir zaman ele geçiremedi bir daha hazineyi,

Hainlik edenlerin sık sık gelir başına böyle hâller.

Kuruyordu yaşarken tek başıma bana yarar diye,

Ne kendi alabildi onu ne de verebildi başka birine.

1152 Han'lar döndü yanlarında bir sürü Bey'leriyle,

Kriemhild gitti yanlarına, yoldaş hanımlar kızlarla,

Dokunaklı sözler etti, olanlardan yakındı,

Han'lar, sanki bu işler onlardan habersiz yapılmış

gibi hâller takındı.

1153 Bir ağızdan dediler, "Hainlik etmiş Hagen."

Bir zaman, güya Han'ları öfkелendirdiğinden

Uzak tuttular onu kendilerinden

sonra bağışladılar onu, hiç ceza vermediler;

Kriemhild ise ona büsbütün dış biler oldu.

1154 Bu yeni üzüntüyle bir kat daha karardı içi,

Önce Siegfried'i yitirmişti,

şimdi de tüm hazinesini.

Sürdü gitti yüreğindeki acı

Bütün ömrü boyunca, son gününe kadar.

1155 Siegfried'in ölümünden sonra, on ikinci yıla dek

Ömrü oldu, yas çekerek;

Ağlayıp inlemesi hiç eksik olmadı,

Hep korudu ona bağlılığını,

içinden gelerek yaptı bunu.

1156 Ute Hatun, eşi Dankrat'ın ölümünden sonra

Kendi malvarlığından harcamayla

bir kadınlar manastırı kurmuştu;

Vakıflarından iyi gelir alırdı manastır,

hâlâ da alır;

Lorsch denen yerdedir^[27], çevrede çok saygındır.

1157 O manastıra bağışladı Kriemhild,

Siegfried'in ruhu için

Kendi isteğiyle bol değerli taş, nice altın;

Görülmedi dünyada, eşine daha çok bağlı bir kadın.

1158 Kriemhild Gunther'i bağışlayıp da

Buna rağmen onun kusuruyla

koskoca hazineden olduğunda,

Kat kat arttı yüreğinin acısı,

Manastıra kapanmak istedi soylu Hatun.

1159 Geniş toprakları olan varsıl manastırda

Hazır dururdu bir oturma bölümü, Ute Hatun için;

Arasına ayrılır çocuklarından, oraya giderdi dul Hatun;

Kendi kabrini de hazır ettirmişti onun yanbaşıda,

huzur bulurdu orada.

1160 Dedi büyük Hatun: “Çok sevgili kızım,

Kalmak istemiyorsan burada, hisarda,

Lorsch'a gel, benim yanıma,

artık ağlama!”

Kriemhild yanıt verdi ona:

“Kime bırakıp geleyim kocamı?”

1161 Dedi Ute Hatun, “Onu burada bırak,

Emanet olsun Tanrıya.”

“Sevgili anam,

çekinirim bunu yapmaktan.

O da gelmeli benimle.”

1162 Böylece yüreği yanık Hatun, kazdırdı onun kabrini,

Çıkartıp taşıttı soylu eşinin kemiklerini

Gömdürdü Lorsch manastırında kilisenin yanına,

Gözüpek yiğit artık yattı orada.

1163 Taşındı Kriemhild bu arada

Anasının yanına,

kendisi de öyle istedi;

Orada geçti yılları,

böyle idi yakışanı;

Derken

Ren boyuna gelen elçiler son verdi bu döneme.

Yirminci Bölüm

NASIL OLDU DA ETZEL HAN, KRIEMHILD’İ EŞLİĞE İSTEMEK İÇİN WORMS’A ELÇİ GÖNDERDİ

1164 Bir gün geldi, Helche Hatun^[28] ölünce, Etzel Han

Yeni bir Hatun almak diledi,

Burgund ilini bilen dostları ona öğütledi

Oradaki, Kriemhild adlı varsıl dul’u almasını.

1165 Dediler, “Madem ölmüştür güzel eşin Helche,

Yine evlenmelisin soylu bir hanım ile,

En soylu ve en üstün bir aileden gelir o Hatun,

Güçlü Siegfried’in eşiyken dul kaldı, onu al.”

1166 Dedi kudretli Han: “Bu iş nasıl olacak?

Ben kâfirin biriyim, vaftizden geçmedim;

Oysa İsa dinindendir bu hanım, dinine de bağlıdır;

Bir mucize olmalı ki o bana evet desin.”

1167 Dediler ağzı tez’ler: “Ne malûm bu evliliği

Gözüne kestirmeyeceği

senin yüce şanın, malın mülkün uğruna?

Bir girişimde bulunalım bakalım,

soylu Hatun’a elçi yollayalım,

Belki eşin olur da seversin güzel bedenini.”

1168 Dedi Etzel Han: “Kimi tanırsınız,

Ren boyunu ve halkını en iyi bilen?”

Yanıt geldi Pöchlarn’lı^[29] yiğit Rüdeger’dan:

“Ben çocukluğumdan beri bilirim o soylu Hatun’u,

1169 Gözüpek bahadırlar Gunther’le Gernot’u,

Genç Giselher’i; tanıdım herbirini,

Şanla şerefle egemenlik sürerler,

Seçkindirler her yönden, ataları gibi.”

1170 Sordu yüce Han Etzel: “Söyle dostum,

O Hatun lâıyk mıdır ülkemde taç giymeye?

Güzel midir bana söylendiğı kadar?”

Gözüpek Rüdeger’den hemen geldi yanıtlar:

1171 “Eşittir güzelliğı, şimdi rahmetli olmuş

Hatun’umuz Helche’ye;

Daha güzel olamaz hiçbir Hatun.

Sevgiyle bağlanmaya andiçeceği adam

bulur her çeşit güzelliğı onda.”

1172 Dedi Han: “Üstlen bu işi, dostum Rüdeger, seversen beni;

Eğer nasip olursa onunla aynı yatakta yatmam

Ödüllendiririm seni iyice, esirgemem hiçbir şey,

İsteğimi eksiksiz yerine getirdin diye.

1173 Hazinemden pek çok ihsan veririm

hem sana hem elçilik yoldaşlarına,

Mutlu yaşarsınız ömrünüz boyunca.

Giderken, urbalardan, atlardan beğen beğendiğini;

Elçilik gidişinde olmasın eksisiniz.”

1174 Yanıtladı Markgraf varsıl Rüdeger:

“Gerekmez bana mal vermen, bende çok mal var.

İçten istekle gideceğim Ren boyuna, senin elçin olarak;

Giderini de harcayacağım kendi kesemden,

zaten olanaklarım geniş, senin sayende.”

1175 Dedi Etzel Han: “Dilber Hatun’u isteme yolculuğuna

Ne zaman çıkmak istersin?

Hem sizi hem getireceğiniz eşimi

Yolda Tanrı esirgesin.

Umarım bizden yana olur Talih,

Olumlu yanıt veririr Hatun’a.”

1176 Rüdeger yine aldı sözü: “ lkeden ayrılmam öncesinde

Hazır edelim silâh donanımını, urbaları,

Kalkanları, atları;  anla  erefle gidelim oraya,

Ren boyu yolculuğunda

be  yüz yiğit alacağım yanıma.

1177 Yabancı ülkelerde benimle erlerimi görenler

 ster istemez söylesinler herkese

Senin bizleri Ren boyuna g ndermenden önce

Hiçbir Han bu kadar çok yiğidi

böylesine görkemli donanımla

bir yere göndermedi diye.

1178  zin verirsen anımsatayım, yüce Han,

Bu Hatun e i idi Siegmund Han oğlu Siegfried’in,

Hani sen bir zamanlar onu burada konuk etmi tin,

Çok saygı gösterilmişti o yiğide.”

1179 Dedi Etzel Han: “Bu Hatun o soylu bahadırın

E i idiyse, desem gerek ki

Böylesine her yönden yüce kişinin

Hatununda olamaz hiçbir kusur;

zaten güzelliği de içimi ok ar durur.”

1180 Markgraf dedi,

“ imdi sana bilgi vereyim yolculuk üstüne:

Yirmi dört gün at sırtında sürecek bu yolculuk.

Bir haberci g nderece im sevgili e im Gotelind’e,

Bildirece im elçi gitti imi Kriemhild’e.”

1181 Pöchlarn hisarına ulak gönderdi Rüdeger,

Duyurdu sayın eşine

Han’a eş istemek için elçi gideceğini,

Üzüldü eşi, Helche gözü önüne geldi.

1182 Kocasından haber var diye sevindi ama,

Helche’yi anarak yaşardı gözleri,

Bulunur mu öyle bir Hatun dedi;

Helche’nin anısıyla Gotelind hüznünlendi.

1183 Hun ülkesinden^[30] çıktı yola Markgraf at sırtında,

Sevindi Etzel Han buna.

Viyana hisarında hazır buldular urbalarını;

Hazırdı hepsinin giyeceği

önceden ısmarlandığı gibi.

1184 Sonraki durak Pöchlarn oldu,

Özlemle bekliyordu onları eşi Gotelind’le genç kızı,

Kız gördü babasını yanındaki birlikle;

Bir sürü tatlı genç kız beklemekteydi o yerde.

1185 Daha soylu Markgraf Pöchlarn yoluna çıktığında

Hazır edilmiş durumdaydı urbaları, donanımları;

Hem onun için hem erleri için,

tam ısmarlandığı gibi yapılmışlardı;

Yüklenmişlerdi onların yanı sıra giden beygirlere, katırlara.

1186 Pöchlarn hisarına vardıklarında

Nezaket gösterdi Markgraf,

yanındaki yiğitlere

“Burada konuğum olun” dedi,

onları pek rahat ettirdi.

Varsıl eşi Gotelind onu gördüğüne

çok sevindi.

1187 Öyle idi Markgraf’ın genç kızının duyguları da,

Pek mutlu olmuştı babasını görmekten,
Hun yurdundan gelmiş bu yiğitler arasında.

Sevinçle gülerek şöyle dedi:

1188 “Hoşgelmiş olasınız hisarımıza,
sevgili babamla yoldaşları.”

Soylu Atlı Bey’ler ona teşekkür etti.

Gotelind sezmekteydi Rüdeger’in aklını

Bir düşüncenin kapladığını.

1189 Gece olup yattıklarında sordu ona

Sevecenlikle, merak ettiği şeyi,

Hun ülkesi Han’ının

onu nereye gönderdiğini.

Dedi o da “Sevgili eşim,

bunu sana elbette ki söylerim.

1190 Güzel Helche ölmüş bulunduğu için

Han’ım adına eşliğe isteyeceğim bir Hatun’u,

Ren boyuna, Kriemhild’e gideceğim,

O olacak şimdi Hun’ların erk’i çok Ece’si.”

1191 “Dilerim Tanrı nasip etsin bunu” dedi eşi.

“Hep olumlu şeyler duyduk onun hakkında,

Belki yüce erdemleriyle Hatun’umuzun yerini tutar da

Yaşarız yine eski güzel günleri,

son bulur üzüntülerimiz.”

1192 Markgraf dedi: “Sevgili eşim,

Yanımda Ren boyuna gidecek yiğitlere

Dost armağanları versen gerek;

Üstleri başları görkemli olursa yiğitlerin

içleri de şen olur yolculukta.”

1193 Söz verdi o da, dedi: “Âciz değilim

Hiçbirine uygun armağanlar vermekten,

Veririm hepsine birşeyler

seninle adamların yola çıkmadan önce.”

Sonra da tuttu, verdiği sözü.

1194 Hey gidi!

Ne kadar süslü püslü kumaş çıkarıldı odalardan,

Urbalar dikildi, dağıtıldı yiğitlere,

Enseden mahmuza dek büründüler görkemli giysilere,

Rüdeger’in seçtiği erler

buna pek sevindiler.

1195 Gelişinin yedinci gününde

Ayrıldı Markgraf Pöchlarn’dan, yanında yiğitleriyle.

Geçirdiler değerli urbalarını, silâhlarını Bavyera’dan,

Yolda eşkıya saldırısına uğramadan.

1196 Yiğitlerin geçtiği yol boyunca

kimse almadı onlardan para,

Herkes candan koşuştu hizmetlerine usul erkân üzere,[\[31\]](#)

Atlı Bey’lerin yanı sıra rahat ettirildi uşaklar bile,

Böyle geçti gözüpek Pöchlarn Markgrafi’nin

at sırtında yolculuğu.

1197 On iki gün geçmeden vardılar Ren boyuna,

Gizli kalacak değildi elbet bunun haberi.

Tez zamanda öğrendi Han ile Bey’leri

yüce yerden elçiler geldiğini.

Ülkenin Hanı sordu, var mı içlerinden birini

tanıyan diye.

1198 Bilgi edinmek istedi. Gördüler ki bu yabancıların

yanındaki yük beygirleri

Adamakıllı yüklüydü; besbelliydi hepsinin

Varsıl kişiler olduğu.

Hemen kalacak yer gösterildi bu Bey'lere hisar içinde.

1199 Konuklar o yerlere giderken

Geçişlerini merakla seyretti herkes.

Merak edildi, Ren boyuna nereden geldikleri.

Han çağırttı Hagen'ı, sordu ona

bunların içinde tanıdığı olup olmadığını.

1200 “Bir göreyim şunları” dedi Troneck'li Hagen,

“Onlara biraz baksam

Kolayca anlarım nereli olduklarını,

Ancak çok uzak yerlerden gelmişlerse

zor olur bunu söylemem.”

1201 Artık yerleşmişti konuklar, geceleyecekleri yerlere.

Başelçi'yle yoldaşları giydiler görkemli urbalar,

At sırtında geldiler sarayın önüne;

Varsıl işi giysilerinin kesimi, besbelli,

usta elindendi.

1202 Tez davranışlı Hagen dedi: “Bu yiğidi

Görmeyeli hayli zaman oldu ama,

Sanırım Rüdeger'dir o,

Hun Hanlığı Beyleri'ndendir.”

1203 “İnanılır şey mi, Pöchlarn Beyi'nin

Bizi görmeye gelmesi?” dedi Han.

Daha ancak ağzından çıkmıştı bu sözler,

Rüdeger tanıdı Hagen'ı,

yanındakilerle ona seğırttiler.

1204 En iyi dostları ardında, koşar adım geldi Rüdeger,

Beş yüz atlı birden sıçrayıp atından indi,

Giymişlerdi benzeri görülmedik görkemli giysiler,

Candan karşılandı Hun yurdundan gelen elçiler.

1205 Yüksek sesle söz etti Troneck’li Hagen:

“Pöchlarn Beyi’yle yoldaşları

Hoşgelmiş olsunlar başımız üstüne!”

Gözüpek Hun erleri selâmlandı saygı ile.

1206 Geldi Han’ın en yakın hısımları,

Metz’li yiğit Ortwein, Rüdeger’e dedi:

“İnanın sözüme,

Şimdiye dek

burada hiçbir konuğu görmek

sevindirmiş değil bizi

şimdi sevindiğimiz kadar.”

1207 Gelen konuklar

teşekkür etti hep bir ağızdan,

Başelçi yoldaşlarıyla girdi saraya,

Han’ın yanında Bey’leriyle bulunduğu yere götürüldü,

Rüdeger geldiğinde, Han taht’ından kalkıp

ona doğru yürüdü.

1208 Pek candan dostlukla hoşgeldiniz dedi konuklara;

Tören işini yürüten Gernot

yer vermedi hiçbir aksaklığa,

Hoşgeldiniz dedi Başelçi’ye ve herbir yoldaşına.

Han Rüdeger’i elinden tutup

oturacağı yere götürdü.

1209 Kendisinin kalktığı koltuğa oturttu onu,

Şarap getirilmesini buyurdu.

Hemen yapıldı bu iş,

Geldi en güzel kebaplar ve şarabın en âlâsı,

Ren boyu ülkesinde bulunabilecek olan.

1210 Giselher’le Gere, birlikte geldiler,

Dankwart’la Volker da arkalarından;

Sevinçle selâmladılar değerli konukları.

Ağırlandı bu Atlı Bey’ler Han’ın huzurunda.

1211 Troneck’li Hagen, anımsattı Han’ına,

Dedi, “Biz Burgund ilinin Bey’leri,

Çabalasak gerek karşılığını ödemeye

yiğit Markgraf’tan gördüğümüz iyiliğin;[\[32\]](#)

Çok hoş tutmalıyız Gotelind’in er’ini.”

1212 Konuştu Gunther Han: “Söyleyin bana,

Nicedir Hun yurdundaki hâlleri,

Etzel Han’la Helche Hatun afiyette midirler?”

Yanıtladı elçi Markgraf: “Bu konuda

hemen vereyim haber.”

1213 Ayağa kalktı hem o, hem de yoldaşı Bey’ler.[\[33\]](#)

Han’a dedi, Rüdeger

“İzin dilerim senden

Etzel Han’ın benimle Burgund iline

Gönderdiği haberi aktarmak için.”

1214 Han dedi: “Bey’lerime bir sormak gereğini duymadan

İzin verdim sana, diyeceğini aktarman için.

Buyur de diyeceğini, hepimiz seni dinleyelim.

Şanla şerefle yerine getir görevini.”

1215 Dedi yüce elçi: “Benim kudretli Han’ım,

sen, Ren boyunun Han’ına, içten selâmlar eder;

Yanında Bey'lerinle devletin daim olsun ister.

Hayırlı sözler ileteceğiz sana;

Bir dileği konusunda

onu kolaylamayı bekler.

1216 Ülkesi de halkı da yas içindedir şimdi,

Hatun'umuz rahmetli oldu,

Erk'i çok Helche'yi, Han'ımın eşini yitirdik,

Bilesiniz pek yastadır yüce Han'ın yüreği.

1217 Nice soylu Bey çocuğunu yetiştirmişti yanında,

Ülkede herkes boğuldu gözyaşına.

Kim artık onların anası olacak, böylesi yok;

Han'ın tasası ağır; pek az oluyor yüzünün güldüğü.”

1218 “Tanrı razı olsun ondan” dedi Gunther,

“Bana ve Bey'lerime böylesine içten

Selâm gönderdiği için.

Selâmının başım üstünde yeri var.”

1219 Burgund Beyleri'nden Gernot aldı sözü:

“Güzelliğiyle nam salmış Helche'nin ölümüne

Dünya ağlasa değer; çok erdemli Hatun'du o.”

Hagen'la, arkasından, birçok bahadır Bey'ler

“Çok doğru bu söz” dediler.

1220 Sürdürdü sözünü soylu elçi Rüdeger:

“Senden aldığım izinle, yüce Han,

daha diyeceklerim olacak;

İleteceğim sana, Helche'nin ölümü sonrasında

içine düştüğü yastan

Kurtulmak umuduyla Etzel Han

senden ne bekler.

1221 Ona kızkardeşin dul kaldı dediler

Siegfried ölünce. Durum gerçekten böyleyse

Senin izninle kendisi rıza gösterdiğinde,

Giysin Hatun tacını Kriemhild, Hun ülkesinde,

Etzel'in Bey'leri önünde;

budur sana iletilecek sözü.”

1222 Konuştu erk'i çok Han, nezaketle dedi:

“Benden duyacaksınız en çok üç gün içinde

Kendisi bu işi ister mi istemez mi?

Eğer karşı çıkmazsa bu evliliğe

bana da razı olmak düşmez mi?”

1223 Bu arada buyruk verildi konuklar rahat ettirilsin diye.

Öyle iyi hizmet edildi ki onlara, Rüdeger dedi:

“Çok dostumuz var, Gunther'in Bey'leri içinde.”

Hagen pek paralandı onu ağırlamak için,

çünkü konuğu da ona öyle yapmıştı vaktiyle.

1224 İşte böyle üç gün orada kaldı Rüdeger.

Bilgece davranıp Han, danıştı hısımlarına;

Sordu, uygun görünür mü size diye

Kriemhild'in Etzel Han'a varması.

1225 Hagen'dan başka hepsi olumlu yanıt verdi;

Ama o, soylu Han'a şu sözleri söyledi:

“Aklın varsa bu işi engelle,

Kriemhild istekli çıksa bile.”

1226 Sordu Gunther: “Neden razı olmayacakmışım?

Soylu Kriemhild'in canı neyi çekerse

Ona engel çıkarmamam gerekmez mi?

Kardeşimdir o benim.

Ona onur getirecek herşeyin

destekleyicisi olmak düşer bize.”

1227 Yanıtladı Hagen:

“Geri dur bu işten;

Etzel’i tanımazsın, benim tanıdığım kadar.

Eğer evlenirlerse senin dediğin gibi

Yol açmış olursun kendi elinle

bir öç girişimine;

bunu mutlaka bekle.”

1228 “Ne diye öyle olsun?” dedi Gunther.

“Ben kaçınabilirim bundan.

Sokulmam Etzel’in yakınına pek fazla;

Kriemhild onu kıskırtsa bile, birşey yapamaz bana.”

İnat etti Hagen:

“Ben kesinlikle karşıyım bu işe.”

1229 Çağrıldı Gernot’la Giselher

Onlara sorulmak için düşünceleri

Erk’i çok Han ile Kriemhild’in evlenmesi konusunda.

Sürdürdü Hagen karşı çıkmayı,

ama olmadı ona katılan.

1230 Burgund yiğitlerinden Giselher dedi:

“Dostum Hagen, işte sana bir fırsat

bir kez olsun vefa gösterip de

Ona verdiğin üzüntüleri gidermen için.

Talih onun yoluna iyi birşey çıkarınca

artık engellemeye kalkma.

1231 Gerçekten çok azap çektirdin kızkardeşime.”

Sürdürdü sözünü yiğit Giselher:

“Sana hınç beslese de yerden göğе hakkı var;

Hiçbir kadın mutsuz edilmedi

senin onu ettiğın kadar.”

1232 Karşılık verdi Hagen: “Anlatayım sizlere

nedir apaçık gözüme görünen.

Kriemhild Etzel’le evlenir de ömrü olursa yeterince

olacak işte budur:

Ne yapar eder bize kötülükte bulunur;

Onun buyruğuna girmiş olacaktır

sayısız gözüpek bahadır.”

1233 Bey Gernot yanıtladı Hagen’ı:

“Eh ne yapalım, biz de

her ikisi ölene dek

Hiç girmeyiz Etzel Han ülkesine;

Kızkardeşimize karşı dürüst olalım artık,

böylesi alır yakışık.”

1234 Hagen dedi: “Kimse çürütemez sözlerimi.

Helche’nin yerine taç giyerse Kriemhild

Elinden geldiğince bize kötülük edecektir;

Engelleyelim bu işi, öylesinden hayır gelir.”

1235 Öfkeyle konuştu Ute Hatun oğlu Giselher:

“Umacı mı olacağız hep kadının başında?

Onu bir seven çıktığında mutlu etmeli bu bizi,

Sen ne dersen de Hagen,

ondan yana dururum ben.”

1236 Hagen’in keyfi kaçtı bu sözler karşısında.

Bir oldular Gernot, Giselher

Ve erk’i çok Gunther,

karar verdiler:

Kriemhild isterse bu evliliği,

saygı göstereceklerdi onun seçimine.

1237 Konuştu gözüpek Gere:

“Yol göstereceğim Hatun’uma,

Diyeceğim kabul et Etzel Han’ın önerdiğini,

eğer içinden öyle geliyorsa;

O kadar erk’i çok ki onun,

tüm dertlerini giderebilir Hatun’umun.”

1238 Gitti tez davranır yiğit, Kriemhild’in yanına.

Nezaketle karşıladı onu Hatun. Yiğit hemen girdi söze:

“Teşekkür beklerim senden, bir de

geleneksel muştucu ekmeği;

Talih kuşu kondu başına, son buluyor tüm dertlerin.

1239 Hatun’um, bir Han’lık ülkesinde şanla şerefle

Egemenlik sürenlerin en önde gelenlerinden biri

Seninle evlenmek ister; geldi buraya onun soylu elçileri.

Kardeşlerin Han’lar

bunu bildirmem için

beni yolladılar.”

1240 Konuştu bunu duyunca gönlü yaralı Hatun:

“Tanrıdan korkmalısınız sizinle diğer hısımlarım

Ben zavallı kadını böyle şakalarla alaya alırken.

İyi bir eşin sevgiyle bağlanabileceği

bir adama eş mi olur benim gibisinden?”[\[34\]](#)

1241 Kriemhild hiç yanaşmıyordu evlenmeye.

Derken sökün etti kardeşleri, Gernot’la genç Giselher;

Sevgiyle konuştular ona, içine su serptiler,

İyi olur Etzel Han’la evlenmen diye

aklını çelmek istediler.

1242 Ama razı edemiyordu Hatun’u hiçbir

Yeniden bir adamın eşi olmaya.

Ricada bulundu ondan yiğitler,

“Bari gelen elçiyi kabul et huzuruna,

bir dinle” dediler.

1243 Dedi dilber: “Geri durmam bundan;

Temiz yürekli Rüdeger’i konuk etmekten mutlu olurum.

Çok erdemliliği sebebine görmek isterim onu;

Elçi diye başka birini gönderselerdi

bakmak istemezdim yüzüne bile.

1244 Söyleyin ona, yarın sabah yanıma gelsin.

Bir dinleyeyim diyeceklerini,

Neye karar verirsem hemen söyleyeyim kendisine.”

Deşilmiş oldu içindeki yara,

başladı yine ağlamaya.

1245 Rüdeger’in de

soylu Hatun’u görmek

en çok istediği şeydi;

Biliyordu kendisinin çok akıllı kişi olduğunu,

Diyordu, onunla bir konuşabilirsem uzun boylu,

Razı ederim Hatun’u.

1246 Ertesi gün, sabah duası okunmuşken

Rüdeger’le, yanında saraya gelenler göründüler erkenden;

Hayli kalabalık idiler,

Giymişlerdi törenlik giysiler.

1247 Kriemhild, zavallı,

her zamanki gibi yaslı

Bekliyordu soylu elçi Rüdeger'i.

Her gün giydiği yas urbası vardı üzerinde,

Oysa duruyordu yoldaşı hanımlar, kızlar

varsıl giysiler içinde.

1248 Kapıya kadar gelip karşıladı elçiyi,

Etzel Han'ın Bey'ini pek içten sel amladı;

Yalnız on iki yoldaşıyla girdi o da içeri,

Pek saygı gösterildi ona;

elçi gelmiş olamazdı daha soylu biri.

1249 El iyle adamlarına buyrun oturun dendi,

İki Markgraf, Gere'yle Ekkewart

geldi durdu Hatun'un yanında;

Hatun istemişti onların da gelmesini,

Onurlandırmak için, elçinin bu en yüksek r tbelisini.

1250 Oradaydı ayrıca birçok yoldaş hanım ya da genç kız;

Ağlayıp duruyordu Kriemhild yine,

Urbasının göğüs bölümü sıırılsıklam olmuştu yaştan,

Gördü bunu soylu elçi Markgraf, bozdu sessizliğini,

1251 Konuştu edep erkân ile, dedi: " ok soylu Han kızı!

Benimle yanımdaki yoldaşlarım, dilemekteyiz senden

Bize izin vermeni, ayakta durup

Yolculuk etmemizin nedeni olan

iletilecek sözleri aktarmamıza."

1252 "İzin verdim, buyrunuz" dedi Hatun onlara.

"Aktarın getirdiğiniz

iletilecek sözleri.

Söyleyin rahat rahat

neyi söylemek dilerseniz.”

Elçiler farkettiler onun hüzünlü iç hâlini.

1253 Konuştu Pöchlarn Beyi Rüdeger, dedi:

“Yüce Han Etzel gönderdi sana, soylu Hatun,

Bu ülkeye kadar, en içten duygularını;

Yola çıkardı birçok yiğidi elçi diye

sana evlenme önermek için.

1254 Sevgiyle sunacak sana tasasız bir mutluluk,

Candan bağıllıkla yaşam yoldaşı olacak sana,

Her zaman çok sevdiği Helche Hatun’la olduğu gibi.

Diliyor, tacı giymeye razı olursan

onu uzun bir yaşam boyunca

mutlulukla başında taşımanı.”

1255 Hatun dedi: “Çok soylu Rüdeger,

Gönlümdeki acının ağırlığını bilen

Hiç kimse önermez bana başka bir erkekle

sevda ilişkisine girmeyi.

Çünkü bir kadına nasip olacak en iyi erkeği

edinmişken yitirdim ben.”

1256 “İçteki yas’ı gidermenin nedir en etkili ilâcı?”

diye sordu gözüpek bahadır.

“İçten sevmek değil mi?

İnsan bir eş bulursa tam dilediği gibi

içinden gelir sevgi,

Bulunmaz ölüm acısına bir merhem, bundan iyi.

1257 Eğer soylu Han’ımla evlenmeyi dersen

Egemen olacaksın on iki güçlü Han’lık üzerinde;

Ekle buna bir de

Onun güçlü koluna bağımlı otuz Beyliği;

1258 Üstelik buyruğunda olacak sayısız gözüpek bahadır,

Bunlar Han kadar Hatun’a da bağımlıdır.

Hep hizmetinde olacak birçok yoldaş genç kız,

Eskiden Helche Hatun’un buyruğunda bulunan nice soylu.

1259 Daha üstelik bölüşecek seninle Han’ım egemenliği,

Bunu söylememi özellikle istedi.

Eskiden Helche’nin kullandığı erk’in tümü senin olacak;

Hiçbir erkekte bile olmayacak senin erk’inden fazlası.”

1260 Hatun, “Nasıl istesin içim” dedi,

“Yeniden bir bahadırla evlenmeyi?

Öyle derin ki

bir tanesinin ölümüyle açılan yaram,

Artık ölünceye dek mutlu olamam.”

1261 Yanıtladı Hun Bey’leri: “Erk’i çok Hatun,

Etzel’in yanında süreceğin yaşam pek görkemli olacak,

Eski çilelerini sana unutturacak,

yerine gelecek keyfin.

Pek çoktur yüce Han’ımızın başı dik Bey’leri,

1262 Helche’nin bıraktığı yoldaş kızlara katalım seninkileri;

Çoğalsın sarayda güzeller,

Şenlensin bahadırların gönülleri.

Dinle sözümüzü yüce Hatun,

iyi olacak öğüdümüze uyduğun.”

1263 Nezaketle söyledi o da:

“Konuşmanın sonunu sabaha bırakalım;

Yarın erkenden yine buyurun buraya.

İyice düşünüp taşınayım,

Bildireceğim size, neyse kararım.”

İster istemez uydu yiğitler onun dediğine.

1264 Onlar dönünce kalacakları yerlere,

Anasıyla Giseler’i çağırdı Hatun,

Dedi onlara: “Artık bana yakışan bir tek şey var,

O da ağlayıp durmak;

 dinmez gözümde yaşlar.”

1265 Konuştu kardeşi Giseler:

“Ablacığım, kulağıma geldi,

İnanırım da doğru olduğuna;

Etzel Han giderirmiş bütün dertlerini

 evlenirsen onunla.

Kim ne derse desin, bana kalırsa

 bu iş senin hayrına.

1266 Yitirdiğin şeyleri unutturur o sana;

Rhone ırmağından Ren boyuna,

 or’dan denize kadar

Çok Han var ama,

 yok onun gibi kudretlisi.

Tez zamanda gerçekleşir mutluluğun

Etzel seni eş edinince.”

1267 Dedi Hatun: “Neden öğütlersin evlenmemi, kardeşim?

Ağlayıp yas tutmak yakışmaz mı bana?

Nasıl çıkarım ben sarayda

 bunca bahadırın gözleri önüne?

Zaten pek kalmadı artık eski güzelliğim.”

1268 Anaları Ute karıştı söze:

“Sevgili kızım, yap kardeşinin dediğini,

Uy seni sevenlerin öğüdüne,

sana bundan hayır gelir;

Yetti artık seni koyu yasta gördüğüm

nice yıldan beridir.”

1269 Kriemhild yakardı kudretli Tanrıya, dedi:

“Ey ulu Tanrım,

Eşim sağ iken yapabildiğim gibi

Gereken kişilere urbalar, gümüş, altın

armağan edebilmem için

bana olanak sağla.”

Hayal olmuştu çoktan eski mutlu günleri,

artık gelmezdi geri.

1270 Dedi: “Ben İsa dininde iken bir kâfire verirsem kendimi

Cümle âlem kınayacaktır beni;

Bana dünyayı verse

Yerine getiremem istediğini.”

1271 Böyle deyip kesti ama sabaha kadar

Uyuyamadan yattı yatağında,

geçti aklından binbir düşünce.

Hiç eksik olmadı yaş, ışıltılı gözlerinde;

Gitti sabah duasına, gündoğumundan önce.

1272 Duaya tam zamanında

gelmiş idi Han’lar da.

Elinden tuttular kızkardeşlerinin,

Öğütlediler ona Hun Hanı ile evlenmesini.

Hiç eksilmiş değildi Hatun’un mutsuz hâli.

1273 Çağrıldı Etzel Han’ın elçileri;

Erk’i çok Rüdeger nezaketle sordu Hatun’dan

Neye karar verdiğini,

Etzel ile evlenip evlenmeyeceğini.

1274 Hatun ona

artık hiç kimse ile evlenmek istemediğini
söyledi.

Bunu duyunca, Markgraf, dedi:

“Doğru olmaz böyle bir tutum.

Neden solduracaksın bu güzel bedenini?

Yine bir yüce Bey’in eşi olabilirsin şanla şerefle.”

1275 Israr edilmesinin hiçbir yararı olmadı

Tâ ki Rüdeger bir kenarda

Hatun’la başbaşa konuşuncaya kadar;

Elçi söz verdi, ona geçmişte yapılan kötülüklerin

acısını çıkarmaya;

Bu söz biraz merhem oldu onun yarasına.

1276 Rüdeger dedi: “Yüce Hatun,

artık bırak gözyaşları dökmeyi!

Hun yurdunda bir tek benimle, dostlarım, bağımlılarım

Olsaydı bile senin buyruğunda,

Yine yeterdi gücümüz, sana yapılmış kötülüklerin

acısını pek yaman çıkarmaya.”

1277 Bunu duyunca Hatun’un biraz ferahladı içi,

dedi:

“Andiç Rüdeger,

andiç ki

Bana kim kötülük etmişse

ilk sen davranacaksın bunun öcünü almaya.”

“Sözüm söz, andiçerim” dedi Markgraf ona.

1278 Ardından andıçtı Rüdeger, bütün bağımlılarıyla

Ona bağılı hizmetkâr olmaya;

Bir dediğini iki etmemeye Etzel Han’ın yurdunda,

Onurunu korumaya her zaman.

1279 Düşündü vefalı Hatun:

Eğer bu kadar dost kazanabilecek isem evlenmekle

Umursamam şunun bunun ne lâkırdı ettiğini,

bir kez darda kalmışım;

Kim bilir,

bir gün gelir

er’imin öcünü bile alırım.

1280 Şunu da düşündü ayrıca:

Mademki Etzel’in bunca bahadıırı var

Ve benim buyruğuma girecek onlar,

yapabilirim aklıma neyi koymuşsam.

Üstelik öylesine zengin ki Etzel Han,

l net olası Hagen’ın benden çaldığı hazineyi

Aratmaz yeni durumum,

yiğit savaşııları armağanlarla

kendime bağlamak için.

1281 Rüdeger’e dedi: “Duymuş olmasa idim

Etzel Han’ın kâfir olduğunu

  ten istekle varırdım ona,

Giderdim dilediğı yere, eşi olurdum onun.”

O zaman şunu söyledi Markgraf:

“ yle deme yüce Hatun,

1282 Hiç de kâfir değıl o, için rahat olsun o yönden;

Sevgili Han’ım aslında geçmiştir Hak dinine,

 ıkmıştır eski inancından;

Din konusu engel değil evlenmenize.

1283 Zaten o kadar savaşısı var ki İsa dininden,
Hiç yabancılık çekmeyeceksin Etzel Han'ın yanında.
Hatta belki becerebilirsin yüce Han'ın
Din değiştirdiğini ağı vurup vaftizden geçmesini.”

1284 Hatun'un kardeşleri aldı sözü,

dediler, “Razı ol bu işe,

Son bulsun artık çektiğin çileler.”

O kadar ısrarcı oldular ki, sonunda
Söz verdi o da tüm yiğitlerin önünde
Etzel'le evlenmeye.

1285 Dedi: “Ben zavallı Hatun, uyacağım öğüdünüze,
Eğer kısmet bu ise ve beni götürecektir dostlar bulursam,
Gideceğim Hun'ların ülkesine.”

Bahadırlar tanık oldu sözüne,

elini verdi Etzel Han elçisine.

1286 Konuştu soylu Markgraf: “Yanına al iki er,

o kadarı yeter;

Bende fazlasıyla adam var. Güvenle götürürüz seni

Şanla şerefle

Ren ötelere.

Hiç oyalanma artık burada, Burgund ilinde.

1287 Beş yüz atlı yiğidim, bir de hısımlarım var,
Hem burada hem yurdumuzda hizmetindedir bunlar.

Sen ne buyurursan benim de başımın üstüner,

Yeter ki söz konusu olmasın bana utanç verecek bir iş;

söyle bana gerektiğinde

sen böyle söz verdin diye.

1288 Bak, binek donanımı çoktan kondu atına,

Benim ögüdüme uymak hiç pişmanlık getirmez sana.

Söyle yoldaş kızlarına

hangilerini almak istiyorsan yanına;

Yolda birçok seçkin Atlı Bey

bize karşılayıcı çıkacak, unutma.”

1289 Hanımların duruyordu Siegfried zamanından kalma,

At binişlerinde kullandığı

mücevherler işlenmiş binek donanımları;

Bunlara binerdi hanımlar

Kriemhild bir yere gitmek istediği zaman

izzet ve devlet ile.

Hey gidi! Yola çıkılırken, o hanımlar için

ne görkemli eyerler getirdilerdi!

1290 Daha önceleri hep görkemli giysiler giymiş olsalar da

Bu yolculuk için yine hazır edilmişti öylelerinden nicesi,

Çünkü onlara uzun boylu anlatılmıştı Etzel Han’ın zenginliği.

O yüzden açıldı kilitleri

şimdiye dek kapalı duran sandıkların,

çıkarıldı onlardaki en güzel giysiler.

1291 Dört buçuk gün boyunca oflayıp pofladılar

Sandıklara tepeleme doldurulmuş güzel urbalardan

şunu mu seçsem bunu mu diye.

Ardından buyurdu Kriemhild haznedarına,

Dedi ihsanlar dağıt Rüdeger’in adamlarına,

herbirini zengin edene dek.

1292 Hâlâ vardı Kriemhild’in elinde

Nibelung’lar hazinesinden kalma

Yüz beygir yükü kadar bir altın;

Niyetleniyordu bunları Hun yiğitlerine dağıtmaya,

Bu niyeti gitti Hagen'ın kulağına.

1293 Dedi: “Nasıl olsa Kriemhild hiçbir zaman

bağışlamaz beni;

Öyleyse burada kalsın Siegfried'in tüm altınları,

Böylesine bir zenginliği

neden bırakayım düşmanlarımın elinde?

Pek iyi biliyorum ki Kriemhild Hatun

oldurabilir olmayacak şeyleri bile

hazinenin gücü ile.

1294 Bir gitmesin hazine Hun'ların ülkesine!

Besbelli harcayacak bunu sırf bana hıncı uğruna.

Zaten atları yok hazineyi taşıtacak;

Gidin söyleyin Kriemhild'e,

Hagen hazineyi vermiyor diye.”

1295 Kriemhild bunu duyunca pek yaman öfkeleni,

Gitti anlattı durumu Han'ların üçüne de,

Onu engelleriz dediler ama yapmadılar hiçbir şey;

Soylu Rüdeger konuştu Hatun'la bu konuda:

1296 “Erk'i çok Hatun, ne tasalanırsın o altınlar için?

O kadar seviyor ki seni Etzel Han,

daha yüzünü görür görmez

Bir o kadar altını hemen verdirir sana,

hatta fazlasını, harca harca bitiremezsin;

Dilersen bu konuda andıçip güvence vereyim.”

1297 Hatun dedi: “Çok soylu Rüdeger,

Hiçbir Han kızına nasip olmamıştır

Hagen'ın vaktiyle benden çaldığı

zenginlikten fazlası.”

O sırada güçlü Gernot geldi

Hatun'un hazine odasının önüne.

1298 Zorla almıştı anahtarları Hagen'dan, Han erk'ini kullanıp,

Soktu onları kapıdaki yerine, açtı kapıyı,

çıkardı oradaki

Kriemhild'e ait altınları.

Otuz bin kadar, belki daha bile çok altın Mark çıktı oradan,

Oradaki herkese, buyurun bunları bölüşün dedi,

bu çözümü Gunther pek beğenmişti. [\[35\]](#)

1299 O sırada konuştu Gotelind'in kocası, Pöchlarn'lı yiğit:

“Hatun'um Kriemhild'in kendi malı olarak

Bir zamanlar Nibelung ilinden taşınmış hazinenin tümü

getirilseydi bile buraya,

Ne Hatun'umun eli ne de benim elim

dokunurdu onun bir tek altınına.

1300 Kim alacaksa alsın bunları;

Ülkemden gelirken kendi altınlarımdan

Bir hayli getirdim yanımda,

Bol bol yeter yolculuk harcamalarına onlar.”

1301 Geçerken bu konuşmalar

Kriemhild'in yoldaşı kızlar

On iki sandığı altınla doldurdular

alabildiği kadar;

Ayrıca, hanımlara bezek olacak mücevherleri de aldılar,

Taşıyıp götürdüler yol gereksinmesi için;

orada kaldı gerisi.

1302 Kriemhild mel'un Hagen'in gücünü pek aşırı gördü;

Bin Mark ayırmıştı bir kenara sadakalık para diye,

Dağıttı bunu fukaraya, ölmüş er'inin ruhu için,

Bir büyük vefa eseriymiş bu, Rüdeger'i etkiledi.

1303 Dedi Kriemhild Hatun: "Kimdir dostlarım içinde

Benimle gurbet ele, Hun yurduna gitmek isteyip

Etzel Han ülkesine kadar at sırtında

yanımda gelecekler?

Para verilsin onlara hazinemden,

kendilerine atla urba alsınlar."

1304 Konuştu Markgraf Ekkewart:

"Senin Bey'lerin arasına katıldığımdan beri

hizmetinde oldum hep bağlılıkla;

Yine hizmet edeceğim sana

Ömrümün sonuna kadar.

1305 Yanıma alacağım ayrıca beş yüz er,

Hepsi de bağlılıkla sana hizmet edecekler.

Beni senden ancak ölüm ayırır."

Böyle dedi bahadır;

Kriemhild de sundu ona en içten teşekkürler.

1306 Atlar getirildi sarayın önüne;

hemen yola çıkmak istiyorlardı.

Başladı dostlar gözyaşı dökmeye,

Başta temiz yürekli Hatun Ute,

birçok güzel yoldaş kız,

Belli ettiler Kriemhild'i çok özleyeceklerini.

1307 Hatun yanına yüz güzel genç kız aldı,

Gereğince gösterişli giyinmişlerdi hepsi.

Ayrılış hüznüyle çok gözyaşı döktüler,
Ama sonra Etzel Han ülkesinde nice keyif sürdüler.

1308 Kardeşlerinden Gernot ile Giselher de geldi,
Kendi yiğitleriyle, onu geçirmek için usul erkân üzere;
Sevgili kızkardeşlerinin yanında at süreceklardı,
Toplam bin yiğit idi böylece gelenler.

1309 Tez davranır Gere'yle Ortwein da gelmişlerdi;
Eksik değildi elbet Çaşnıgîrbaşı Rumold,
Burgund Beyleri sağladı gece konaklaması yerlerini;
İmrahor'ları Volker idi onların, ona düştü bu işi ayarlamak.

1310 Hisardan çıkışta düz ovaya gelmeden
Vedalaştılar dostlarla

öpücükler ve gözyaşları arasında,
Sonra atlara binip çıktılar yola,
Gunther Han da hisar önünde kısa bir süre
katıldı yolculuğa.

1311 Saray önünden yola çıkma öncesinde
Önden ulak gönderdi elçiler Hun yurduna
Etzel Han'a haber verilsin diye
Rüdeger'in işi başardığı
Yüce Hatun'un olur'unu aldığı.

1312 Önden giden ulaklar
hızlı at koşturdular,
Hem onur hem de
muştucu ekmeği denen bahşışı kazanmak için;
At sırtında ülkeye varıp haberi anlattılar,
Etzel Han tüm ömründe
hiç sevinmemişti bu kadar.

1313 Bu sevinçli haberi alınca, Han buyruk verdi,

Dedi ulaklara öyle bol ihsan dağıtılsın ki,

Bol bolamat geçinsinler ömürleri boyunca.

İçindeki sevgi artık yok etmişti

Han'ın tasasını yas'ını.

Yirmi Birinci Bölüm

KRIEMHILD’İN HUN YURDUNA YOLCULUĞU NASIL GEÇTİ

1314 Gidedursun elçiler at sırtında! Şimdi anlatalım size

Han kızı nasıl yolculuk edip ülkelerden geçti,

Nasıl ayrıldı ondan iki erkek kardeşi.

Ona yoldaşlık ettiler sevgileri gereği,

1315 Sonra destur isteyip yanından ayrıldılar.

Tuna boyunda Pförring’e kadar gelmişlerdi onunla,[\[36\]](#)

Oradan dönmek istediler Ren boyuna.

Gözyaşı dökmeden olmuyordu sevilenlerden ayrılmak.

1316 Tez canlı Giselher, ablasına dedi:

“Gereksinmen olursa soylu Hatun, benim yardımına,

Çıkarsa sana bir zarar veren, hemen bildir bana!

At sırtında gelirim sana destek olmaya

Etzel Han’ın yurduna.”

1317 Hısıımı olanlar öptü Hatun’u dudağından,

Yiğit Burgund’lar veda etti sevgiyle Rüdeger takımına,

Ayrıldılar oradan;

Hatun sürdürdü yolculuğu güzel giyimli yoldaş kızlarla.

1318 Yüz dört kişiydi bunlar,

giymişlerdi hepsi de gösterişli urbalar;

Varsıl işi kumaşlara işlenmişti altın sırmalar.

Yol boyunca yanlarında

koruma birliği oluşturan bahadırlar

taşılmaktaydı geniş kalkanlar.

Destur aldı dönmeye yiğit Volker’la

yanındaki savaşçılar.

1319 Tuna boyunca yürüyüp geldiler Bavyera’ya,

Varışlarının haberi yayıldı oralara;

Duyuldu onların Kriemhild’i

Hun yurduna gelin götürdüğü;

Oranın egemeni Pilgerin adlı Başpapaz, sevindi buna.

1320 O, Başpapaz idi Passau hisarında,

Boşaldı evler, hatta egemen’in sarayı;

Bavyera’ya gelen konukları

görmeye koştu hisarın halkı.

Başpapaz Pilgerin de onlarla gidip

kardeşi Ute’nin kızı

Kriemhild’i karşıladı.

1321 Yanındaki bahadırlar hiç de üzgün değildi

Kriemhild’in yoldaşı bunca güzel kız görmekten.

Kızların güzelliği nice Atlı Bey oğlunun

gözlerini okşadı.

Soylu konuklara pek güzel konaklama yerleri

gösterildi hemen.

1322 Konuklar at sırtında bu yerlere giderken

Halk seyretti onların geçişini,

Konukseverlikle sağladı onların her gereksinmesini.

Onlar da aldı verilenleri, teşekkür ederek;

her yerde böyledir âdet.

1323 Kriemhild, hisarın egemeni dayısıyla

Girdi hisardan içeri,

Sevinçliydi kentliler, kendi Bey’lerinin yeğeni gelmiş diye;

Sıcak karşılama gösterdi dükkâncı takımı.

1324 Başpapaz dedi: “Biraz uzun kalsaydınız!”

Markgraf Rüdeger buna karşılık verdi:

“Ne yazık ki olanaksız.

Sürdürmeliyiz yolculuğu

Hun yurduna doğru;

Geleceğimiz herkese duyuruldu,

nice yiğit karşılamak için
bekler bizi yollarda.”

1325 Haberi güzel Gotelind de aldı,

Hemen girişti hevesle karşılama hazırlıklarına.

Ulak gönderip ondan dilemişti Rüdeger

Gelen Hatun’a karşılayıcı çıkmasını,

mutluluk vermesini onun gönlüne.

1326 Demişti ırmak boyunda Enns’e^[37] kadar gelin,

Bütün adamların da yanında olsun. Aynen öyle yapıldı,

Yolları aşındırdı karşılamaya koşanlar, atlı, yaya;

Kimse yan gelip yatmadı hisarda.

1327 Ertesi gece Eferding’e vardı yolcular,^[38]

Aslında olağan işlerden idi Bavyera Beyleri’nin

Gelip geçenleri soyması. Bu gelseydi başlarına

Zarar görürdü onlar;

1328 Bunu önlemişti gözüpek Rüdeger;

Komutasında vardı bin atlı, belki daha fazlası.

Yolda karşıladı onları soylu Markgraf eşi Gotelind,

Yanında getirmişti pek çok savaşçı yiğit.

1329 Traun hisarına uğrayıp

Enns yanındaki ovaya geldiler, bir de baktılar

Orada kurulmuş çadırlar, barakalar,

Konuklar geceyi rahatça geçirsin diye;

Rüdeger’in dostları

özenle hazır etmişti bunları.

1330 Güzel Gotelind çıktı kaldığı yerden,

ilerledi at sırtında Kriemhild'e doğru.

Yoldan geçmekteydi, donanımları süslü birçok at;

Çıngırdıyordu dizgin takımlarına asılmış küçük çanlar.

Pek candan karşıladı Gotelind Kriemhild'i,

Rüdeger böyle dilemişti.

1331 Yolda biri bir yandan, öteki karşı yandan

At sırtında yaklaştılar birbirlerine.

Oradaki birçok yiğit, âdet olduğu üzere

Başladı Atlı Bey marifetleri gösterilerine;

genç kızlar seyretti bunları.

Güzel hanımları hiç bıktırmaz Atlı Bey oyunları.

1332 Rüdeger'in erleri yaklaşırken konuklara,

O erlerin kılıç sallayıp vurduğu kalkanlardan

Kopmuş ufak parçalar uçuşuyordu ortada;

Onurlandırmak için güzelleri

gösterilmekteydi Atlı Bey marifetleri.

1333 Sonra bir mola verildi. Selâmladı birçok yiğit

Dostça birbirini;

götürdüler önüne düşüp güzel Gotelind'i

Kriemhild'in olduğu yere;

Çok iş düştü her iki hanımın hizmetkârlarına.

1334 Pöchlarn Bey'i ilerledi at sırtında eşine doğru.

Soylu Markgraf eşi pek mutlu oldu

Er'ini sağ salım,

sağlık içinde taptaze

Ren boyundan dönmüş görünce;

Kuruntularının yerini büyük bir sevinç aldı.

1335 Eşi onu karşılayınca, buyurdu Bey, herkes eyerden insin

Çimen üstünde otursun hanımların yanında diye.

Koşuştu Atlı Bey’ler

hanımların attan inmesine yardım etmek için;

Hevesle hizmet ettiler güzel hanımlara, kızlara.

1336 Başpapaz götürdü Ekkewart’la birlikte

Kızkardeşinin kızını Markgraf eşi Gotelind’e;

Önlerinden çekilip yol açtı kalabalık,

Gotelind’i öptü yabancı konuğu.

1337 Hatun’un geldiği yerde

Duruyordu Gotelind, yanında yoldaş kızlarıyla.

Sokmadılar atları o yakınlarla,

Bıraktılar uşaklara.

1338 İçtenlikle konuştu Rüdeger’in eşi:

“Ne mutlu bana ki, sevgili Hatun,

Sevinerek gördüm seni bu ülkede.

Hiçbir şey daha çok mutlu edemez beni

böyle bir günde.”

1339 “Şükürler olsun Tanrıya” dedi Kriemhild.

“Çok soylu Gotelind,

benimle Etzel Han’a ömür nasip olursa,

Ödülünü göreceksin benimle karşılaşmış olmanın.”

Ama ikisi de bilmiyordu ileride neler olacağını.

1340 Edeple oturdular yanyana çimenlerin üstünde,

kendi yoldaş kızlarıyla.

Hatunlara bakanların hep içleri açıldı,

Gözlerine şölen oldu gördükleri güzeller.

Yerindeydi bir arada olan hanımlarla erlerin keyfi

şimdi de öyle değil mi?

1341 Buyruk verildi konuklara içki sunulsun diye;

artık öğle olmuştu.

Soylu yolcular çimende artık oturmadılar,

Ata binip gittiler, hazır buldukları barakalara;

Değerli konuklara yapıldı orada

zengin işi ağırlama.

1342 Bütün gece dinlendiler sabahın erken zamanına kadar,

Sonra Pöchlarn'lı olanlar

Bütün gün paralandı değerli konukları ağırlamak için.

Rüdeger iş edindi her gereksinmenin karşılanmasını.

1343 Surların yalnız pencereleri değil

Kapıları da açıldı ardına kadar;

Hisara girdi konuklar at sırtında,

kentte seyran ettiler;

Soylu Rüdeger buyurdu

hepsine en âlâsından

konaklama yeri sağlanmasını.

1344 Rüdeger'in kızı da, yanında kendi yoldaş kızları,

Kriemhild'in yanına gidip

içten bir hoşgeldin dedi ona,

Oradan ayrılmadı hiç Markgraf eşi anası,

Bir sürü genç kız candan selâmladı birbirini.

1345 Atlı Bey'lerle hanımlar tutuştular elele,

Girdiler geniş bir saraydan içeriye.

Pek güzeldi bu sarayın yapısı;

hemen Tuna kıyısı idi aşağısı.

Pencere yanlarına oturup serin hava aldılar,

hepsi keyif çattılar.

1346 Bilgim yok daha sonra

ne yapıldı orada,

Yalnız duydum Kriemhild erlerinin yakındığını

Az dinlenmeyle çok yol alıyoruz diye;

Hey gidi! Ne koç yiğitler çıktı yola Kriemhild'in yanında,

sürdürdü yolculuğu ileriye!

1347 Dostça hizmetler sundu hepsine Markgraf,

Hatun da armağan etti onunla Gotelind'in kızına

Kızıl altından on iki bilezikle

Etsel Han ülkesine getirmekte olduğu urbaların

en iyilerinden birini.

1348 Nibelung'lar hazinesi alınmıştı elinden, ama yine

Elinde kalanlarla küçük müçük armağanlar vererek

Biliyordu gönüller kazanmasını.

Ev sahibi Bey'in adamlarına

dağıttı cömertçe ihsanlar.

1349 Markgraf eşi Gotelind de buna karşılık verdi,

Ren boyundan gelme konuklara yakın dostluk gösterdi;

Konuk yabancılar arasında kalmadı desem yeri

Ondan mücevher takısı ya da görkemli urbalar

almamış olan biri.

1350 Yolcular hafif birşeyler yedi,

Yola çıkma zamanı geldi.

Gotelind, Etsel Han'ın eşine “Hep hizmetinizdeyiz” dedi.

Kriemhild ayrılırken sarıldı Bey'in genç kızına da,

öptü onu birkaç kez birbiri ardına.

1351 Kız dedi Hatun'a, “Eğer uygun görürsen

Babam beni gönderecek senin yanına

Hun Hanı'nın yurduna.”^[39]

Kriemhild anladı

genç kızın ona pek bağlandığını.

1352 Koşumları takılmış atlar getirildi

Pöchlarn hisarının içinden

Sur kapısının önüne,

Bitti vedalaşması Kriemhild'in

Rüdeger'in eşi ve kızı ile;

Onun “Tanrıya ısmarladım sizi” demesiyle

birçok güzel genç kız da veda etti birbirine.

1353 Pek azı görüşebildi o günden sonra.

Melk^[40] hisarına vardıklarında

yol üzerinde iken

Getirildi onlara tepsiye konmadan elde taşınarak

Altından çanaklarda bol bol şarap;

hoşgeldiniz dendi yolculara.

1354 Bir Bey otururdu bu hisarda, Astold adında,

Gösterdi onlara, Doğu Hanlığı'na^[41] giden yolu;

Tuna kıyısını izleyip Mautern'den^[42] geçer bu yol.

Oraya vardıklarında, erk'i çok Hatun'a iyi hizmet edildi.

1355 Orada ayrıldı Başpapaz yeğeni Kriemhild'den,

Öğütledi yeğenine Han'ı Hak dinine getirmesini,

Vaktiyle Helche'nin başardığı gibi

şanla şerefle saltanat sürmesini.

Hey gidi! Gerçekten de o, varınca Hun ülkesine

nasıl da tutulduydum baş üstünde!

1356 Getirdi yol göstericiler yolcuları Traisen'a^[43]

Rüdeger'in er'leri koruma birliğı oldu onlara

Hun atlıları sökün edip ülkenin diğeri yanından gelesiye dek.

Bunlar pek büyük saygı gösterdi Hatun'a.

1357 Traisen'da Hun Hanı'nın güçlü bir hisarı vardı;

Pek yaygındı bu hisarın şanı.

Hisara Traisenmauer denirdi.^[44] Orada yaşardı

Helche Hatun;

Çok erdemli kadındı o.

1358 Kriemlich başardı onun yerini doldurmayı.

Hep eli açıklık gösterdi,

Heves etti çektiğı bunca acıdan sonra

bir dem de mutluluk duymaya,

Etzel Han'ın Bey'leri çok saygı gösterdiler ona,

Pek bağlandılar Hatun'a

ardından gelen günlerde.

1359 Etzel Han'ın egemenliğine

o kadar geniş yerlerde

boyun eğilmişti ki,

Onun sarayında her zaman görülebilirdi

Nam salmış Atlı Bey'lerin en iyileri

İsa dininden olsun, kâfirlerden olsun;

şimdi düğüne çağrılıp geldi bu yiğitler.

1360 Hiç görülmüş değildi daha önce;

daha sonra da görülmedi

İsa dininden olanlarla kâfirlerin

Yanyana yaşam sürdürdüğü;

Başardı Etzel Han bunu gerçekleştirmeyi,

herkese karşı çok açıktı eli.

Yirmi İkinci Bölüm

ETZEL HAN İLE KRIEMHILD’İN VİYANA HİSARINDAKİ DÜĞÜNÜ NASIL YAPILDI

1361 Kriemhild Traisenmauer’de dört gün kaldı,
Bu süre boyunca ana yoldan hiç eksilmedi toz bulutu,
Hep bürüdü ortalığı yangın dumanı gibi;
Etzel’in atlıları gelip geçiyordu Doğu Hanlığı ülkesinden.

1362 Durumun haberi iletilmişti Han’a da,
Çekip durduğu tasanın izi kalmadı onda.
Öğrenmişti Kriemhild’in nasıl izzet saltanatla
ülkesine geldiğini;

Çabucak hazırlandı gidip karşılamaya sevdiğini.
1363 Önden yola çıktı bir sürü gözüpek Atlı Bey,
Herbiri ayrı dil konuşup ilerlediler yolda;
Kimi İsa kimi kâfirlik dinindendi,
Hatun’u karşılamak için hepsi bir araya geldi.

1364 Rum yurdundan, Rusya’dan bile vardı gelenler,
Eksik değildi elbet Ulah’lar ile Leh’ler.
Bindikleri güçlü atlar hızla koşuyordu mahmuzlandıkça,
Kimse gizlemiyordu kendi ulusal kimliğini, töresini.

1365 Kiev’den bile gelmişti at sırtında nice Bey.
Yaban Peçenek atlıları da düşmüştü yollara,
Ok atıyorlardı uçan kuşlara
at sürerken eğlence olsun diye;

Yaman yay çekip ok fırlatıyorlardı.

1366 Doğu Hanlığı yurdunda Tuna boyunda

Bir hisar vardır Tulln denilen,[\[45\]](#)

Orada karşılaştı Kriemhild birçok yabancı âdetle
daha önceden hiç bilmediği;

Orada karşıladı onu birçok Atlı Bey,
ama içlerinden kiminin gelecekte
çekecekleri vardı onun sebebine.

1367 Etzel'in önü sıra gelmişti
onun Bey'lerinden nicesi;

Görkemli Bey'lerdi bunlar, tam saraya yakışan,
yüzleri her dem güleç.

Böylece geldi yirmi dört bağımlı Han,
Yalnızca Hatun'u görmek için oraya dört bir yandan.

1368 Sökün etti Ulah yurdunun bağımlı Han'ı Ramung
Yanında yedi yüz atlı ile;

Yaban kuşlarının uçuşu gibi hızlı at sürerdi bunlar.

Sonra geldi bağımlı Han'lardan Gibeche
gösterişli birlikleriyle.

1369 Tez davranır Hornboge, yanında bin atlısı,
Geldi Han'dan önce at sürüp Hatun'un yanına,
Bunlar Hun yurdu töresince nara attılar,
At üstünde mızraklı dövüş gösterisi yaptılar.

1370 Dan ilinden gözüpek Haward'la güçlü Iring
Geldiler at sırtında;

iğri büğrülük bilmez
mert yiğitlerdi bunlar.

Thüringen ilinden, övülesi yiğit Irnfried geldi,
O da karşıladı Kriemhild'i şanla şerefle,
yanında bin iki yüz eriyle.

1371 Hun yurdundan, Etzel Han'ın kardeşi Bleda^[46] da
Bin yiğit getirmişti yanında;
O yiğitlerle geldi
Hatun'u karşılamaya.

1372 Bunların ardından geldi Etzel Han'la

bağımlısı Dietrich Han^[47]

Tüm Bey'leriyle birlikte;

Bunların içinde de vardı nice övülesi yiğit soylu,

Hatun onları görünce pek mutlu oldu.

1373 Konuştu Pöchlarn'lı gözüpek Rüdeger, dedi:

“Hatun’um, yüce Han seni işte burada karşılayacak;

Elbette selâmlayacak değilsin hepsini aynı biçimde

her rütbedeki Etzel Han bağımlılarının;

Uygun düşer öpersen benim söylediklerimi.”

1374 Yüce Hatun’a yardım edildi atından inmesi için,

Gecikmedi Etzel Han da orada görünmekte;

Yanında yiğitleri, indiler atlarından hep birlikte,

İlerledi Kriemhild’e doğru, sevinç içinde.

1375 Öyle anlatıldı bize: Bağımlı Han'lardan ikisi

selâmlamışlar Hatun’u,

Sonra geçip ardına, taşımışlar eteğinin ucunu

Etzel Han yürürken ona doğru;

Şanlı Han'ı sevgi dolu bir öpücükle karşılamış o da.

1376 Onu öpmek için kaldırmış yüzündeki ince tül den peçeyi,

Görünmüş altın saçlarının ortasında

yüzünün ışıldayan güzelliği;

Demiş, orada onu görenler

“Helche Sultan

daha güzel değildi bundan.”

Hemen yanıbaşında durmuş Han'ın kardeşi Bleda.

1377 Soylu Markgraf Rüdeger başlamış öpülecekleri belirtmeye,

Demiş Bleda'yı öp önce,

ardından Gibeche Han ile Dietrich'i,
Etzel'in Hatun'u toplam on iki Han'ı öpmüş.

Geri kalanlardan birçok kişiye
söz ile selâm etmiş.

1378 Kriemhild'in Etzel Han ile

yanyana durduğu süre boyunca
Atlı Bey'ler yaptılar, şimdi de yapageldikleri şeyi,
Giriştiler enlemesine iki uzun sıra olup karşılıklı
mızrakla düşürme oyunu gösterisine;
Hem İsa dininden hem kâfirlerden Atlı Bey'ler
yürüttüler bu işi kendi geleneklerince.

1379 Dietrich'in erleri nasıl da fırlattılar mızrakları,
Sanki bir yağmur yağdı kalkanların üstüne,
kıymıklar, yongalar koptu kalkanlardan;
Atlı Bey'lerin usta elleri beceriler gösterdi.

Onları merakla seyredenler
tanıdı çok geçmeden kimin kim olduğunu.

1380 Kırılan mızraklardan çatır çutur sesleri geldi.
Oraya gelmişlerdi tüm ülkenin Bey'leri,
Bir de Etzel Han'ın konukları vardı, bunca soylu yiğit.
Çok durmayıp Han,
yanına Hatun'unu aldı,
ayrıldı oradan.

1381 Yakında çayır ortasında kurulmuştu bir yüce otağ,
Çevresinde hazır edilmişti bir sürü baraka.
Atlı Bey oyunları bitince burada dinlenecekti yiğitler
Bu sırada süslü püslü giysiler içinde nice hanım kız
oraya geldiler

1382 Kriemhild'in yanında. Hatun oturdu

Üzerine göz alıcı kumaşlar serilmiş bir taht'a;

Markgraf düzenlemişti bu işleri.

Herkes hoşnut kaldı onun düzenlemelerinden,

Etzel Han da çok hoşlandı bu hizmetlerinden.

1383 Han'la Hatun konuştu aralarında birşeyler,

Bilmiyorum ne idi bunlar;

Han sağ elinde tutuyordu onun ak elini,

Ama soylu Rüdeger bırakmadı onları hiç tenhada

düğün yapılıncaya kadar.^[48]

1384 Buyruk çıktı Atlı Bey oyunlarına son verilsin diye,

Katılan herkesin onur kazanmasıyla bitti oyunların şamatası.

Etzel'in Bey'leri barakalara gitti,

Hepsine rahat rahat kalacak yer gösterildi.

1385 Bütün gece

dinlendiler iyice;

Ardından görüldü gündoğumunun aydınlığı.

Yeniden bindi eyerlere Etzel Han'ın Bey'leri,

Birçoğu yine başladı

onurlandırma amaçlı

Atlı Bey oyunlarına.

1386 Han'larını onurlandırmak istiyorlardı Hun'lar.

Tulln'dan Viyana hisarına gelinceye dek

sürdürdüler bu gösterilerini;

Orada süslü püslü giyinip takmış takıştırmış

bir hanımlar kalabalığıyla karşılaştılar;

Etzel Han'la eşine görkemli bir karşılama

düzenlemişti bunlar.

1387 Konuklar ne isteyebilirse bol bol hazır edilmişti,

Orada da Han'ın Bey'lerinden nicesi

İçi şen, katıldı Atlı Bey oyunlarına;

Sonra da girişildi Han'ın evlenmesi kutlamalarına.

1388 Hisar içinde olanaksızdı herkese kalacak yer bulmak;

Ren boyundan gelme olmayanlardan rica etti Rüdeger

Siz yakın çevrede bir yerde kalın diye.

Duydum, hiç ayrılmamış Kriemhild'in yanından

1389 Dietrich Han'la birçok başka yüce Bey,

sürdürmüşler Atlı Bey oyunlarını,

Konuklara hoşça vakit geçirtmek için

Rahatı feda edip, candan gönülden

katlanmışlar zahmete.

Etzel Han'la konukları bol bol eğlenmişler.

1390 Düğün günü düşmüştü kutsal bir kandil gününe;

Tuna üzerindeki Viyana hisarında Etzel Han girdi gerdeğe.

Düşünürüm kendi kendime;

Kriemhild ilk eşiyle evlendiğinde

Bu kadar çok sayıda Atlı Bey

girmiş değildi onun buyruğuna.

1391 Kendisini daha önce hiç görmemiş nice kişiye

Daha tanışırlarken zengin armağanlar verdi.

Konuklardan nicesi şöyle dedi:

“Bilmezdik Kriemhild Hatun'un

bunca varsıl olduğunu,

hazinesi elden gitti sanırdık;

Pek şaşırdık böylesine ihsanlarda bulunmasına.”

1392 Düğün kutlamaları tam on yedi gün sürdü,

İnanmam söylemeler de başka bir Han'ın

Bundan büyük düğünle evlenmiş olduğunu;

duyulmamıştır öyle şey.

Düğün kutlamalarına katılanlar

hep giymişlerdi yepyeni urbalar.

1393 Sanırım daha önce Alçak Ülke'de

hiçbir zaman oturmamıştı yanında

bunca sayıda kalabalık Bey ile.

Her ne kadar Siegfried çok varsıl idiyse de

Hiçbir zaman bağımlı olmadı Kriemhild'e

Burada Hun yurdunda ona bağımlı olan

soylu Bey'ler kadarı.

1394 Beri yandan

burada Kriemhild'in isteği üzerine dağıtılan

Uzun, derin ve geniş kaftanlar sayısınca kaftan

Dağıtılmamıştır hiçbir ülkede hiçbir zaman

Düğüne gelenlere edilmemiştir armağan.

1395 Tanıdıklarla konuklarda bir tek düşünce vardı:

Ellerinden geleni esirgemeyip armağan etmek.

Kim neden hoşlanmışsa armağan ediyorlardı o nesneyi,

Görüldü nice yiğidin coşup da armağan ettiği

sırtındaki giysiyi,

sonra cıbıl gezdiği.

1396 Kriemhild'in aklına geldi zaman zaman

Ren boyunda soylu er'iyle yanyana oturmaları;

gözleri ıslandı,

Belli etmedi bu hâlini kimseye.

Bunca çileden sonra şimdi gelmişti

pek yüce bir yere.

1397 Kim cömertlik ederek neyi saçtı savurduysa

Hepsi hiç kaldı Dietrich'in ettiğinin yanında;

Etzel Han'dan neleri ihsan diye almışsa Dietrich

hepsini dağıttı armağan olarak!

Eli açık Rüdeger de verdi çok kişiye ihsanlar

pek şaşılacak kadar.

1398 Hun yurdundan Bleda Han

Ardarda getirtti kocaman sandıkları,

Bunları bir bir açtırdı,

altın, gümüş dağıttı.

Pek keyifli demler geçirdi yüce Han'ın Bey'leri.

1399 Etzel'in ozanları Schwemmel'le Werbel

Düğün kutlamalarında

Kriemhild Etzel'in yanında otururken

Devşirdi rahat bir bin'er Mark en azından;

Hiç kuşkusuz yok bundan.

1400 On sekizinci gün oldu, Viyana'dan ayrılıp

yola çıktılar at sırtında;

Yanlarında süregiden Atlı Bey oyunlarında

Yiğit ellerinden fırlatılan

mızrak vuruşlarıyla parçalandı nice kalkan,

Sonunda iç ferahlığıyla

Hun yurduna geldi Etzel Han.

1401 Geceyi geçirdiler eski bölümünde Hainburg hisarının.[\[49\]](#)

Ne gücü ölçülebilirdi askerlik açısından

Ne de adam sayısı kestirilebilirdi bu kalabalığın;

Hey gidi!

Hun yurdunda onları karşılamaya çıkan

ne güzel hanımlar gördülerdi!

1402 Varsıl kent Wieselburg'da^[50]

gemiye binip geçtiler karşı kıyıya;

Kapladı ırmağın üzerini atlar, adamlar.

Görünmez oldu ırmağın kendisi.

Yolculuktan pek yorulan hanımlar

dinlenmek fırsatı buldular bu sırada.

1403 Birçok gemi iplerle bağlanmıştı birbirine iyice

Dalgalar, akıntılar onlara bir zarar vermesin diye.

Geniş güvertelerde kurulmuştu birçok çadır,

Sanki hâlâ karada, çayırdı imişler gibi.

1404 Onlardan önce vardı Etzelburg'a^[51] gelişlerinin haberi;

Sevindi buna hisar halkı, kadınları erkekleri.

Gerçekten de, bir zamanlar Helche'nin saray halkı olanlar

Kriemhild'in yanında yine mutlu günler yaşadılar.

1405 Helche'nin ölümüne içleri yanan

Birçok soylu yoldaş kız, onların yolunu

gözleyip duruyordu.

Bunların arasında Kriemhild yedi Han kızı buldu;

Tüm Hun yurdunun bezeğiydi bu kızlar,

ülkeye süs oluyordu.

1406 Herrat derleyip toplamıştı o aralık

Helche'nin saray halkını.

Helche'nin kızkardeşinin kızıydı o; erdemlilikte nam salmıştı,

Soylu Nantwin Han idi babası,

Dietrich Han da nişanlısı.

1407 Etzel Han gelince at sırtında, yanındakilerle

ırmağın kumsal kıyısına

Tek tek tanıtıldı genç kızların herbiri, soylu Kriemhild'e.

O da selâmladı onların herbirini,

Hey gidi! Helche'nin yerine geçince

ne büyük erk edindi!ydi!

1408 Han'ın tüm hısımları, ayrıca da Bey'leri, adamları

Geçen zaman boyunca hizmet sundular ona;

Öyle oldu ki

sonunda

Helche Hatun'un erk'ini de geçti onun erk'i;

Kriemhild ölesiye dek onun buyruğundaydı hepsi.

1409 Saray da ülke de şanla şerefle

mutlu günler gördüler;

Hoşça vakit geçirildi her zaman.

Herkes kavuştu içinin özlemlerine

Han'ın iyi yüreği, Hatun'un cömertliği sebebine.

Yirmi Üçüncü Bölüm

KRIEMHILD, ŞENLİKLERE GELSİNLER DİYE KARDEŞLERİNE NASIL ÇAĞRI YOLLADI

1410 Yedi yıl boyunca Kriemhild, Han'ın yanında

Görkemli bir yaşam sürdü sarayda;

budur işin doğrusu.

Bu arada

bir oğul doğurdu Han'a,

Öylesine mutluluk tatmamıştı Han

hiçbir zaman

tüm yaşamında.

1411 Sürekli bastırdı durdu, geri dönmedi bundan Kriemhild,

Etzel Han'ın oğlu vaftizden geçsin diye

İsa inancı usulünce.

Öyle oldu; oğlanın adı da Ortlieb kondu,

Etzel'in tüm yurdunda

yapılan şenlikler sırasında.

1412 Hep çabalıyordu Kriemhild,

Helche Hatun'un saygınlığını

kendisi de edinmek için.

Bu konuda Herrat yol yöntem öğretiyordu ona,

Oysa bu kız aslında

Helche'nin yasını

gizlice tutmaktaydı hâlâ.

1413 Hem yabancılar hem yerliler

Sözbirliğiyle dediler

Hiçbir ülkede hiçbir Hatun egemenlik sürmedi

Kriemhild kadar cömertlikle, başarıyla;

Birikti durdu ona Hun'ların beslediği saygı

on iki yıl boyunca.

1414 Geçen bu sürede, baktı ki

genelde bir Han eşinin

kuyusunu kazmaya kalkan

çok olur iken

Hiç kimse karşı çıkmıyordu ona,

En azından on iki Han

yanındaydı her zaman;

Başladı öz yurdunda kendisine yapılan

haksızlıkları kurmaya.

1415 Anımsadı Nibelung'lar yurdunda

el üstünde tutulduğu günleri,

Bir zamanlar kendi malı olup da,

Siegfried'i öldürdükten sonra

Hagen'ın ondan zorla aldığı hazineyi.

Kurdu durdu, ondan bunun öcünü alabilir miyim diye.

1416 Ah dedi içinden, anam olsaydı burada, Hun yurdunda!

Düşünde gördü kardeşi Giselher'i;

yürüyorlardı onunla elele,

Getiriyordu onu Etzel Han'ın yanına,

Derken uyuyordu kardeşi;

o da öpüyordu onu ikide bir, uykusunda;

oysa çok acılar çekecekti hepsi sonra.

1417 Şimdi iyi günlere kavuşmuş iken bile

Unutamıyordu yüreğini dağlamış derdini,

Er ya da geç aklına geliveriyordu feryatlı günleri.

Başladı yine zaman zaman

gözyaşı döküp urbasını ıslatmaya.

1418 Gece gündüz düşündü durdu,

nasıl hiç kusuru yokken kendisinin

Bir kâfirle evlenip

Onun yatağına girmek zorunda bırakıldığını;

Hısımları Gunther’le Hagen’dı buna sebep olan.

1419 Düştü bu yapılanların öcünü almak derdine,

Dedi kendi kendine:

“Öylesine kudretliyim ki şimdi

Elbette zarara uğratabilirim düşmanlarımı;

Troneck’li Hagen’a karşı

mutlak kullanacağım bu olanağımı.”

1420 Gitgide güçlendi içindeki bu niyet.

“Bana vefa gösterenler için titrer yüreğim,

Ama bana kötülük edenlerle hele bir araya geleyim,

eşimi öldürenlerden öç almaz da neylerim?”

Bekler oldu dört gözle o günün gelmesini.

1421 Han’ın bağımlıları, Kriemhild buyruğundaki Bey’ler,

Hepsi de çok severlerdi Hatun’u; bu da değildi sebepsiz,

Haznedarbaşısı olan Ekkewart eliyle çok dostlar edinmişti.

Zaten kimsenin karşı çıktığı yoktu Kriemhild’in isteklerine.

1422 Düşündü bir zaman, Han’dan rica etmeyi

Lütfeyle de benim hısımlarımı

Buraya Hun yurduna davet et diye.

Kriemhild Hatun’un kötü niyetini

sezemedi hiç kimse.

1423 Bir gece Han ile birlikte yatmış iken

Sardı onu yine kollarıyla her gün yaptığı gibi,

Öptü de öptü soylu Hatun; pek hoşlanırdı bundan Han,

eşi onun canı gibiydi;

İşte o sırada düşmanları

Hatun'un aklına düştü.

1424 Han'a dedi: "Çok sevgili Efendim,

İzin verirsen bir ricam olacak senden,

eğer bir ricada bulunmayı hak etmiş isem;

Pek mutlu olurum eğer bana gösterirsen

Benim hısımlarımı sevip sevmediğini."

1425 Değer bilir kişiydi erk'i çok Han; dedi:

"Kantlayacağım sana, o yiğitlerin hep iyiliğini istediğimi.

Ben ancak mutlu olurum onların mutluluğundan, bunu bil;

Zaten hiçbir kadınla sevgi bağı bana

onlardan üstün hısım kazandırmış değil."

1426 Yanıtladı Hatun, dedi:

"Pek iyi bilirsin ki

Şanı yüce kişilerdir benim hısım akrabam.

Bu yüzden daha da çok artıyor tasam;

Gerçekten, üzüliyorum hiç mi akıl etmezler diye

gelip beni görmeyi.

Eşi dostu, hısımlı olmayan bir yabancı kadın

diyorlar bana burada."

1427 Konuştu Etzel Han: "Pek sevgili Hatun'um!

Umarım hısımların burasını pek çok uzak saymazlar;

çağrı göndereceğim onlara

Ren'i aşır buraya

Gelsinler benim ülkeme,

görsünler bizi diye."

Pek sevindi Kriemhild, onun niyetini öğrenince.

1428 Dedi: "Bu sözünü tutarsan, Han'ım,

Ulaklar yollayalım;

Ren'i aşır Worms'a gitsinler.

Onlarla iletelim dileğimi hısım akrabama;

Kalabalık sayıda soylu Atlı Bey

gelsinler yurdumuza.”

1429 Dedi Etzel Han: “Senin isteğın buysa, öyle yapalım!

Hısım akrabanı burada görmek

beni senden bile çok sevindirecek;

Üzölüyordum çünkü, soylu Ute'nin oğulları

Bunca yıldır bizden uzak dururlar diye.

1430 Eğer sence de uygun düşerse

Keman çalan iki ozanımı göndereceğim hısımlarına;

Bizim Burgund iline giden ulaklarımız olacak onlar.”

Etzel Han'ın kemancı ozanları çağrıldılar huzura.

1431 Hemen geldi onlar da

Han ile Kriemhild'in yanyana

Oturduğu yere. Han söyledi onlara

Hatun'un hısımlarının ülkesine

ulak olarak gideceklerini.

Buyurdu, “Görkemli urbalar verilsin bunlara,

1432 Ayrıca yanlarında Burgund iline gidecek

Yirmi dört yiğide” dedi.

Açıkladı onlara Etzel Han, kendilerinden ne istediğini;

Gunther Han'ı hısımlarıyla davet ederken

ne söyleyeceklerini.

1433 Konuştu erk'i çok Han: “Anlatayım size yapacağınız işi;

Sevgili dostlarıma sizinle

selâmlarımı ve en iyi dileklerimi iletiyorum;

Lütuf buyurup benim ülkeme kadar

yolculuk zahmetine katlanmalarını
onlardan rica ediyorum.

Ziyaretleri onlarınki kadar

makbule geçecek konuklar
görmemiştir bu ülke.

1434 Eğer eşimin kardeşleri bu ricamı yerine getirecek iseler,

Pek uygun olur benim bu yıl düzenleyeceğim

Yaz şenlikleri zamanında gelmeleri.

O şenliklerde süreceğim keyif

artacaktır eşimin kardeşlerini görmemle.

1435 Düzenleyeceğim şenlikler hakkında da

Bilgi vermeniz gerekir Ren boyunda;

Önümüzdeki yaz ortasında yapılacak bu şenlikler,

Dostlarımız buraya o zamanda gelsinler.”

1436 “Buyruklarını yerine getireceğiz” dedi Werbel.

Gizlice çağırdı onları Kriemhild

sarayda kendine ait bölüme,

Konuştı ulaklarla.

Bu işin sonucunda pek çok yiğidin başına

yaman belâlar geldi.

1437 Hatun ulaklara şöyle dedi:

“Size bol ihsanım olur

Dediklerimi tıpatıp yaparsanız;

kardeşlerime benim sözlerimi duyurursanız

Zengin ederim sizleri,

ayrıca güzel urbalar veririm.

1438 Ren boyundaki Worms hisarında

bulacağınız hısımlarıma

Sakın söylemeyin

Beni bu ülkede bazen gözü yaşlı gördüğünüzü;

Selâmlarımı iletin bu gözüpek yiğitlere.

1439 Siz de rica edin, Han'ın davetine gelsinler diye;

Böylece büyük bir üzüntüden kurtulmuş olacağım,

Çünkü burada Hun yurdunda

kimsesiz sanıyorlar beni.

Deyin ki onlara, ben bir Atlı Bey olsa idim

atlanır gider idim onları görmeye.

1440 Ayrıca söyleyin sevgili kardeşim Gernot'a,

Dünyada onu seven kimse olamaz benden fazla;

Rica edin ondan, en yakın dostlarımızı da

yanında getirmesini;

Artsın böylece hepimizin şanı şerefi.

1441 Giselher'e de söyleyin, çıkarmasın hiç aklından,

hiç kusuru olmadı şimdiye dek bana karşı,

Acı çekmiş değilim ben onun bir suçundan;

Pek mutlulanacağım onu yine görmüş olmaktan.

Beni çok sevdiğini bilirim,

ben de onu özledim.

1442 Anlatın anama

nasıl el üstünde tutulduğumu burada.

Troneck'li Hagen belki gelmemek ister;

Ama o zaman, yabancı illerden geçerken

kim olacak gelenlere rehber?

Daha çocuk yaşından öğrenmiştir o

Hun yurduna giden yolları.”

1443 Bilemezdi ulaklar, niçin ısrar edildiğini

Gözüpek Hagen geride, Ren boyunda

Kalmasıñ diye;

sonradan çok üzüldüler onun da geldiğine,

Nice yiğit acı ölümü tattı onun elinden.

1444 İletilecek sözler söylenip mektuplar verildi ulaklara,

Uğurladı onları Etzel’le güzel eşi.

Varsıl işi urbalar giymiş, yüklü yol harçlığı almışlardı;

Dolu idi keseleri, cepleri.

1445 Etzel Han’ın görevle gönderdiği ulaklar

Nice ülkeden geçip Ren boyuna vardılar.

Onların çağrısına uydu nice bahadır,

geldiler Etzel’in hisarına;

Ne çare, geri dönen tek kişi olmamıştır.

Yirmi Dördüncü Bölüm

ULAKLAR GÖREVLERİNİ NASIL YERİNE GETİRDİLER

1446 Hun yurdundan yola çıkan ulaklar

Hiç oyalanmadan gittiler Burgund iline doğru.

İletilecek sözler götürüyorlardı oradaki üç Han'a,

ayrıca onların Bey'lerine,

Çağıracıklardı onları Etzel'in ülkesine;

1447 At sırtında yol alıp Pöchlarn hisarına vardılar,

Orada pek içten karşılandılar;

Rüdeger'le Gotelind, bir de sevgili kızları

İlgilendi onlarla, yatacak yer sağladı.

1448 Bir sürü armağan vermeden bırakmadılar onları,

İçleri ferah yola çıktı Etzel'in ulakları.

Ute'yle oğullarına selâm gönderdi Rüdeger,

Dedi, Markgraf'lar içinde

benim iyiliğinizi en çok isteyen.

1449 Brünhild'e de saygılar sundu, hizmetindeyim dedi,

Ona bağlılığını belirtti.

Bu iletilecek sözleri dinleyip ulaklar

yine yola çıktılar;

Markgraf'ın eşi onları

Tanrıya emanet etti.

1450 Bavyera'dan geçip çıkma öncesinde

Tez davranır Werbel buldu Başpapaz Pilgerin'i.

Bilmiyorum onun Ren boyundaki hısımlarına

ne gibi iletilecek sözler gönderdiğini;

Ama öğrendim ulaklara

bol bol kızıl altın verdiğini.

1451 Sonra destur verdi onlara ayrılmaları için,

Uğurlarken şöyle dedi Başpapaz Pilgerin:

“Çok sevindirecek beni

Kızkardeşimin oğullarını burada görmek;

Çünkü ben gidemiyorum pek

onları görmeye, Burgund iline.”

1452 Karadan yol alırken Ren boyuna doğru

Hangi ülkelerden geçtiler, bilmiyorum;

Ama çalamadı kimse altınlarını, urbalarını;

Etzel’in hıncını çekmeyi göze alamadı.

Pek büyüktü onun erk’i; her yerde biliniyordu bu.

1453 On günde geldiler Werbel ile Schwemmel

Ren boyunda Worms hisarına;

Hemen iletildi bunun haberi Han’lara,

Söylendi yabancı ulakların geldiği.

Gunther başladı sormaya:

1454 “Kim söyleyecek bana, nereli olduğunu

Ülkemize gelmiş bu yabancı yiğitlerin?”

Kimse yanıt veremedi bu soruya,

Troneck’li Hagen onları görene kadar.

Hagen, Gunther’e dedi:

1455 “Önemli haberler geldi bize besbelli;

Orada görüyorum Etzel Han’ın

keman çalan ozanlarını;

Onları kızkardeşin Ren boyuna göndermiş olmalı.

Etzel’in hatırı için hoş karşılayalım ulakları.”

1456 O sırada ulaklar

üstlerinde tam donanım

sarayın kapısına vardılar.

Hiç bu kadar görkemli olmadı at sırtında

hiçbir Han'ın saray çalgıcıları;

Gunther'in hizmetkârları

hemen koşuştu onları karşılamaya;

Kalacak yer gösterdi konuklara,

atları götürüldü ahıra.

1457 Varsıl işiydi üstlerindeki yolculuk urbaları,

O kadar güzeldi ki bu urbalar

Onlarla gidebilirlerdi Gunther'in önüne kadar;

ama istemediler sarayda onları giymek,

Sordular, bunları isteyen var mı diye.

1458 Böyle cömertlik edince onlar,

çıktı birileri de

Can atarak urbaları istedi; bunlara gönderildi urbalar.

Konuklar daha da görkemli giysilere büründü,

Böyledir Han ulaklarına yakışan.

1459 Sonra çıktılar huzura, Gunther'in oturduğu yerde;

Saraylılar hoşnutlukla baktı onlara.

Hagen bile ayağa fırladı ulaklar gelince,

Hızla yürüyüp karşıladı onları;

Etzel'in adamları teşekkür etti ona.

1460 Hagen merak ediyordu ne haber getirdiklerini;

Önce sordu usul erkân üzere

Etzel Han'la yakınları afiyette midir diye.

Dediler: “Ülkemiz hiç mutlu olmadı bugün olduğu kadar,

geçmişte bundan iyi dönem yaşamadı halkımız;

Bu gerçeği bizden duymuş olasınız.”

1461 Saray yine doluydu bir sürü insan ile;

Bir Han'ın başka Han ülkesine gönderdiği elçiye

Orada gösterilmesi âdet olan saygı

eksiksiz gösterildi;

Gunther'in çevresinde çok Atlı Bey var idi.

1462 Gunther Han pek nezaketle selâm verdi onlara,

Dedi, “Hoşgelmiş olasınız Hun ülkesinin ozanları,

Tüm yoldaşlarınızla! Söyleyin bana şimdi

Yüce Etzel Han sizleri

Burgund iline neden gönderdi?”

1463 Edeple önünde eğilip selâm verdi elçiler.

Konuştı Werbel: “Sevgili Han'ım ile kızkardeşin Kriemhild

Sana selâm ederler uzaktaki Hun yurdundan,

İyilikler için, hayırlar için bizi siz bahadırlara

ulak gönderdiler.”

1464 “Sevindim buna” dedi erk'i çok Han.

“Nasıldırlar Hun yurdunda

Etzel Han ile kızkardeşim Kriemhild?”

Ozan dedi: “Anlatayım sana.

1465 Bilesin ki hiçbir zaman hiç kimse

Daha mutlu yaşam sürmedi onların şimdi sürdüğünden;

Aynı mutluluk içindedir Bey'leri, bağımlıları da.

Biz yola çıktığımızda

pek sevinçliydim size geleceğimiz için.”

1466 Dedi Han: “Teşekkür ederim gönderdikleri selâma,

Ayrıca pek sevindim hem onların hem de bağımlılarının

Mutlu olduklarına;

Biraz ürküntüyle sormuştum son sorumu.”

1467 O sırada iki genç Han da geldiler oraya,

Henüz öğrenmişlerdi çünkü ulakların varışını.

Genç Giselher, kızkardeşini çok sevdiğinden

Pek mutlu oldu onun ulaklarını görmekten;

dostça söz etti onlara:

1468 “Hoşgelmiş olasınız ülkemize siz ulaklar,

Eğer daha sık gelseydiniz buraya Ren boyuna

Sizi görmekten pek mutlu olan

candan dostlar bulurdunuz.

Kimse zarar vermez size

bizim ülkemizde.”

1469 Schwemmel dedi:

“Biliriz, onur’a uygundur her işiniz.

Tam anlatmaya dilim dönmez Hun yurdundan

Ne kadar içtenlikle selâm gönderdi Etzel Han

Ve orada el üstünde tutulan

pek soylu kızkardeşiniz.

1470 Sizin ona bağlılığınızı, sevginizi anmaktadır Hatun da;

Biliyor onun için her zaman

nasıl yüreğinizin titrediğini;

Ancak bizim gönderilişimizin başta gelen nedeni

Sizi at sırtında yolculuk edip Etzel Han’ın yurduna

gelmek üzere davet içindir.

1471 Çağrılıyor bu yolculuğa ayrıca Gernot Han;

Hepinizi davet etmekte varsıl Etzel.

Hatun’u görmeyi umursamasaydınız bile,

Hakkı vardır sayıyor sizden

onurlandırıcı bir ziyaret beklemeye;

onları kıracak ne hâlim oldu diyor.

1472 Diyor, neden kaçındılar bugüne dek ülkeme gelmekten,

Kriemhild kızkardeşleri değil

yabancı biri olsaydı bile

Beni görmek isteği duymaları için

bana düşen herşeyi yapmışım ben.

Uyarsanız çağrısına

pek çok sevinecek buna.”

1473 Yanıt verdi Gunther Han:

“Burada bırakalım sözü şimdilik;

Siz gidin konaklama yerlerinize.

Danışayım eşim dostuma,

Ülkenize gelecek miyim, bunu yedi gün içinde

bildireyim size.”

1474 Ulaklardan Werbel dedi:

“Yerlerimize gitmeden önce

Acaba görebilir miyiz yüce Hatun Ute’yi?”

Soylu Giselher onlara nezaketle yanıt verdi:

1475 “Onun yanına gitmek istiyorsanız kimse size engel olmaz;

Zaten tam kendisinin istediği şeydir onu görmeniz.

Hem Etzel Han’ın hem de kızkardeşim Kriemhild’in

Ulakları olarak, elbette onun yanına çıkabilirsiniz.”

1476 Giselher götürdü onları anasının oturduğu yere,

Hatun mutlu oldu ulakları görmekten,

candan kabul etti onları;

Soylu hâliyle selâm verdi onlara.

Kriemhild Hatun’un sözlerini bir bir aktardı ulaklar.

1477 Schwemmel dedi: “Hatun’um gönderdi sana

sevgi dolu selâmlarını,

İnan duygularının içtenliğine!

Senden bu kadar uzak yerde yaşaması

hicran olmaktadır içine;

Seni sık sık görebilseydi pek mutlu olacaktı.”

1478 Konuştu Ute Hatun: “Ne yazık ki olanaksız bu;

Ben de çok isterdim onu görmeyi ama,

Soylu Etzel’in eşi benden pek çok uzakta.

Dilerim her ikisi mutlu olsunlar yaşamları boyunca.

1479 Ülkemizden ayrılma öncesinde

bana haber verin yola çıkışınızı;

Nice zamandır görmüş değilim sarayda

Gelişi sizinki kadar

makbule geçen ulaklar.”

Haber veriniz dedi

Hun yurdundan gelme ozanlar,

1480 Ayrılıp huzurdan gittiler konaklama yerlerine.

O sırada varsıl Han çağırttı yanına yakınlarını, Bey’lerini;

Soylu Gunther sordu hepsine birer birer

Etzel’in çağrısı konusunda ne düşündüklerini.

1481 “Hun yurduna git şanla şerefle”

Dedi ona en güvendikleri.

Bir tek Hagen karşı çıktı direngenlikle bu gitme işine;

Başbaşa konuştu Gunther’le, şöyle dedi:

“Kendi kuyunu kazıyorsun;

1482 Pek iyi biliyorsun bizim ona ettiklerimizi;

Bu nedenle onun öç tasarımı

esirgemeliyiz kendimizi.

Ben öldürdüm onun er’ini kendi elimle;

Nasıl kalkışabiliriz, atlara binip

Hun eline gitmeye?”

1483 Yanıtladı onu soylu Han: “Öfkesi geçmiş, belli;

Sevgiyle öptü bizi, barıştı bizlerle,

Bağışladı ülkeden ayrılışı öncesinde

biz ne yapmış etmiş idiysek.

Yalnız sana karşı Hagen, hıncı hiç yok olmadı.”

1484 Hagen dedi: “Hun yurdundan gelmiş ulaklar

ne söylerse söylesin,

Aldatma sakın kendini; Kriemhild’i göreceğim diye

Gitmeye kalkarsan Etzel’in ülkesine

ne şanın kalır ne canın;

Unutmaz öç özlemini nice yıllar geçse de

Hatun’u Etzel Han’ın.”

1485 Gernot Han da karıştı tartışmaya, dedi:

“Diyelim senin haklı nedenin var Hun yurdunda

Öldürüleceğim öç uğruna

diye korkmaya;

Biz ne diye geri duracakmışız kızkardeşimizi görmekten?”

1486 Giseler Han da dedi Hagen’a: “Hagen Amca,

Suçlu olduğunu kendin de bildiğine göre

Sen burada kal güvenlikte;

Ama bırak da gelsin bizimle Hun yurduna kadar

buna paçası sıkanlar.”

1487 Öfkeyle yanıtladı onu Hagen:

“İstemem yanınıza almanızı Hun sarayına yolculukta

Daha çok yürekli çıktı diye bir başka kimseyi;

Vazgeçmeyecekseniz bu gidişten

ben de geleceğim sizinle, mertlik uğruna.”

1488 Konuştu çaşnıgîrbaş1 yîğit Rumold:

“Ne diye yolculuğa kalkışacaksın da

burada yerliler yabancılar hep birlikte

Senin kendi keyfince

vakit geçirmeyeceğiz çalgı çengi eğlenceyle?

Hagen sana hizmette hiç kusur etmedi bildiğim kadariyle,

şimdi de en doğru öğüdü o verdi.

1489 Ama yine de uymayacaksan onun dediğine,

İzin ver bir öneride bulunsun senin bu en vefalı

ve hakir hizmetkârın Rumold:

Sen burada kal Han’ım;

Bırak Kriemhild duradursun Etzel Han’ın yanında.

1490 Daha ne istiyorsun bu dünyada?

Düşmanlarından esirgenmiş oluyorsun kendi yurdunda.

Bürün en güzel urbalara,

iç şarabın âlâsını,

Tadına bakmak için çek yatağına dilberlerin en hasını.

1491 Üstüne, sunuluyor sana

yeryüzündeki en güzel yiyecekler;

Güzelliğine diyecek yok ülkenin.

Etzel’in şenliklerine gitmeyi

bir uygun biçimde atlat;

Dostlarınla burada ye, iç, eğlen rahat rahat.

1492 Ben bu dünyada her zevki tattım diyorsan,

Bir güzel yemek yapıp sunayım sana,

İnce kesilmiş etleri yağda kebap edeyim,

ye onu afiyetle.

Çok büyük tehlike bekler siz Bey’lerimi

Hun’ların ülkesinde.

1493 Adım gibi biliyorum ki Kriemhild Hatun

hiç de iyi şeyler kurmuyor sizler için;
Zaten Hagen ile siz
ondan başka türlü tutum beklemeyi
hak etmiş değilsiniz.

İşte bu nedenlerle burada kalmanız gerekir;

Hun yurduna yolculuk, sizlere

ancak felâket getirir.

Bu işin sonunu hazırlıyor o; haberini vereyim.

1494 Burada kalın derim size bunun için;

bakın çok zengin ülkemiz,

Bir belâyı defetmek için ödenecek kurtulmalığı

Hun yurdunda değil burada olursan

devşirebilirsin çok daha kolaylıkla;
belli mi olur feleğin gidişatı?

Burada kalmalısınız siz Bey’lerim;

ben, Rumold, bunu öğütlerim.”

1495 “Niyetimiz değil burada kalmak” dedi Gernot.

“Mademki kızkardeşimle, erk’i çok Etzel

Bize böyle bir dostça çağrı göndermişler,

nasıl geri dururuz gitmekten?

Gelmeyi canı çekmeyen

kalsın burada Ren boyunda.”

1496 Konuştu Rumold, dedi: “Vallahi ve billâhi

Etzel’in şenlikleri

ayıramaz beni Ren boyundan;

Tek kişi kalacak olsa burada

başkası olmayacak Rumold'dan.

Kendimi tehlikeye atacaksam ne olacak bunun ödülü?

Elimden geldiğince kendim koruyacağım canımı,
gün edeceğim günümü.”

1497 “Ben de uyacağım ona” dedi yiğit Ortwein.

“Onun yanı sıra uğraşacağım buradaki işlerle.”

İçlerinden birçoğu da tehlikeyi sezip
yan çizdi gelmekten; dedi:

“Sevgili Han'larımız; Tanrı korusun sizi
Hun yurduna yolculukta.”

1498 Çok öfkелendi Han; çünkü anlamıştı ki

Böyleleri yalnız sürdürmek istiyorlardı kendi rahatlarını
ülkede kalarak;

“İzin veremem buna; hepimiz yola çıkacağız;
Sağduyuyla davranan her yerde korur kendini” dedi.

1499 Konuştu Hagen: “Gücenme şimdi diyeceklerime;

Görevim sayıyorum sana şunları söylemeyi:

Kendini korumak istersen

Tam savaş donanımında olmalısın

Hun yurduna giderken.

1500 İhmal etme sakın, bağımlılarına buyruk göndermeyi;

Topla onları, sonra da ayır içlerinden en iyilerini.

Ben seçerim onlardan bin bahadır atlıyı,

O zaman zarar veremez sana Kriemhild'in hıncı.”

1501 “Uyacağım bu öğüdüne” dedi Han;

Etzel Han ulaklarına dönüş için destur verip
onları yolcu etmeden

Hemen buyurdu ferman,

bağımlılarını çağırdı;
üç bin ya da daha çok yiğit
bir araya toplandı.

Hiçbirinin haberi yoktu, tez zamanda başlarına gelecek
acılardan, felâketten.

1502 At sırtında geçtiler hevesle Gunther Han ülkesini,
başkente ulaştılar.

Buyruldu atlar, urbalar armağan edilsin diye
Gunther'in yanı sıra Hun yurduna gideceklere;
Pek çoğu istekli çıktı gitmeye kendiliğinden.
1503 Hagen da buyurdu kardeşi Dankwart'a,
Her ikisine bağımlı toplam altmış Atlı Bey'i
Ren boyuna getirmesini;

Geldi bunlar kusursuz düzen içinde,
Kendileri getirdi zırhlarını, donanımlarını.

1504 Derken geldi Bey Volker, gözüpek bir kemancı,
Sarayı ziyaret için Worms'a; yanındaydı otuz bağımlısı.
Han oğulları gibi giyinmişlerdi bunlar,
Bildirdi Gunther'e, Hun ülkesine gitmek istediğini.

1505 Kimdir bu Volker, şimdi diyeyim size:
Bir Bey'dir o, soylulardandır;
Burgund ilinde birçok yaman yiğit ona bağımlıdır.
Keman çalmayı becerdiğinden, Kemancı derler ona.

1506 Hagen seçti bin bahadır;
İyi tanıyordu bunları.

Yavuz çatışmalarda görmüştü onların bilek gücünü;
Ancak serdengeçti demek uygun anlatımdı onlar hakkında.

1507 Acele etmişlerdi Hun ulakları gitmek için,
Ürkmüşlerdi gecikirsek Han'ımız kızar diye.

Her gün gelip destur istemişlerdi gitmeye,

Hemen bırakmamıştı onları Hagen,

hesap kitapla böyle davranmıştı.

1508 Şöyle demişti Gunther’e: “Biz kendimiz

Yedi gün sonra yola çıkacağız Hun yurduna doğru;

Daha önce ulakları bırakmamamız gerek;

Böylece arada anlarınız bize hınç sebebine

tuzak kuran olup olmadığını.

1509 Diğer yandan, bu sayede Kriemhild

yolda bize zarar versinler diye

Kimseye iş ısmarlayamayacak;

Kötülük etmek niyeti olsa da bize

ona pahalıya patlayacak bu iş,

Çünkü nice seçkin yiğitle yolculuk edeceğiz.”

1510 Eyerler, kalkanlar, urbalar

Ve Hun yurduna götürmek istedikleri tüm donanım

Hazır edilmişti yola çıkacak yiğitler kalabalığı için.

Bundan sonra saraya çağrıldı Etzel’in ulağı ozanlar.

1511 Geldiklerinde Gernot konuştu onlarla, dedi:

“Han’ımız, yaptığınız çağrıya uyacaktır;

Mutlu olacağız Etzel’in düzenlediği şenliklere gelip

Orada kızkardeşimizi görmekten;

buna karar vermiş bulunuyoruz.”

1512 Gunther sordu: “Bize bilgi verin biraz!

Hun yurdundaki şenlikler ne zaman yapılacak?”

Yanıtladı onu Han’ın ulaklarından Schwemmel,

“Önümüzdeki yaz ortasında” dedi.

1513 Usul erkân gereği ulaklar

Brünhild’e de görünmeli idiler;

Han söyledi onlara

Hatun’umu görmek isterseniz izin verdim diye;

Ama Bey Volker, Brünhild’i hoşnut edecek yolda

İşe karıştı, engel oldu buna.

1514 Dedi soylu Atlı Bey,

“Bugün keyfi yerinde değil Brünhild Hatun’un;

Onu görecekseniz yarını beklemeniz gerek.”

Ama ertesi gün de Hatun’u görmek istediklerinde

Bir engel çıkmıştı yine.

1515 Derken varsıl Han kendiliğinden

Buyurdu cömert gönlünün gereği

Geniş kalkanlara altın para

doldurulup getirilsin diye;

verdirdi ulaklara.

Yakınları da katıldı buna

çeşitli armağanlarla.

1516 Gernot’la Giseler, Gere’yle Ortwein,

Kanıtladılar iyice cömert kişi olduklarını;

Ulak ozanlara öylesine zengin ihsanları oldu ki

Etzel bir lâf eder diye ulaklar

bunları almaktan çekindiler.

1517 Ulaklardan Werbel şöyle dedi Gunther Han’a:

“Yüce Han, bu armağanlar senin ülkende kalsın!

Götüremeyiz onları yurdumuza;

armağan almamızı yasaklamıştır Efendimiz,

Zaten onun cömertliği sayesinde

bunlara yok gereksinmemiz.”

1518 Canı sıkıldı Gunther'ın

Bunca güçlü bir Han'dan armağan almak istemiyorlar diye.

Onun hoşnutsuzluğunu farkedince

aldılar Han'ın armağanı paraları, urbaları;

Götürdüler bunları yanlarında Etzel Han'ın yurduna.

1519 Ayrılmadan yine görünmek istediler Ute Hatun'a;

Tez davranır Giseler hemen getirdi onları nezaketle

Sarayda anasının yanına. Hatun söyledi onlara

Kriemhild'in el üstünde tutulmasından pek mutluyum diye.

1520 Sonra buyurdu mâbeyncilerine

Kriemhild'le Etzel Han'ın hatırı sebebine

Bu ulak ozanlara altınlar, ibrişimler verilmesini.

Sevgi gösterisi olarak verildikleri için

bu armağanları aldı ulaklar.

1521 Artık veda ettiler kadın erkek herkese,

Süev'ler^[52] ülkesine doğru çıktılar yola.

Gernot buyurdu bağımlı Bey'lerine

onlar oradan geçerken

koruyuculuk etmelerini,

Soygunculardan onlara bir zarar gelmesin diye.

1522 Koruma birliğinden ayrılış sonrasında da

Etzel'in erk'i, şanı korunma sağladı onlara yolda;

Kimse kalkışmadı onları soyup

atlarını, urbalarını almaya.

Yol aldılar Hun yurduna doğru hızla.

1523 Her nerede tanıdık bildik varsa

Duyurdular onlara Burgund Beyleri'nin

Yola çıkıp Hun yurduna gelmekte olduğunu.

Başpapaz Pilgerin de öğrendi bu haberi.

1524 Böyle hızlı yolculukla Pöchlarn'dan geçerlerken

Verdiler haberi Rüdeger'e,

gerektiği üzere;

Yüce Markgraf eşi Gotelind

keza öğrendi durumu,

Sevindi Burgund Beyleri'ni göreceğine.

1525 Hiç oyalanmadan yol aldı ulaklar at sırtında,

Buldular Etzel Han'ı Gran'da. [\[53\]](#)

Ona gönderilen bir sürü selâm aktarıldı,

Keyiften kızardı Han'ın yanakları.

1526 Etzel Han'ın Hatun'u, öğrendiği zaman

Kardeşlerinin ülkeye geleceğini

Çok sevindi;

ulak ozanların herbirine

Zengin armağanlar verdi

iyi iş becerdiler diye.

1527 Sordu, “Söyleyin bana bakalım

sevgili ulaklarım,

Çağırdığımız yakınlarım içinde kimler gelecek buraya,

Düzenlediğimiz şenliklere?

Sizi dinleyince ne dedi Hagen?”

1528 Yanıtladı ulaklar: “Orada sarayda sabah erkenden

Bir divan toplantısı yaptılar; o da geldi,

Ötekiler gitmekten yana çıkarken o

davetimiz hakkında hiç hayırlı lâf etmedi,

Kesinlikle karşı çıktı bu işe.

1529 Kardeşlerin üç Han görüş birliğindeydiler,

Sevinerek gelmeye karar verdiler.

Ama Bey’leri arasından kimler gelecek onlarla

Tam bilgi veremeyeceğiz bu konuda;

yalnız biliyoruz Volker’ın geleceğini.”

1530 “Onu görsem de olur görmesem de” dedi Hatun.

“Umursadığım yok Volker’ı.

Hagen daha çok ilgilendiriyor beni;

yaman bir Atlı Bey’dir o,

Çok sevineceğim Hun yurduna gelirse.”

1531 Hatun gitti Han’ın olduğu yere,

En sevimli hâliyle söyledi şu sözleri:

“Sevgili er’im, sevindin mi aldığın haberlere?

Gönlümün dilediği gerçekleşiyor şimdi.”

1532 “İsteklerini yerine getirmek mutluluk verir bana”

dedi Han.

“Kendi hısımlarım ülkeme gelince bile

Hiç sevinmemiştim şimdi sevindiğim kadar;

Hısımlarını göreceğim için

yok oldu tümüyle

içimdeki sıkıntılar.”

1533 Han’ın görevlileri saraydaki büyük orta boşluğunu

Şölenlerde konukların oturması için

Koltuklarla doldurdu;

Ama işin sonunda Etzel’in bu konukları

kahretti onu.

Yirmi Beşinci Bölüm

BURGUND HANLARI HUN YURDUNA NASIL GİTTİLER

1534 Hun yurdundakileri bırakalım kendi hâline;

Burgund'lara dönelim.

Şimdiye dek hiç olmamıştı geçtiği

herhangi bir Han yurdundan

Böylesine görkemli donanımlı, başı dik yiğitlerin;

Silâh, urba, diledikleri herşey vardı yanlarında.

1535 Ren boyunun Han'ı vermişti onlara

-Duyduğuma göre bin altmış Bey ile

dokuz bin er'e-

Şenliklerde giysinler diye, yepyeni urbalar;

Ama ülkede kalanlar

gidenler için sonradan

çok gözyaşı akıttılar.

1536 Donanımları Worms'da, avludan geçirilip

atlara yüklenirken sarayın önünde,

Yaşlı bir Başpapaz olan Speyer söyledi Ute Hatun'a:

“Bizimkiler gidiyor Etzel'in şenliğine;

Şanları, canları emanet olsun Tanrıma!”

1537 Soylu Ute de şöyle dedi oğullarına:

“Kalsaydınız burada yiğit bahadırlar!

Dün gece gördüğüm bir düş

perişan etti beni;

Gördüm ki ölmüş

ülkemizde tüm kuşlar.”

1538 Hagen dedi: “Düşlere inananlar

bilemezler hiçbir zaman

Şan şeref açısından

Nasıl davranmak gerek,

bu konudaki gerçeği.

Şimdi benim de aklıma yattı

çağrıya uymak gerektiği.

1539 İstekle gideceğiz Etzel’in ülkesine at sırtında,

Çünkü katılsak gerek Kriemhild Hatun’un şenliklerine,

Bahadırların kılıç tutan bilekleri

pek yararlı olur Han’larına bu sırada.”

Hagen da taraftar oldu gidişe,

oysa bu yüzden, sonra

belâ geldi başına.

1540 Daha önce karşı çıkmıştı gitmeye, ama

Gernot kırıcı sözlerle çok kızdırmıştı onu;

Anımsatmıştı ona,

Kriemhild Hatun’un er’i Siegfried’e ettiğini;

Demişti, “Bu yüzden Hagen engellemek istiyor gidişi.”

1541 O zaman şöyle yanıt vermişti Troneck’li Bey:

“Benim tutumum, kendim için korktuğumdan değil;

Siz gitmek istiyorsanız bahadırlar, buyrun çıkalım yola!

Ben de gelirim canla başla yanınızda

Etzel Han’ın yurduna.”

Gerçekten de sonradan işe yaradı gelişi,

güçlü bileğinin kılıç vuruşlarıyla

nice tolgayı, kalkanı

parça parça etti.

1542 Ren ırmağını aşarken binilecek gemiler hazır edilmişti;

Yüklenmişti bunlara, götürülecek urbalar.

Yol hazırlıklarıyla uğraştılar karanlık basana kadar;

Gölüş ahenkle çıkacaklardı yolculuğa.

1543 Ren'in yanbaşında çimenler üzerinde kurdular

Çadırlar, barakalar;

bu iş bitince

Han dilber eşinden sen bur'da kal diye rica etti,

Gece yattıklarında, onun güzel bedenini

yine okşadı sevdi.

1544 Sabah erkenden uyandırdı onları

borular borazanlar;

Çalgı sesi anımsattı yola çıkılacağını.

Sevdiğiyle yatmışken yatağından kalkanlar

teselli etti eşini;

Ne var ki gelecekte birbirinden ayıracaktı hepten

Etzel Han'ın Hatun'u

böyle çiftlerin nicesini,

gözyaşına boğulacaktı kadınlar.

1545 Çaşnıgîrbaşı Rumold, yaman bahadır,

Başbaşa verip Han ile gizli bir konuşma yaptı;

Dedi, “Üzülüyorum hâlâ senin

Bu yolculuğa çıktığına;

1546 Çok uyardım seni,

anlattım yolculuğun tehlikelerini,

Aklına koyduğundan vazgeçmediğine göre

Kime bırakacaksın ülkeni, buradaki halkını?

İçim hiç almadı baştan beri, Kriemhild'in çağrısını.”

1547 Han dedi, “Sana emanet olsun ülkem;

Burada bıraktığım halkım, malım mülküm,

Oğlum, hısımlarım, Brünhild

hep sana emanettir.

Ama hiç sanmıyorum bize

Etzel Han'ın Hatun'undan bir kötülük geleceğini.”

1548 Ayrılma öncesinde Han, en yakın adamlarıyla

Danışıp konuştu bu konuyu;

ülkenin, hisarların yönetimi

Düzenlenmemiş kalmadı.

Bunların yönetimini üstlenecek kişilerin yanına

Çok sayıda yiğit savaşçı bıraktı.

1549 Üç Han'la adamlarının atları eyerlenmişti;

İçleri ferah, yola çıkan yiğitlerden nicesi

Veda etti yakınlarına, öpüşmeler arasında;

Oysa sonradan nice hanım

anacaktı bu ayrılışı gözyaşlarıyla.

1550 Geride kalanların boynunu büken

hüzünlü vedalaşma süregitti bir zaman;

Brünhild çocuğunu kucağına alarak

götürdü babası Han'a; içi yanarak dedi:

“Bizi bur'da kimsesiz bırakmak nasıl içine sindi?

Kalmalıydın yanımızda.”

1551 Yanıtladı o da: “Ağlanacak birşey yok Hatun'um;

Yurdumuzda tasasız dur, pek tut yüreğini.

Yurda dönmekten mutlu, sağ salim geleceğiz elbette!”

O sırada içleri ferah, ayrıldılar yakınlarından.

1552 Tez davranır yiğitler binerken atlarına

Gözü yaşlı hanımlar toplandı

gidiş yolu yanına.

İçlerindeki bir ses, anlattı ayrılığın

uzun süreceğini,

Belâ getireceğini, şimdiki vedaların,

kapanmayacağını hiçbir zaman
yürekteki yaranın.

1553 Gözüpek Burgund'lar çıktılar yola,
Görüldü bütün ülkede bir hareketlenme;
Yola bakan dağ yamaçlarında erkeği kadını
hep ağlaşmaktaydı.

Etkilenmediler halkın hüzne bürünmesinden,
hiçbir şey eksilmedi yiğitlerin
yolculuktaki keyfinden.

1554 O dönemde yeniydi Hak dinine geçilmesi;
Bir papaz almışlardı yanlarına, duaları okuyacak.
Kıl payıyla felâketten kurtulup, sağ salım
yalnız o gelebildi geriye;

Ötekilerden hiçbiri
Hun ilinden dönmedi.

1555 Gunther'in alayı Doğu Frank ilinden^[54] geçip
Main ırmağına varmak üzere gidiyordu;
Hagen'dı yol göstericileri; bu yolu biliyordu.
Burgund ili bahadırlarından Dankwart da
üstlenmişti atlılar komutanlığını.

1556 Doğu Frank ilinden geçiş sırasında,
Swanvelde yöresine^[55] yaklaşıyorken
Tanıdılar onları soylu hâllerinden,
Han'ları, Bey'lerini, övülesi bahadırları;
Yola çıkışın on ikinci sabahı
Gunther Han, Tuna kıyısına vardı.

1557 Nibelung'ların koruyucusu^[56] Troneck'li Hagen

Gidiyordu alayın en başında.

Atını sürüyordu ırmağın kumlu kıyısında;

Geldiler bir yere, hemen bağladı atını
oradaki bir ağaca.

1558 İyice kabarmıştı ırmağın suları, [\[57\]](#)

su altında kalmıştı iskeleler;

İrmağı nasıl geçeceğiz diye bir kaygı aldı Nibelung'ları.

Çok güçlüydü akıntı, genişti ırmak;

Bekleştin nice yiğit, attan inip ayakta durarak.

1559 Hagen dedi: “Burgund ilinin Bey’i, Han’ım,

Korkarım bir belâ gelmesin başımıza, burada tehlike var!

Gözünle görüyorsun, ırmak kabarmış, suyu çok güçlü akar.

Atla geçmeye kalkarsak yitiririz nice yiğidi.”

1560 Sordu yüce Han: “Hagen,

doğru dersin ama, neden

Kabahatim varmış gibi konuşursun? Çok rica ederim senden,

Umutsuzluğa düşürücü lâflar etme artık;

kıyı boyunca gidip geçişe uygun yer ara,

Atlarımızla yüklerini ırmaktan aşırarak için

suya at sürelim orada.”

1561 Dedi Hagen: “Sanma ki suda boğulmaktan korkmaktayım;

Gözümde o kadar tatlı değil canım;

Ama koydum aklıma, kendim ölmeden önce

Etzel’in ülkesinde çok canlar alacağım.

1562 Siz aslan yiğitler, şimdilik bekleyedurun

yanıbaşında suyun;

Ben kıyıdan gidip arayacağım

bizi ırmak ötesine

Etzel Han ülkesine

geçirecek bir salcı.”

Gözüpek Hagen kalkanını yükledi,

atını dehledi.

1563 Silâh donanımı eksiksizdi yiğidin;

Tolgası başındaydı kalkanı kolunda,

Taşıyordu örme zırhının yanında

Yaman keskinliğiyle, çatışmalarda

pek tehlikeli olan enli bir kılıç.

1564 İleri geri gitti geldi kıyıda,

bir salcı bulmak için arandı da arandı.

Bir su şırıltısı duydu, kulak kesildi;

Bir baktı ki ne görsün? Pınar yanında iki peri!

Pınar havuzunda yıkanıyorlardı serinlemek için.

1565 Hagen hiç ses çıkarmadan yürüdü onlara doğru, ancak

Görünce periler yiğidi, kaçtılar çırılçıplak.

Şükrettiler ondan kaçabildiklerine;

Yiğit aldı bıraktıkları giysileri, zararı olmadı hiçbirine.

1566 Seslendi içlerinden biri,

Hadeburg adındaki peri:

“Bey Hagen, giysilerimizi ver geri!

Eğer onları geri verirsen bize

Söyleriz sana Hun yurduna gidişinizde

başınıza gelecekleri.”

1567 Onun önünde yüzmekteydiler ırmakta su kuşları gibi,

Anladı onların geleceği bildiklerini,

Dediklerine inanılabileceğini.

Gerçekten de söylediler ona, öğrenmek istediklerini;

1568 Dedi Hadeburg, “Gidin Etzel’in yurduna hiç çekinmeden;

Doğruluk kişi olup kefil çıksın sözümüze,

başımız da olsun elinde tutak,
inan ki

Hiçbir zaman bir yiğitler topluluğu hiçbir ülkede

Şan kazanmadı sizin orada kazanacağınız kadar.”

1569 Bu sözler pek ferahlattı Hagen’in yüreğini,

Geri verdi giysileri, hiç oyalanmadı artık orada;

Benzersiz giysilerini geri aldıklarında

Anlattılar ona, Burgund’ların Hun yurduna

gidişiyle ilgili gerçeği.

1570 Konuştu öteki peri, Winelind adındaki; dedi:

“Uyarayım seni, Aldrian oğlu! Yalan söyledi sana kardeşim

Giysileri geri alabilmek için.

Hun iline gidersen düşeceksin tuzağa;

1571 Vakit varken buradan dön geriye, yurduna!

Çağırdılar siz gözüpek yiğitleri Etzel’in ülkesine

Hepiniz orada can veresiniz diye.

İçinizden her kim ki, gider oraya,

gitmiş olur Ecel’in elini sıkmaya.”

1572 Yanıt verdi ona Hagen:

“Boşuna uğraşma beni aldatmaya;

Olacak iş mi, birisinin hıncı yüzünden

Canını yitirsin bunca kalabalık savaşçı?”

Peri de ona herşeyi

ayrıntısıyla anlattı;

1573 Dedi, “Dinle, Hagen! Alnınızın yazgısıdır bu,

Hiçbiriniz canlı dönmeyecek

Han'ın papazından başka; yazgı esirgemiş onu,

Yalnız o Burgund iline geri gelecek.”

1574 İçi karardı Hagen'ın, şöyle konuştu:

“Zor olacak Han'larım bu kötü haberi vermek,

Hun yurdunda canımızdan olacağımızı bildirmek.

Şimdi söyle bana ırmağın nasıl geçileceğini,

sen herşeyi bilen peri.”

1575 O da şunu dedi:

“Madem öğüdümüze aldırmayıp

Sürdürmek istersiniz yolculuğu,

yürü akıntı tersine yukarıya,

orada ırmağın karşı kıyısında

Evi vardır bir salcının;

ondan başka hiç yoktur salcı malcı.”

Bunu duyduktan sonra, Hagen soru sormadı.

1576 Gönlü daralmış yiğide seslendi yine öteki peri:

“Biraz dur hele, Bey Hagen,” dedi; “acele etme!

Çıkacağınız öbür kıyı hakkında da bilgi verelim sana.

Oraya egemen Markgraf'a Else derler.

1577 Bu kişi kardeşidir Bavyera Hamı Gelfrat'ın;

Ülkesine girdiğinizde başınıza iş çıkaracaktır.

O ülkeden geçerken çok dikkatli olun;

Ayrıca salcıyı da pek ama pek hoş tutun.

1578 Huysuzun, aksinin tekidir o adam;

Suyuna gitmezseniz sizi almaz salına,

Karşıya geçmek için dolgun bir ücret verin ona.

Bu yörede bekçi durumundadır;

Gelfrat'ın bağımlısıdır.

1579 Sen evine seslenince hemen çıkmazsa

yine bağır karşı kıyıya doğru;

Söyle ona adının Amelrich olduğunu.

Bir yiğit bahadır idi bu,

Kan davası sebebine bıraktı buralarını;

Eğer bu adı bildirirsen, çıkıp sana gelir salcı.”

1580 Sevindi Hagen aldığı bu bilgiye;

teşekkür etti perilere.

Konuşmadı onlarla daha fazla,

Gitti akıntı tersine ırmak boyunca,

Karşı kıyıdaki evi gördü sonunda.

1581 Seslendi bağırarak ırmağın üzerinden,

“Gel buraya salcı ağa” diye gözüpek yiğit.

“Sana kızıl altından bir yüzük vereyim;

Zorda kaldım bilesin, pek gerekli karşıya geçmem.”

1582 Varsıl adamdı salcı, hizmet sunmazdı herkese;

Salcılık da ederdi ama, aklına eserse.

Yanaşmalarının bile Kaf Dağı’ndaydı burnu;

Hagen bir hayli zaman bekledi durdu.

1583 Sonra bir bağırdı ki inletti ortalığı,

Sesi ırmakta yankılandı:

“Gel buraya, ben Amelrich’im, tanımadın mı,

Hani kan davasından

bu yerleri bırakan adam.”

1584 Vereceği yüzüğü de taktı kılıcının ucuna,

kaldırdı kılıcı havaya.

Güzel bir yüzüktü bu, ıslıl ıslıldı,

kızıl altındandı;

O olacaktı Bey Else ülkesine geçirilmenin ücreti.

Keyfe geldi salcı, bir kürek aldı eline.

1585 Ne var ki başkalarıyla geçinir huyda değildi bu kişi;

Beri yandan da, bilmezdi

az tamahın bile çok zarar getireceğini.

Hagen'ın ısıltılı kızıl altın yüzüğünü almaya tamah etti,

Oysa tadacaktı onun kılıcından ölümün şerbetini.

1586 Salcı küreğe asılıp karşı kıyıya geldi hevesle;

Adı söylenen adamı göremedi orada, düştü azgın öfkeye.

Baktı kıyıda Hagen dikilip durur, hınçla bağırdı ona:

“Amelrich değilsin sen” diye.

Çok kızmıştı kafası; dedi:

1587 “Belki gerçekten Amelrich’tir senin de adın;

Ama burada seni görmek değil benim muradım.

Baba bir ana bir kardeşimi göreceğimi umdum;

bula bula seni buldum.

Değil mi ki beni düş kırıklığına uğrattın, aldattın;

bu kıyıda kalacaksın.”

1588 Bunu duyunca Hagen, “Etme eyleme Tanrı aşkına” dedi;

“Yabancı ilden gelme bir Bey’im ben

ve sorumluyum buyruğumdaki yiğitlerden.

Dostluk göster, kabul et vereceğim ücreti,

öte yakaya geçir bizi!

Sana minnetli kalırım ömür boyunca.”

1589 “Olmaz da olmaz” dedi salcı.

“Benim sevgili Bey’lerimin çok düşmanları var,

O yüzden de ülkelerine yabancı geçirmemi

yasakladılar.

Canına değer verirsen in salımdan kumsala.”

1590 Yanıtladı Hagen: “İnmem de inmem;

Kesin zorunluluktur karşı kıyıya geçmem.

Ücret diye al benden şu kızıl altın yüzüğü;

geçir karşıya benim bin kadar yiğidimi atlarıyla.”

“Kesin olmaz” diye haykırdı salcı, kana susamış azgınlıkla.

1591 Kaptı sağlam yeke sapı sopayı,

kalın mı kalın, geniş mi geniş;

Bir yaman vuruş indirdi onunla Hagen’a,

Yiğit çöktü dizleri üstüne o salın ortasında.

Hiç karşılaşmamıştı, Troneck’li bahadır, yaşamında

Böyle azgın bir salcıyla.

1592 Salcı niyetliydi inatçı yabancının daha çok üstüne varmaya,

Bir kalas yakalayıp tüm gücüyle vurdu Hagen’ın kafasına;

Kalas ayrıldı parçalara.

Güçlü adamdı salcı;

Ama kendisine zarar verdi ettiği iş

Bey Else hizmetindeki salcının.

1593 Gazaba geldi Hagen, uzandı eli kılıç kın’ına,

Kabzasından kavrayıp çekti çıkardı kılıcını;^[58]

Bir vuruşta kesti kopardı başını salcının, attı kıyıya;

Çarçabuk yaptı bunu yiğit,

savaşlarda pişmiş ustalığıyla.

1594 O bu işle uğraşırken sal’ı aldı akıntı, sürükledi,

Çok sıkıldı bahadır onun sular üzerinde akıp gidişini

düzene sokuncaya dek;

canı çıktı çabalamaktan.

Sonra gidişine düzen verdi ama gücü iyice kesildi

Küreğe asılmaktan.

1595 Salcı gibi ustalığı yoktu bu işte;

Bin güçlkle yönlendirdi sal'ı, akıntı aşağıya giderken.

Sonunda geldi Han'ların kıyıda bekleştiği yere;

Bir görkemli Bey'ler kalabalığı yürüdü ırmağa doğru
sevinçle.

1596 Selâmlayıp karşıladılar tez davranır yiğidi.

Gördüler sal'ın ortasındaki

Salcının başı kesildiğinde akmış kanları,

Bir sürü soru soruldu Hagen'a.

1597 Gunther Han da gördü taze kanların

Sal ortasında üstünden çıkan dumanı, sordu hemen:

“Neler oldu, Hagen?

Nereye gitti salcı?

Anlıyorum ki içti ölüm şerbetini
senin elinden.”

1598 O da bir yalan attı:

“Ben bu sal'ı bir söğüde bağlanmış buldum,

Çözdüm aldım getirdim.

Salcı malcı görmedim hiçbir yerde;

Benim suçum sonucu zarar da görmedi kimse.”

1599 Konuştu Burgund'lardan güçlü bahadır Gernot:

“Kaygılsak gerek, yoldaşlarımız ölebilir diye;

Sal bulduk ama bir salcı yok ortada.

Bu durumda

nasıl geçeceğiz karşıya?”

1600 Seslendi Hagen onlara:

“At koşumlarını, tüm yükleri bırakın bur'da çayıra;

Benim, Ren boyunca bulabileceğiniz en iyi salcı.

Güveniyorum sizi Gelfrat ülkesine geçirebileceğime.”

1601 Irmak üzerinden olabildiğince çabuk geçmek için

Almadılar atları sal’a,

terkilerine vurup, sürdüler hayvanları suya.

Pek güzel yüzüyordu hayvanlar;

bir teki bile kapılmadı akıntıya.

Yalnız bir ikisi tam karşıya değil az ileriye sürüklendi

fazlaca yorgunluktan.

1602 Yanlarında götürdükleri altınları, urbaları

Taşıdılar sal’a,

daha iyisi bulunamayınca

Hagen oldu salcı ağa.

O geçirdi bunca yiğidi

Bir kıyidan, bilmedikleri başka ülkeye.

1603 İlk olarak geçirdi bin Atlı Bey’le

Kendine bağlı altmış yiğidi; sonra döndü geriye,

Dokuz bin er’i taşıdı karşı kıyıya.

Gözüpek Troneck Beyi hiç durmadan çalıştı

gün boyunca.

1604 Bu sal hem uzundu, hem de geniş ve büyük,

Hele sıkışık dururlarsa pek çok yiğidi birden taşıyabiliyordu;

Bir seferinde dört yüzünü geçiriyordu karşı kıyıya.

Pek çok gözüpek yiğit orada küreğe asıldı gün boyunca.

1605 Kazasız belâsız aşırınca herkesi ırmaktan,

Perilerin dediğine takıldı

hızlı yiğidin aklı;

Anımsadı onların yaptığı gelecek bildirimini.

Söylemişlerdi Han'ın papazından başka

herkesin öleceğini.

1606 Kutsal kitaplarla âyin gereçlerinin

başında buldu papazı,

Elini koymuştu bunların üzerine;

Ama bunların ona hiç yararı olmadı,

Hagen onu görür görmez

garibin üzerine saldırdı.

1607 Yakaladığı gibi saldan ırmağa attı;

herkes birden bağırmaya başladı:

“Aman dur Hagen, ne yaptın?”

Çok kızdı ona Genç Giseler,

Fırsat vermemişti Hagen kimsenin onu engellemesine.

1608 Burgund'lardan güçlü Gernot konuştu:

“Ne yarar getirecek sana Hagen,

fukara papazın ölmesi?

Başkası yapsaydı bunu, cezasını verirdim hemen.

Ne diye attın garibi ırmağa?”

1609 Papaz yüzmeye çabalıyordu olanca gücüyle;

Bekliyordu birilerinin ona yardımcı olmasını,

kimse yardım edemedi,

Çünkü yaman olurdu Bey Hagen'ın öfkesi,

Yere sererdi besbelli, yardıma kalkışanı;

zaten bir de uzattı elini,

papazı dibe ittirdi. [\[59\]](#)

1610 Baktı ki kendisine yardım eden yok,

Yüzerek döndü geldikleri kıyıya, fukara papaz;

Pek yüzemediği hâlde korudu onu Rabbimin eli,

Ulaşabildi karaya.

1611 Ayağa kalkıp silkeledi cüppesini; sonra da döndü yurduna,

Onun geride sağ salim kalmasından anladı Hagen

Perilerin yaptığı gelecek bildiriminin gerçek olduğunu,

Dedi kendi kendine, “Gitmekteyiz hepimiz

ölüme doğru.”

1612 Hepsi de saldan inip

Ayrıca yüklerini karşı kıyıya geçirince,

Hagen parçaladı sal’ı, parçalarını ırmağa attı;

Bütün Bey’ler bunu yapmasına şaşırdı.

1613 Sordu ona Dankwart, “Ağabeyim, neden yaptın bu işi?

Nasıl geçeceğiz ırmağı yeniden

Hun yurdundan kendi ölkemize dönerken?”

Söyledi ona Hagen, dönüşün nasip olmayacağını.

1614 Konuştu Troneck’li yiğit: “Davranışımın nedeni şu ki

İçimizden çıkarsa ödleğin biri

Ve kalkışırsa tehlike anında bizden ayrılıp savuşmaya,

Kendi utancı ile gebersin gitsin suda.”

1615 Onların içinde Burgund ilinden gelen biri vardı,

Çok yiğit kişiydi o, Volker’dı onun adı.

Hep akıllıca konuşur, içindekini söylerdi;

Doğru bulurdu Hagen’ın her yaptığını Kemancı.

1616 Han’ın papazı görünce karşı kıyıdan

sal’ın parçalandığını,

Yüksek sesle oradan Bey Hagen’a bağırdı:

“Sen, imansız canî,

ben sana ne ettim ki

Hiç kusurum yok iken boğmaya kalktın beni?”

1617 Yanıtladı onu Hagen: “Kes lâkırdı etmeyi;

Doğrusunu diyeyim, ellerimden kayıp da

Kurtulmuş olman tasa vermiştir bana;

bilesin ki hiç de etmiyorum şaka.”

Dedi garip papaz: “Beni kurtardığı için

şükürler olsun Tanrıma.

1618 Senden korkum yok zerre kadar; iyi bilesin bunu,

Sen git Hun ülkesine, ben dönüyorum yurduma,

Dilerim nasip etmesin Tanrım

senin dönmeni Ren boyuna.

İçten duacıyım buna;

neredeysen öldürecektin beni,
kastettin sen canıma.”

1619 Gunther Han da seslenip şunu dedi papazına:

“Çok kızdırmış seni,

Hagen’ın her nedense gazaba gelip

sana ettiği;

Canlı dönebilirsem Ren boyuna,

Hiç merak etme

gönlünü alırım senin.

1620 Dön buradan yurdumuza, zaten başka çare yok;

Selâmlarımı ilet sevgili eşime

Ve tüm hısım akrabama,

Hayırlı haber ver onlara,

anlat hepimizin sağ salim olduğunu.”

1621 Hazırdı binek atları,

ağırlıklar da yüklenmişti beygirlere.

O güne dek yakınılacak hiçbir zarar

Gelmemişti onlara

Han papazının başına gelenden başka.

Garip papaz ise düşmek zorunda kalmıştı
dönüş yoluna, yaya.

Yirmi Altıncı Bölüm

BURGUND’LAR BAVYERA BEYLERİ ELSE VE GELFRAT İLE NASIL ÇATIŞTILAR, O ÜLKEDE BAŞLARINDAN NELER GEÇTİ

1622 Hepsi karşı kıyıya çıktıklarında

sordu Gunther Han onlara:

“Bu ülkede yolumuzu şaşırmayalım diye

Kim gösterecek bize yolların doğrusunu?”

Güçlü Volker dedi: “Ben yapacağım bunu.”

1623 Hagen konuştu o zaman: “Hele durun biraz

Bey’ler, er’ler;

Konuşup danışalım birbirimize;

doğru yöntem budur bence.

Sizleri pek çarpacak bir haberim var;

Bilesiniz, hiç dönemeyeceğiz ülkemize.

1624 Bu sabah bana bildirdi iki su perisi

Yurda dönmenin yazgımızda olmadığını;

şimdi diyeyim size, ne yapılacağını.

Bürünün yiğitler, savaş donanımına,

gözünüzü dört açın;

Güçlü düşmanlarımız var, tüm yolumuz boyunca

hep dikkatli olalım.

1625 Boşuna çalıştım yalancı çıksın diye o su perileri,

Çünkü demişlerdi, geriye yalnız papaz dönecek,

Burgund ilini yeniden sadece o görecekt;

O yüzden uğraştım az önce

papaz boğulsun diye.”

1626 Bu anlatım ulaştı bölükten bölüğe,

Kaygı çöktü bahadırların yüreğine,

sarardı yüzleri;

Kara kara düşündü hepsi, bu Hun sarayı gidişinde

Acımasız ölümle buluşacaklarını;

gerçekten de olacaktı öyle.

1627 Irmağı aşmışlardı Mehring’de;^[60]

Else bağımlısı salcı

orada yitirmişti canını.

Bu yerde karşı kıyıda bir kez daha konuştu Hagen,

Dedi, “Ben bu yolculukta düşman kazandıracak işler yaptım;

mutlaka saldıracaklar üstümüze bir yerlerde.

1628 Bey’lerin salcısını öldürdüm sabahın erkeninde;

Elbet öğrenmişlerdir bunu Bey’ler de.

Hemen hazır edin kendinizi

gelebilecek saldırıya;

Saldırırlarsa bugün bize

Gelfrat’la Else Bey’ler,

Onlar bakımından ters gitsin işler!

1629 İyi bilirim onların gözüpekliğini;

mutlaka saldırırlar.

Şimdi daha ağır aksak yürütün atlarınızı,

Kaçıp gitmek çabasındayız sanmasın kimse.”

“Öyle yapacağız” dedi yiğitler.

1630 Bağrıştı birçoğu: “Kim yol göstericimiz olacak?”

Yanıtladı başkaları: “Bu işi yolları, geçitleri iyi bilen

Gözüpek kemancı, Volker yapacak.”

Daha adı geçer geçmez belirdi ortada Volker;

bürünmüştü savaş donanımına.

1631 Bağlamıştı başına tolgasını sıkıca,

Pek göz alıcıydı zırh üstüne giydiği urbanın rengi,

Mızrağının ucuna takmıştı

kırmızı bir şerit bayrak,

Ne çare, ileride

felâkete uğrayacaktı, Han'larıyla birlikte.

1632 O sırada salcının öldürüldüğünü

öğrenmişti Gelfrat, güvenilir yolda;

Kardeşi güçlü Else de almıştı bu haberi.

Çok üzüldü ikisi de, daraldı gönülleri.

Çağırdılar Bey'lerini;

tez zamanda hazırды hepsi.

1633 Hemen ardından -öyle duydum-

Burgund'lar bir de baktı ki, üstlerine gelir

Yaman çatışmalarda nice kez düşmanlarını

perişan etmiş bahadırlar;

Böyle bahadırlardan yedi yüzü hemen koşmuştu

Gelfrat'ın çağrısına.

1634 Yavuz düşmanlarına karşı at sürerken bunlar

Başlarındaydı Han'ları da;

Ama çok acele etmişlerdi düşmana saldırmakta, öç hırsıyla;

Han, bağımlılarından birçok Bey'i yitirdi

bu işin sonucunda.

1635 Bir bahadır, kendi hısımlarını daha iyi korur mu?

Çok akıllılık etmişti Hagen, herkesi uyarmakla;

Artçı komutanlığı görevini üstlenmişti ayrıca

Kardeşi Dankwart'la, bağımlılarının başında;

pek iyi etmişti böyle yapmakla.

1636 Gün sona eriyordu; ışık azalmıştı batı ufkunda.

Yoldaşlarının başına bir iş gelecek diye

tasalanıyordu Hagen;

Kalkanlarının korumasında geçiyorlardı Bavyera'dan,

Pek az sonra saldırıya uğradılar.

1637 Gittikleri yolun hem sağından solundan

hem de arkasından

Nal sesleri duydular;

tez davranıyordu düşman.

Gözüpek Dankwart haykırdı:

“Geldi işte saldırı;

Sıkı bağlayın tolgaları

ve çekin kılıçları!”

1638 At sırtında ilerlemeyi durdurdular ister istemez;

Yarı karanlıkta gördüler kalkan pırıltılarını.

İstemedi suskunluğu sürdürmek Hagen, seslendi o yana:

“Kimdir bizi yolumuzda izleyen?”

Bir yanıt bekliyordu Gelfrat'ın kendisinden.

1639 Konuştu bunun üzerine Bavyera Markgrafi:

“Düşmanlarımızı bulmak için yola düştük;

Bilmiyorum bu sabah kim öldürdü salcı'mı;

Hızlı bir yiğitti o, ölümüne üzüldük.”

1640 Troneck'li Hagen dedi:

“Senin adamın mıydı o salcı?

Geçirmek istemedi bizi karşı kıyıya.

Benim bu işin suçlusu, ben çaldım ona kılıcı,

ama beni zorladı buna,

Onun saldırılarıyla can verecektim az daha.

1641 Önermişim ona altın, gümüş, urba vermeyi

Bizi senin ülkeneye geçirsin diye.

Öfkeyle saldırdı bana, vurdu koca bir kalas ile,

Güç kurtuldum ölümden.

1642 Zorda kalıp el attım kılıcıma,

savundum kendimi;

Açtığım derin yara

bitirdi onun işini.

Can diyeti ödeyeyim sana

uygun gördüğün tutarda.”

Ama hemen o anda patlak verdi çatışma,

kızgın Bavyera’lılar bakmıyordu paraya.

1643 Gelfrat dedi: “Biliyordum zaten

Gunther alayı ülkemizden geçerken

Hagen’ın taşkın hâllerinden

bize zarar geleceğini;

Cezasız bırakmayalım ettiğini,

Canı ile ödesin salcının diyetini.”

1644 Birbirinin canına susayan Gelfrat’la Hagen

İndirdiler mızraklarının ucunu kalkan hizasından aşağı,

doğrulttular ileriye, vuracakları yere;

Else’yle Dankwart da dörtlüye saldırdı birbirine,

Yaman çatışma oldu.

1645 Bahadırlar sınar mı birbirini başka türlü?

Gelfrat bir vurdu ki, Hagen atının gerisine uçtu,

Çimenliğe oturdu;

atın kolanı kopmuştu.

Öğrendi ne demekmiş atından düşürülmek.

1646 Yoldaşlarının çatışmasında mızraklar gümbürtü yayarken

Vuruşu yemiş, çimene düşmüş Hagen

Topladı kendini yeniden;

Sanırım Gelfrat’a karşı değildi hiç de

sevecen duygular içinde.

1647 Atlarını kim zaptetti, orasını bilmem.

Eylerden inmiş, yerde çarpışıyorlardı şimdi,

Saldırdılar birbirlerinin üzerine;

yanlarında da çatışmaktaydı yoldaşları.

Çok yaman bir kavga

sürdü gitti orada.

1648 Hagen Gelfrat’ın üstüne güçlü bir hamle etti,

Ama soylu Markgraf onun kalkanı üstüne

öyle bir vuruş indirdi ki,

Parçalar koptu kalkandan, kıvılcımlar uçtu,

Gunther Han bahadırı ölmekten zor kurtuldu.

1649 Bağırmaya başladı kardeşi Dankwart’a:

“Yetiş sevgili kardeşim, zor durumdayım,

Kolu güçlü bir yiğit saldırdı bana,

almak üzere canımı!”

Yanıtladı gözüpek Dankwart da:

“Geliyorum seni korumaya.”

1650 Sıçrayarak geldi oraya,

keskin kılıcıyla bir vurdu ki Gelfrat’a

Yere serdi onu, canından yoksun kalmış.

Else’nin içi yandı öç alma isteğiyle,

Ama sonuçta kendi de canından olmasın diye

çekildi oradan, yanında erleriyle.

1651 Öldürülmüştü ağabeyi, yaralanmıştı kendi,

Daha o sırada bile en az seksen yiğidi

Av'ı olmuştu acımasız Ecelin;

böylece ister istemez Else çekildi oradan,

Kaçtı er meydanından.

1652 Bavyera'lıların çekilmesi sırasında da

Patırtı devam etti arkalarında;

Troneck'ten gelme erler kovalıyordu onları,

Kaçanlar da saldırılarından dolayı ceza görmemek için

açmaya çabalıyordu arayı.

1653 Kovalayanlar içinden yiğit Dankwart konuştu:

“Artık buradan geriye dönelim,

Bırakalım kaçsınlar öyle kanlara bulanmış!

Tez gidelim yoldaşlarımızın yanına, ben böyle öğütlerim.”

1654 Savaşın olduğu yere geri döndüklerinde

Şöyle dedi Troneck'li Hagen: “Yiğitler, sayım yapın,

Bilelim bizlerden kim görünmüyor ortada,

ya da canından olmuş,

Gelfrat'ın gazabı yüzünden girilen bu çatışmada.”

1655 Dört ölü vermişlerdi, bunu saptadılar.

Ama fazlasıyla alınmıştı bunun karşılığı,

Çünkü yüzden fazla ölü bırakmıştı Bavyera'lılar.

Troneck'ten gelme erlerin kalkanları bulanmıştı kanlara.

1656 O sırada ışıdı bulutlar arasında ay'ın parlayan yüzü;

Şöyle dedi Hagen: “Burada yaptıklarımızı anlatmayın sakın İlerideki Han'larımıza;^[61] onlar sürdüredursunlar

at sırtında yolculuğu yarın sabaha kadar

Bir ürküntü düşmeden içlerine.”

1657 Çatışmaya katılanlar ötekilere arkadan yetiştiğinde

Görüldü onların pek bitkin olduğu;

“Daha ne kadar gideceğiz at sırtında?”

diyordu içlerinden birçoğu.

Dedi gözüpek Dankwart:

“Konaklamaya geçemeyiz,

1658 Gün doğana dek hepimiz

yolculuğu sürdürmeliyiz.”

Bayrağı taşımakta olan yiğit Volker

Sordurdu İmrahor’dan: “Bu gece nerede konaklayacak

Atlarımız ve sevgili Han’larımız?”

1659 Yanıtladı gözüpek Dankwart:

“Şurada diyemem, çünkü

Konaklamasak gerek gündoğumuna kadar.

Gün doğunca, nerede çimen bulursak

konaklama yeri ediniriz orasını.”

Bunu duyunca, çoğu kişinin sıkıldı canı.

1660 Kimse farketmedi karanlıkta, artçıların kana bulanmışlığını;

Tâ ertesi sabah, dağların ardından

güneş çıkıp ışınlarını saçana dek.

Gunther Han

işte o zaman

görünce bu hâli

Anladı onların çatışmaya girdiğini,

kızgınlıkla sordu Hagen’a:

1661 “Hayrola, dostum Hagen,

bakıyorum umursamamışsın

benim yardıma gelmemi;

Yalnız kendi başınıza bulanmışsınız kanlara.

Kimler sizi bu hâle getirdi?”

Yanıtladı o da: “Gelfrat geceleyin üstümüze saldırdı,

1662 Salcısının öcünü almak istiyordu.

Kardeşim Dankwart öldürdü onu,

Çok gazaba geldi ama kardeşi Else,

kaçmaktan başka çaresi yoktu.

Er meydanında bizden dört, onlardan yüz ölen oldu.”

1663 Öğrenemedim nerelerde konaklandığımı,

Az sürede yörenin tüm halkı duydu

Ute Hatun oğulları gitmektedir diye

Etzel’in şölenine.

Hazırlandı onları ağırlamaya Passau halkı.

1664 Oranın egemeni, soylu Başpapaz Pilgerin

Yeğenlerinin bunca kalabalık yiğitle

Yurduna gelişinden pek mutlu oldu.

Onları hoşnutlukla ağırlayacağını

haber aldı yiğitler daha yolda iken.

1665 Gerçekten de, dostları karşıladı onları bir hayli ileriden,

Hisar içinde konaklamaları için

herkese yer yetmeyeceğinden

Geçtiler ırmağın^[62] karşı kıyısındaki tarlaya,

Kurdu erler bir sürü çadır, baraka oraya.

1666 Bütün gün bu yerde kalıp dinlendiler, keyif sürdüler,

Geceyi de orada geçirdiler.

Bundan sonra yolları düştü Rüdeger’in hisarına,

Yaklaştıklarını çabuk öğrendi hisarın Bey’i,

girişti hazırlığa.

1667 Bir mola verip dinlenmişti yol yorgunu yiğitler,

Başladılar yeniden ilerlemeye,

Tam sınıra gelince bu yerde

uyuyan bir savaşçı gördüler;

Onun sağlam kılıcını alıverdi Troneck’li Hagen.

1668 İyi bir bahadırdı o, Ekkewart’tı adı;^[63]

Pek kahroldu hem kılıcını kaptırdığına

Hem de gelen yiğitlerin Rüdeger sınırını

Korumasız bulduğuna.

1669 “Ne utançlı hâle düştüm!” dedi Ekkewart.

“Burgund’ların gelişi uğrattı beni yaman mutsuzluğa,

Zaten Siegfried’in ölümünden beri hiç gülmedi yüzüm.

Bana şimdi ne der Bey Rüdeger,

ne kötü ihanet ettim ona karşı görevime!”

1670 Duydu bu sözleri Hagen, anladı azabını soylu savaşcının,

Geri verdi ona kılıcını, ayrıca kıızıl altından

altı yüzüğü de cabadan;

“Benden yadigâr olsun yiğidim, al bunları,

artık hep dost olalım;

Gözüpeksin belli ki, tek başına kalmışsın sınırda nöbete.”

1671 “Makamın cennet olsun bu armağanlar için” dedi Ekkewart;

“Söyleyeyim ki sizin Hun iline gitmenizden çok kaygılıyım.

Sendin Siegfried’i öldüren;

çok var sana hınç besleyen bu ülkede.

İyi sakın kendini, kulak ver öğüdüme.”

1672 “Tanrıya emanet ettik kendimizi” dedi Hagen.

“şu anda hiç derdimiz yok

Konaklama yeri bulmaktan başka

Han’larımle bahadırları için.

1673 Geldiğimiz uzun yoldan bitkin düştü atlarımız,

Tükendi erzağımız;

Erzak satın alacak bir yer de yok ortalıkta,

Bizi konuk ederek ekmeğini bölüşecek

bir Bey bulmamız

pek makbule geçecek.”

1674 Yanıtladı Ekkewart: “Öyle bir Bey bulacağım ben size,

Yatacak yer gösterir, aş verir hepinize.

Bulunmaz onun kadar konuklarını iyi ağırlayan,

Karşılar bütün gereksinimleri;

haydi gidip görelim Rüdeger’i.

1675 Konağı bu yol üzerinde, ileridedir,

Hem çok kâmil adamdır hem de çok erdemlidir;

İyi huyları hep gösterir kendini

Mayıs çimenlerinden çiçeklerin

fıskırması gibi.

Size bir hizmeti olabilecekse, gönülden hazırdır buna.”

1676 Dedi Gunther Han: “Sen elçim olup gider misin

dostum Rüdeger’e,

Lütfedip kabul eder mi, sormak için

Benimle bahadırlarımı konuk diye?

Altında kalmamaya çabalayacağım her zaman

onun bu iyiliğinin.”

1677 “Elbet üstlenirim elçiliği” dedi Ekkewart.

Hemen düzüldü yola büyük hevesle,

İletti söylenenleri Rüdeger’le Gotelind’e;

Çok sevindi ikisi de.

1678 Görmüşlerdi Pöchlarn hisarına doğru at sürdüğünü

aceleyle bir yiğidin;

Tanıdı onu Rüdeger, dedi:

“Bakın yoldan biri geliyor bize doğru,

Kriemhild’in adamı Ekkewart’tır bu!”

Sandı onun düşmandan şu ya da bu kötülük
görmüş bulunduğunu.

1679 Gitti hisar kapısına, karşıladı elçiyi,

Elçi kılıcını çekip koydu yanına. [\[64\]](#)

Rüdeger sordu: “Hayırlar ola,
ne haber getirirsin bana

Böyle telâşla?”

1680 “Hayırlıdır haberler” dedi Ekkewart.

“Üç Han beni sana gönderdiler:

Burgund ilinden Gunther, Gernot, bir de Giselher.

Herbiri selâmlarını sunmaktadır sana.

1681 Hagen’la Volker’in da selâmı var;

İmrahor’ları Dankwart, senden sorar,

Bizlere barınak sağlayabilir mi diye;

Sağlarsan sana minnetli olacaklar.”

1682 Yüzü güldü Rüdeger’in, dedi:

“Ne mutluyum ki bu Han’lar

Tenezzül buyurmuşlar

bir hizmet için bana başvurmuşlar.

Elbet ağırlayacağım onları kendi konağımda.”

1683 Konuştu Ekkewart: “Han’ların İmrahor’u sana şunu duyurur:

Konaklama yeri sağlanacak bahadırların sayısı

Bin altmış gözüpek Bey ile

Dokuz bin er’i bulur.”

1684 “Hepsi konuğum olsun” dedi Rüdeger.

“Çok mutlu etti beni bu konuklar.

Bu soylu bahadırlara bir hizmetim olmamıştı bugüne kadar;

Haydi karşılayıcı çıkalım onlara, eşim dostum, Bey’lerim,

davranın gidelim.”

1685 Seğırttiler atlarına.

Bir telâşeye düştü Bey’lerle erler,

Konak halkı başladı hazırlıklara,

Yalnız Gotelind Hatun

kendi bölümünde oturuyordu rahat rahat,

Haberi duymamıştı henüz o sırada.

1686 Gitti onu bulmak için Markgraf konakta kadınlar kısmına;

Gördü eşiyle kızını orada;

anlattı hemen onlara

Aldığı mutlu haberi,

Hatun’umuzun kardeşleri bize geliyor dedi.

1687 Konuştu Rüdeger: “Çok sevgili eşim,

Bu yüce Han’ları çok iyi karşılamalısın

Konağa girerlerken.

Sıcak bir hoşgeldin demelisin Gunther Han bağımlısı

dostum Hagen’a da.

1688 Onların yanı sıra gelenlerden biri var,

Dankwart derler adına;

Bir de Volker geliyor, çok iyi keman çalar.

Yakışık alır seninle kızımızın

bu adlarını saydığım

altı kişiyi öpmesi;

Karşılamanız gerek bu yiğitleri usul erkân üzere.”

1689 Olur deyip onlar da

hemen hazırlandılar.

Çıkarıldı sandıklardan süslü püslü urbalar,

Bunları giyip gittiler yiğitleri karşılamaya.

Pek özen gösterdi güzel hanımlar

giyimlerine kuşamlarına.

1690 Boya sürmemişti hiçbiri yüzüne,

Doğal hâlindeydi herbirinin teni.

Küçük altın taçlar vardı başlarında

Rüzgâr güzel saçlarını dağıtmasın diye.

Yirmi Yedinci Bölüm

BURGUND’LAR PÖCHLARN HİSARINDA NASIL AĞIRLANDILAR

1691 Bırakalım hanımları bu telâşlı hâllerinde.

Dışarıda, Rüdeger’in halkı dörtnala gidiyordu

Gelen Han’ları karşılamaya;

Çok içten bir karşılama gösterdiler onlara.

1692 Onların geldiğini görünce Markgraf Rüdeger

Pek büyük sevinçle dedi:

“Hoşgelmişsiniz Bey’ler

ve buyruğunuzdaki erler,

Benim ülkeme! Sizi görmek beni çok mutlu etti.”

1693 Başlarını eğdi yiğitler, ona teşekkür sundu.

Tutumundan belliydi ki ev sahibi

hoşnut etmek istiyordu hepsini.

Önceden tanıdığı Hagen’ı çok içten selâmladı;

Volker’a da öyle yaptı.

1694 Yiğit Dankwart şöyle dedi Markgraf’a:

“Bizlerle ilgileniyorsun, sağolasın, ama

Kim ilgilenecek, Ren boyundan gelmiş yoldaşlarımızla?”

Yanıtladı Markgraf: “Tasanız olmasın o konudan yana.

1695 Önlemini aldım başına bekçiler dikmenin

Buraya ne getirmiş iseniz herbir şeyin;

güvenlikte atlarınız, paranız, urbalarınız.

Öyle bekçiler diktim ki onların başına,

Kaybolmaz eşyanızdan bir mahmuz tek’i bile.

1696 Kursun yiğitleriniz çadırlarını çimen üzerine,

içiniz rahat olsun,

Birşeyiniz kaybolursa ben öderim bedelini.

Çıkartın atların koşumlarını, bırakın hayvanları çayıra!”

Pek seyrek görmüşlerdi böylesine

içtenlikle konuk edilme;

1697 Sevindiler herşeyleriyle ilgileniliyor diye.

Herkes indi atlardan, erler yayılıp yan geldi çayırdı;

Pek hoşlarına gitti böylesine rahatlık.

Sanırım o rahatı, tüm yolculuk boyunca

görmediler bir daha.

1698 Kapıya gelmişti o sırada

Markgraf'ın eşi, güzel kızıyla.

Görebilirdiniz yanlarında

Bir sürü tatlı yoldaş genç kız;

Hepsi de takmışlardı yüzükler bilezikler,

giymişlerdi gösterişli giysiler.

1699 Varsıl işi giysilere tutturulmuş mücevherler

Işıltı saçıyordu tâ uzaklara;

herkes hayran hayran baktı onlara.

Burgund Beyleri de vardı oraya;

hemen indiler atlarından.

Hey gidi! Ne kadar da soylu işiydi Burgund'ların

görgüleri, töreleri!

1700 İlerledi onlara hoşgeldin demek için

fıdan gibi otuz altı genç kızla birçok diğer hanım

Yiğit Bey'lerin eşliğinde.

Dostça selâmlar verildi alındı,

Konuklar adabınca karşılandı.

1701 Markgraf'ın genç kızı öptü üç Han'ı ardı ardına,

Aynı şeyi yaptı soylu anası da.

Babası, kızın kulağına

Yakında duran Hagen’ı öpmesini söyledi;

ama kız baktı ona,
pek ürkütücü buldu

Canı istemedi onu öpmeyi.

1702 Ne var ki çıkamıyordu babasının buyruğundan,

Kızardı bozardı, derken öptü sonunda onu.

Sonra da Dankwart ile “Kemancı”yı;

Bedeninin gücüyle kendini gösterdiğinden

öpücük verdirilmişti o kişiye.

1703 Markgraf’ın genç kızı, elinden tuttu

Burgund’lu yiğitlerden Giselher’in,

Anası da gözüpek Gunther’in elinden tutmuştu;

Gernot’un yanında, nazik ev sahibi olarak

Rüdeger yürüyordu.

1704 Yapısı güzel hisar’ın içindeki konakta

Koca bir orta boşluğu vardı; Bey’lerle Hanım’lar

orada koltuklara oturdular,

Hemen sunuldu konuklara âlâ şarap,

Bundan iyi ağırlanmazdı en yüce Han’lar.

1705 Hülyalı gözlerle baktı nice yiğit

Rüdeger’in genç kızına;

kız güzel mi güzeldi.

Yüreği ısınıyordu ona bakan kişinin,

Hak ediyordu genç kız beğenilmeyi.

1706 Bin türlü şey geçiriyordu aklından ona bakanlar,

ama hepsi avuçlarını yaladılar.

Ayrıca süzdü yiğitlerin gözleri

Şurda burda oturan hanımları, kızları;

Sohbet edip yakınlık kurdu Rüdeger’le Kemancı.

1707 Âdet üzere ayrıldı bir süre sonra hanımlar,

Çekildi ayrı bölüme.

Büyük orta boşluğunda düzenlendi masalar,

Hazır edildi konuk Bey’lerin ağırlandacağı şölene.

1708 Hanımlardan yalnız Markgraf’ın eşi kaldı

Konukları onurlandırmak için. Kızı ise ayrıldı,

Geçti yoldaş kızlarla, hanımlar bölümüne;

Gözden ırak olması tasalandırdı konukları.

1709 Herkes afiyetle yiyip içtikten sonra

Yeniden oraya alındı dilber;

Sürdürüldü keyifli sohbetler,

Gönlü şen yiğit Volker konuştu da konuştu.

1710 Herkesin önünde şöyle dedi soylu Kemancı:

“Erk’i çok Markgraf, Tanrının sevgili kulu imişsin sen,

Çok kanıtı var bunun;

vermiş sana böyle bir güzel Hatun,

Bir de üstüne pek tatlı bir yaşam.

1711 Eğer bir yüce Han olsaydım, taç taşısaydım başımda,

Senin dilber kızını eş edinmek isterdim.

Gönülde yaşattığım dileğim bu olurdu;

Maşallah derim kızına, iyi terbiye almış,

hem güzel hem de soylu.”

1712 Markgraf dedi: “Nasıl olur da bir Han

Kızımı almak ister benim?

Öz yurdumuzdan ayrıyız ben ve eşim,

Verecek hâlimiz yok kızına çeyiz diye büyük mülkler;

Güzeldir benim kızım, ama ne fayda eder?”

1713 Konuştu Gernot Han, kurtarmak isteyerek

konuşmayı tatsız gidişten; dedi:

“Ben niyetleniyor olsaydım evliliğe,

Hiç umursamazdım alacağım eşimin

malı var mı yok mu diye.

Yeter ki dilediğim gibi biri olsundu eşim.”

Karıştı söze Hagen tatlılıkla:

1714 “Geldi Han’larımdan Giseler’in evlenme zamanı;

Öylesine soylu ki Markgraf’ın güzel kızı

Mutlu olurum buyruğuna girmekten ben de bağımlılarım ile,

Eğer giderse taç giymek için Burgund iline.”

1715 Hoşuna gitti bu sözler Markgraf ile eşinin,

Mutlu oldular içlerinden.

Bunun üzerine ayarladı yiğitler, soylu Giseler’in

Kızla evlenmesini

Han evlenmelerindeki törelere göre.

1716 Böyle imiş yazgının alacağı gidiş, kim engelleyebilir onu?

Çağırdılar genç kızı, oraya gelsin diye;

Yapıldı o arada evlenme sözleşmesi yasal içerikle.

Kızın ana babası verdiler kızı,

damat da aldı.

1717 Burgund’lar kıza bıraktı nice arazi, hisarlar

Yüzgörümlüğü makamında;

Andiçti Gernot, bunların verileceği yolunda.

Markgraf dedi: “Bende yok verilecek arazi de hisar da,

1718 Ama hor görülmesin mülksüz Bey’in verdiği,

Kızım alacak çeyiz diye benden

Yüz beygir yükü gümüş, altın.”

Uygun gördüler bunu her iki yandaki yiğitler.

1719 Eski zamandan kalma âdet üzere

Söylendi genç kıza, gençlerin oluşturacağı

çemberin ortasında durması;

Gencecik yiğitler sıralandı çemberde.

Herkesin gülüyordu yüzü, bugünkü evlenmelerde

olduğu gibi.

1720 Soruldu dilber kıza, bu bahadırı eşliğe

istiyor musun diye,

Kız bir bocaladı, heyecandan,

güçlük çekti cevap vermekte;

Aslında söyleyecekti istiyor olduğunu,

Utançtan al basmıştı yüzüne

şimdi de genç kızlar geçirir bunu.

1721 Fısıldadı babası, “Evet desene kızım!”

O da “Evet” dedi,

Genç Giseler hemen aldı eline onun ak ellerini,

Ama yazgısında yoktu pek

onun keyfini sürmek.

1722 Konuştu ol dem Markgraf: “Sizler, şanlı Han’lar!

Ülkenize dönüşünüz sırasında

Teslim edeceğim size kızımı, töreye uyarak,

Onu da götürürsünüz yanınızda.”

Peki dedi onlar da.

1723 Şen konuşmaların sesi doldurdu havayı,

Ama elbet sonu gelecekti bunun.

Genç kızlar çekildi konağın hanımlar bölümüne,

Konuklar gitti geceleme yerlerine.

Sabah oldu, kahvaltı edildi,

ev sahibi her gereksinmeyle ilgilendi.

1724 Konuklar kahvaltı sonrasında

Sürdürmek istediler Hun yurduna yolculuğu;

“Hemen bırakmam sizi” dedi soylu Markgraf.

“Biraz daha kalın burada;

hiç ağırlamadım sizin kadar değerli konukları

bugüne dek konağımda.”

1725 Dankwart yanıtladı onu, dedi: “Biz de isterdik, ama

Ne yazık, olanaksız

burada bir zaman daha

sizinle kalmamız.

Olanağı var mı senin için hazırda tutmuş olmak

Bunca insana yetecek yiyeceği içeceği?”

1726 Markgraf dedi: “Önemli değil orası;

Gücüm yeter sizleri yoldaşlarınızla birlikte

Haftalar boyunca yedirip içirmeye;

Çünkü şimdiye dek Etzel Han

hiç bağımlılık vergisi almadı benden.”

1727 Her ne kadar ısrarcı oldularsa da yola çıkmak için,

Dördüncü güne dek ayrılamamak zorunda kaldı konuklar.

O arada birçok ihsanlarda bulundu ev sahibi,

Atlar, urbalar verdi onlara.

1728 Daha çok tutamadı onları;

yolculuğu sürdürmeleri gerekliydi,

Rüdeger hepsine ayrılış sırasında da armağanlar verdi;

Herkes ne istiyor idiyse aldı ondan,

Nam kazandı cömertliğiyle.

1729 Getirildi kapı önüne bir sürü eyerlenmiş at,
Geldi arkasından oraya, yola çıkacak yiğitler
Ellerinde kalkanları;
Hun yurduna gidecek idiler.

1730 Soylu konuklar kapı önüne gelmeden önce
Ev sahibi Bey dağıttı herkese ihsanlarını,
Cömertliğiyle büyük nam şan kazandı;
Güzel kızını ise vermişti Giselher'e.

1731 Adı dünyayı tutmuş Gunther Han'a
Verdi bir zırh takımı, benzeri görülmedik,
O da taşıdı bunu hep onurla üstünde,
Armağan almak âdeti hiç olmadığı hâlde.

1732 Ayrıca Gernot'a da nitelikli bir kılıç
sundu armağan diye.

Girdiği her savaşta bunu kullandı yiğit.
O gün azap duymaktan çok uzaktı Gotelind
bu kılıç sebebine;

Oysa ki, buymuş yazgı,
o kılıcın ucunda can verecekti kocası.

1733 Burgund'ların Han'ı bile
armağan kabul ettiğine göre

Uygun düşecekti Gotelind'in
Hagen'a bir armağan vermesi;
Hatun da bu Bey ondan

armağan almış olmadan
Etsel'in şenliğine gitmesin istedi.

Ama alımkâr olmadı Hagen, şöyle dedi:

1734 “Gördüklerimin içinden başka armağan almam,

Ama çok beğendim

duvara asılmış şu kalkanı;

Etzel'in ülkesine götürmek isterdim

İşte bu armağanı.”

1735 Hagen'in sözleri deşti

Markgraf eşinin yüreğindeki eski bir yarayı,

Gözleri yaşardı;

Wittich'in eliyle can veren

Nudung'un ölümünü anımsadı,

Depreşti eski acısı.[\[65\]](#)

1736 Dedi yiğide: “O kalkanı sana vereyim.

Ah keşke sağ olaydı bir zamanlar onu taşıyan bahadır!

Savaşta öldürüldü;

Hep ağlayacağım onu andıkça ben, zavallı kadın.”

1737 Kalktı koltuğundan Markgraf eşi,

İndirdi kalkanı asılı durduğu yerden,

Götürüp Hagen'a verdi kendi eliyle,

O da onur duyarak kabullendi bu armağanı.

1738 Üstüne takılmış mücevherlerin ışıltısı

Karışıyordu bu kalkanın yüzey ışıltısına;

Ona bir de süs olsun diye ince ipekten

bir kumaş geçirilmişti.

Bulunmazdı çarşıda pazarda böylesi,

bulunsaydı rahat bin Mark ederdi.

1739 Hagen buyurdu hizmetkârına, kalkanı al götür diye;

Bu sırada kardeşi Dankwart da geldi oraya.

Markgraf'ın kızı görkemli urbalar verdi ona,

O da giydi bunları Hun yurdunda,

beğenildi giyimi.

1740 Aslında armağan kabul etmezdi bu yiğitlerin hiçbirisi,

Burada almaları, kendilerini o kadar candan ağırlayan

Ev sahibi Bey'i mutlu etmek içindi.

Ne çare ki sonradan bir gün geldi

onunla çarpışmaları gerekti,

hatta öldürdüler onu.

1741 Tez davranır Volker geldi Gotelind'in önüne

kemanı elinde;

Kendinin bestelediği bir havayı

Hem çaldı hem söyledi,

Sonra destur istedi

ayrılmak için Pöchlarn'dan.

1742 Markgraf'ın eşi buyurdu hizmetkârlarına

odasındaki sandığın getirilmesini;

Dinleyin şimdi onun cömertliğini.

Altı yüzük çıkardı o sandıktan, verdi yiğide,

Dedi: “Bunları da götür Bey Volker, bir yadigâr diye

yanında Hun ülkesine.

1743 Bunları, oradaki saraya gittiğin zaman

takarsan sevinirim.

Dönüşün sonrasında da duymak isterim

Orada

dileğimi yerine getirdiğini.”

“Öyle yapacağım” dedi Volker,

gerçekten yaptı da.

1744 Ev sahibi Bey konuştu konuklarına:

“Giderken güvenlikte olasınız diye

Bir koruma birliği verip size,

Onunla geleceğim yanınızda;

Yolda hiç kimse sizi soymaya kalkmasın.”

1745 Bey’le beş yüz adamı büründü savaş donanımına,

Atları eyerlenip urbaları da

yüklendi beygirlere.

İleri ferah, çıktılar hisar kapısından ama

Onların da bir teki dönmedi geriye.

1746 Rüdeger ayrıldı eşinden, sevgi dolu pcklerle,

Aynı şeyi yaptı Giselher de;

Her ikisi sardı kollarıyla güzel eşlerini,

Ne var ki sonradan hanımlar

gözyaşlarıyla andılar

ayrılış saatini.

1747 Hisarda ardına kadar açılmıştı birçok pencere,

Bey ile adamları atlarına binerken;

ağladı hanımlar.

Sanırım ilerideki büyük felâketi

şimdiden sezmişlerdi onlar.

1748 Sevilen eşin dostun gidişi hznlendirmişti herkesi,

Nice hanımla ge kız gözyaşları döktüler.

Oysa keyifliydi ayrılıp gidenler,

Tuna’nın kumlu kıyısında, Hun yurduna giden yolda

at sürüp ilerlediler.

1749 Soylu Bey Rüdeger dedi Burgund’lara:

“Hun yurduna gelmekte olduğumuzu

Bilmez kalmasın Hatun’umuzla Etzel Han;

Çok sevineceklerdir mutlak, bunun haberini almaktan.”

1750 Doğu Hanlığı ülkesinden Hun yurduna, gönderdi

birçok atlı ulaklar,

Her yerdeki insanlara haber verdiler bunlar

Ren boyundaki Worms'dan Han'ların gelmekte olduğunu;

Büyük sevinç yarattı bu haber sarayda.

1751 Ulaklar hızla yol alıp başkente vardı,

Nibelung'ların Hun yurduna geldiğini açıkladı.

Etsel dedi eşine: “Kriemhild, sevgili Hatun'um,

iyi karşıla onları; gelenler, kardeşlerindir,

Bu şanlı şerefli Han'lar, seni görmeye gelir.”

1752 Hatun öğrendiğinde getirilen haberi,

İçini yakan acı azıcık hafifledi;

Kendi memleketinden nice Burgund erleri

Gelmekteydiler ona;

ama olacaktı bu erler

Etsel'in başına belâ.

1753 İçinden kurdu Hatun gizli gizli: “İşte sırası geldi

Öç almanın, mutluluğumu yok edenden;

Nasıl etsem de canına okusam onun,

Mutlaka yapacağım bunu, hem de şenlik bitmeden.

1754 Evet öcüm alınmalı mutlaka

Şenlikler sırasında;

ayarlamalıyım bunu.

Ortadan kalkmalı bu mel'unun iğrenç varlığı;

Büyük mutluluğumu yok ettiydi o,

canıyla ödemeli yaptığını.”

Yirmi Sekizinci Bölüm

BURGUND’LAR ETZEL HİSARINDA NASIL KARŞILANDILAR

1755 Nibelung’lar Hun yurduna geldiğinde

Duydu bunu Dietrich’in^[66] Bey’lerinden Hildebrand,

Bildirdi hemen Efendisine;

Dietrich pek üzüldü duyduğu bu habere,

Yine de buyurdu, candan karşılama yapılmasını

ülkeye gelenlere.

1756 Gözüpek Wolfhart getirtti atlarını,

Dietrich’in yanı sıra atlandı birçok güçlü savaşçı;

Vardılar gelenlerin konakladığı tarlaya,

Bir sürü şahane çadır kurulmuştu oraya.

1757 Hagen tâ uzaktan gördü onların geldiğini,

Hemen gitti Han’ların yanına, şu sözleri söyledi:

“Haydi bahadırlar davranın, inin eyerlerden yere,

Sizi karşılamak için gelenlere

karşılایıcı çıkın siz de!

1758 Buraya gelir bir sürü atlı,

iyi tanırım onları;

Bu yaman savaşçıların

Amelung’lar ilindendir aslı.

Önderleri Han, egemenlik sürer Verona’da;

gözüpek yiğitlerdir,

Horlamayasınız sakın, onlardan gelebilecek desteği.”

1759 Dietrich’le birlikte attan indiler hepsi,

Hem Atlı Bey’ler hem de erleri.

Yürüdüler konuklara doğru,

karşıladılar Han’ları,

Dostlukla selâmladılar Burgund’ları.

1760 Dinleyin, Ute Hatun oğullarının

kendine doğru yürüdüğünü gördüğünde

Ne demişti Dietrich bu yiğitlere!

Üzülüyordu onların gelmiş olduğuna,

Sanıyordu ki Rüdeger'in herşeyden haberi vardır

ve onları uyarmıştır.

1761 Dedi: “Hoşgelmiş olasınız değerli Han’lar

Gunther, Gernot, Giselher!

Ve siz Hagen, Volker, Dankwart Bey’ler!

Bilmez misiniz ki Kriemhild Hatun hâlâ feryat eder,

Yasını tutar Siegfried Han’ın?”

1762 Hagen dedi: “Ağlasa ne önemi var?

Bu olayın üstünden geçmiştir nice yıllar.

Onu alan Hun Hanı’yla sevişmesine baksın,

Siegfried mezarından geri gelir sanmasın.”

1763 “Nasıl öldü o yiğit, kurcalamayalım orasını”

dedi Verona Hanı.

“Önemli olan şu ki, Kriemhild yaşadıkça

Vazgeçmez senden oç almak isteğinden;

Kolla kendini, Nibelung’ların koruyucusu

onun kem niyetinden.”[\[67\]](#)

1764 Yanıtladı Gunther: “Nasıl kollayayım kendimi?”[\[68\]](#)

Etsel ulak gönderip çağırdı bizi,

Kızkardeşimiz Kriemhild’den de çağrılar geldi;

Var mıydı artık benim, güvence istememin yeri?”

1765 Hagen karıştı söze: “Öğüdüm var sizlere!

Dinleyin soylu Dietrich ile Bey’lerinin

anlatacaklarının tümünü;

Anlamış olursunuz Kriemhild'in aklından geçenlerin

Hepsini enine boyuna.”

1766 Bunun üzerine üç Han

Gunther, Gernot, Dietrich

Çekildiler bir kenara, başbaşa görüştüler.

Burgund'lar Dietrich Han'a

“Ne biliyorsan Kriemhild'in niyeti hakkında

bize anlat” dediler.

1767 Dedi o da: “Daha fazla ne diyeyim ki?

Size söyleyebileceğim yalnız şu:

Her sabah duymaktayım Kriemhild Hatun'u,

Siegfried'in ölümünden dolayı ağlayıp feryat ediyor,

Ulu Tanrıya yakınıp söyleniyor.”

1768 Kemancı dedi: “Öyleyse gerçekleşecek mutlaka

Bize bildirilmiş olanlar, böyle imiş yazgımız.

Gidelim at sırtında Hun'ların sarayına dek;

Görelim biz korkusuz yiğitlere

ne hazırlamış felek.”

1769 Gözüpek Burgund'lar saraya doğru çıktılar yola,

Pek görkemli gidiyorlardı at sırtında

kendi illerinin töresince;

Hun yurdundan nice bahadır Hagen'ı görmek istiyordu,

O ne biçim adammış, pek merak ediyordu.

1770 Boylu bosluydu yiğit, hakçası;

Geniş bir göğsü vardı,

yer yer kırışmıştı saçları.

Bacakları uzundu, bakışı hayli korkunç,

Yürürdü pek saltanatla.

1771 Buyruk çıktı gelenlere barınak sağlansın diye,

Konaklama yeri bulundu soylu Bey'lere.

Baş eğmez Kriemhild öğütlemişti kendi adamlarına

Gösterin diye, Gunther'in adamlarına ayrı yer,

sonra orada kılıçtan geçirildi bu erler.

1772 İmrahor görevindeydi Hagen'in kardeşi Dankwart,

Burgund Hanı bu erleri ona emanet etmişti,

Yemeden içmeden eksikleri olmasın demişti;

Gözüpek İmrahor bu buyruğu

içtenlikle yerine getirdi.

1773 Kriemhild Hatun, yanında yoldaş kızlarla

Karşılایıcı çıktı konuklara;

oysa içinden kötü niyet besliyordu onlara.

Giselher'i hem öptü, hem de elinden tuttu;

Hagen onu görünce

daha sıkı bağladı tolgasını.

1774 Dedi: "Bu çeşit karşılama üzerine

durup bir düşünmeli bahadırlar.

İki ayrı çeşit karşılama yapılıyor burada,

Han'lara başka, ötekilere başka.

Zaten hiç de hayırlı bir yolculuk değil

bizi buraya getiren."

1775 "Sen kime hoşgelmiş isen ona hoşgelmiş olasın"

dedi Hatun.

"Sırf aramızda hısımlık var diye selâm sunacak değilim sana.

Söyle bakalım, gelişinin bana hoşgelmesi için

Ren boyundaki Worms'dan bana neler getirdin?"[\[69\]](#)

1776 Hagen dedi: "Haber almış olsaydım

Atlı Bey’lerin sana armağan getirmesinin beklendiğini,

Yeterince malım mülküm olduğuna göre

düşünürdüm elbette

Sana birşeyler getirmeyi.”

1777 “Sen bana asıl şunu söyle:

Ne yaptın benim malım olan Nibelung’lar hazinesini?

Benim öz malımdı o, bilmez miydin?

Aldığın o hazineyi geri vermeliydin bana,

getirmeliydin buraya, Etzel Han’ın yurduna.”

1778 “Doğrusu, sayın Kriemhild Hatun,

Nibelung’lar hazinesiyle uğraşma görevinin

bana verildiğinden beri

pek çok zaman geçti;

Onun Ren ırmağına atılmasını Han’larım buyurdu bana;

Belki de kıyamete dek, kalacak orada.”

1779 Hatun dedi: “Herşey tam düşündüğüm gibi;

Getirmemişsin buraya hazinenin kırıntısını bile.

Oysa benim öz malımdı o hazine,

Ondan yoksun bırakılmanın acısını çekeceğim ömrümce.”

1780 “Boşuna konuşuyorsun” dedi Hagen.

“Zaten yeterince yük var üstümde:

Zırhım, kalkanım, ısıltılı tolgam,

yanımdan sarkan kılıcım;

Bir de sana öte beri ben nasıl taşıyayım?”

1781 “Benim konuşmam senden altın almak için değil;

Saçıp savuracak o kadar altınım var ki

umursamam senin getireceğini.

Bir cinayet işledin, iki kez de zorla malımı çaldın;

Bil bunu ödeyeceğini.”

1782 Seslendi Hatun çevredeki savaşıllara, dedi:

“Han sarayında kılıç taşımak olmaz,

Yanında kılıç taşıyan herkes versin onları bana,

emanete götürölmek için.”

“Asla vermem ben kılıcımı” dedi Hagen.

1783 “Senin gibi koskoca bir Han Hatunu’na

Utandırım kılıcımı ya da başka silâhımı taşıtmaktan;

Sen Hatun’sun ne de olsa.

Babam öğretmişti bana, kendi işini kendin gör diye.”

1784 “Ne ayıp!” diye haykırdı Kriemhild Hatun,

“Neden kardeşlerimle Hagen

taşıyıp dururlar kalkanlarını bile?

Demek biri fit vermiş onlara,

uyanık olun demiş.

Öğrenirsem bunu kimin söylediğini

canından ederim o kişiyi.”

1785 Öfkelenen Dietrich hemen yanıtladı onu:

“Benden başkası değildir soylu Han’larla

Onların bağımlısı korkusuz Hagen’ı uyaran;

Haydi bakalım cezalandır beni, sen dişi Şeytan!”

1786 Çok utançlı duruma düştü Etzel Han’ın Hatun’u;

Pek çekiniyordu çünkü yiğit Dietrich’ten.

Bir tek söz söylemeden

çekip gitti o yerden;

Yalnız kötü kötü baktı düşmanlarına

oradan giderken.

1787 Elele tutuştu iki bahadır,

Dietrich’le Hagen;

Durdular yanyana, her dem savaşıa hazır.

Dietrich konuştu:

“Duyduktan sonra şimdi Hatun’u

Hun iline gelmeniz

bana büsbütün dert oldu.”

1788 Dayanışma gösterdi iki övülesi yiğit,

Troneck’li Hagen ile Dietrich Han;

İkisi de soyluydu, ikisi de pek yaman.

O sırada geldi oraya Etzel, gördü onları,

sordu yanındakilere:

1789 “Öğrenmek isterdim, şu yiğit kimdir?

Dietrich neden ona çok yakınlık gösterir?

Kimlerdir soyu sopu?

Belli ki yaman bir yiğittir bu.”[\[70\]](#)

1790 Kriemhild’in adamlarından biri yanıt verdi Han’a:

“Troneck Beyleri soyundandır o;

Aldrian’dı babasının adı.

Burada dost gibi duruyorsa da, önde gidenidir yaban kişinin;

Bir bak ona, anlarsın

yanlış söz etmediğimi.”

1791 “Onun yaban olduğu neresinden belli?” dedi Etzel.

Hâlâ hiçbir şey öğrenmemiştı eşinin

Öz hısımlarına karşı kurduğu düzen hakkında,

Bilmiyordu Kriemhild’in

konuklardan bir tekini bile

canlı bırakmayacağını.

1792 “Şimdi tanıdım Hagen’ı;

bir zamanlar benim bağımlılarımdandı.

Saygınlık kazanmıştı benim gözümde,

Ben yükselttim onu Atlı Bey rütbesine,

verdim ona kendi altınlarımdan.

Rahmetli eşim Helche de pek sevmişti onu.

1793 İşte bu yüzden iyi tanıdım Hagen'ı;

İki soylu delikanlı tutak idi sarayımda,

İspanya'ya egemen Han'ların soyundan

Walther'di biri;

erişkinlik yaşına bu sarayda geldi.

Hagen'ı ben kendim gönderdim yurduna geri;

oysa Walther -yanında Hildegund ile-
saraydan kaçtı gitti.”

1794 Etzel anımsamıştı çok, pek çok eskileri;

Tanımıştı, genç iken

ona nice değerli hizmetler eden

Troneck'li Bey'i;

Ama ne çare ki pek yakında bu kişi

geldiği ileri yaşta

öldürecekti onun birçok sevdiğini.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

KRIEMHILD, HAGEN’I NASIL AZARLADI VE O DA HATUN’U SELÂMLAMAK İÇİN NASIL AYAĞA KALKMADI

1795 İki koca yiğit ayrıldılar oradan,

Troneck’li Hagen’la Dietrich Han.

Gunther’in Bey’i omzu üstünden bir bakındı;

Var mı silâh yoldaşlarımdan kimse diye arandı.

1796 Çok sürmedi aradığını bulması,

Gördü ki or’da durur Giselher’le Kemancı.

Rica etti Kemancı’dan, yanımda ol sen diye,

Bilirdi onun gözüpekliğini.

Volker hem korkusuz hem mert bir Bey idi.

1797 Burgund Hanları avluda, ayakta durur kaldı;

Yalnız Hagen’la Volker yürüdü ilerdeki saraya.

Korkmadı seçkin yiğitler

Bir kötülük gelebileceğinden.

1798 Aslında Kriemhild’in olan sarayın önünde

Oturdular bir bahçe kanepesine.

Işıltı saçmaktaydı zırhları,

Onları görenlerin çoğu

merak etti bu yiğitlerin kim olduğunu.

1799 Hun’lar baktı da baktı gözüpek yiğitlere

Sanki vahşi hayvan seyreder gibi,

Kriemhild de onları pencereden gözledi;

Eski yaraları bir kez daha depreşti.

1800 Hüzün bastı içini, ağlamaya başladı,

Çok şaşırdı Etzel’in adamları,

hiçbiri anlayamadı

Niçin böyle birdenbire

büründüğünü kedere;
sordular nedenini.

O da dedi:

“Bilesiniz gözüpek yiğitler,
Hagen ağlattı beni.”

1801 Dediler, “Ama nasıl oldu bu?
Gördük daha az önce pek mutlu olduğunu.
Eğer birisi sana bir kötülük ettiyse

ve sen, öç almamızı buyurursan bizlere,

Küstahlık eden o kişi
canıyla öder ettiğini.”

1802 Konuştu Hatun: “Bana edilen kötülüğün öcünü alana
minnet duyacağım bütün ömrüm boyunca,

Her ne istiyor ise vereceğim ayrıca.

Diz çökerek yalvarırım siz bahadırlara,
Hagen’ dan öcümü alın;

ne yaparsanız yapın

onu cansız bırakın.”

1803 Büründü bunun üzerine yiğitler savaş donanımına,
tam altmış kişi;

Hatun’un hatırı için gideceklerdi

Bir yolunu bulup Hagen’ ın canına kıymaya,

Volker’ ı da haklamaya, onun yanı sıra;

Söz birliğiyle kararlaştırmışlardı bunu.

1804 Ama Kriemhild görünce

onların sayısının bu kadar olduğunu,

Canı sıkılıp uyardı yiğitleri; dedi:

“Niyetinizden vazgeçmelisiniz hemen;

Hagen’la baş edemez böyle az sayıda kişi.

1805 Troneck’li bahadırın kendi

çok güçlü ve gözüpek olduktan başka,

Daha da yaman ve atılgandır

Şimdi yanında duran yoldaşı Kemancı Volker;

kırar geçirir savaşa.

Öyle kolay iş değil onlara saldırmak

saldıranlar olursa az sayıda.”

1806 Bunu duyunca onlar

yanlarına daha birçok yiğit aldılar,

Üç yüz yaman bahadır geldiler bir araya;

Çünkü çok kararlıydı Hatun, Hagen’dan öç almaya.

Bu yüzden

canına kastedilen

iki yiğidin başı girdi yaman belâya.

1807 Kriemhild görünce adamlarını tepeden tırnağa silâhlı,

Şu sözleri söyledi yavuz bahadırlara:

“Burada durup daha bir zaman bekleyin,

Tacımı takınıp çıkacağım karşılarına.

1808 Yüzüne vuracağım

Gunther Han’ın adamı

Troneck’li Hagen’ın yaptıklarını.

Çok iyi bilirim onun küstah huyunu,

inkâra hiç sapmadan, herşeyi bir bir

yüzüme karşı söyleyecektir.

Ben de hiç umursamayacağım artık, bunun ardından

onun başına ne gelir.”

1809 Bir baktı ki seçkin yiğit Kemancı,

Hatun merdivenden inmektedir;

Bunu görür görmez

Şöyle dedi bahadır, silâh arkadaşına:

1810 “Bak, dostum Hagen;

hainlik amacıyla bizi buraya çağırın

Kriemhild Sultan

merdivenden inerek gelir buraya doğru.

Hiç görmedim bir Hanım Sultan’ın yanında

bu kadar kalabalık,

Çekilmiş kılıçlarını ellerinde tutarlar;

besbelli, çatışmaya bir bahane ararlar.

1811 Koy kafana, bunların da sana karşı hıncı var,

Kolla kendini, budur sana öğüdüm;

Koru canını şanını; böyledir doğru tutum.

Pek niyetleri bozuk, anlayabildiğim kadar.

1812 Gör, nicesinin göğsü pek de fazla kabarık;

Demek urba içine zırh kuşanmışlar bunlar.

Bakalım, buraya gelince

Nasıl davranacaklar.”

1813 Gazapla konuştu yiğit Hagen, dedi:

“Ne kumpas dönüyor bilmem,

ancak hiç kuşkum yok ki

Işıltılı kılıçları ellerine almaları

onları bana karşı kullanmak içindir.

Ama bunların gücü yetmez, benim Burgund iline

sağ salim dönmemi engellemeye.

1814 De bana dostum Volker, kalacak mısın yanımda

Kriemhild’le gelenler, üstüme saldırırsa?

Duyayım senin ağzından, neymiş gözünde değerim;

Minnet duyuram sana, tüm yaşamım boyunca.”

1815 Dedi Volker: “Elbet güvenebilirsin yardımcı olacağıma

Üstümüze gelse de Han’ın kendi, ordusunun tümüyle;

Kolumu bacağımı yitirme sonrasında bile

Bırakıp kaçmam seni, korkmuşluk sebebine.”

1816 “Tanrı razı olsun senden, çok soylu Volker!

Sen yanımda olduktan sonra, bana başka ne gerek?

Bir çatışmada birlikte olacaksak eğer

Kendini kollamalı, bize yaklaşan Bey’ler.”

1817 Kemancı dedi: “Oturduğumuz yerden kalksak;

Ne de olsa bir Han eşidir gelen.

Saygılı davranmaktan yana bir kusur etmeyelim,

Kendi saygınlığımıza zarar getirmeyelim.”

1818 “Sakın kalkma, hatırım için” dedi Hagen.

“Kalkıp yürürsem ona doğru, sanacak ki bu Bey’ler

Korktum da o yüzden böyle davrandım.

Onların hiçbirini hoşnut edeyim diye

niyetim yok yerimden saygı ile kalkmaya.

1819 Daha uygun düşecek kalkmamamız ayağa,

Can düşmanımı niçin onurlandıracakmışım?

Tenimde can kaldıkça, bunu yapmayacağım.

Hiç umurunda değil, Etzel’in eşinin bana hınç beslemesi.”

1820 Böyle deyip Hagen, koydu bacaklarının üstüne

Taşıdığı ışıltılı kılıcı, inadına.

Parlıyordu bu kılıcın kabzasında

çimen kadar yeşil bir zümrüt;

Hemen tanıdı Kriemhild, Siegfried’den alınmış kılıcı.

1821 Tanır tanımaz da tarifsiz keder doldu içine.

Zümrüdün takıldığı kabza, altından idi,

kın'ı da kızıl renkte;

Büyük acısını anımsattı bu kılıç Kriemhild'e.

Sanırım onu kahretmek için

kasıtlı davranmıştı Hagen.

1822 Gözüpek Volker, oturdukları yerde çekti kendine doğru

Sağlam bir keman yayı; sıradan yay değildi bu.

Hem iriydi hem uzun, bir de üstelik enli,

keskin kılıç gibiydi.

Oturdu yiğitler yerlerinde, tınmayarak hiçbir şeyi.

1823 Kalkmaya da niyetlendikleri yoktu,

Her ikisi “Korktular” denmesin istiyordu.

Böyle yaptıklarından Hatun yürüdü geldi onların ayağına,

Selâmı da düşmanca oldu onlara.

1824 Dedi, “Söyle Hagen, kim çağırdı seni buraya?

Nasıl kalkışabildin sen, gelmeye Hun yurduna

Bana ettiğin bunca kötülüklerden sonra?

Biraz fikir feraset olsaydı sende, hiç çıkmazdın yola.”

1825 Yanıtladı Hagen: “Kimse çağırmadı beni,

Hun yurduna çağrılan yalnız üç Han idi.

Onlar Efendilerimdir benim,

ben onların er'iyim;

Nereye giderse onlar, ben de hep

yanlarında giderim.”

1826 Hatun dedi: “Şunu da söyle bana, ben sana ne yapmıştım ki

Bunca kötülük ettin bana, hınç doldurdun içimi?

Sevgili eşim Siegfried'i vurdun öldürdün,

çok büyük oldu acım;

Ömrümün sonuna dek dinmeyecek gözyaşım.”

1827 Sordu Hagen: “Söylendi söylenecek herşey,

ne yararı var artık konuşmanın?

Evet, benim o, aynı Hagen,

elleriyle Siegfried’i öldüren.

Güzel Brünhild’i küçük düşürdü diye Kriemhild

Çok ağır bir bedel ödedi o yiğit.

1828 İnkâr edecek değilim, suçlusu olduğumu

Senin başına gelen felâketlerin, erk’i çok Sultan!

Haydi öç alsın benden, kim istiyorsa, kadın ya da erkek;

Öç alınır diye değilim ben yalan söyleyecek;

evet, sana çok acılar çektirdim bugüne dek.”

1829 Dedi Hatun: “Duydunuz ya yiğitler,

pervası yok kabullenmekten

Bütün acılarımdan sorumlu olduğumu;

Artık ne gelirse onun başına

olmayacak benim de umurumda.”

Yanında gelen Bey’ler kaldı zor bir durumda,

baktılar birbirlerinin yüzüne.

1830 İçlerinden biri çatışmayı başlatsa idi

Sonuçta üstün çıkacak olan, iki Burgund er’iydi;

bu şimdiden belliydi.

Böyle çatışmaları nice kez kazanmıştı o yiğitler,

Çekindi ötekiler;

bir olmayacak işe niyetlenmişlerdi,

korktular, vazgeçtiler.

1831 Birbiriyle bakışan Bey’lerden biri dedi ötekine:

“Ne diye gözün bende?

söz verdiğim şeyi yapamayacağım, belli;

Kimsenin ihsanına heves edip de canımdan olamam,
Oysa bizi buna yönlendiriyor Etzel’in yavuz Hatun’u.”

1832 Bir diğeri

şöyle dedi:

“Ben de bu kafadayım;

Bana hisarlar dolusu kızıl altın verseler

Çıkmak istemem bu Kemancı’nın karşısına;

Bakışlarında bile meymenet yok adamın.

1833 Hagen’ı da tanırım tâ gençlik yıllarımdan,

Gerekmez bana o yiğidin anlatılması.

Tam yirmi iki çatışmada onu görmüşlüğüm var,

Nice kadını dul bıraktı, hepsine verdi acılar.

1834 Etzel Han’ın buyruğundaydı onlar

İspanyalı Walther ile;

ne dağ yolları aştılar,

Etzel’in buyruğunda, çok yengiler kazanıp

Han’ı onurlandırdılar.

Hakkını verelim Hagen’in bahadırlıktan yana.

1835 O yıllarda çocuk denecek yaşıydı Etzel Han’ın yiğidi,

Böylelerinin hepsi büyüdü şimdi, koca adam oldular.

Akıllandı iyice; yavuz bir adam şimdi;

Bir de üstüne

Balmung onun elinde;

kötülükle aldı onu;

ne ki başımın zoru,

karşısına çıkayım?”

1836 Böylece belirlendi, çatışmaya girilmeyeceği;

Pek kahrlandı bundan, Kriemhild’in yüreği.

Yanındaki Bey’lerin hepsi or’dan savuştu,

çünkü bunlar korkmuştu

Kemancı’nın kılıcıyla ölmekten.

1837 Dedi yiğit Volker: “Belli oldu eninde sonunda

Düşmanlık göreceğimiz bizim burada.

Zaten bunu söylemişlerdi bize.

Gidelim, saraydaki Han’larımızın yanına,

Kimse cesaret edemesin onlara saldırmaya.”

1838 Çok kez görülür düşmanların ürkerek

niyetlerinden döndüğü

Er’ler sıkı durup birbirinin yanında

dayanışma gösterirse;

Aklı başında davranırsa kişiler,

Düşmanları zarar veremez onlara.

1839 “Uyalım öğüdüne” dedi Hagen.

Kalkıp gittiler saray avlusunda

hoşgeldin diyenlerle konuşan

Han’larının yanına.

Gözüpek Volker, bağıra bağıra

seslendi onlara:

1840 “Daha ne kadar duracaksınız burada

Bu kalabalığın ortasında?

Haydi artık girin saraya,

Han’la konuşup öğrenin aklından geçenleri.”

Dinlediler onu; ikişer ikişer yürüyüp

ayrıldılar oradan.

1841 Verona’lı Dietrich Han, tutuşmuştu elele

Burgund’ların erk’i çok Han’ı Gunther ile.

Irnfried’le gözüpek Gernot yanyana yürüdüler,

Giselher’le birlikteydi kaynatası Rüdeger.

1842 Ama saraya kim kimin yanında giderse gitsin

Volker’la Hagen

hiç ayrılmadılar birbirlerinden

Bir büyük çatışma olup her ikisi ölene dek.

Onların yanyana olması

yol açtı nice soylu hanımın
dul kalıp ağlamasına.

1843 Saray halkı gördü, bin yaman muhafızın

İçeri girdiğini, Han’ların yanı sıra;

Bunlarla birlikteydi ayrıca altmış seçkin savaşçı,

Gözüpek Hagen, kendi mülkünden Hun yurduna

getirmişti onları.[\[71\]](#)

1844 Haward’la Iring, iki çok yüce soylu,

Dostlukla yürüdüler yiğit Han’lara doğru;

karşıladılar onları.

Gösterdi o sırada kendilerini Dankwart’la

benzersiz Atlı Bey Wolfhart

En görgülü kişiler olarak.

1845 Ren boyunun Han’ı saraya girdiğinde

Onu görür görmez erk’i çok Etzel, fırladı koltuğundan;

Hiç kimse görmemiştir bir Han’dan

Böylesine güzel karşılama.

1846 “Hoşgelmiş olasın Gunther Han,

kardeşlerin Gernot, Giselher ile!

İçten saygılarımı gönderdim sana,

Ren ötesindeki Worms hisarına.

Yanımdaki yiğitlerin hepsinin de

Yeri vardır başım üstünde.

1847 Hoşgelmiş olasınız sizler, seçkin yiğitler,

Gözüpek Volker ile Hagen

Benimle eşime, buraya, ülkemize;

Candan bir bağlılıkla o,

çağrı göndermemizi istedi size.”

1848 Konuştu güçlü Hagen: “Ben de duydum çağrıyı;

zaten

Gelmiş olmasaydım Hun yurduna Han’larımın yanında,

Seni onurlandırmak için kendim

gelmek isterdim buraya.”

Arkasından

elini tuttu Etzel Han

sevgili konuklarının,

1849 Getirdi onları kendisinin oturduğu uzun sedire kadar,

buyur etti oraya;

Bekletmeden getirdi hizmetkârlar, konuklara

Dut rakısı ile şarap, yayvan altın taslarda.

Hoşgeldiniz dendi içtenlikle

konuklardan herbirine.

1850 Konuştu Hun Hakanı: “Şunu da diyeyim ki,

Hiçbir şey mutlu edemez beni, sevgili Han’lar,

Sizin buraya, bize gelişiniz kadar.

Böylece hasretlik üzüntüsü azaldı eşimin.

1851 Ama şimdi burada gördüğüm soylu konukların

sayısına bakınca

düşüyorum şaşkınlığa,

Diyorum ki, ben ne yapmıştım da

Hiçbiriniz gelmedi daha önce yurduma;

Her ne ise, şimdi sizleri burada görüyorum ya,

mutluluk veriyor bu bana.”

1852 Başı dik Rüdeger söyledi bunun yanıtını:

“Elbette sevindirmeli seni şimdi burada görmek

bunca çok sayıda yiğidi;

Bu belirtisidir Hatun’umun hısımlarındaki

sana olan saygının,

Seni onurlandırmak için getirmişler sarayına

bu kadar Atlı Bey’i.”

1853 Tam yazdönümü gününde gelmişlerdi konuklar

Etzel Hisarı’ndaki saraya;

Hiç görülmemiştir bir ev sahibinin

konuklarını daha candan ağırladığı.

Yemek zamanıydı artık, hepsi içleri ferah,

oturdular sofraya.

1854 Duyulmadı bir Han’ın konuklarına böylesine

yakınlık gösterdiği;

Geldi âlâ kebaplar, en iyi cins şaraplar,

Canları ne çekmişse, sunuldu hepsi;

Çünkü destan olmuş, gezerdi dillerde

bu konukların geçmişteki becerisi.

1855 Erk’i çok Etzel, sarayını yaptırırken

Çok özen göstermiş, çok para harcamıştı;

pek genişti bu sarayın yapısı,

Enderun, burçlar, sayısız özel odalar

Vardı bu kendi başına hisar olan sarayda;

bir de kocaman orta boşluğu.

1856 Yaptırđıđı o boşluk mekânı

uzun, yüksek, genişti;

Çünkü pek çok yiğidi

ağırlaması gerekirdi her zaman.

Hep yanında bulunurdu on iki yüce Han,

Ayrıca sürekli kalırdı sarayda birçok değerli Bey.

1857 Artıp durmuştu bunların sayısı, bağımlıları çoğaldıkça.

Severdi Han, dost meclislerinde olmayı,

Hoşuna giderdi nice hızlı yiğidin şamatası, kalabalığı;

O gün de pek yerindeydi keyfi.

Otuzuncu Bölüm

HAN'LARLA YİĞİTLERİ UYURKEN HAGEN VE VOLKER NASIL NÖBET TUTTULAR, O GECE NELER OLDU

1858 Gün ermişti sona, artık çökmüştü akşam

Yol yorgunu yiğitlerin üstüne. Yatıp dinlenmeyi ister oldular.

Hagen söyledi bunu usulünce Etzel'e,

O da hemen buyurdu hizmetkârlarına,

gereken yapılsın diye.

1859 Gunther dedi ev sahibi Han'a: "Tanrı senden razı olsun,

Uyku gözümde tüter;

kusura bakma sakın, gidip yatalım, izin ver.

Eğer öyle dilersen

geliriz yine buraya yarın sabah erkenden."

Kalkıp, yatmaya gitti yiğitler.

Çekip gitti Hakan da.

1860 Ama onlar kalkınca herkes birden kalkmıştı;

konuklar kalabalık arasında sıkıştı.

Gözüpek Volker kızıp bağırdı Hun'lara:

"Nasıl kalkışırsınız bu bahadırların

ayağına dolanmaya?

Yol açın, yoksa başınıza ben

dert açarım ha!

1861 Bir vuruş indiririm ki kemanımın yayıyla

lâftan anlamayanlara,

Dayak yiyeni seven, iyice acır ona.

Çekilin de geçelim, yemeyesiniz sopa!

Bunlar da Atlı Bey dedirtiyor kendilerine,

Bey rütbesi bu gibi yabanların neyine?"

1862 Tez davranır Kemancı'nın böyle gazapla konuştuğunu

Omzu üstünden bakan Hagen hem gördü hem de duydu.

Dedi: “Yiğit Çalgıcı size iyi akıl öğretir

Kriemhild’in Bey’leri;

Kenara çekilip gidin kendi yerlerinize.

1863 Olacağı yok, bilin

aklınıza sokulan şeyin;

Ama inat edecekseniz o konuda

yarın erkenden yine buraya gelin.

Yalnız şimdi bırakın biz yol yorgunlarımı,

bu gece dinlenelim!

Sanırım böyle olur tutumu, gerçek erlerin.”

1864 Götürüldü konuklar sarayda

çok geniş bir sofa’ya,

Sonradan da herbiri öldürülecekti orada.

Bir sürü koca yatak hazır edilmişti bu yerde,

Oysa Kriemlind Hatun tezgâhlıyordu onlara

pek büyük bir belâ.

1865 Arras’tan gelme kürklerle kaplı idi yorganlar,

Çarşafklar da Arabistan ipeğindendi;

Hepsi de ısıltılı ibrişimlerle dikilmişlerdi,

Altın rengi şeritler vardı kenarlarında.

1866 Bir de vardı kakım kürkünden battaniyeler,

Bulunmaktaydı samur kürkünden olanlar da.

Yatacaklardı bunların altında rahat rahat

sabah ısıltısına kadar;

Duyulmuş şey değildi, böyle görkem içinde

geceletilmiş olsun tüm Bey’leriyle

şimdiye dek Han’lar.

1867 “Eyvahlar olsun geceyi burada geçireceğimiz için”

diye haykırdı Genç Giselher.

“Eyvahlar olsun, benimle buraya gelen yoldaşlarıma;
Bana karşı kızkardeşim çok sevecen davranmış olsa da
Korkarım, onun sebebine öleceğiz burada.”

1868 Bahadır Hagen dedi ona:

“Bırak kaygını bir yana;
Gece nöbetine ben kendim kalacağım.
Hepinizi sabaha dek güvende tutacağım,
Daha sonra da herkes koruyacak kendini.”

1869 Hepsi başlarını eğip teşekkür ettiler ona,
Sonra da çekildiler rahat yataklarına.

Herkes urbasını çıkarıp uzanmış iken
Savaş donanımını kuşandı Hagen.

1870 Ol dem Kemancı Volker, dedi yiğide:

“Umarım gücenmezsin buna,
Nöbet tutmak isterim ben de seninle yanyana
bütün gece, sabaha dek.”
İçten sevgi duyarak Hagen
teşekkür etti ona.

1871 “Gökteki Tanrı razı olsun senden, sevgili Volker!

Her ne zaman canımdan yana kaygı duyarsam
Senden başka hiç kimseye başvurmam.
Bu iyiliğinin de elbet altında kalmam,
yeter ki ölüm engellemesin beni
minnet borcumu ödemekten.”

1872 Büründü her ikisi ışıltılı zırhlarına,

Herbiri taktı kendi kalkanını koluna.

Çıktılar yapının dışına, kapı önünde dikilmek için;

Nöbet tuttular orada,

sağladılar yoldaşlarının güvenliğini.

1873 Gözüpek Volker, dayadı elindeki kalkanı

Yapının duvarına,

İçeri girip or'dan kemanını getirdi;

Mutlulandırdı yoldaşlarını, içinden geldiği gibi.

1874 Büyük sofa kapısının önündeki

eşik taşına oturdu.

Bir de demeli şunu:

Kemancılar içinde ondan yiğidi yoktu.

Öyle güzel sesler çıktı ki kemanının yayından,

Bütün konuk yiğitler doğruldu yatağından

teşekkür makamında Volker'a alkış tuttu.

1875 Koca sarayı sardı tellerin inlemesi,

Hünerli çalışıyla çıkarıyordu

duygulu bir keman sesi.

Derken çalınan hava, tatlı ninniye döndü,

İçi kaygılı yiğitler mışıl mışıl uyudu.

1876 Baktı ki yoldaşların hepsi uykuya vardı

Koca yiğit kalkanı yine eline aldı.

Sürdürdü kapı önünde nöbet tutmayı,

Korudu düşmanın hainliğinden yoldaşlarını.

1877 Hayli ilerlemişti zaman, geceyarısı olmuştu

-Sanırım ki değildi vaktin daha öncesi-,

Gözüpek Volker bir tolga pırıltısı gördü

karanlığın içinde;

Kriemhild'in adamları bir hainlik peşinde

diye düşündü.

1878 Gerçekten o yiğitleri Kriemhild göndermişti,

Onlarla konuşurken şöyle buyruk vermişti:

“Konuklardan tek Hagen mel’ununu haklayın,

Sakın bir başkasının canına dokunmayın.”

1879 Dedi Kemancı: “Bak dostum Hagen,

Söyleyeyim sana görmüş bulunduğumu;

Şurada silâhlı adamlar seçtim,

Besbelli baskın vermek isterler bize.”

1880 “Ses çıkarma,” diye fısıldadı Hagen,

“bırak bize daha çok yaklaşsınlar;

Daha onlar bizi farketmeden

Nice tolgayı parçalayacak indireceğim vuruşlar;

Açık ki buyruk alarak Kriemhild’den

gece vakti geldi bunlar.”

1881 Ama Hun yiğitlerinden biri çabuk gördü onları,

Sofanın kapısında nöbetçi duranları;

hemen dedi yoldaşlarına:

“Gerçekleştiremeyeceğiz tasarlananları,

Gördüm ki Kemancı Volker nöbet tutar kapıda.

1882 Bir tolga var ki başında, ısıltı saçar,

Sağlamdır, cilâlıdır, güçlüdür, yoktur eziği yamuğu.

Örme zırhının baklaları pırıl pırıl parıldar;

Bir de üstelik yanında Hagen var;

konuk yabancılar çok iyi korunurlar.”

1883 Dönüp gidiverdiler. Volker bunu görünce

Gazaplı bir sesle şunu dedi yoldaşına:

“Ben seğırtip varayım bu güruhun yanına,

Amaçlarını söyleteyim onlara.”

1884 “Sakin ha, yapma bunu hatırım için!” dedi yiğit Hagen.

“Bu düşman Bey’leriyle çatışmaya girersen

Saldırırlar hepsi birden senin üstüne kılıçlarıyla,
zorda bırakırlar seni;

Benim de yardımına koşmam gerekir,

oysa nöbetçisiz kalmak, tüm yoldaşlarımıza
felâket getirir.

1885 İkimiz birden girmiş olacağız çatışmaya,

Onlardan ikisi ya da dördü dalıverecek sofaya;

Öldürecekler uyuyanları,

Ömrümüzce çekeriz hep bunun azabını.”

1886 Yine konuştu Volker: “İyi de, hiç olmazsa

Belli edelim şunlara, onları gördüğümüzü;

İnkâr edemez olsun, Kriemhild’in güruhu

Gece vakti cinayet işlemeye kalkıştığını.”

1887 Hemen bağırıp seslendi onlara:

“Ne diye silâhlı gezersiniz bu vakitte?

Nedendir telâşınız?

Talan seferine mi çıkmıştınız?

Öyle idiyse bizi de yanınıza alınız!”

1888 Kimse yanıtlamadı onu; çok gazaplıydı sesi.

“Yuh olsun size, korkak herifler!” Kemancı böyle dedi.

“Bizi uykuda öldürecektiniz, öyle mi?

Yapılamaz böyle hainlik gerçek bahadırlara bizim gibi.”

1889 Hatun’a anlatıldı ayrıntısıyla bütün olup bitenler,

İşi becerememişti, cinayete gidenler.

Bu duruma Hatun’un pek çok canı sıkıldı,

Ama kemirmekteydi içini büyük hıncı,

başka çare aradı.

O çare sebebine nice yiğidin

uçacak idi canı.

Otuz Birinci Bölüm

HAN'LAR NASIL KİLİSEYE GİTTİLER

1890 Volker dedi, “Zırhım iyice soğudu,

Sanırım gecenin kaldı pek azı,

Yaklaştı sabah ayazı.”

Giriştiler uyandırmaya hâlâ uyuyan yiğitleri;

1891 Gerçekten sabah ışıltısı vurdu az sonra sofanın içine.

Hagen sordu bahadırlara

Ulu kilisede sabah duasına

gitmek ister misiniz diye.

Çünkü İsa dini âdetince

başlamıştı çanlar çalmaya.

1892 Duyuluyordu duaya başlayanların sesi,

ama aynı çeşit söylemiyordu sabah duasını hepsi;

İsa'cılarla çoktanrııcı olanların ettikleri dua

elbette oluyordu birbirinden çok başka.

Gunther Han'ın Bey'leri, ulu kiliseye gitmek istediklerinden

Rahat yataklarından kalktılar hepsi birden.

1893 Başladılar getirdikleri süslü urbaları giymeye.

Hiç görülmemişti o güne dek, bir Han'ın ülkesine

Konuk giden Bey'lerin bunlar kadar görkemli

urbalar getirdiği.

Ama Hagen bu giyimde

büyük sakınca gördü;

Dedi: “Yiğitler, siz burada

giyinin başka türlü.

1894 Hepimiz biliyoruz buradaki durumu;

Gül değil keskin kılıç taşıyın kolunuzda.

Mücevherli süs tacı takmanız yanlış olur;

ışılıtlı tolganız durmalı başınızda.

Kriemhild öç almayı gün-gece kurar durur,

Niyetini sezmeyen kaldı mı aranızda?

1895 Bugün zorlanacağız kılıçlı çatışmaya;

İpek gömlek yerine, giyin zırhlarınızı.

Uzun kaftanlar değil, ancak geniş kalkanlar

esirger sırtınızı.

Size saldıranları bin pişman edersiniz

taşımakta iseniz

savaş donanımınızı.

1896 Çok değerli yoldaşım Bey’ler,

bağımlılarım, er’ler!

Gönül saflığıyla girin kiliseden içeri,

Erk’i çok Tanrıya yalvarın ki sizleri günden arındırsın,

İçinizi dökün ona, korkunuzu, kaygınızı;

bilin ki çok yakınımızdadır artık

Ölüm’ün adımları.

1897 Anımsayıp söyleyin

herbiriniz, geçmişte

işlenmiş günahları;

Sağlam bir inanç ile sığın Tanrınıza.

Uyarıyorum sizi: O Tanrı istemezse

Nasibinizde yok bir daha duymak

bu sabah duasını.”

1898 Hep birlikte ulu kiliseye gittiler

Han’lar, Bey’ler ve er’ler.

Hakan soyunun mezarlığı yanındaydı bu kilise.

Hagen dedi onlara, “Kutsal bölümde duralım,

birbirimizden ayrılmayalım.

Şu sırada bilmiyoruz hiçbirimiz Hun'ların niyetini.

1899 Kalkanlarınız dursun ayağınızın dibinde,

Bir saldıran olursa size,

Ödetin bedelini, ölümcül derinlikte

yaralar açarak;

işte o zaman yürür şanınız.

Budur Hagen'in size öğüdü.”

1900 Sonra Bey'lerden ikisi, Volker'la Hagen

Yürüyüp vardılar kapının önüne, orada dikildiler.

Bir nedeni vardı elbette bunun,

istiyorlardı ki tam önlerinden geçsin

Onlara hınç güden Hatun.

1901 Derken göründü Hakan'la güzel eşi,

Her ikisi süslü püslü giysiler içindeydi.

Bir sürü Bey geliyordu yanlarında,

Çok kalabalıktı Kriemhild'in koruyucuları,

kaldırıyorlardı yoldan bir toz bulutu.

1902 Etzel Han, Ren boyundan gelmiş konukları

Böyle savaş donanımında görünce, sordu hemen:

“Neden giymiştir dostlarım başlarına tolgaları?

çok üzıldüm ben buna.

Sakın oldu mu onlara bir saldırganlık eden?

1903 Öyle bir hâl olmuş ise, uygun görecekları tutarda

Diyet ödeyeyim onlara; bilsinler ki onları üzen

Daha da çok üzüntü vermiştir bana.

Her ne ister iseler benden

hazırım onu yapmaya.”

1904 Konuştu Troneck'li Hagen: “Kimse bize birşey yapmadı,

Bir gelenektir Han'larımın soyunda

herbir şenliğin ilk üç günü

Böyle savaş donanımıyla gezmek.

Birilerinden saldırganlık görmüş olsaydık

elbet söyledik Etzel Han'a.”

1905 Kriemhild hep duydu Hagen'ın dediklerini

Hınçlı bakışlarla süzdü durdu yiğidi.

Kuşkusuz bilmekteydi kendi yurdunun geleneklerini,

Ama böyle gelenek yok diye Hakan'a söylemedi.

1906 Burgund'lara duyduğu hınç çok büyük idiyse de

Çekindi, olanları biri anlatırsa Etzel'e

Hakan durumun gerçeğini kavrar diye;

Çünkü sonra engellerdi o, ileride yapılacak olanı.

Burgund'lar da bunu pekâlâ bilir iken

demediler ona hiçbir şey,

gururlarına düşkünlüklerinden.

1907 Hatun, yanındaki halkıyla dayandı kilise kapısına,

bir büyük sıkışma oldu;

Hagen'la Volker tam kapının ağzında yine yanyana durdu

Arada yalnız iki kol uzunluğunda

bir boşluk bırakarak.

Kriemhild'in hizmetkârları çok sinirlendiler buna.

1908 İçlerinden geçti, yiğitlerle dalaşmak,

Göze alamadılar kavga dövüşü,

Yüce Hakan'ın önünde;

İtiş kakış olduysa da epey

olmadı bundan fazla birşey.

1909 Dua bitip de herkes kiliseden ayrılırken

Pek çok Hun bahadırı bindiler atlarına.

Bu muhafızlardan başka

Bir sürü güzel kız vardı Kriemhild'in yanında;

En az yedi bin Atlı Bey

koruyuculuk etmekteydi Hatun'a.

1910 Sarayın büyük avluya bakan bir penceresine

Geçip oturdu Kriemhild, yoldaş kızlarla birlikte.

Erk'i çok Etzel de hemen yanındaydı onun,

Yiğit bahadırların yürüttüğü Atlı Bey oyunlarını

izleyecekti Hatun.

1911 Burgund'ların İmrahor'u hızlı Dankwart da oraya vardı

yanında atlılarla;

Han'larına Burgund ilinden bu yana eşlik eden

yiğitlerdi bunlar.

Hep eyerli tutuyorlardı atlarını

O yabancı ülkede.

1912 Han'larla Bey'leri de gelince at sırtında

Öğütledi onlara gözüpek Volker

Biz de kendi ülkemizin geleneğince iki safta dizilip

Atlı Bey'lik gösterisi yapalım diye.

Hoşnutlukla kabullendiler öneriyi,

görkemli bir gösteri yaptı at sırtında yiğitler.

1913 İyice kalabalıklaştı geniş avluda gösteri yapan Bey'ler;

Etzel ile Kriemhild onları seyrettiler.

Kılıç kalkan oyunlarının şamatası her yanı tuttu,

İsa'cı Bey'lerle çoktanrıçı Bey'ler

gösterdi ustalıklarını;

Kimse sıkılmadı bu gösterileri uzun süre seyretmekten.

1914 Derken bir de göründü

Burgund yiğitlerini görmeye gelen

Dietrich Han'ın Atlı Bey'lerinden altı yüz kadarı;

Onlar da katılacaktı gösterilere, konukların yanında

Han'ları izin verseydi buna.

1915 Ama bu istek Dietrich'e iletildiğinde

Pek yerinde görüşle “Hayır, olmaz” dedi Han;

korkmuştu, gösteri oyunları
çatışmaya döner diye.

Onlar gitti, ardından sükün etti oraya

Pöchlarn'lı Rüdeger'in beş yüz atlısı,

Ama onların da gösteriye katılmak istemelerine

Markgraf'ın canı sıkıldı.

1916 Hemen indi avluya, yanlarına seğırtti,

Akıllıca davranıp onlara şöyle dedi:

“Görmez misiniz, pek kafası bozuk nedense

Gunther Han yiğitlerinin;

Onlara sokulmayın, avludan da çekilin.”

1917 Bunlar da ayrıldı avludan;

böyleydi bana anlatılan:

Geldi Thüning ilinden bir sürü Atlı Bey,

bir de tam bin tane yiğit Dan;

Katıldılar gösterilere; onların mızrak, kılıç vuruşundan

Kıymıklar uçuştı kalkanlardan.

1918 Irnfried Thüning'lerin, Haward da Dan'ların başındaydı.

Karşılaştı bunlar Atlı Bey oyunlarında

Ren boyundan gelenlerle;

Boy ölçüştü iki yandaki yiğitler,

Burgund’lar güçlü vuruşlarla, onların kalkanlarını
delik deşik ettiler.

1919 Derken göründü er meydanında Bleda Han da
yanında üç bin atlısıyla.

Hepsi yaman biniciydi bunların.

Gelişleri hoşnut etti Hatun’u;

Onların Burgund’ları alt edeceğini umdu.

1920 Şöyle hayal etti şimdi olacakları:

“Kılıçtan geçirecekse bu bahadırlar Burgund’ları,

Buna hemen başladıklarını görmekle sevineceğim;

Alınırsa düşmanlarımdan öcüm, artık hiç

tasa çekmeyeceğim.”

1921 Hun töresine göre at sürerek katıldılar

Savaş oyunları yürüten Bey’lerin arasına

Hun’lardan namlı bahadırlar

Schrutan, Gibeche, Ramung ve Hornboge;

Kılıç, mızrak vuruşlarıyla kalkanlardan kopan kıymıklar

uçuştu sarayın sofalı bölümü üstünde.

1922 Ama becerebildikleri

şamata çıkarmaktan öteye geçmedi;

Gunther Han’ın Bey’leri

iyi kullandı kalkanlarını.

Kalkan çarpışmalarının sesi

İnletti Etzel’in sarayını;

oyunlarda şan şeref Burgund’larda kaldı.

1923 Savaş oyunları öylesine hızlı ve hırslı oynanıyordu ki

Atların terlemesinden sıırılsıklam oldu

Eyer altı örtüleri;

Hun’larla karşılaşmada üstün geldi,

tepeden baktı onlara Burgund’ların Bey’leri.

1924 Konuştu yiğit Kemancı Volker:

“Sanmam göze alabilsinler

bizimle çatışmayı bu Atlı Bey’ler.

Hep söylendi durdu bana,

onların hınç güttüğü bize karşı;

Saldıracak olsalardı bize, tam şimdiydi zamanı.”

1925 Gunther Han buyurdu,

“Konaklama yerimize dönelim” diye.

“Ahıra koyalım şimdilik atlarımızı,

Sonra yeniden atlanalım, akşamüstü serinliği olunca.

Bakalım Hatun, üstün çıkma ödülünü

verecek mi biz yabancılara?”

1926 Derken bir de baktılar, ilerliyor bir atlı,

Öyle süslü püslüydü ki benzeri yoktu Hun’ların içinde;

Belki de sevdiği dilber seyrediyordu onu

oturup pencerede.

Ancak soyluların hanımlarında vardı

ondaki kadar süslülük.

1927 Söylendi Volker:

“Nasıl bırakırım şunu, buradan gelsin geçsin?

Böyle karı kılıklı herifler

gebermeyi hak eder;

Ben de şuracıkta alacağım canını onun,

Vız gelir bana kızsın, Kriemhild Hatun!”

1928 “Hatırım için, sakın ha!” dedi Gunther Han.

“Bu çeşit bir saldırı, ilk bizlerden gelirse

suçlu duruma düşeriz;

Bir saldırı olacaksa, bırak Hun'lardan gelsin,

daha iyi öylesi.”

Bu sırada Etzel Han

yanyana oturuyordu eşiyle.

1929 “Yapacağım aklıma koyduğumu” dedi Volker,

Sürdü atını,

girdi iki safta karşılıklı dizilmiş yiğitler arasına;

Mızrağıyla bir vurdu süslü Hun atlısına,

Mızrak ucu adamın bedenini delerek

geçti öteki yana.

1930 Telâşla geldi Hagen hemen onun yanına,

Yanında altmış yiğidiyle

Kemancı Volker'ı korumak istedi.

Etzel ile Kriemhild, oturdukları yerden

herşeyi görmekteydi.

1931 Burgund'ların üç Han'ı

değerli Kemancı'larını

Düşmanlar arasında korumasız bırakmadı;

Bin Atlı Bey'leriyle onun yanına düzen içinde vardılar,

Duruma el koydular.

1932 Hun Bey'i -bir Markgraf'tı bu- yerde cansız yatıyordu,

Yakınları ağlaşıp bağışıyordu;

Sordular, “Kim yaptı bunu?”

Söyledi olayı gören birçok bahadır:

“Vuran, güçlü Kemancı'dır.”

1933 Ölü Hun Markgrafi'nin yakınları haykırdı,

“Sarılalım kılıçlara kalkanlara” dediler,

Kemancı'yı öldürmek istediler;

Fırladı Etzel Han, oturduğu yerden.

1934 Bir büyük şamata oldu; ses çıkmaktaydı her kafadan.

Gunther Han yiğitleri hazırlandılar çatışmaya,

İndiler atlarından, bıraktılar hayvanları;

Derken geldi Etzel Han, girdi araya,

ayırdı tarafları.

1935 Çekti aldı, ölü Hun'un yakınlarından birinin

elindeki koca kılıcı,

İttirdi onları geriye, köpüren öfke ile;

Bağırdı, “Yakışır mı bana, onları konuk eden kişi olarak,

Sizin bu Kemancı'yı öldürmenize göz yummak?

1936 Kıymış olsaydınız onun canına,

Çektirirdim tümünüzü birden darağacına!

Gözümle gördüm olanı, Hun'lara doğru at sürüyorken

Atı tökezlediğinden

mızrağını doğru dürüst tutamadı bu bahadır. [\[72\]](#)

1937 Kazayla oldu olanlar,

rahat bırakın konuklarımı.”

Kendi yürüdü konuklarının yanında.

Ahıra çekildi atlar hemen,

Bir sürü seyis vardı Etzel Han hizmetinde.

1938 Hakan konuklarıyla girdi saraydan içeri,

Yatıştırdı herkesin gerginliğini.

Kuruldu sofralar,

el yıkamak için getirildi su dolu taslar.

Ama yine de, Hun Bey'leri arasında

pek çoktu Burgund yiğitlerine hınç duyanlar.

1939 Ne kadar üzölmüş olursa olsun Etzel Han

Bir sürü silâhlı adam yürümüştü Burgund’ların ardından;

Karşılıklı oturmuş olsalar da sofraya,

onlara karşı hınç doluydu yürekleri.

Bir fırsat bulur bulmaz, öldürölen hısımlarının

öcünü almaktı tüm istekleri.

1940 Dedi Hakan konuklarına: “Dolaşırken dışarıda

Eksik olmasın yanınızdan kılıcınız,

üstünüzde olmalı zırhınız;

bir büyük gerginlik var.

Ama kim ki sarayda size kötölöğe kalkar,

Gitmiş olur kellesi. Hun’lar da duysun bunu!”

1941 Bey’lerin sofraya yerleşmesi bir hayli zaman aldı.

Hiç azalmamıştı Kriemhild’in azabı;

Dedi Dietrich Han’a: “Yüce Han,

senden öğüt beklerim,

Dileğimce yürümüyor işlerim;

desteğini isterim.”

1942 Han’ın yerine Hildebrand yanıt verdi:

“Konuklara saldıracak olanlar

bizden yardım ummasınlar;

Hazineler karşılığında bile biz

böyle işe girmeyiz.

Zaten saldırganlığa kalkan

olabilir bin pişman;

bileğini büken çıkmadı hiç

şimdiye dek bu yiğitlerin.”

1943 Dedi Hatun: “Hagen bana büyük kötölükler etti,

Öldürdü sevgili eşim Siegfried’i.

Benim ötekilere yok kastım;

Onu diğerklerinden ayırarak haklayan

çok altın alır benden,

Onun ettiklerinin cezasını çekerse ötekiler

bu hâl beni pek üzer.”

1944 Konuştu koca Hildebrand: “Bu iş nasıl olacak,

Hepsi onu korurken, bir tek Hagen’ı vurmak?

Tümüne birden saldıranın da belâ gelir başına,

Çünkü kolay değil, yoksuluyla varsılıyla

hepsini birden haklamak.”

1945 Söze girdi Dietrich Han, edep erkân ile:

“Yüce Hatun, benden böyle birşey isteme!

Ben senin hısımlarından hiç kötülük görmedim ki

Savaşmaya kalkayım bu gözüpek Bey’lerle!

1946 İçten bağlı olduğum Hakan’ın sayın eşi,

Kendi hısımlarının canına kasteder olmak

hiç de yüceltmez seni;

Sana güvendiler de, iyilikler umarak

geldi buraya onlar.

Peşinde olsan da Siegfried’in öcünü almanın,

bu öcü alacak el, olmayacak Dietrich Han’ın.”

1947 Hatun, Dietrich’ten yüz bulamayınca

Gitti hemen, bu kez de başvurdu Bleda’ya;

Dedi: “Bir zamanlar Nudung’a ait olan

koca bir tımar ilini vereyim sana.”

Ama bu yiğit, ona uyduktan sonra

can verdi Dankwart’ın kılıcıyla;

konamadı tımara.

1948 Hatun demişti ona:

“Bana yardım et, Bleda Han!

Kendi sarayımızda oturan

şu kişiler

düşmanlarımdır benim;

Sevgili eşim Siegfried’i öldürdüler.

Öcümü almama kim yardımcı olursa

ben de sonsuza kadar

minnetle bağlanırım o kişiye.”

1949 Yanıbaşında oturan Bleda

yanıtladı bu sözü:

“Senin hısımlarına saldırmaya kalkışamam,

Çünkü kardeşim Hakan

pek mutlu onları ağırlamaktan;

Ben onlara saldırırsam hiç bağışlamaz beni.”

1950 “Öyle deme, Bleda Han! Ben olacağım hep senin arkanda.

Ödüllendireceğim seni çok gümüşle, altınla;

Üstüne, dilber bir eş vereceğim sana,

Nudung’un dul hanımını;

keyfini sür onun güzel bedeninin,

o da olacak senin.

1951 Bir zamanlar Nudung’un egemen olduğu

Ülkeler, hisarlar hep sana verilecek.

Yiğit Han, inan dediklerime, sözlerim boş lâf değil,

İsteğimi yaparsan bunları kendinin bil.”

1952 Alacağı ödüllere tamah etti Bleda;

Özellikle hoşlanmıştı söylenenden, evlilik konusunda.

Çünkü karşısında oturmaktaydı o pek dilber hanım,

sandı silâh gücüyle o güzeli alırım.

Oysa onun bu hevesi sebebine

nice yiğitler can verdi, Bleda’yla birlikte.

1953 Dedi: “Bu konuşmamızı saklı tutalım.

Kimse haber almadan niyetimizi

ben sesleneceğim adamlarıma bağırarak,
baskına girişsinler diye;

Acısı çıkacak Hagen’dan, sana yapılanların,

Başımı koydum bu yola, can vermeyi göze aldım.”

1954 Buyruk iletti Bleda

bağımlılarına da;
dedi, “Bürünün Bey’ler savaş donanımına;

Baskın vereceğiz büyük yatakhane de düşmana.

Hakan’ımızın Hatun’u böyle buyurdu bana,

Almalıyız hepimiz kellemizi koltuğa.”

1955 Bleda karar verip silâha sarılmaya

Oradan ayrılınca

Gitti Kriemhild Hatun, Etzel Han’ın yanına,

Yaman tuzak kurmuştu kendi konuklarına.

1956 Nasıl kişilerdi sofradakiler, anlatayım onu da.

Zenginliği ölçüsüz, başı taçlı çok Han vardı orada,

Ayrıca erk’i yüce bir sürü Bey, nice yiğit bahadır;

Hepsi de pek saygı gösteriyorlardı Hatun’a.

1957 Ev sahibi Hakan oturtmuştu konuklarını

Kendi yanındaki en yüksek, en iyi koltuklara.

İsa’cılarla çoktanrııcılar ayrı ayrı oturuyorlardı ama,

Bilge Hakan verdiriyordu hepsine bol bol

her yiyeceğin en âlâsından.

1958 Konuk erlerin yemeği götürülüyordu büyük yatakhane ye;

Sayısızdı Etzel’de kazanlar, tepsiler.

Gidiyordu onlara da özenle pişirilmiş yemekler;
Ne çare, bu konukseverliğin ve duyulan hoşnutluğun
bedelini canlarıyla ödeyecekti sonra, o erler.

1959 Han'ların tümü oturmuştu kurulan sofraya,
Başlamıştı atıştırmaya.

Uygun zamandır denerek getirildi oraya,
Han'lar tanısın diye, Etzel Han'ın çocuk yaştaki oğlu;
Erk'i çok Han'ın yüreği dağlanacaktı onun sebebine
daha sonra.

1960 Getirdi Etzel'in mâbeyn görevlilerinden
Dördü, Han oğlu Ortlieb'i
Hakan'ın Han'larla oturduğu masaya;
Hagen da aynı masada idi.

Olacaktı bu çocuğun da katili
onun çok canlar almış eli.

1961 Varsıl Hakan oğlunu karşısında görünce
Mutlu olarak dedi, eşinin kardeşlerine:
“Bakın dostlarım, budur işte benimle
Kızkardeşinizin tek oğlu;
size çok hizmeti olacak gelecekte.

1962 Eğer soyuna çekerse yiğit bir erkek olur;
Hem kudretli hem soylu, hem güçlü hem de cömert.
Eğer ömrüm olursa vereceğim ona otuz Hanlık ülkesi,
bu olacak tımar'ı;

Böylece artar genç Ortlieb'in size hizmet olanakları.

1963 O nedenle ricam var siz sevgili dostlarımdan:
Ren boyuna, ülkenize dönerken
Kızkardeşinizin oğlunu da götürün yanınızda;

Kendi oğlunuz gibi sayın, ilgilenin onunla.

1964 Bir erkek olasıya dek şanla şerefle yetiştirin onu,

Size ülkenizdeyken zarar veren olursa

Yardım etsin öcünü almanız için;

bu konuda şimdiden
size söz verilmiş bilin.”

Etzel Han’ın başı dik eşi

Kriemhild de duydu bu söylenenleri.

1965 Hagen dedi: “Bu çocuğun

erkeklik yaşına gelmesi nasip olursa

Buradaki yiğitler

umabilir ondan birşeyler,

hizmet filân.

Ama bu çocuğun pek cansız bir hâli var;

Sanmam ki gören olsun, biz yurda döndüğümüzde

onunla ilgilenmek için benim
at sürüp saraya gelişimi.”

1966 Bakakaldı Etzel Han, Hagen’ın yüzüne;

söylenenler işlemişti yüreğine.

Yüce Hakan hiçbir şey söylemedi ise de

Gönlü pek çok kırıldı, iyice kaçtı keyfi;

Şaka da değil idi Hagen’ın söylediği.

1967 Yalnız Etzel Han değil, diğer Han’lar da

Pek üzüldü Hagen’ın çocuk Ortlieb için

böyle konuşmasına;

Söyleneni sineye çekmek gereği de

iyice koydu onlara.

Akıllarından bile geçmedi Hagen’ın yapacağı şey.

1968 Onun sözlerini duyup da ona büsbütün hınçlanan

Bey’lerin hepsi can attı onunla kapışmaya;

Belki Etzel Han’ın kendisi de kalkardı buna,

ev sahipliği onuru kendisini alıkoymasaydı;

bu yüzden kahr çöktü yiğide.

Daha sonra bin beterini yaptı Hagen,

ocuğu öldürdü onun gözü önünde.

Otuz İkinci Bölüm

BÜYÜK YATAKHANEDE BLEDA İLE DANKWART'IN ÇARPIŞMASI NASIL OLDU

1969 Tamamladı hazırlıklarını, Bleda'nın yiğitleri,
Zırhlarını kuşanıp bastılar bin tanesi
Dankwart'ın erlerle yemek yediği yeri,
En yaman bir çatışma patlak verdi
bahadırlar arasında.

1970 Masa başına gelince soylu Bleda
İmrahor Dankwart dostça karşıladı onu;
“Hoşgeldin yata Khanemize, Bleda Han!” dedi.
“Ne sebeptedir gelişin, bir türlü bilemedim.”

1971 “Selâm melâm istemem senden” dedi Bleda ona,
“Seni haklamak için buraya geldim,
Siegfried'in canına kıyan ağabeyin Hagen'ın
ettiği sebebine.

Bunun diyetini ödeyecek, senin yanın sıra nice yiğit
burada Hun ülkesinde.”

1972 Konuştu Dankwart: “Öyle deme Bleda Han,
Pişmanlık duyurma bize, buraya geldiğimizden.
Zaten, Siegfried öldüğü zaman
küçük bir çocuktum ben.

Etzel Han'ın eşi
nasıl suçlayabilir beni?”

1973 “Ben onu bunu bilmem;
Cinayeti işleyen, senin hısımların
Gunther'le Hagen idi;
Savunun kendinizi, geberesi konuklar!
Kurtuluş yok sizlere,

Ödeyeceksiniz diyet borcunuzu

canınızla, Kriemhild'e.”

1974 “Demek vazgeçmeyeceksin aklına koyduğundan?”

Dedi Dankwart. “Geri aldım az önce söylediklerimi,

keşke hiç söylememiş olsaydım o dediklerimi.”

Sıçradı gözüpek savaşçı masanın başından,

Çekti kocaman keskin kılıcını,

1975 Bir vurdu ki Bleda'ya,

göz açıp kapayıncaya kadar,

Onun başı yuvarlandı kendi ayağı dibine,

tolgasıyla birlikte.

Dedi, “Düğün armağanı olsun sana bu kelle

Safasını süreceğim diye umduğun

Nudung'un dul eşiyle evlenme şerefine!

1976 Haydi bakalım nişanlasınlar onu yarın da başka biriyle,

O kişi de kalkışırsa

gerdeğin bedelini ödemeye,

böyle olur encamı!”

Doğruluk sever bir Hun anlatmıştı ona

Onları yok etmek için Kriemhild'in kurduğu düzeni.

1977 Bleda'nın adamları gördüler Bey'lerinin öldürüldüğünü,

Artık katlanamadılar buna;

Kılıçlarını iyice yükseğe kaldırdılar,

Gazapla saldırdılar Burgund erlerine;

ama bin pişman olacaklardı

böyle yaptıklarına sonradan.

1978 Yüksek sesle bağırdı İmrahor erlere:

“Görüyorsunuz değerli erler, ne olup bitmektedir,

Savunun kendinizi şimdi, bu yabancı ülkede;

Ölüm varsa kısmette, yiğitçe çarpışarak

utançsız can verelim, şahbazlar, hep birlikte!”

1979 Yanında kılıcı olmayanlar saldırdılar masaya,

Onu kırıp, ellerine aldılar ayaklarını, tahtalarını;

Direnmeyecek değildi Burgund erleri saldırıya,

Yamulttular nice tolgayı, bu koca sopalarla.

1980 Ne kadar yaman savundu kendini, bu bir sürü yabancı!

Hatta püskürttüler silâhlıları, yatakhane dışına;

Ama içlerinden beş yüzü, ya da fazlası

cansız yere serilmişti.

Her yanı kanlara bulanmıştı Dankwart erlerinin.

1981 Tez ulaştı Etzel Han bahadırlarının kulağına

Olan bitenlerin haberi, yasa boğuldu hepsi

Hem Bleda’nın hem de tüm savaşılarının

öldürüldüğünü öğrenince;

Hagen’ın kardeşiyle, onun erleri

başarmıştı bu işi.

1982 Daha bu olanları Etzel Hakan duymadan

Silâhlandı iki bin ya da fazla savaşı;

Gittiler erlerin olduğu yere çabucak,

Tek canlı bırakmadılar onlardan.

1983 Bu hainler koca bir orduyla geldi yatakhaneye,

Korkunç bir çatışma patlak verdi orada;

Ama işe yaramadı kendini savunanların yiğitliği,

hepsi de çarpışarak er’ce canını verdi.

Ancak bu da yol açtı az sonra

yeni facialara.

1984 Şimdi dinleyin şu inanılmaz hâli:

Dokuz bin er yere serilmişti cansız,
Bir de Ren boyundan gelme on Atlı Bey,
Dankwart'ın yoldaşları;
Tek başına Dankwart kalmıştı düşmanın karşısında.

1985 Dinmişti savaş yerinde şamata,
çarpmaz olmuştu silâhlar,

Yiğit Dankwart, omzu üstünden
bir baktı çevresine,

Dedi, “Vah yitirdiğim dostlarıma,
Şimdi tek başıma kaldım düşmanlar arasında.”

1986 Sağdan soldan geliyordu kılıç vuruşları,
Ama o vuruşların yasını tuttu sonradan
birçok yiğidin dul kalmış eşi.

Gevşetti kalkanının zincir bağı,
kaldırdı kalkanı daha yukarıya;

Nice düşman zırhını buladı al kanlara.

1987 “Vah başıma gelenler!” dedi Aldrian oğlu Dankwart,
“Savulun yolumdan, siz Hun bahadırları;
yel vursun bedenime,

Serinlik versin biraz, savaşta kızışmış tenime.”

Onlar karşı koyduysa da, çarpışa çarpışa
çıktı kapıdan dışarıya.

1988 Yavuz bir zorlamayla, bir atlayışta
çıktı yemekhane yapısından,

Yine çınladı tolgasında, hatta eskisinden fazla
kılıç vuruşları.

Onun ne yaman savaşçı olduğunu bilmeyenler
Saldırmaya kalkmıştı Burgund bahadırına.

1989 “Ah Tanrı bana bir ulak yollasa da” dedi yiğit,

“Onunla haber iletsem ağabeyim Hagen’a,

Bildirsem bunca kalabalık savaşçıya karşı

zor durumda kaldığımı.

Bana yardıma gelsin, kurtarsın beni,

yahut dövüşerek can versin o da benim yanımda.”

1990 Konuştu Hun bahadırlarından kimi:

“Haber verme işini

sen kendin yapacaksın;

Ölü gövden gidecek ağ’beyinin önüne.

O zaman öğrenecek Troneck’li Bey de

ne imiş, başkasının ölümüne üzülmek.

Çok cana kıydın sen burada

Etsel Han’ın yurdunda.”

1991 “Bırakın kuru sıkı atmayı,

savulun yolumdan.

Yoksa kana bularım

içinizden birkaçının daha zırhını.

İleteceğim haberleri saraya kendim götüreceğim,

Hâlimi kendim bildireceğim Han’larıma.”

1992 Öyle yıldırdı ki Etsel Han adamlarının gözünü,

Kılıçla dövüşmek için duramadılar karşısında.

Mızrak yağdırdılar üzerine uzaktan;

Kendini korumak için kullandığı kalkan

saplanan mızraklardan

ağırlaştı taşınamayacak kadar,

bıraktı kalkanı ister istemez kolundan.

1993 Saldırdı Hun’lar her yandan, azgınlıkla;

O da ormanda zağarların kovaladığı yaban domuzu gibi

Karşı karşıya kaldı canına susayanlarla;

Gösterdi yaman bahadır olduğunu.

1994 Onu kalkansız görünce, haklayabiliriz sandılar;

Oysa

Hey gidi!

Ne derin yaralar açtı o yiğit kılıcıyla,

Nice gözüpek savaşçı, onun önünde

yerlere devrildiymiş!

Büyük şan kazandı korkusuz Dankwart.

1995 O ilerledikçe, önünden kan fışkırtıyordu;

bir kan deresi belirtiyordu onun geçtiği yolu.

Hiçbir yiğit tek başına iken çarpışamazdı onun yaptığı gibi

Bunca kalabalık düşmana karşı.

Böylece saraya dek vardı çarpışa çarpışa

Hagen'ın karındaşı.

1996 Yemek taşıyıcılarla içki sunucular

kılıçlı çatışmanın şamatasını duydu;

Bıraktı nicesi ellerinde tuttuğu

Han sofrasına taşınan yemekleri, içkileri,

dikildiler yiğidin yoluna.

Merdivenin dibinde, yiğidin karşısına

çıkılmış oldu böylece, bir sürü yeni düşman.

1997 Bitkin yiğit haykırdı: “Hey, hizmetkâr ağalar!

Sizinle mi uğraşacağım bir de?

Siz bakadurun kendi işinize,

sofrada hizmet edin konuklara,

Güzel yemekler taşıyın onlara;

Bırakın, Han'larıma iletelim getirdiğim haberleri.”

1998 Bir ikisi atak çıktı, saldırdı ona merdivende;

Onlara doğru ağır kılıcını bir salladı ki bahadır

Çoğu dehşete düştü, çekildi karşısından,

Savuştular oradan.

1999 Böylece gözüpek yiğit kapıya kadar vardı,

Çekilin dedi Etzel'in hizmet ağalarına.

Kanlar içindeydi üstü başı,

Yalın kılıcını hâlâ taşıyordu elinde.

2000 Tam da onun kapıda belirdeğİ anda

Küçük Ortlieb'i kollarından tutarak

Masadan masaya gezdirmekteydi konuklar;

Gelen bu kötü haber, yol açtı

çocuğın canından olmasına.

Otuz Üçüncü Bölüm

DANKWART HABERİ HAN’LARINA NASIL VERDİ VE BURGUND’LAR HUN’LARLA NASIL ÇARPIŞMAYA GİRİŞTİ

2001 Dankwart bağırarak ilette haberini:

“Ağ’beyim Hagen, burada oturdun kaldın çok uzun zaman,
Hem sana hem de gökteki Tanrıya mâlum olsun hâlimiz,
Kılıçtan geçirildi yatakhanelerinde Bey’lerimiz, erlerimiz!”

2002 Hagen da konuştu bağırmakla, sordu ondan:

“Kim yaptı bunu?”

Yanıt geldi Dankwart’tan:

“Bleda Han ile, çok kalabalık sayıda
adamının işiydi bu;
ama sevinemediler ettikleri işe,

Kendi elimle kopardım ben de
Bleda’nın kafasını.”

2003 Hagen dedi: “Pek de yazık olmuş sayılmaz

Bir yiğidin canını almışsa bir kahramanın eli;

Güzel hanımlar ölen için ağlarken

bulur bunda teselli,

Daha az yanar belki onların yürekleri.

2004 Şimdi söyle kardeşim, nasıl oldu da sen

büründün bunca kan’a?

Pek çok yara almış olsan gerek.

Elime bir düşmesin, kim yapmışsa bunu sana,

Alırım onun canını, Şeytan kurtarmadıkça.”

2005 “Yaralı değilim ben, sadece ıslandı üstüm başım

Başkalarının kanından,

Çünkü pek çok kişiyi kılıcımla hakladım.

Andiçmiş bile olsam, onların sayısını vermeye

kaç kişiydi hepsi, orasını bilemem.”

2006 “Öyleyse sen kapıyı tut” dedi Hagen.

“Bırakma Hun’lardan kimseyi içeriye;

Ben bur’daki Bey’lerle bir konuşayım önce

töremiz gereğince;

Onların adamları öldürdü erlerimizi

Hiç suçları yokken.”

2007 “Madem bana düşünüyor, kapıcılık görevi,”

-kardeşi böyle dedi-

“Erk’i çok Han’lara hizmetten geri kalmam,

Tutarım merdiven başını, şanıma yakışır yolda.”

Kriemhild’in Bey’leri çok sıkıldı buna.

2008 Konuştu Hagen: “Fısıldaşıp duruyor Hun Beyleri burada;

Merak ediyorum ne konuştuklarını.

Sanırım sıkılıyorlar kapıcının varlığından;

Rahatsız da oldular, onun duyurduklarından.

2009 Nice zamandır dinliyorum Kriemhild’in lâfını,

Hiç kapanmayacakmış gönlündeki yarası.

Öyleyse haydi içelim ölümler şerefine,

Etzel Han şarabının hakkını verelim;

İlk içen de Hun’ların çocuk Hanı olsun

ölümün şarabını.”

2010 Yavuz savaşçı Hagen vurdu Ortlieb’e kılıcıyla,

Kan fişkırıp aktı kılıç boyunca, geldi eline kadar;

Çocuğunun başı düştü Kriemhild’in kucağına.

Sonra girişti Hun’ları kesip biçmeye.

2011 Bir güçlü vuruş indirdi kılıcıyla, çocuğun eğitimine

Kılıcı iki eliyle birden tutarak;

Onun da başı düştü yuvarlanarak

masa önüne, yere.

Çok acıklı bir ücret almış oldu eğitimci

bu son gününde.

2012 Etzel'in masası önünde gördü

keman çalıcılardan Werbel'i

Gazapla saldırdı onun üstüne,

Bir vuruşta kopardı keman tutan kolunu,

Dedi: "Burgund iline elçi diye

gelişin içindir bu."

2013 Feryat etti Kemancı: "Vah başıma gelene,

Ben ne ettim ki sana, Troneck Beyi Hagen?

Han'larının yurduna geldim iyi niyetle.

şimdi nasıl keman çalarım artık,

sen kolumu kesince?"

2014 Hiç umursamadı Hagen, onun bundan böyle

keman çalamayacağını;

Saldırdı Etzel Han'ın bahadırlarına,

Girişti onları öldürmeye birbiri ardına,

Yere serdi nicesini orada.

2015 Yoldaşı Volker da sıçradı masanın üstüne,

Kullandı sağlam yayını tıpkı bir silâh gibi;

Pek gürültülü havalar çıkmaktaydı bu yaydan.

Hey gidi!

Yiğit Hun'lar içinden ne çok düşman edindi!

2016 Üç soylu Han da fırladı masanın üstüne,

İş daha beter olmadan durumu yatıştırırız diye umdular.

Ama Hagen'la Volker pek birbirine katmıştı ortalığı,

Bir sonuç alamadılar.

2017 Baktı ki bu çatışma dönmeyecek yatışmaya,

Girişti Ren boyunun Hanı da

kılıcını sallamaya;

Düşmanlardan nicesinin ışıltılı zırhını yarıp

derin yaralar açtı;

Gösterdi kendisinin yaman yiğit olduğunu.

2018 Güçlü Gernot da başladı savaşmaya,

Yere serdi Hun'lardan nice yiğidi

Rüdeger'in kendisine verdiğı keskin kılıçla;

Etzel'in dostlarından nicesini gönderdi mezara.

2019 Ute Hatun'un en küçük oğıu Giselher de

Daldı savaşanların arasına;

ınladı Etzel Hunları'nın tolgalı başlarına

indirdiğı kılıç vuruşları.

Nice yaralar açtı Giselher'in eli kavgada.

2020 Gerçi hep gözüpekti Han'larla bahadırları ama

En çok kendini gösteren Giselher oldu

düşmanla savaşmakta;

Çok yaman bir savaşçıydı o,

Açtığı yaralarla kanlara buladı nice Bey'i.

2021 Tüm güçleriyle savunmaya çabalıyordu kendilerini

Etzel'in yiğitleri;

Ama savaşarak bir uçtan bir uca geçti konuklar

saraydaki sofayı,

Enli kılıçlarını salladılar,

aslanlar gibi çarpıştılar.

atışmanın patırtısı inletti ortalığı.

2022 Dışarıda kalan Hun yiğitleri

çabalıyordu içeriye girip

oradaki dostlarına yardım etmeye.

Ama başaramıyorlardı merdivenin üst başından geçmeyi,

İçeridekilerin ise dışarıya çıkabilmekti derdi;

Oysa yaman kapıcı bırakmıyordu kimseyi.

2023 Sonunda öyle bir sıkışıklık oldu ki o kapıda,

Öyle yoğunlaştı ki kılıç, kalkan, tolga çınlamaları

Çok zor duruma düştü yiğit Dankwart;

Ama ona duyduğu sevgiden

düşündü onun hâlini Hagen.

2024 Bağırarak seslendi Kemancı Volker’a:

“Bak yoldaş; sarmış Hun bahadırları

Kardeşimin çevresini; ha bire vururlar ona.

Yetiş dostum, kurtar onu,

biz yiğidi yitirmeden.”

2025 “Güven bana” dedi Kemancı.

Başladı keman çalarcasına sofayı geçmeye,

Kullanıyordu keskin kılıcını güçlü eliyle.

Var olasin diye seslendi ona, Ren boyu yiğitleri.

2026 Gözüpek Volker gitti Dankwart’ın yanına vardı,

Dedi ona: “Bugün çok şeyler geldi senin başına,

Sana yardımcı olmamı istedi ağ’beyin,

Sen burada kapının dışını tutacaksan

ben de durayım iç yanda.”

2027 Tez davranır Dankwart dikildi kapı dışına,

Tuttu, geleceklerin geçeceği merdiven başını;

Çınladı durdu orada kılıç şakırtıları,

Burgund ilinden Bey Volker da

iç yandan tuttu kapıyı.

2028 Gözüpek Kemancı seslendi Hagen’a,

“İyi akıl etmişsin, dostum Hagen,

Etzel Han’ın kapısı şimdi sağlam kapandı

iki savaşçının elleriyle;

Oldu arkasına bin sürgü sürülmüş gibi.”

2029 Güçlü Hagen da görünce

kapının böylesine sağlam tutulduğunu,

Fırlatıp attı sırtındaki kalkanı,

Girişti bir iyice, dostlarının öcünü almaya;

Gazabına kurban gitti nice yaman bahadır.

2030 Verona’dan gelme Han gördü güçlü Hagen’ın

Nasıl tolğalar parçalayarak ölüm saçtığını;

Sıçradı bir oturma sırasının üstüne, haykırdı:

“Ölüm içkisi sunuyor Hagen herkese.”

2031 Çok büyük kaygıdaydı ev sahibi Han,

kahrolmaktaydı Hatun’u;

Tepeliyorlardı en iyi dostlarını onların gözleri önünde,

Bir sürü düşman karşısında

kendi canları da değildi güvenlikte.

Büyük korkuya düşmüştü Etzel;

işe yaramıyordu yüce Hakan olduğu.

2032 Kriemhild Hatun seslendi Dietrich Han’a:

“Ey soylu Han,

Amelung ülkesinin tüm Han’ları

atan deden hatırına,

Kurtar beni bu tıklıp kaldığım yerden;

Hagen gelebilirse benim yanıma kadar

beni mutlaka haklar.”

2033 Dietrich dedi, “Sana nasıl yardım edeyim?

Çok soylu Hatun, görüyorsun,

canımın derdindeyim.

Gunther’le adamları o kadar gazaplı ki

Şu anda kurtaramam hiç kimseyi.”

2034 “Öyle deme soylu Atlı Bey, Dietrich Han!

Has soydan geldiğini kanıtlama günüdür;

Beni çıkaramazsan buradan

sonum mutlak ölümdür.

Şimdi kurtar benimle Hakan’ı

bu tehlikeli durumdan.”

2035 Dietrich dedi, “Bir bakalım, başarabilir miyim bunu;

Nice yıldır hiç görmedim bunca yaman yiğidin

Böylesine azgın gazaba geldiğini,

Kılıç indirişleri kan akıtıyor tolgalı başlardan.”

2036 Bağırarak seslendi Gunther’e, ama ne bağırıştı o!

Av borusu sesi gibi yankılandı sarayın içinde,

Çınlattı ortalığı.

Sesi bile çok güçlüydü Dietrich Han’ın.

2037 Gunther Han onun bağırışını duyunca

Kulak kesildi çatışmanın ortasında, dedi:

“Dietrich’in sesi kulağıma geldi,

Herhalde bizim yiğitler, canından etti

onun adamlarından birini.

2038 Çıkmış masanın üstüne, elini sallar bana;

Burgund ilinden dostlarım, hısımlarım,

Hele bir ara verin bakalım savaşı;

Öğrenelim Dietrich Han'dan,

bizimkilerin ona nasıl bir zarar verdiğini.”

2039 Gunther Han böyle dileyip buyurduğundan,

İndirildi çatışmada sallanan kılıçlar,

Onun erk'i sebebine durduruldu savaşıml.

Birbiriyle konuştu Han'lar.

2040 Gunther sordu: “Çok soylu Dietrich, söyle

Adamlarımdan her kim, seninkilere

her ne yapmış ise;

Hazırım diyetini ödemeye;

Bir zarar geldiyse sana, bu yapılan

üzüntü verir gönlüme.”

2041 Yanıtladı Dietrich: “Kimse birşey yapmadı bana,

Yok sana yakınmamı gerektiren bir zararım, Gunther Han!

Senden isteğim benimle yakınlarımı

bırakarak çıkarman, şu savaş ortamından.

Eğer bunu yaparsan

minnet borçlanırım sana.”

2042 “Ne diye uzlaşmaya çabalıyorsun böyle çabucak?”

dedi ona Wulfhart.

“Pek sağlam korumuyor Kemancı, kapının iç yanını;

Bir aşabilirsek onun savunmasını,

zaten çıkıp gideriz oradan.”

“Sen sus” diye azarladı onu Dietrich,

“Zaten çok uydun Şeytanın aklına.”

2043 Konuştu Gunther Han:

“Bırakacağım sizi, çıkın gidin saraydan;

İster az kişiyle ister çok kişiyle, ama

yanınıza kimseyi almayın düşmanlarımdan;

Burada kalmalı onlar.

Hunlar arasındaki o kişiler

çok zarar verdiler bize.”

2044 Verona’dan gelme Han, kollarıyla aldı korumasına

Soylu Hatun’u;

Hatun çok korkuyordu.

Götürdü Etzel’i de öbür yanında,

Altı yüz adamıyla çıktılar dışarıya.

2045 O sırada konuştu soylu Markgraf Rüdeger:

“Bilelim, seninle bir düşmanlığı olmayan

Başkaları da çıkabilir mi buradan?

Barışta olsa gerek, gerçek dostlar.”

2046 Giseler kısa yanıt verdi kaynatasına:

“Her zaman barışta olacağız sizlerle,

Hem sen hem adamların hep dostluk gösterdiniz bize.

Bu yüzden, dostlarınızla birlikte

gidebilirsin dışarıya.”

2047 Markgraf ayrılırken oradan

Beş yüz adamı da çıktı onun yanı sıra,

Merdivenden indiler hepsi birden.

Ama sonra bu yiğitler

Gunther Han’a yaman zarar verdiler.

2048 İçerideki Hun Beyleri’nden biri

Baktı ki Etzel Hakan gider dışarıya

Verona’dan gelme Han’ın yanında,

ben de savuşabilirim sandı.

Ama bir kılıç vuruşu indirdi ki kafasına Kemancı,

Kafa düşüp yerlerde yuvarlandı,

Etzel'in ayağına dolandı.

2049 Dışarıya çıkınca Hun yurdunun Hakan'ı

Geri döndü, Volker'a baktı,

dedi:

“Vah bu konuklar yüzünden başıma gelene!

Kahretti beni, gözlerimin önünde

bunca dostumun öldürülmesi;

2050 Yerin dibine batsın, düzenlediğim şenlik.

Şu içeridekilerin arasında Volker diye biri var,

Yaban domuzundan yaban; kemancıymış üstelik.

Çok şükür ki bahtlı imişim,

atlattım bu badireyi.

2051 Okuduğu havalar berbat mı berbat;

keman yayının rengi kızıla çalar.

Sayısız adam öldürür çıkardığı nağmeler,

Bilemedim bu adam bize n'îçün hınç besler,

Hiç böyle belâlı konuğum olmadı şimdiye kadar.”

2052 Yattıkları yerlere döndü soylu yiğitler,

Verona Hanı ile, Markgraf Rüdeger.

Bulaşmak istemiyorlardı çatışmaya,

Barıştan ayrılmayın diye buyurdular adamlarına.

2053 Ama sezebilselerdi onları bırakanlar

Bu ikisi yüzünden başlarına gelecek belâları,

Öyle kolay kolay ayrılıp çıkamazlardı saraydan onlar.

O sırada Burgund'lar, içeride kalanlardan

öçlerini aldılar.

2054 Bırakmıştı dilediklerini oradan gitsin diye,

Onlar ayrılınca yine patırtı koptu içeride.

Konuklar öcünü alıyorlardı

daha önce kendilerine yapılanın;

Gözüpek Volker o arada nice tolga parçaladı.

2055 Olan bitenden sonra konuştu Gunther Han, dedi:

“Duyuyor musun Hagen, kapıya sokulan Hun’lara

Kemancının çaldığı havayı?

Bu sesleri çıkarmak için

kırmızı reçine sürüyor yayına.”

2056 Hagen dedi, “Çok pişman oldum sofrada

Volker’inkinden daha saygın yerde oturduğuma.

Onunla ben, candan yoldaşınız birbirimizin;

Nasip olursa eğer ülkemize dönmemiz

orada da bu bağlılığı sürdüreceğiz.

2057 Gör Gunther Han, Volker’ın sana ne kadar bağlı olduğunu;

İçten istekle hizmet sunuyor sana,

hak ediyor verdiğin altınları, gümüşü.

Keman yayının kenarı o kadar keskindir ki

çeliği bile keser;

Parçalanır onun kılıç vuruşlarıyla

tolga üstlerindeki süsler.

2058 Volker’ın bugün gösterdiği kadar

Saldırıda yamanlık gösteren kemancı çıkmamıştır hiç;

Gümbür gümbür sesiyle okuduğu havalar

kalkanlarda, tolgalarda yansıyıp çınlar;

Hakkıdır onun en iyi cins atlar, en görkemli urbalar.”

2059 Ne kadar Hun var idiyse yemek yenen sofada

Bir teki bile canlı kalmamıştı şimdi,

Yoktu artık onlarla çatışmanın patırtısı;

Burgund yiğitleri de kılıçlarını

yine kınına taktı.

2060 Yorgun Han'lar oturdu dinlenmeye.

Volker'la Hagen kapı önüne çıktılar,

Dayandı kalkanlarına, başı dik bahadırlar;

Sohbete başladılar.

2061 O sırada konuştu, Burgund'lardan Giselher,

Dedi yiğit: “Aman, sevgili Bey'ler!

Dinlenme zamanında değiliz henüz;

bur'daki ölüleri dışarıya atmalı,

Nasıl olsa yine saldıracaklar üstümüze.

2062 Ayak altında durmasın bu cenazeler.

En sonunda bizi haklayacak olsalar bile

Öyle bir yara açacağız ki yüreklerinde

bu pek sevindirecek beni;

Kararlıyım dışarıya atmaya

yerdeki ölüleri.”

2063 “Ne mutlu bana ki, böyle Han'larım var!”

dedi Hagen.

“Han'larımdan genç olanın bugün bize verdiği öğüt

Gelebilirdi ancak gerçek bir yığitten;

Bir sevinme nedeni sayın bunu, siz Burgund'lar.”

2064 Böylece onun verdiği akla uydular,

İki bin ölüyü kapıya taşıyıp, dışarıya attılar.

Düştü sofa önündeki merdivenin dibine

cansız bedenler,

Bunu gören hısımları feryat figan ettiler.

2065 Atılanlar arasında, ölü sanılmış yaralılar da vardı;

bazısının yarası değildi pek de ağır,

İyi bir bakım ile böyleleri kavuşabilirdi yine sağlığına.

Ama o kadar yüksekte aşağıya atılınca

onlar da oldu canından;

Bunu görmek artırdı hısımların feryadını.

2066 Konuştu Kemancı Volker:

“Bir zamanlar duyduğum doğru imiş, anladım;

Pısıırık imiş Hun’lar,

bakın karı gibi ağlıyorlar.

Oysa girişmeliydiler hemen, ağır yaralıların sağaltımına.”

2067 Hun Markgrafları’ndan biri duydu bunu; sandı ki

Volker böyle konuşur, onlara acıdığından,

kalktı kanlar içinde yatan bir hısımlarını

Kucaklayıp almaya.

Gözüpek Kemancı’ysa, attı elindeki mızrağı,

mızrak saplandı ona,

çıktı onun da canı.

2068 Öteki Hun’lar bunu görür görmez

hemen or’dan kaçtılar;

Hepsinin ödü koptu bu yavuz Kemancı’dan,

başladılar uzaktan ona sövüp saymaya.

Fırlattıkları mızraklardan biri, düştü ayağı dibine,

Aldı bu mızrağı Volker, attı gerisingeriye.

2069 Mızrak uçtu onların başları üstünden,

Gitti hisarın içinde bir uçtan ötekine;

Hun’lar durdukları yerden çekilmek zorunda kaldı,

Onun yaman gücü sebebine

herkesi korku aldı.

2070 Derken saray önüne geldi Etzel Han, adamlarıyla;

Hem Hagen hem de Volker, başladı konuşmaya.

Söylediler bir bir, akıllarına eseni,

Ama bu tutumları, daha sonra

onlara zarar getirdi.

2071 Hagen dedi: “Ey Halkın Koruyucusu!

Yakışık alırdı senin, yanında Bey’lerinle

En ön safta çarpışman;

Bak öyle yapmaktadır Burgund’ların Han’ları,

Parçalayarak tolgaları,

kana bulayarak kalkanları.”

2072 Çok yiğit adamdı Etzel, hemen sarıldı kalkanına,

Kriemhild Hatun uyardı, “Dikkat et” dedi ona.

“Kışkırt savaşçılarını cenge,

kalkan içini tepeleme

dolduracak kadar altın veririm de.

Hagen gelmesin senin önüne;

öldürür seni gelirse.”

2073 Ama Hakan

istemedi kavgadan geri durmak;

Günümüzde erk’i çok Han’lar pek seyrek yapar bunu.

Kalkanının zincirine asıldı çevresindekiler,

Zorla tuttular onu.

Hagen başladı daha acı konuşmaya:

2074 “Yakın bir hısımlık yoktu Siegfried’le aranda;[\[73\]](#)

Onun Kriemhild’le yatması

Sizin birbirinizi görmenizden nice yıllar önceydi. [\[74\]](#)

Hâl böyleyken nedir canıma kastın,

ey Han’ların namerdi?”

2075 Hatun da duydu bu sözlerin hepsini,

Çok daraldı yüreği

Etzel’in bunca adamının önünde

Hagen onları aşağılıyor diye;

Yine başladı konukların kuyusunu kazmaya.

2076 Dedi “Her kim Troneck’li Hagen’ı haklar da

Kellesini armağan diye bana getirirse,

Etzel’in kalkanının içini

tepeleme altın doldurup veririm ona;

Ayrıca mülkü olur onun nice hisarlar, ülkeler.”

2077 “Ne bekliyor bunlar bilmem” dedi Kemancı.

“Bu kadar büyük ödüller verildiğinde

Böyle kenarda, çekingen

durur muymuş yiğitler?

Görmedim böyle şey ben.

Etzel hiç adamdan saymasın bir daha

bu kuru kalabalığı,

yüz vermesin onlara.”

2078 Erk’i çok Etzel zor durumda kalmıştı.

Çok yanıyordu içi, öldürülen Bey’lerine, adamlarına;

Bir sürü ülkeden gelme bahadırlar bekleyiyordu orada,

Paylaşıyorlardı Han’larının acısını, birlikte ağlayarak.

2079 Başladı alay etmeye gözüpek Volker:

“Bakıyorum yaman ağlaşıyor bunca koca bahadır,

Oysa Han’larının zor gününde ona yardımcı olmak değil bu.

Utansınlar bunca zaman onun ekmeğini yediklerine.

2080 O ekmeği yiyenler şimdi hiç sıkılmadan

En dar bir zamanında bıraktılar Han'ı kendi hâline,

Bunca kalabalıkla pısırik pısırik duruyorlar kenarda;

Yine de gözüpek geçiniyorlar ama

bugünün utancından sıyrılamazlar bir daha.”

2081 İçlerinden aklı başında olanlar

doğru söylüyor diye düşündü.

Ama en çok Iring'e dokundu bu sözler,

Dan ilinden gelme yiğide;

Böyle olduğu da anlaşıldı çok geçmeden.

Otuz Dördüncü Bölüm

HUN BAĞIMLISI BEY’LERDEN IRING NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

2082 Seslendi Dan yurdundan gelme Markgraf Iring:

“Ben büyük çatışmalarda yiğitlik göstermekle

Kazandım şerefimi şanımlı;

haydin getirin bana silâhlarımı,

Boy ölçüşeceğim Hagen’la.”

2083 Hagen dedi, “Pek öğütlenmez böyle yapman;

Sonra ağlaşır hısımların.

Seninle birlikte iki üç kişi daha

gelip saldırırsın bana.

Üstüme saldıracaksan

geri gönderirim sizleri merdivenden aşağıya

hiç sağ salim olmadan.”

2084 “Ben yolumdan dönmem” dedi Iring.

“Daha önce de atıldım nice tehlikelere;

Tek başıma saldıracağım sana kılıcımla,

Boşuna övünüp durma.”

2085 Iring silâh donandı Atlı Bey usulünce,

onun yanında bir de

Thüring ilinden Landgraf Irnfried ile

Buyruğunda bin yiğidi bulunan güçlü Haward;

Yanında olmak istiyorlardı Iring’in, giriştiği işte.

2086 Kemancı bir de baktı, koca bir alay gelir

Iring’in yanı sıra silâha bürünerek;

Bağlamışlardı tolğalarının bağını.

Gözüpek Kemancı Volker’ın bu gördüğü

hayli sıkı canını.

2087 Dedi, “Hagen, şuraya bak;

Hani Iring gelecekti tek başına, kılıcıyla

seninle boy ölçüşmeye?

Yalan söylemek, sıgar mı yiğitliğe?

Çok ayıpladım bunu.

Geliyor onun yanı sıra, silâha bürünmüş

en azından bin yiğit!”

2088 Yanıtladı onu Haward Han’ın Bey’i Iring:

“Bana yalancı deme;

ne söz çıktıysa ağzımdan onu yapıyorum ben;

Korkup da dönecek değilim sözümden.

Ne kadar korkulur kişi olursa olsun Hagen

tek başıma çıkacağım karşısına.”

2089 Hısım akrabasına döndü Iring,

önlerinde diz çöküp rica etti, yalvardı:

“İzin verin Hagen’ın karşısına tek başıma çıkayım!”

İçlerine sinmeyerek izin verdiler ona,

Burgund bahadırı Hagen’ın ünü

gelmişti kulaklarına.

2090 Baktılar ki yiğidin derdi, sağ kalsa da kalmasa da

Şan şeref kazanmaktır;

İzin verdi hısım akraba.

Yapıldı ikisi arasında

çok büyük bir çatışma.

2091 Güçlü Iring mızrağını kaldırdı yukarıya,

Önünde tuttu kalkanını,

Sofa kapısında duran Hagen’a doğru

merdivenden fırtına gibi koştu;

Erişirken yukarıya

attı güçlü bir nara.

2092 Her ikisi, tüm gücüyle savurdu elindeki mızrağı.

Kalkan delen mızraklar dayandı parlak zırha,

Çarpıp geri sektiler;

iki yaman bahadır da

Sarıldılar kılıca.

2093 Hagen'ın büyük gücü ölçüye sığmıyordu;

Yine de yiğit Iring vuruşlar indirdi ona,

çınlattı ortalığı;

Karşılıklı vuruşların çınlamasıyla

öttü sanki tüm saray ve burçlar.

Haklayamadı Iring, Hagen'ı.

2094 Bıraktı onu yara bere almamış hâliyle,

Dönüp Kemancı'ya saldırdı,

Umdu yavuz vuruşlarıyla onu alt edeceğini;

Ama koca bahadır iyi savundu kendini.

2095 Hatta bir vurdu ki Kemancı, onun kalkanına

Kalkanın kenarından parçalar kopup uçtu;

Onu da bıraktı Iring, yavuz kişi bu diyerek,

Saldırdı Burgund Hanı Gunther'e.

2096 Her ikisi yaman bahadır idiler,

Gunther'le Iring birbirine denk düştüğünden

Akıtamadı hiçbir ötekinin kanını;

Herbiri kendi kılıcıyla korudu kendini ötekinden.

2097 Gunther'i bırakarak saldırdı Gernot Han'a,

Kılıç vuruşlarıyla onun zırhından

kıvılcımlar çıkarttı;

Ama üstünlük sağladı öteki;

Burgund ilinden güçlü Gernot

Gözüpek yiğit Iring’i

az kaldı öldüreyazdı.

2098 Iring pek hızlı idi, Han’lardan uzaklaştı,

Gitti saldırdı onların Ren boyundaki Worms kentinden

Gelmiş Bey’lerine, dördünü hemen hakladı;

Bunu gören Giseler pek yaman gazaplandı.

2099 “Bey Iring! Tanrı bilir ya,” dedi Genç Giseler,

“Yere yıkıverdiğin bu bahadırların

Diyetini ödeyeceksin bana,

hem de hemen.”

Saldırdı Dan Beyi’ne, sendeletti onu;

2100 Kana buladı üstünü, bir de yere düşürdü;

Herkes Iring’den artık

Hayır yok, gitti ya da

gider diye düşündü;

Ama Iring, Giseler’in önünde yine kalktı ayağa.

2101 Yoktu ölümcül yarası; sersemlemişti sadece.

Yaman kılıç vuruşu tolgasına gelince

Kısa bir süre için geçmişti kendisinden,

Bu kadarla kalmıştı hasmının becerdiği.

2102 Biraz kendine gelip kafası işleyince

Aklından geçti şunlar:

“Henüz benimde can var,

Ama öğrenmiş oldum Giseler Han’ın

nice yaman bahadır olduğunu.”

2103 Her yanında duran düşmanlarının

sesi geldi kulaklarına,

Onda can kaldığını bilselerdi

beter olacaktı hâli.

Bir ara duydu Giselher'in sesini de;

Düşündü kendi kendine:

“Bunlarla nasıl başa çıksam?”

2104 Fırladı çılgın gibi birdenbire

yere akmış kanlar arasından;

Çevikliğine borçluydu bunu.

Fırladı kapı dışına, Hagen'in olduğu yere,

Güçlü eliyle vuruşlar indirmeye başladı ona.

2105 Dedi Hagen içinden: “Benden bulacak belâsını,

İşi bitiktir artık, yardım etmezse Şeytan!”

Oysa Iring becerdi onu başından yaralamayı

Waske adlı kılıcıyla; yaman bir silâhtı bu.

2106 Yavuz Hagen yaranın

acısını duyunca,

Bir kızgın salladı ki elindeki kılıcı,

Haward bağımlısı Bey düştü iyice zora,

Gerilemeye başladı merdivenden aşağıya;

Hagen'la çarpışarak

adım adım indiler merdivenlerden.

2107 Alt yandaki Iring tuttu kalkanını başı üstünde;

Merdiven üç kat daha geniş olsaydı bile

Olanak verecek değildi Hagen, onun bir vuruş indirmesine;[\[75\]](#)

Hey gidi!

Hagen'ın vuruşları altında, tolgasından

ne çok kıvılcım uçtu gitti!

2108 Iring böylece merdivenden inerek

sonuçta döndü yine dostları arasına;

Duyuruldu Kriemhild’e bunun haberi,

Anlatıldı Burgund’ların arasına girerek, orada ettikleri.

Çok mutlu oldu Hatun, teşekkür etti ona:

2109 “Tanrı razı olsun senden Iring, şanlı yiğit!

Baktım ki kan bulaşmış Hagen’ın zırhına,

Deva oldun yüreğimin acısına.”

O kadar sevinçliydi ki

yiğidin kalkanını aldı elinden kendi. [\[76\]](#)

2110 Seslendi Hagen, duruyorken uzakta,

dedi: “Pek acele etme ona teşekkür sunmakta,
bol keseden savurma;

Hele bir daha gelsin buraya bakalım,

Göstersin yeniden yiğitliğinin boyunu.

Entipüften birşey aslında

bende açığı yara.

2111 Zırhımda kan görüp de sevinmen gazaba getirdi beni,

Sanki kana susadım;

Hem onun hem de nice başka savaşçının

canına kıyacağım.

Şurasını iyi bil:

Henüz bana ondan, lâfi edilecek

bir zarar gelmiş değil.”

2112 Esen yele karşıydı Dan Beyi’nin duruşu;

Bahadır zırh içindeki kızışmış bedenini

serinletmek istiyordu.

Çıkarmıştı başından

parlayan tolgasını.

Herkes “Bu ne güçlü yiğit böyle” diyordu;

bunları duyuyordu Markgraf Iring,
kendine daha da çok güveniyordu.

2113 Gözüpek bahadır dedi dostlarına:

“Haydin yoldaşlarım, getirin savaş donanımımı,
gidip deneyeyim bir daha

Şu pek yüksekte atan adamı
alt edebilir miyim diye.”

Parçalanmıştı kalkanı;
daha iyisini verdiler ona.

2114 Daha âlâ donanıma büründü çabucak yiğit,
Gazapla giderken düşmanının üstüne
sağlam mı sağlam bir mızrak aldı eline;

Hagen’a saldırmak istiyordu onunla pek tez,
Bir ikinci kez.

2115 Hagen’ın niyeti yoktu beklemeye
onun yukarıya çıkışını;

Koştı aşağıya merdiven dibine dek,
Mızrak vurdu, kılıcını salladı;
Iring’in güçlülüğü işine pek yaramadı.

2116 Her ikisinin mızrak vuruşu deldi ötekinin kalkanını,
Ateşi fişkırdı kızıl kıvılcımların;
derken kılıca döndüler.

Haward Beyi Iring’in zırhını yarıp geçti Hagen’ın kılıcı,
Yiğit derin bir yara aldı,
artık iflâh olmadı.

2117 Yaranın acısını duyunca bedeninde Dan yiğidi,
Yeni vuruşlardan kendini korumak istedi

kalkanını kaldırarak tolgasının üstüne;

Oysa artık olmuştu olan.

Yine de bitmemişti Hagen’ın ona yapacakları.

2118 Hagen bir mızrak buldu ayağının dibinde,

Onu alıp fırlattı Iring’e;

Mızrak kafayı deldi geçti, kaldı öyle kafada;

Hagen’ın üstün gücü

acı bir son getirdi bahadıra.

2119 Çekilebildi Iring, Dan’ların yanına kadar.

Yardıma koşanlar

tolgasını çıkarmadan önce

Çekip aldılar kafasına saplanmış mızrağı,

bu da çabuklaştırdı yiğidin ölümünü.

Kahroldu hısım akrabası;

çok büyüktü yüreklerinin acısı.

2120 Hatun da geldi oraya,

başı dik Iring’in yanında durdu;

Gözyaşına boğuldu.

Ama gözüpek yiğit, son deminde

Ona şunu diyecek zamanı buldu:

2121 “Ağlama benim için, soylu Hatun;

Ne işe yarayacak gözyaşı dökmen?

Olacak belli, can vereceğim

Hagen’ın açtığı yaralar sebebine;

Ölüm izin vermiyor artık, seninle Etzel’e

benim hizmet etmeme.”

2122 Sonra döndü Dan’larla Thüning’lere, dedi:

“Hiçbiriniz heves etmeyin

Nasibinizde değil, Hatun’un vereceği kızıl altınlar;

Saldırırsanız Hagen’a, sonra Hatun

sizin de yasınızı tutar.”

2123 Solup sarardı benzi,

bu yiğitler yiğidi

Can çekiyordu artık

dostları kahrolmaktayken.

Sonu gelmişti Haward bağımlısı Bey’in,

Yoldaşlarını alıkoyamazdı artık kimse

onun yerine savaşı girmekten.

2124 Irnfried’le Haward düştü bin yiğidin önüne

Sofa’ya saldırdılar. Mübalâğa cenk olundu;

Her tarafa yansıyan büyük şamata koptu.

Hey gidi!

Sağlam mızraklar nasıl da Burgund’ların üstüne

yağmur gibi indiydi!

2125 Thüring ilinden Irnfried saldırdı Kemancı’ya,

Ama ondan yaman bir karşılık aldı;

Kılıcıyla bir vurdu ki Volker, Landgraf’ın tolgasına

Ne olduğunu bilemedi Irnfried,

feleğini şaşırdı.

2126 Bilinçsiz vuruşuyla, elindeki kılıcı

Çarptı Kemancı’nın zırhına, kıvılcımlar çıkardı,

Ama bunun Irnfried’e

hiç yararı olmadı:

Düştü Kemancı’nın ayakları dibine,

cansız yere yıkıldı.

2127 Haward da çarpışmaktaydı Hagen ile;

Görenlerin gözü önünde

yarattı ikisi de

birçok büyük mucize.

Birbiri ardından güçlü vuruşlar indirdi

ellerindeki kılıçlar;

Ama sonunda Haward can verdi,

üstün geldi Burgund yiğidi.

2128 Dan’larla Thüring’ler gördüler Bey’lerinin öldüğünü,

Dışta olanlar da saldırdı sofadan içeri girmeye;

Kapı önünde yaman bir kavga başladı,

Sayısız tolga ile

kalkanlar parçalandı.

2129 “Yol açın onlara” dedi Volker, “Bırakın girsinler içeri;

Beceremeyecekler akıllarına koydukları şeyi.

Tez zamanda haklarınız hepsini burada,

Canlarıyla ödeyecekler

Kriemhild’in ihsanlarının bedelini.”

2130 Daldı içeriye bin dört savaşçı, ama

Burgund’ların can alan vuruşları indi kafalarına,

Konuklar hepsinin hakkından geldi.

Mucizeler yarattı yine

Ren boyu bahadırlarının eli.

2131 Gürültü patırtının yerini derin sessizlik aldı;

Ölülerden akan kanlar, tabandaki savak deliklerinden

Pis su borularına uzandı,

gitti or’dan lâğıma.

İşte bunu Burgund’ların

yiğitliği başardı.

2132 Konuklar oturdular dinlenmek için rahat rahat,

Bir yana kondu yine kılıçlarla kalkanlar.

Kapı önünde nöbete durdu Kemancı,

Gözledi, dövüşmek için sofaya

gelen olacak mı diye.

2133 Pek kahroldular Hakan ile Hatun,

Paraladı kendini hanımlarla genç kızlar.

Sanki Ölüm andıçmıştı onları perişan etmeye,

Daha nice bahadır yitireceklerdi konukların eliyle.

Otuz Beşinci Bölüm

ÜÇ HAN KIZKARDEŞLERİYLE DİYET ÜZERİNE NE KONUŞTU; HATUN BURGUND’LARIN BULUNDUĞU SOFAYI NASIL YAKTIRDI

2134 Hagen dedi, “Çıkarın tolgaları, dinlenin;

Öylesine perişan ettik ki Hun’ları

Olan biteni unutamaz bu hisarın halkı.

Volker’la ben nöbette duracağız;

elbette arttı bize Kriemhild’in hıncı.

Beklemeli bir saldırı;

saldıran olur ise, sizi uyaracağız.”

2135 Birçok Atlı Bey, açtılar başlarını,

Oturdular, savaşta kana bulayarak öldürdüklerinin

Cansız bedenleri üstüne.

Yoktu artık soylu konuklar rahat etsin diye

onlara hizmet sunan.

2136 Akşam çökmeden Hatun’la Hakan

düzenlediler Hun bahadırlarının

Bir kez daha baht deneme girişimini.

Tam yirmi bin savaşçı toplayarak

saldırı buyurdular;

“Baş üstüne” dedi o bahadırlar.

2137 Dıştan içten yaman bir saldırı başlatıldı,

Hagen’ın kardeşi yiğit Dankwart, fırladı

Kapıdan dışarıya düşmanı karşılamak için;

daldı Hun’ların arasına.

Öldü sandılar ama

birşey olmadan döndü, Burgund’ların yanına.

2138 Yaman çatışma sürdü gece olup da

karanlık basana kadar,

Yaz mevsiminin uzun günü boyunca

savundu kendilerini konuklar

Has bahadırlara yakıştığı gibi;

Hey gidi!

Nasıl da onların ayakları dibinde

sayısız yiğit can veriydi!

2139 Tam yaz ortasında yapıldı bu büyük kıyım,

Kriemhild Hatun'un öç alma girişimi sebebine;

Kıymaya kalkmıştı o, en yakın hısımlarına

bütün adamları ile.

O yüzden, artık hep kahır içinde

gececekti Etzel'in ömrü.

2140 Başlangıçta kıyımı hiç düşünmemişti Hatun;

Onun aklındaki tasarıma göre

Yalnız Hagen yitirecekti canını.

Ama Şeytan karıştı işin içine,

getirdi işi bu hâle.

2141 Artık çökmüştü akşam;

Burgund'lar kaygılandı bundan.

Düşündüler, çabucak ölmenin daha iyi olacağını

Bu sofada uzun boylu azaba katlanmaktansa;

Başı dik bahadırlar savaş kesimi önerdi karşı yana.

2142 Dediler, "Dileğimiz odur ki buraya gelsin Etzel Han;

onunla bir konuşalım."

Burgund'ların üç Han'ı, al kanlara bulanmış,

Çıktılar sofadan dışarı;

Bilmiyorlardı kime yakınacaklarını

onlara çektirilmiş

ölçüsüz kahırdan dolayı.

2143 Geldi karşılarına Etzel ile Kriemhild,

koskoca bir ordu ile;

Hesapsız artmış idi adamlarının sayısı,

çünkü onlarındı bu ülke.

Etzel, Han'lara dedi:

“Söyleyin, benden ne istersiniz?

Barış mı umarsınız?

Bana ettiğiniz bunca kötülükten sonra

artık olamaz barış marış.

2144 Ömrüm oldukça barış yüzü göstermem size;

Acımam hâlinize.

Siz değil misiniz oğlumu boğazlayan?

Öldürmediniz mi sayısız yiğidimi?

Bağışlayamam sizi.”

2145 Yanıtladı Gunther:

“Her ne yapmış idiysek zorunluluktan yaptık;

Senin adamların öldürdü erlerimin tümünü yatakhane.

Hak etmiş miydim ben bu çeşit bir ihsanı?

İyi niyetle geldim ben buraya,

seni de iyiliğimi ister sandım.”

2146 Sözü aldı Burgund'lardan Genç Giselher:

“Ey Etzel'in canlı kalmış bahadırları!

Benden bir yakınmanız var mı?

Oldu mu size bir kötülük etmişliğim?

Ben gönlümde sırf dostlukla

at sürüp geldim yurdunuza.”

2147 Yanıt geldi bahadırlardan:

“Bütün saray ve çevredeki tüm yöre

Doldu taşı sevecenliğinin izleriyle;

her yerde yas var.

Keşke Ren boyundaki Worms’ dan buraya gelmeseydin,

Perişan ettiniz yurdumuzu, seninle kardeşlerin.”

2148 Gazaplı konuştu bahadır Gunther; dedi:

“Ortaya çıkan bu güçlü düşmanlığı

biz yabancı konuklarla anlaşılarak

Diyet ödenmesi yolundan çözüme bağlarsanız

iki yan için de hayırlı olur bu.

Etzel Han’ ın bize karşı tutumu

suçumuz yokken oldu.”

2149 Hun yurdunun Hakanı yanıt verdi yabancılara:

“Hiç bir tutulur mu

bana edilen kötülükle size edilmiş olan?

Döktüğünüz bunca kan

ve beni küçük düşürmeniz

zorunlu kılıyor ki

canlı çıkmayacak buradan hiçbiriniz.”

2150 Gözüpek Gernot aldı sözü, şunu dedi Hakan’a:

“Öyleyse, Tanrı içine estirsin de

işi uzatmadan yap bize bu iyiliği.

Önce biraz şöyle, aranızda gelem;

Mademki iznin yoktur ayrılıp gitmemize.

2151 Biz aşağıya indikten sonra

başımıza ne gelecekse gelsin

en çabuk tarafından.

Bizimle çarpışacak sayısız yiğidin var,

hem de hepsi dipdiri;

Bizim gibi çatışma yorgunu değil hiçbiri.

Demek ki kaçınılmaz, bur'da yok edilmemiz.”

2152 Etzel'in savaşçıları yatkın oldular buna,

Bırakacaklardı konukları aşağıya inmeye;

Ne zaman ki bu niyet duyuruldu Hatun'a,

o işi engelledi,

Yapılmadı Burgund'ların aşağıya ineceği kadar

zaman için bile

bir barış anlaşması.

2153 Hatun dedi: “Olmaz, Hun yiğitleri!

İçten doğrulukla size öğütlerim ki

Yapmayın sakın ola, aklınızdan geçeni,

Sofadan çıkarmayın bu azgın canîleri;

Yoksa nice hısım akrabanız

can verir bunların elinde.

2154 Yalnız Ute Hatun oğulları, benim soylu kardeşlerim

Yaşıyor kalsa bile,

açık havaya çıkıp, kızıışmış zırhlarını

Yel ile serinletirlerse

sizler yanıp gittiniz;

ölürsünüz hepiniz.

Onlardan daha yaman bahadırlar

doğmadı şimdiye kadar.”

2155 Konuştu Giseler Han: “Sevgili kızkardeşim!

Benim yanlıışım oldu sana güven göstermek,

Çağrını kabullenip, tâ Ren ötesinden buraya gelmek.

Nereden bilecektim, burada bizi

böylesine büyük belâ beklediğini?

2156 Ben sana hep bağlı kaldım;

sana zarar veren işlere hiç mi hiç katılmadım.

Buraya gelişim de, sevgili kızkardeşim,

Sen beni seversin sandığımdan olmuştur.

İnsaf etmelisin bize; başka çaresi yoktur.”

2157 “Sizi bağışladıydım da ne olduysa sanki?

Sonradan yeni yeni kötülöklere uğradım.

İnsaf minsaf yok artık sizler için gönlümde;

Troneck’li Hagen’den gördüğüm hainlikler

yetmiyor imiş gibi

bir de öldürdü yavrumu.

Barış olur mu artık? Ödeyeceksiniz bunu.

2158 Ama eğer siz

düşmanımı bana teslim ederseniz

Kurtarabilirim canlarınızı;

Ne de olsa kardeşiz,

doğduk hep bir anadan.

Sizin diyet ödemeniz işini, buradaki bahadırlarla

konusurum o zaman.”

2159 “Tanrı göstermesin bunu!” dedi Gernot.

“Hep aynı aileden bin kişi olsaydık da

canımız pahasına

Yine teslim etmezdik bizlerden bir tekini;

Kesinlikle olamaz, biz yapmayız o işi.”

2160 “Nasıl olsa ölmek yok mu insanın sonunda?”

dedi Giselher.

“Atlı Bey onuruyla kendimizi savunmaktan

kimse ayıramaz bizi.

Kim savaşmak istiyorsa bizimle, işte kılıç, işte meydan,

Haydin çıksın karşımıza!

İhanet etmeyiz biz, hiçbir yakınımıza.”

2161 Söze karıştı gözüpek Dankwart, dedi:

“Tek başına kalmaz ağ’beyim Hagen.

Şimdi bizimle barışa yanaşmayanlar

Sonra buna çok pişman olacaklar;

Size kanıtlarız bunu, hiç kuşkunuz olmasın.”

2162 Buyurdu Hatun kendi savaşçılarına:

“Davranın yiğitlerim!

Gidin merdivenlere, öcümüzü almaya,

Çok bol olacak ödülünüz, bunu boynuma borç bildim!

Hagen’ın ettiklerini

ona ödeteceğim.

2163 Haydin dayanın kapıya, gözüpek bahadırlar!

Dört köşesinin herbirinden ateş verin sofa’ya;

O zaman ödetilmiş olacak suçlularına

çektiklerimizin bedeli.”

Hazırlığa geçti hep birden, Etzel Han yiğitleri.

2164 Kapı önünde duran birkaç Burgund yiğidini

Mızrak yağdırmakla kaçırdılar içeriye,

yine bir şamata koptu.

Kararlıydı birbirinden ayrılmayıp dayanışmada durmaya

Han’larla tüm Bey’leri;

Hiç ayrılmayacaklardı birbirlerine bağlılıktan.

2165 Etzel’in Hatun’u ateş verdirdi sofaya,

Çok kaygıya düştü oradaki yiğitler, yangın çıkınca;

Hava akımıyla iyice büyüdü sofadaki yangın,

Sanırım hiçbir savaşçı topluluğundaki bahadırlar

daha büyük tehlikeye düşmedi şimdiye kadar.

2166 Nicesi feryat etti içeridekilerin: “Vah başımıza gelen!

Keşke çarpışmada ölmüş olsaydık;

Tanrım acısın bize! İşimiz bitik artık,

Ne kadar canavarca bir öç alıyor Hatun bizden!”

2167 İçlerinden biri dedi:

“Duman boğacak, sıcaklık kavuracak bizi;

Yaman imiş çilemiz.

Sıcaklık şimdiden yaman susattı beni,

Ölecek gibi oldum, çektiğim susuzluktan.”

2168 Konuştu Troneck’li Hagen:

“Kim ki susuzluk çeker,

Zorda kalır, kan içer.

Bu kavuran sıcaklıkta

Şaraptan bile daha iyi içkidir kan,

Zaten şimdiki koşullarda

başka içecek yok burada.”

2169 Gitti yiğitlerden biri, yerde yatan bir ölünün başına;

Diz çöktü yarasının yanında, çözdü kendi tolgasını,

İçmeye başladı akan kanı;

Hiç alışmadığı bir içkiydi bu ama, ona

pek iyi geldi tadı.

2170 “Tanrı razı olsun senden” dedi bitkin adam.

“İçecek birşey buldum, öğüdün sayesinde.

Bana sunulmuş en iyi şaraptan üstündü bunun tadı;

Eğer ömrüm olursa, bu iyiliğini unutmam.”

2171 Ötekiler de duyunca onun bu içkiyi beğendiğini,

Aynı içkiden aldı daha bir haylisi.

Güçleri kuvvetleri yerli yerine geldi,

Sonuçta, fazladan nice dilber

dul kaldı onların eliyle.

2172 Tutuşmuş yapı parçaları düşüyordu tepelerine sofada,

Kalkanlarıyla karşılayıp bunları, yere aktarıyorlardı;

Çok sıkıntı çekiyorlardı dumandan, sıcaklıktan,

Sanmam ki gelecekte bir yiğitler topluluğu

bir daha çekecek olsun bunu.

2173 Konuştu Troneck’li Hagen: “Duvar dibine sokulun!

Yanan kütükler düşmesin tolgalarınıza.

Yere düşenleri de söndürün çiğneyerek

yerdeki kanların içinde;

Yaman bir şenlik oldu bu,

Hatun’un bizler için düzenlediği!”

2174 Geçirdiler geceyi, bu çilelere katlanarak;

Nöbet tuttu kapıda iki yiğit, Hagen’la Volker

Kalkanlarına dayanarak.

Korudular Burgund ilinden gelme yoldaşlarını Hun’lardan.

2175 Çok yararı dokundu konuklara, sofadaki tavanın

tümüyle kapalı olmasının;

Bu sayede daha çoğu tehlikeyi atlattı;

Oysa pencerelerden gelen havanın, alevi azdırması

çok sıkıntı çektirdi onlara.

Güçleri yettiğince korumaya çalıştı kendilerini yiğitler

yangının ateşinden.

2176 Kemancı dedi: “Sofada bir yerlere sinelim,

Hun’lar da sansınlar ki, bize kurdukları tuzakta

Hepimiz can vermişiz.

Sonra saldıralım yine

buraya gelenlerin üstüne.”

2177 Konuştu Burgund’lardan Genç Giselher:

“Bana öyle gelir ki, gündeğümü yaklaştı;

serin bir yel esiyor.

Dilerim Tanrı daha iyi bir gün gösterir bize.

Kızkardeşimiz Kriemhild

yaman bir şenlik şöleni verdi hepimize.”

2178 Şöyle dedi içlerinden biri de:

“Gördüm tan yerinde ilk ışıltıları,

Başka birşey beklenmeyeceğine göre

ele alın silâhlarınızı dostlar,

Hazır olun kavgaya.

Çıkamayacağız buradan,

Ölelim şerefimizle.”

2179 Etzel Han’la Hatun’u

Tüm konuklar yangında can verdi sanıyordu.

Oysa canlı kalmıştı sofada hâlâ

yiğitlerden altı yüz tanesi,

Öyle bahadırlardı ki bunlar

hiçbir Han’da olmadı daha iyisi.

2180 Gördü, yabancıları uzaktan gözetleyen Hun’lar

Hem Han’ların hem de adamlarından çoğunun

Onlara tüm yapılanlara karşın yine de canlı kaldığını;

Bunlar sapsağlam görülmekteydi sofada.

2181 Çoğunu sağ gördük diye söylediler Hatun’a;

ama o inanmadı buna;

“Nasıl olur ki?” dedi,

“Böyle yangından sonra canlı kalır mı kişi?

Ölmüşlerdir mutlaka, kurtulamaz hiçbiri.”

2182 Candan hevesliydi Han’larla adamları

Onlara insaf gösteren olsaydı or’dan çekip gitmeye;

Ama Hun’lar buna yanaşmayınca

Öcünü aldılar beceriyle peşin peşin

verecekleri ölülerin.

2183 Daha sabahın erkeninde, düşman selâmladı onları

Başlatarak yaman bir saldırı;

zora düştü yiğitler.

Sivri mızraklar yağdı üstlerine,

İyi savundu kendilerini bu yavuz Atlı Bey’ler.

2184 Hırsla çarpışıyordu Etzel bahadırları,

İstiyorlardı Hatun’dan yüklü ihsan kazanmak,

Hem de Hakan’larının

saldırı buyruğuna uymak.

Ama bu yüzden öldü, içlerinden nicesi.

2185 Ne ihsanlar vâdedilmişti onlara, insanın aklı durur.

Kriemhild taşıtmıştı oraya

kalkan içlerine tepeleme doldurarak

hesapsız kızıl altın,

Dağıtıyordu bunları

heves edip almak isteyen herkese;

Düşman karşısında daha büyük ödüller

dağıtılmadı kimseye.

2186 Silâhlı bahadırlardan güçlü bir birlik

geldi dayandı kapıya;

Haykırdı Kemancı: “Bakın biz buradayız hâlâ!

Amma da hevesle koşuyor ölüme bunlar,
Bizi yok etmek için bol bol altın almışlar.”

2187 Bağırdı Hun’lara Burgund’lardan birçoğı:

“Haydin gelin yiğıtler,

yazgımızda burada ölmek varsa

Tez zamanda ölelim;

ölmez, yazgısında ölüm olmayanlar.”

Anında kirpiye döndü kalkanları

saplanan mızraklardan.

2188 Daha denecek ne var ki?

En az bin iki yüz bahadır

saldırdı onlara hışımla;

Bir ilerledi bir çekildi saldıranlar,

Ama, yabancılardan açtığı yaralar

serinletti bunlardaki iç kızgınlığını;

Yine de ayıramazdı kimse, orada çatışanları;

aktı durdu yiğıtlerin kanları.

2189 Ölümcül yara aldı derinden birçokları,

Feryat etti nicesi, yoldaşlardan birinin

öldüğünü görünce;

Sonunda candan oldu Etzel yiğıtlerinin tümü,

Bir bitmez özlem bıraktılar

hısımlarının gönlünde.

Otuz Altıncı Bölüm

RÜDEGER NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

2190 Sabahın erkeninde başarılı olmuştu konuklar;

O sırada saraya geldi Gotelind'in sevgili eşi.

Gördü her iki yanın ne kadar acılı bir çatışma yürüttüğünü,

Yüreğine işledi bu hâl, çok ağladı Rüdeger.

2191 “Eyvahlar olsun bana, neden doğmuşum ki?

Yok mudur bu belâya son verecek birisi?

Arasını bulabilirdim iki yanın, ama Hakan istemez,

Gördükçe halkının çektiklerini, daha da kararıyor suratı.”

2192 İyi kalpli Rüdeger adam yolladı Dietrich'e,

Sordu ondan, üç Han'ın felâkete uğramasını

engelleyebilir miyiz diye.

Yanıt gönderdi Verona'lı Han, dedi:

“Kimsenin engelleyecek gücü var mı?

Etzel Han istemiyor, bir tekinin bile

canlı kalmasını.”

2193 Bey Rüdeger sarayda gözü yaşlı dururken

Hun bahadırlarından biri

gördü onun hâlini,

Hatun'a şöyle dedi:

“Bak hele Rüdeger'e!

En yüce erk onda, Etzel'in sayesinde,

2194 Ülkelere, halkına onun buyruğu geçer;

Kaç hisar verildi ona, düşün,

Ne ihsanlar aldı Han'dan!

Öyle olduğu hâlde, yapılan çatışmalarda

fiske bile vurmadı kimseye.

2195 Sanırım olanları hiç umursadığı yok,

İstediği herşey artık ondadır çünkü.

Gözüpektir diyorlar onun için, ama

Yok bunun belirtisi, tam hengâme koparken.”

2196 Gönlünde hüzünle baktı, doğruluktan şaşmaz adam,

Sözlerini duyduğu kişiye; şöyle geçirdi aklından:

“Yanına koymam bunu; sen bana korkak dedin,

Hem de sarayda yüksek sesle!”

2197 Yumruğunu sıkarak saldırdı ona,

Bir vuruş indirdi ki, ayağı dibine düştü Hun,

Canından yoksun;

Daha da artmış oldu Etzel Han’ın tasası.

2198 Dedi Rüdeger ölüye: “Çek git buradan

Ey rezil herif! Var yeterince sıkıntım, derdim.

Neden kınıyorsun beni, çatışmaya girmedim diye?

Elbet de gerekirdi, yabancılara düşman olmam,

2199 Hınç duydum elbet, burada yaptıklarına,

Ama ben getirdim onları

Yurtlarından buraya,

Töremiz izin vermez, onlarla savaşmama.”

2200 Yüce Han Etzel sordu ondan:

“Bize hizmetkârlığın gereği böyle midir?

Kan gövdeyi götürür ülkemizde

yetsin, verdiğimiz ölüler;

Hiç yerinde olmadı senin, Bey’imi öldürmekle

bu davranış biçimin.”

2201 Yanıtladı soylu Atlı Bey, dedi:

“O, ağırıma giden kötü sözler söyledi,

Hak etmiyormuşum senden aldığım ihsanları,

Yanına kalamazdı onun bu yalanları.”

2202 Etzel’in yanında oturuyordu Kriemhild. Gördü o da

Bey’in gazabı yüzünden ne geldi Hun’un başına;

Acı doldu içine, yaşardı gözleri,

Rüdeger’e şunu dedi:

2203 “Han’la benim üzüntümü çoğaltmana hak veren

ne yapmışlığımız oldu sana?

Oysa soylu Rüdeger, senin tam tersine sözün var Hatun’una;

Demedin mi, canımla başımla hep hizmetindeyim diye?

Hem de duydum nice yiğitten

senin bahadırların en önde geleni olduğunu.

2204 Anımsatırım sana şanlı Bey,

Beni Etzel’in eşliğine istediğinde

verdiğin sözü:

Bana dedin

İkimizden biri ölene dek hizmetindeyim senin.

Oysa ben zavallı kadının şimdi destek görmeye

gereksinmesi var,

hiç olmadığı kadar.”

2205 “İnkâr edecek değilim böyle söylediğimi;

Gerçekten andıçmışım, soylu Hatun,

başımı da canımı da yoluna koydum diye.

Ama günaha girip cehennemlik olmak üzere

ruhumu yitirmeyi almamıştım göze.

Unutma ki bu soylu Han’ları

ben getirdim, buradaki şenliğe.”

2206 Dedi Hatun: “Rüdeger, düşün! Bize hizmet borcun var;

Üstüne andıçmıştın bana hep bağlı kalıp

Kimden zarar görürsem öcümü almak için.

İşte bu nedenlerle, şimdi ben
hizmet isterim senden.”

2207 Etzel Han da başladı yalvarıp yakarmaya;

Kendi bağımlılarının önünde diz çöktü her ikisi.

Büyük umutsuzluğa düştü soylu Markgraf,
hüzünle doldu içi;

Doğruluktan ayrılmaz yiğit, konuştu, şöyle dedi:

2208 “Vah bana vahlar bana,
bu da gelecekmiş başıma!

“Yitireceğim tüm şanımlı şerefimi,

Ayrılacağım edep erkândan, töreden;

Ey yüce Tanrım, neden canımı almadın da
kurtarmadın beni bu hâlden?

2209 Hangi yola sırt dönüp ötekine gidersem

Düşeceğim şerefsiz bir duruma;

Hiçbirine girmesem

cümle âlem
kınayacak beni korkak diye.

Bana canımı veren

gösterirse bir çare!”

2210 Sürdürdü ısrarla yalvarmayı ona, Han ile eşi.

Bu yüzden yitirdi nice yiğit canını

Rüdeger’in elinden,

Tam onun da kendi canından olduğu yerde.

Şimdi dinleyin, ortaya çıkan
çok acıklı hâlleri.

2211 Bilmekteydi Rüdeger, yasa gömüldükten başka

başına kötü iş geleceğini, onlara uymakla;

Elinden gelse olmaz diyecekti Han’la Hatun’a,

Çekiniyordu, Burgund’lardan bir tekinin bile canını alsa

Herkes ondan nefret edecek diye.

2212 “Hakan’ım” dedi yiğit, “Al benden geriye

Şimdiye dek bana her ne vermiş idiysen.

Al hisarları, mülkleri;

bırakma hiçbir şeyi.

Kendi ayaklarımın üstünde

ben gideyim sürgüne.

2213 Hiçbir şeyim olmadan terk edeyim bu yurdu,

Eşimle kızımı da ellerinden tutup

götüreyim gurbete;

Öleyim, vefa borcumu çiğnemektense.

Hayır getirmemiş bana, senin kızıl altınların.”

2214 Sordu Etzel Hakan: “Bundan bana ne yarar gelir?

Mülklerin, hisarların verilişi nedendir?

Boynuna borçtur düşmanlarımdan öcümü alman,

Sana yakışır ülkemizde benim yanı sıra egemen

güçlü bir Han olman.”

2215 Rüdeger konuştu yine: “Nasıl zarar veririm onlara?

Evime çağırdım onları,

Yedirdim içirdim güler yüzle.

Bir de üstelik armağanlar verdim;

Şimdi onları öldürebilir miyim?^[77]

2216 Deli oldum sanacak insanlar.

Geri kalmadım onlara hiçbir hizmeti sunmaktan;

Onlarla çarpışacaksam şimdi, demek boşunaymış bunlar.

Acı dolduruyor içime, onlarla kurduğum dostluk.

2217 Kızımı evlendirdim Giselher ile;

Daha iyi damat mı bulacaktım

Edep görgüden, dürüstlükten,

soydan, mal mülkten yana?

Hem bu kadar genç, hem de böyle erdemli bir Han'a

hiç rastlamadım ben ömrüm boyunca.”

2218 Sözü aldı Kriemhild, dedi: “Çok soylu Rüdeger!

Han'la benim çektiklerimize hiç acımaz mısın?

Ayrıca şunu da düşün ki

Hiçbir Han konuklarından bunca kötülük görmedi.”

2219 Rüdeger, Hatun'una şu sözleri söyledi:

“Evet, bugün bedelini ödemem gerek

Sizlerden gördüğüm iyiliklerin,

yolunuzda can vererek;

Olmayacak artık, daha çok

duraksama göstermek.

2220 Çok iyi biliyorum ki,

Burgund'ların kılıç tutan eli

Size geri getirecek hisarlarımı, mülklerimi;

Yadigâr sayın benden, kızım ile eşimi,

Sahip çıkın, yurdunu yitirip de

benimle Pöchlarn'a gelmiş gurbetçilere.”

2221 Hakan “Tanrı razı olsun senden, soylu Rüdeger!” dedi;

Eşinin de onun da ferahladı içleri.

“Yakınlarına bakarız en içten ilgimizle,

Ama zaten güveniyorum kendi bahtıma,

seni, çatışmadan sonra

sağ salim bana bırakacağına.”

2222 Baktı ki onun uğrunda

feda etmeye hazır Rüdeger
yalnız canını değil, ruhunu da,

Ağlamaya başladı Etzel Han’ın Hatun’u.

Markgraf dedi, “Yerine getireceğim verdiğim sözü;

Vah o dostlarıma ki, saldıracağım üstlerine,

bozacağım aramızdaki barışı
hiç gönlüm istemezken.”

2223 Çok büyük üzüntüyle ayrıldı Han’ın yanından,

Yanına geldi yakındaki bahadırlarının.

Dedi, “Haydin şahbazlarım, hepiniz silâhlanın!

Ne yazık ki

Gözüpek Burgund’lara saldırmak zorundayım.”

2224 Hizmetkârlar getirdi gecikmeden onlara

Hepsinin zırhlarını, kalkan ve tolgasını;

Çok geçmedi aradan, başı dik yabancılar

Bu kötü gelişmenin haberini aldılar.

2225 Bey Rüdeger büründü savaş donanımına

beş yüz yiğidi ile.

On iki Atlı Bey de gelmişti yardımına,

Nam şan kazanmak idi onların amaçları;

Ne kadar yakınlarına sokulmuştu Ölüm,

bilmiyorlardı.

2226 Rüdeger ilerledi başında tolgasıyla,

Keskin kılıçlar vardı erlerinin elinde,

Taşıyorlardı geniş kalkanları sol kolda.

Onları gören ilk kez Kemancı Volker oldu,

kahr çöktü içine.

2227 Giselher de gördü ki kaynatası yürüyor

Tolgasını bağlamış, savaş donanımında;

Ne gelsindi aklına, hayırlı şeyden başka?

Han'ların genç olanı içten sevindi buna.

2228 “Aman ne mutlu” dedi yoldaşlarına,

“Yol boyunca gelirken dostlar da kazanmıştık,

Eşimi kayırarak yardıma gelenler var.

Ne iyi olmuş bakın, onunla evlendiğim.”

2229 “Bilmem ner’den çıkardın bu hayırlı yorumu,

teselli buldun onda”

dedi Kemancı Volker.

“Nerde görülmüş barış konuşması için

bunca yiğidin

Tolgaları bağlanmış,

ellerinde kılıçla geldiği?

Rüdeger savaştacak bizimle besbelli,

ödeyecek, aldığı ülkelerin,

hisarların bedelini.”

2230 Kemancı’nın sözleri henüz bitmişti ki

Rüdeger de sarayın önüne kadar geldi.

Selâm sabah etmeyi bir yana koymak için

Sağlam kalkanını da hemen önüne dikti.

Dedi: “Gözüpek Nibelung’lar,

savunun kendinizi!”

2231 Zaten tehlikede olan yiğitler

çok sarsıldı bu sözleri duyunca.

Yitirdiler daha önce buldukları teselliyi,

Sevdikleri kişiyle savaşmak zorunluluğuna

hepsi çok üzüldüler;

Yeterince zorlanmışlardı şimdiye dek düşmanlarınca.

2232 Dedi Gunther, “Tanrı esirgesin, sakın çiğnemeyesin

Bize karşı gösterdiğin dostluğu,

Bozmayasın kurmakta olduğumuz

yakın bağılılıkları;

İnanmak isterim böyle birşeyi

hiç mi hiç yapmayacağına.”

2233 “Olanağım yok başka türlü yapmaya” dedi bahadır.

“Daha önce içtiğim bir and’ın gereğince

çarpmak zorundayım sizinle.

Kim canını severse, ey yiğit savaşçılar,

savunmalı kendini;

Etzel Han’ın Hatun’u, andımın gereğini

savaşarak yerine getirmemi istedi.”

2234 Yanıtladı şanlı Han:

“Şimdi artık, bunun pek ‘geçmiş ola’ günü;

Bizi ağırladın evinde dostlukla, soylu Rüdeger,

Dilerim ki Tanrıdan alasın ödülünü,

Bizimle dostluğunu korursan eğer.

2235 Canımıza kıymazsan, benimle adamlarım

Her zaman minnetli kalırız sana, bize verdiklerin için;

Bize çok armağanlar vermekle de kalmadın,

Sen getirdin bizleri buraya, Hun iline.”

2236 Konuştu Rüdeger, dedi:

“Elimde olsaydı da, nice yeni armağan

Verebilseydim size; başıma buyruk olsam

Elbet öyle yapardım, bu yüzden hiç kimse de

Kınayamazdı beni.”

2237 “Vazgeç bu işten, soylu Rüdeger” dedi Gernot.

“Hiçbir ev sahibi ağırlamadı bugüne dek konuklarını

Senin bizi ağırladığın kadar içtenlikle;

Eğer ömrümüz olursa, bol bol alırsın bunun ödülünü.”

2238 Rüdeger dedi: “Tanrı ulaştırsın sizi sağlıklı yurdunuza;

Mademki sizinle savaşmak zorundayım,

Dilerim can vereyim, leke sürmeden şanıma.

Bilirim, yiğitlere böylesine kötülük gelmemiştir

şimdiye dek, dostlarından.”

2239 Yine konuştu Gernot:

“Tanrı ödüllendirsin seni, soylu Rüdeger,

Bize verdiğin değerli armağanlar için!

Senin kadar erdemli kişinin ölümü bil ki çok üzer beni,

Bak senin armağanın kılıcı taşıyorum.

2240 Düşüğümüz bunca tehlike içinde

hep yardımcım oldu bu kılıç;

Keskin yanları, nice savaşçıyı canından etti.

Sağlamdır, pırıl pırıldır, soylulara yakışır.

Bugüne dek, sanırım, böylesine armağan

almadı bir bahadır.

2241 Ama sen vazgeçmezsen saldırma niyetinden,

Öldürürsen burada hâlâ da canlı kalmış

Dostlarımdan birini,

ben de senin kendi armağanın kılıçla

candan ederim seni;

Ardından yas tutarım,

hem senin hem de soylu eşin için.”

2242 “Dilerim Tanrıdan ki, bütün istediklerin

Yerine gelsin senin,

Seninle dostlarına, hiçbir zarar değmesin.

Emanetim olsun sana o zaman, kızımınla eşim.”

2243 Yanıt verdi ona, Ute Hatun’un oğlu Giselher:

“Neden böyle yaparsın, soylu Rüdeger?

Benimle bu ülkeye, Hun yurduna gelenler

senin iyiliğini ister;

Ayak diremektesin, yanlış yola girmekte,

Kalkışırsın erkenden, kızını dul etmeye,

kız girmeden gerdeğe!

2244 Seninle yiğitlerin eğer kararlı ise

savaşmaya benimle,

Demek görmemişsiniz, sana verdiğim değeri;

Sana herkesten daha fazla güvendim,

O kadar ki, kızını kendime eş edindim.”

2245 “Buradan kurtulmayı Tanrı nasip ederse,

Anımsa kızımın verdiğin sözü, soylu Han!

Kızım zarar görmesin benim davranışımın.

Erdemin gereğince, hoş tut onu her zaman.”

2246 “Elbet ki doğru olur öylesine davranmam”

dedi Giselher,

“Ama burada hâlâ canlı olarak duran

Yiğit yoldaşlarımdan birisine kıyarsan,

Kopar, seninle kendi kızın arasındaki bağ.”

2247 “Tanrı acısın bizlere!” dedi gözüpek yiğit.

Kaldırdı hepsi kalkanlarını yukarıya

Çarpışmak için konuklarla, Kriemhild’in sofasında.

O sırada bağırdı Hagen, merdivenden aşağıya:

2248 “Dur biraz hele, soylu Rüdeger!” dedi.

“Benimle Han’larımın zorunluluğumuz var

Sana daha bir iki söz söylemeye;

Biz yabancıların  l m , Etzel Han’ın

ne işine yarar?

2249 Beri yandan ben kendim, sıkıntılı h ldeyim,

şu kalkanı vermişti bana pek soylu eşin;

Hun’ların kılıçları, onu benim kolumda

adamakıllı kırdı;

Oysa ben onu Hun iline

taşıyıp getirmiştim, dosttan yadigâr diye.

2250 Tanrı nasip etse de kolumda taşıyacak

Bunun kadar iyi bir kalkanım oluverse

Senin kolundaki çeşitten,

Hun’larla savaşırken

savunmasız kalmam ben.”

2251 “Kriemhild bağımlısı olmasaydım

kendi kalkanımla korurdum seni;

Bunu yapamadığıma göre, buyur al benimkini,

Onu taşı kolunda!

Dilerim nasip olur onu da Burgund iline götürmen.”

2252 Öyle içten istekle ona armağan etti ki

kendi kalkanını,

Çok kişinin gözü yaşardı kızarasıya dek.

Bu sonuncu armağanı oldu Pöchlarn Bey’i Rüdeger’in

Bir yiğide verdiği.

2253 Ne kadar katı kalpli olursa olsun Hagen

Rüdeger’in kendi sonunu bilmekteyken

Verdiği bu armağan çok dokundu ona;

Hüzünlendi birçok başka yiğit de

Hagen'ın yanı sıra.

2254 “Tanrı razı olsun senden, çok soylu Rüdeger!

Yurdundan uzak düşmüş savaşçılara

Armağan vermekte bu kadar cömertlikle

yoktur eşin, benzerin;

Bu erdemlerinle sen

dünyadan eksik olma dilerim.

2255 Ben bir karşılık vereceğim bu armağanına;

Ne geçerse geçsin, şuradaki yiğitlerle senin aranızda,

Ben asla savaşmayacağım seninle,

Burgund ilinden gelen herkesi öldürsen bile.”

2256 Temiz yürekli Rüdeger teşekkür sundu buna

edeple eğilerek;

Herkes ağladı, bu gönüller yırtan azaba

Çare olmadığından;

büyüktü çileleri.

Her erdemi taşıyan

Atlı Bey'ler Babası kimliğinde bir kişi

Ölecekti Rüdeger'in bedeninde.

2257 Seslendi kapı önünde duranlardan Kemancı Volker:

“Yoldaşım Hagen, seninle arasında

barışı kurduğundan

Ben de vermiş olayım sana o armağanı;

Ülkene geldiğimiz zamandaki tutumunla

hak ettin bunu, fazlasıyla.

2258 Soylu Markgraf, lütfet de, tanık ol benim için:

Gördüğün yüzükleri eşindir bana veren,
Sözüm vardı onları burada hep takmaya,
Bak sözümü tuttum ben,
tanık ol sen de buna.”

2259 “Dilerim soylu eşim, Tanrımızın izniyle
Daha nice armağan
verecek olsun sana.

Eğer onu yeniden görmeye ömrüm varsa
Söylerim dediğini, kuşku duyma sen bundan.”

2260 Böylece Kemancı’ya söz de verdikten sonra
kaldırdı Bey Rüdeger, kalkanı yukarıya,
Başlamıştı yiğidin içinde kaynamaya
o has savaşçı kanı;

Artık oyalanmadı, saldırdı Burgund’lara
tam bahadırcasına,

Varsıl Markgraf girişti, kılıcıyla vurmaya.

2261 Volker’la Hagen Bey’ler, çekildi yakınından,
Yaman ikili böyle söz vermiş idi ona;
Ama başka yiğitler yok değildi orada,
Pek zor hâllere düştü Rüdeger çatışmada.

2262 Kan döküp oç almak isteğindeydi Gunther’le Gernot,
Bıraktılar onu içeriye girsin;
Giselher geride durdu,
olanlar hiç hoşuna gitmiyordu;

Daha yaşamak isteğinde olduğundan
karşısına çıkmadı Rüdeger’in,

Uzakta durdu bahadırdan.

2263 Rüdeger’in erleri atıldı düşman üstüne,

Savaştlar hepsi de onun ardı sıra

yiğitçe, bahadırca.

Keskin kılıçlarını çaldı durdu kolları,

Parça parça ettiler bezekli kalkanları,

parlayan tolgaları.

2264 Dövüş yorgunu konuklar da nice vuruş indirdi

Pöchlarn'lı yiğitlere;

havada vınlayan kılıç çalmalar

Ya kalkanlara indi, ya da can evlerine.

Burgund bahadırları, kavgada nam aldılar.

2265 Rüdeger'in erleri sofa içine vardı,

Volker'la Hagen koştu, karşı çıktı onlara;

Çarpıştlar hepsiyle, bir tek kişi dışında,

Kılıç vuruşlarıyla çok kanlar akıttılar

tolgaların altında.

2266 Nasıl da kahredici bir gürültü sürdürdü

bunca kılıcın çınlamaları!

Koptu nice kalkanın üst tokaları,

yerinden çıkıp fırladı;

Parçalandı hep kalkan bezeği mücevherler,

düştü yerdeki kanların içine.

İki yan

çarptı ki öyle yaman, öyle yaman,

bir daha görülemez

böylesi hiçbir zaman.

2267 Pöchlarn Beyi orada, bir ileri bir geri

yiğitlik göstererek ha bire gitti geldi,

Gösterdi kavgalarda pişmiş ustalığını;

Kanıtladı o günde, gözüpek Bey Rüdeger

Boş yere kazanmamış, bahadırılık şanını.

2268 Yanyana durmuşlardı Gunther ve Gernot Han'lar,

Kavgada her ikisi almıştı nice canlar.

Giselher ile Dankwart, kimseye acımadan

Tanrı yargılasın diye hiç durmadan

adam gönderiyorlardı öteki yana.

2269 Göstermekteydi Markgraf, dosta düşmana

Nice yaman bahadır olduğunu.

Hey gidi!

Kaç yiğidi tepelediği!

Gördü bunu Burgund bahadırlarından biri,

pek yaman gazaplandı, sokuldu yakınına,
gelmiş oldu Ölüm de

Rüdeger'in yanına.

2270 Gernot idi sokulan. Seslendi bahadıra,

Şu sözleri söyledi: “Ey çok soylu Rüdeger!

Neredeyse komadın sağ kalmış adamımı,

İçimden vurdu beni, böylece gördüğüm hâl;

söylemişim ben buna katlanmayacağımı.

2271 Şimdi zarar gelecek sana armağanından,

verdiğin kılıç ile olacaksın canından!

Değil mi ki elinle, benim yoldaşlarımdan

nicesini öldürdün,

Haydi gel soylu yiğit, benim üstüme doğru,

Ben de kanıtlayayım, senin armağanını

hak eder olduğumu.”

2272 Dövüşerek yol açan

Markgraf ona sokuldu;

Yolu üstüne düşen nice yiğidin zırhı

yitirdi ışıltıyı,

döktüğü al kanlardan.

Şan kazanma hırsıyla, saldırdı ikisi de

birbirinin üstüne;

Ağır yara almamak için

kalkanla korudular bedenlerini.

2273 Öyle keskindi ki her ikisinin kılıçları,

kalkan, tolga pek kâr etmiyordu.

Çok geçmedi, Rüdeger, Gernot’a bir kılıç vurdu,

Sağlam tolga yarıldı, yaradan kan fişkırdı;

Ama, o yaralı yiğit kendi öcünü aldı.

2274 Rüdeger armağanı kılıcını kaldırdı

yükseğe iyicene,

Çok ağır yaralıydı, böyle bir hâldeyken de

Bir vuruş indirdi ki parlak kalkan üstüne

Kılıç kalkanı geçip tolga bağını kesti,

daha derine indi,

yıkıldı yere cansız, Gotelind’in eri.

2275 Hiç bu kadar kötü ödül bulmamıştı

bir armağanı vermek.

Yerde yatıyordu şimdi iki soylu bahadır

Kavgada yitirmişlerdi canlarını, birbirinin elinden.

Gördü bu büyük felâketi Hagen

yaman gazaba geldi.

2276 Konuştu Troneck’li yiğit:

“Bir felâket çöktü üstümüze.

Ölen şu ikisini yitirmekle

öyle ağır zarar gördük ki

Ne halk ne de ülke üstünden gelir bunun.

Düştü şimdi elimize, Rüdeger’in erleri!”

2277 İki yandan herbiri

iyice kinlenmişti ötekine,

O zamana dek yara bile almamış nice savaşı

vurulup yıkıldı yere,

Pek âlâ iyileşebilecek iken de

Boğuldu yerdeki kan gölünde.

2278 Giselher dedi,

“Eyvahlar olsun öldürülen kardeşim için,

Hep acı haberler veriliyor bana.

Kaynatam için de ben hep yas tutacağım,

Felâket yaktı her iki yanı, acı düştü her iki yana.”

2279 Han’lar görünce yerde, iki sevgili ölüyü

Burgund’lar tez zamanda aldı bunun öcünü

Hâlâ çarpışıp duran Pöchlarn’lı yiğitlerden;

Bir tanesi bile sağ kalmadı içlerinden.

2280 Gunther’le Giselher, yanlarında da Hagen

Ayrıca bahadırlar, Dankwart ile Kemancı

Gittiler ikisinin ölü yattığı yere,

Sel oldu gözyaşları.

2281 Genç Giselher o sıra sözü aldı,

dedi:

“Ölüm en sevgili varlıklarımızı çaldı;

Ağlayalım yoldaşlar, açık yere çıkalım,

Biz dövüş yorgunları

serinletelim esen yele karşı

beden zırhlarımızı.

Bana öyle gelir ki, nasip etmeyecek Tanrı

fazla yaşamamızı.”

2282 Görüldü, kimi yiğidin oturup kiminin çömeldiği.

Mola verip bırakmışlardı bir kez daha dövüşü,

Çünkü ölüydü artık Rüdeger erlerinin tümü.

Bitmişti kavga şamatası;

Sessizlik sebebine Hatun’un keyfi kaçtı.

2283 Konuştu Kriemhild, dedi: “Yeniden tasalandım;

Uzun sürdü pek fazla, bunların konuşması.

Korkarım bırakacak Rüdeger düşmanlarımızı

Yurtlarına dönmeye; niyeti bu olmalı.

2284 Neye yaradı Etzel Han, onun her dileğini

Yerine getirerek verdiğimiz ihsanlar?

Hani alacaktı öcümüzü? Oysa ki uğraşmakta

barışma sağlamaya.”

Kemancı Volker duydu yakındaki Hatun’u,

tez yanıtladı onu:

2285 “Çirkin sözler yakışmaz bir Hatun’un ağzına.

Yalan demek caizse, söylediği sözlere

bir yüce Han eşinin

Sen Rüdeger hakkında kötü yalan söyledin.

Barıştırma amaçlı girişimi olmadı;

2286 Etzel ne buyurduysa tıpatıp onu yaptı;

Böylece, ölü yatar şimdi hepsi burada.

Bak sağına soluna, başkalarını ara

buyruklar vermek için;

Rüdeger bağlılıkla hizmet etti sana

son nefesine kadar.

2287 İnanmazsan sözüme, gel de bir buraya bak!”

Hatun kahrolsun istediklerinden

Taşıdılar ölü bedenini Rüdeger’in

Etzel Han ile yiğitlerinin

Görebileceği bir yere.

Bir görülmedik yas çöktü herkese.

2288 Hiçbir yazıcının gücü yetmez yazmaya, anlatmaya

Markgraf’ın ölü bedenini taşınır gördüklerinde

Kadını erkeğiyle, içi parçalanarak

Herkesin nice feryat ettiğini.

2289 Öyle saplanmıştı ki yüreğinde derine

Etzel Han’ın duyduğu bu çok büyük acısı,

İnlemedi, kükredi bir aslanın sesiyle;

Kriemhild’in feryadı çınlattı ortalığı;

ölçüsüz yasa büründü ikisi de

Rüdeger’in ölümü sebebine.

Otuz Yedinci Bölüm

DIETRICH'İN BÜTÜN SAVAŞÇILARI NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

2290 Feryat figan, ahüzar arş-ı âlâya çıktı,

Saray ile burçları çınladı da çınladı.

Verona'lı Dietrich'in bir eri duydu bunu,

Haber verdi Han'ına tez elden duyduğunu.

2291 Şöyle söyledi ona: “Dinle beni, Dietrich Han!

Ömrümde duymamıştım böylesine feryatlar,

Sarayın bütün halkı hep birlik olmuş ağlar.

Sanırım bir hâl geldi Etzel Han'ın başına.

2292 Yoksa ne diye herkes böyle yasa Bürünsün?

Belki kurbanı oldu gözüpek konukların

Kriemhild'le Etzel Han'ın

ya biri ya öteki;

Bunca yiğit Atlı Bey, başka hangi nedenle

Böyle gözyaşı döksün, böyle feryat etsin ki?”

2293 Konuştu Verona'lı yiğit, şu sözleri söyledi:

“Siz, değerli erlerim, kapılmayın telâşa,

kötü yargılamayın yabancı konukları,

Unutmayın, Burgund'lar dara düşmüş durumda.

Size saldırmam diye söz verdim Bey'lerine,

bırakalım onları biz kendi hâllerine.”

2294 Gözüpek Wulfhart dedi: “Ben gideyim oraya,

İyice öğreneyim, ne yapmış ise onlar,

Hemen dönüp haberi ileteceğim sana,

Sen de öğreneceksin or'da olan biteni.”

2295 Dietrich Han yiğidine uyarıda bulundu:

“Kişi geri durmazsa öfkeye kapılmaktan

Kendine sorulunca kaba saba bir soru,

Savaşçıların hemen atıverir tepesi.

Daha uygun olacak bir başkası yaparsa

sorgu sual işini.”

2296 Onun yerine gönderdi Helferich’i

Ya Etzel’in adamlarından ya da konuklardan sorup

Öğrensin olan biteni diye.

Gitti o da Etzel’in adamları arasına,

görülmemiş bir yas vardı orada.

2297 Ulak sordu, “Burada ne hâller oldu?” dedi.

Biri anlattı ona: “Hun yurdunda mutluyduk,

Şimdi kalmadı artık bunun izi eseri;

Yerde yatıyor bak, Rüdeger, Pöchlarn Beyi,

onu da candan etti

Burgund erinin biri;

2298 Ayrıca, yiğitlerinden de

sağ kalmadı bir teki.”

Daha yas verici bir haber

almış olamazdı Helferich;

Hiçbir haberi de iletmemişti bu kadar isteksizce,

Dönerken ağladı durdu ulak.

2299 Sordu Dietrich ulağına, “Ne öğrendin?” diye.

“Neden böyle içten ağlarsın, yiğit Helferich?”

Konuştu gözüpek bahadır, dedi:

“Ağlamasam da ne yapsam, yüce Hünkâr?

Rüdeger’i öldürdü Burgund’lar.”

2300 “Tanrı esirgesin!” diye haykırdı Verona’lı yiğit.

“Feleğin aldığı yaman bir öçtür bu olsa olsa,

ya da Şeytanın hınzırlığı.

Rüdeger ne yaptı da hak etti böyle bir akıbeti?

Üstelik Burgund’larla arası pek iyiydi.”

2301 Konuştu yiğit Wolfhart: “Ona yaptıklarını

Hepsi ödemeliler canlarıyla;

Yerde bırakırsak bizler, Rüdeger’in kanını

utanç verir bu bize;

Geçmişte çok hizmetini görmüştük o yiğidin.”[\[78\]](#)

2302 Buyurdu Amelung halkının Han’ı

daha ayrıntılı soruşturma yapılmasını.

Oturdu bir pencere yanına, daralmıştı yüreği.

Çağırttı koca Hildebrand’ı, konuklara gönderdi,

“Bir de onlara sor, ne olmuş bitmiş?” dedi.

2303 Gözüpek yiğit ve Başdanışman

Almadı yanına ne kılıç ne de kalkan.

Barışçı nezaketle gitmek istedi konuklara;

Kızkardeşinin oğlu

eleştirdi onu.

2304 Yavuz Wolfhart konuştu: “Sen silâhsız gidersen

Hakaret görürsün mutlak,

Tırıs tırıs dönersin geriye, utançla.

Silâhlı gidersen ama

olmaz böyle bir tutumları;

ben tanırım onları.”

2305 Dinledi delikanlının öğüdünü koca bahadır,

büründü silâh donanımına.

O farkında olmadan, gördü onu Dietrich’in tüm erleri,

Hepsi de kuşandı silâhlarını.

Buna sıkıldı bahadırın canı,

ona kalsa engellerdi yapılanı.

2306 Sordu onlara,

“Muradınız ne ola?”

Dediler, “Seninle geleceğiz,

Kalkışamasın diye Troneck’li Hagen

Seni alaya almaya;

yapar mı yapar bunu.”

O zaman gelmelerini onayladı bahadır.

2307 Bir de baktı ki yiğit Volker, karşıdan gelir

Verona’lı Dietrich Han’ın bağımlıları,

Kılıçlar bellerinde, kolda da kalkanları,

Bildirdi bunu Burgund ilinden gelme Han’larına.

2308 Şöyle dedi Kemancı: “Gördüm ki geliyorlar

Tam düşmancasına, Dietrich’in adamları;

Tolga takmış, silâhlı.

Bize saldıracaklar;

Çok şaşırdım ben buna,

biz ne yaptık onlara?”

2309 Onların yanı sıra sökün etti Hildebrand,

Dikti önüne kalkanını,

Soru yöneltti Gunther yiğitlerine:

“Eyvahlar olsun, soylu Bey’ler,

Rüdeger size birşey mi yaptı?

2310 Beni Han’ım Dietrich size ulak yolladı,

Öğrenmek ister, gerçek mi duyduğumuz,

Bahadır Markgraf’ı da bur’da siz mi vurdunuz?

Eğer hâl böyle ise,

Hiç çıkmamacasına oturur gönlümüze

bunun büyük acısı.”

2311 Yavuz Hagen konuştu: “Yalan değil ne yazık

Sizlere gelen haber;

isterdim sizin adınıza

Duyduğunuz olsun yalnızca bir uydurma.

Rüdeger’i severdim, dilerdim ki yaşasın,

yiğidin ölümüne kadın erkek ağlasın.”

2312 Rüdeger’in öldüğü böylece doğrulandı,

Dietrich’in erlerini kopkoyu bir gam aldı;

Onu sevdiklerinden, gözyaşı döktü hepsi,

Yaşlar ıslattı sakallarını, çenelerini,

uğramış oldukları

çok büyük yitirimdi.

2313 Konuştu Verona Dukası Sigesstab, dedi:

“Her türlü teselliden yoksunuz artık bizler,

Kötü günlerimizde, gurbetin acısına

merhem oldu Rüdeger.

Yurdundan yoksun kalmışların dostu o yiğit

şimdi öldürülmüş siz bahadırların eliyle,

yatıyor yerde.”

2314 Amelung Beyleri’nden Wolfwein da aldı sözü:

“Babamı ölü yatar görse idim önümde

Duymazdım, Rüdeger için duyduğum acıdan fazlasını.

Eyvahlar olsun, onun eşini

şimdi kim edebilir teselli?”

2315 Gözüpek Wolfhart pek gazaplı konuştu:

“Kim önderlik edecek şimdi, çıkılan seferlere,

Yiğit Markgraf’ın nice kez yaptığı üz’re?

Yaktı içimizi, soylu Rüdeger,

seni böyle yitirmiş olmak!”

2316 Bey’lerden Wolfbrand’la Helferich, Helmnnot,

Tüm yoldaşlarıyla ağladılar onun ölümüne;

Hıçkırmaktan, başka soru soramadı Hildebrand.

Dedi, “Şimdi siz, Burgund yiğitleri,

yerine getirin Han’ımın sizlerden dileğini,

2317 Çıkarın şu sofadan soylu Bey Rüdeger’i,

verin cenazesini.

Onun ölümüyle uçtu gitti hepimizde yaşam sevinci;

Ödeyelim ona minnet borçlarımızı

Biz bunca gurbetçiye hep içten bağlılıkla

iyilikler etti o.

2318 Biz de Rüdeger gibi sürülmüştük vatandan.

Ne bekletirsiniz bizi?

Alıp götürelim cansız bedenini,

Bari ölüsüne ödeyelim saygı borçlarımızı,

Keşke yapsaydık bunu, yiğit yaşıyor iken.”

2319 Konuştu Gunther Han: “Hizmetin en soylusu

Dostun ölümünden sonra, ona yapılanıdır.

Bunu yapan kişiye vefalı dost derim ben;

Yerindedir ona minnet borcu ödemek istemeniz,

yaşarken çok iyilik

görmüştünüz ondan siz.”

2320 “Daha ne kadar yalvaracağız?” dedi Bey Wolfhart.

“Öldürdünüz en sağlam dayanağımızı,

Yoksunuz artık ondan;

Bari verin de bize ölüsünü,

götürüp koyalım bir mezara.”

2321 Volker yanıtladı onu:

“Olmaz onu vermek diye birşey,

Girin girebilerseniz bu sofanın içine,

Gelin, derin yaralarından kanlar akarak

düştüğü yere;

İşte o zaman hizmet denir

Rüdeger’e ettiğiniz hizmete.”

2322 Yiğit Wolfhart söyledi şu sözleri: “Tanrı aşkına,

Sayın Kemancı, bize bu kadar azap verdikten sonra

yakışığı yok bizleri kışkırtmanın;

Buyruğunu çiğneyebilseydim Bey’lerimin

perişan olurdun sen;

Ama dövüşemiyorum,

yasakladı bunu, bize buyruk veren.”

2323 Karşılık verdi Kemancı, dedi:

“Kim ki yasaklamalara uyar

Demek ki aslında, yürekte korku duyar.

Ben bu tutuma yiğitlik demem.”

Hagen da doğru buldu yoldaşının lâfını,

salladı kafasını.

2324 “Zevzekliği bırakmazsan” dedi Wolfhart,

“Senin tellerini öyle bir akort ederim ki

Ren boyuna dönüşünde bitiremezsin anlata anlata;

Katlanamayacağım artık senin küstahlığına.”

2325 Yanıtladı Kemancı:

“Keman tellerimdeki tatlı sesi bozarsan,

Ben de Burgund iline döneyim dönmeeyim

Kanlara bulayarak

şu parlak tolgandaki

Işığı yok ederim.”

2326 Bunu duyunca Wulfhart ona doğru saldırdı,

ama dayısı tuttu bahadırı sımsıkı,

Koca Hildebrand onu elinden bırakmadı.

Bir de bağırdı ona:

“Gençlik vurmuş başına,

kaçırdın mı aklını?

Efendimiz Dietrich’in gözünden düşeceksin,

tâ sonsuza kadar.”

2327 Atlı Bey’lerin hası Volker konuştu, dedi:

“Bırak şu şaha kalkmış, kükreyici aslanı;

Hele gelsin karşıma!

Kılıcımla bir vuruş

indireyim ki ona

Daha önce dünyada nice şanlı yiğidi

haklamış bile olsa

Bunları anlatıp da böbürlenemez olsun.”

2328 Bu meydan okunması, pek gazaba getirdi

Verona’lı erleri;

Gözüpek yiğit Wulfhart, gerçek bir aslan gibi

Kaparak kalkanını, atıldı ileriye;

Savaş yoldaşları da hemen onu izledi.

2329 Çok geniş adımlarla ilerledi doğruca

sarayın duvarına,

Ama Koca Hildebrand yine yetişti ona

merdivenin dibinde;

Kavgada öncülüğü yiğide bırakmadı,

Düşmanlar da çabucak dövüşe hazırlandı.

2330 Koca Hildebrand gitti Hagen'ın üzerine,

Çınladı ikisinin kılıç vuruşmaları.

Çabucak görüldü ki

pek gazaba gelmişti

Bey'lerin her ikisi;

Kıvılcımlar uçtu vuran silâhlarından.

2331 Ama bu iki yiğit, savaş hengâmesinde

Verona'lı erler de araya karışınca

birbirinden ayrıldı;

Hildebrand uzak düştü birdenbire Hagen'dan.

Güçlü Wolfhart ise o ara

saldırdı Kemancı'ya.

2332 Bir vuruş indirdi ki Volker'ın kafasına,

Kılıç tolgayı yardı, içe girdi bir hayli;

Kemancı da çabucak buna karşılık verdi,

Güçlü vuruşlarından çıktı bir sürü kıvılcımlar,

uçuşup vardı göğ'e, tâ bulutlara kadar.

2333 Karşılıklı gazapla, birbirinin zırhından

Ateşler çıkardılar;

derken o kargaşada

Kılıç sallayıp duran Verona Beyleri'nden

Wolfwein girdi araya,

ikisi ayrıldılar;

Yaman dövüşür yiğit olmasaydı Wolfwein

yoktu ayrılacakları.

2334 Gözüpek yiğit Gunther, buyur etti dövüşe

Amelung ülkesinin başı dik erlerini;

Güçlü Han Giseler de al kanlara buladı

Nice parlak tolgayı.

2335 Yavuz adamdı Hagen'ın kardeşi Dankwart,

Daha önce Etzel Han erleriyle savaştığı sırada

Yaptıkları hiç kaldı, şimdikinın yanında;

Savaştaki coşkusu taşmış idi burada.

2336 Ama karşı yanda da

Gerbart'la Wichard, Helferich'le Rischard

Kanıtlamaktaydı Gunther bahadırlarına

Kelle koltukta savaştıklarını;

Wolfbrand da seçkinlikle gösteriyordu kendini

orda er meydanında.

2337 Vuruşuyordu Koca Hildebrand tam bir ejderha gibi,

Yıkılmaktaydı nice yiğit, Wolfhart'ın kılıç vurmasıyla

Cansız, yerdeki kan gölüne.

Rüdeger'in öcünü alıyordu bu yaman bahadırlar.

2338 Verona'lı Bey'lerden Sigesstab,

Parçaladı nice sağlam tolgayı

düşmanların başında;

Dietrich'in kızkardeş çocuğu

Nam şan aldı böylece, yiğitlik meydanında.

2339 Gözüpek Volker gördü, Sigesstab'ın vuruşlarıyla

Bir sürü örme zırhın kana bulandığını;

Gazaba geldi yiğit,

Ona doğru sıçradı.

2340 Tez aldı Kemancı Volker, Sigesstab'ın canını;

Öyle bir ustalık gösterisiyle kılıç kullandı ki

Kendini savunamadı beriki.

Ama, yiğitliğinin dürtüsüyle

Hildebrand ödetti ona

bu işin diyetini.

2341 “Eyvahlar olsun çok sevdiğim bahadıra”

dedi Koca Hildebrand.

“Volker’ın eliyle öldürülmüş, şurada cansız yatar!

Sevinemeyecek o Kemancı artık, kendi marifetine.”

Ömründe kapılmamıştı yiğit, böylesine öfkeye.

2342 Bir vuruş indirdi ki Volker’ın tepesine,

Kalkanı parçaladı, ardından da tolgayı;

Sağa sola saçıldı bunların parçaları,

Hemen canından oldu, yaman güçlü Kemancı.

2343 Saldırıya geçtiler Dietrich Han’ın erleri,

Burgund savaşçılarına vurdular da vurdular,

Nice örme zırhlardan koptu düştü halkalar,

Vınlayarak havadan yavuz indi kılıçlar,

tolgaların altından fişkırdı sıcak kanlar.

2344 Troneck’li Hagen gördü, Volker ölü yatıyor;

Bu şenlik gelişinde gördüğü her ölümden

Daha çok acı verdi o ölüm yüreğine,

Öç almaya girişti, kimseye acımadan.

2345 Dedi, “Koca Hildebrand, sürmeyeceksin keyfini

Becerdiğin bu işin;

yoldaşım yıkılmış yere

Hildebrand’ın eliyle,

Gelmiş geçmiş en iyi savaşma arkadaşım

candan olmuş yatıyor.”

Daha da yukarı kaldırdı kalkanını,

saldırđı can alıcı bir yaban domuzu gibi.

2346 Güçlü yiğit Helferich candan etti Dankwart'1.

Görünce kahroldular Gunther Han'la Giselher

Onun er meydanında yere yıkıldığını;

Ama yiğit, canını vermenin öncesinde

nice düşman hakladı, öcünü kendi aldı.

2347 Etzel Han bağımlısı çeşitli ülkelerden

birçok güçlü Atlı Bey

Çarpışmaktaydı az sayıda Burgund savaşçısına karşı;

İsa dininden halklar karşı olmasaydılar buna

Birlik kurardı hepsi, egemen olurlardı kâfirlere

güçleri sayesinde.

2348 Bu sırada sofada bir ileri bir geri

Gunther Han erlerini

biçmekte idi Wolfhart;

Tamamladı böylece üçüncü seferini,

Yere yıktı nice Burgund yiğidini.

2349 Seslendi güçlü Giselher, Wolfhart'a doğru:

“Demek bahtımda varmış

böyle yavuz bir düşmanla karşılaşmak;

Gözüpek, soylu yiğit! Gel benim karşıma çık!”

Hemen başladı ikisi arasında

çok yaman bir çarpışma.

2350 Wolfhart yol açıp geldi yiğidin karşısına,

İndirip durmaktaydı bu sırada kılıçlarını

her ikisinin bileği.

Giselher'in yanına öyle hışımla vardı ki

Ayakları kan sıçrattı kafasına, yerdeki kan gölünden.

2351 Soylu Ute’nin oğlu yavuz bir karşılama yaptı ona

İndirdiği çok zorlu, ölümcül vuruşlarla.

Gerçi Wolfhart da yaman bahadır idi ama

Alt edemedi genç Han’ı,

bulunmazdı ondan iyi savaşçı.

2352 Giselher vurdu kılıcıyla onun örme zırhına,

Kılıç zırhı geçince kan fişkırdı yaradan;

Ölümcül yaralandı Dietrich’in bağımlısı,

Yapamazdı bu işi, Giselher’den başkası.

2353 Yiğit Wolfhart yarayı bağrında duyar duymaz

Attı kolundaki kalkanı, kaldırdı sağlam kılıcını,

Yaman keskindi o kılıç; tüm gücüyle salladı,

Parçaladı tolgayı; Giselher cansız kaldı.

2354 Tattılar acı ölümü birbirlerinin elinden.

Hiç kimse sağ kalmadı Dietrich Han erlerinden

Tek Hildebrand dışında; o da gözüyle gördü

yeğeninin yere yıkıldığını,

Dıymadı tüm yaşamı boyunca bundan büyük acı.

2355 Gunther yiğitlerinin de candan olmuştu hepsi,

Kalmıştı sona yalnız o Bey’lerden ikisi:

Bir Hagen, bir de Gunther Han’ın kendisi.

Hildebrand seğirtti, yeğeninin yanına.

2356 Kavradı onu kollarıyla,

Taşımak istedi sarayın dışına;

Ama çok ağırdı yiğit, kanlar içinde kaydı elinden,

Bıraktı onu orda. Açtı gözünü ona baktı

ölümcül yaralı:

2357 “Pek sevgili dayım,

Yapacağın birşey yok artık benim için,

Sakın kendini Hagen'dan,

Kinle dolu onun yüreği.

2358 Eş dostum, hısımlarım

ağıt yakmak isterse bana ölümüm sonrasında

Sen söyle ki onlardan bana en yakınlarına

Hiç ağlamasınlar, bunun yeri yok;

Yiğitçe can veriyorum ben

hem de bir Han elinden.

2359 Üstelik kendi ölümümün öcünü

peşin aldım buradakilerden,

Gözyaşları dökecek nice bahadır eşi.

Soran olursa eğer, kaç kişi hakladığımı,

Söyle yüzden aşağı olmadıklarını.”

2360 O sırada Hagen da Kemancı'yı düşündü,

Koca Hildebrand onu yaşamından etmişti;

Bağırdı bahadıra: “Bana verdiğin acı

cezasız kalmayacak,

Pek çok yoldaşımızı sen cansız yere serdin!”

2361 Salladı Hildebrand'a kılıcını;

Tanırdınız vınlamasından o kılıcı,

Balmung'du o, Siegfried'i arkadan vurduğunda

ondan aldığı kılıç.

Savundu kendini Hildebrand da,

acemi değildi bahadırılıkta.

2362 Yiğit Wolfhart'ın dayısı

salladı enli kılıcını,

Troneck'li Hagen'a o keskin kılıcıyla vurdu,

Ama yaralayamadı onu,

Tersine Hagen onun örme zırhı altında

bir yara açtı.

2363 Koca Hildebrand yaranın acısını duyunca

İstedi, yavuz Hagen daha büyük bir belâ

vermesin ona;

Fırlattı kalkanını omzundan geriye

Dietrich Han'ın adamı,

Savuşup gitti or'dan o yaralı hâliyle.

2364 Kalmamıştı içerde, söylediğim üzere

Canlı kişi olarak ikisinden başkası;

bir Gunther Han ve bir de adamı Hagen vardı.

Kanlar içinde koşup

gitti Koca Hildebrand

Dietrich Han'ın yanına,

Elemli haberleri or'da ilette ona.

2365 Gördü onu otururken, içi zaten hüznü;

Daha da arttı Han'ın gönlündeki kararma

Görünce Hildebrand'ı öyle kanlar içinde,

Sezdi bir felâketin başlara geldiğini,

sordu koca yiğide:

2366 “Söyle usta bahadır, neden kana bulandın?

Kim yaptı sana bunu?

Sanırım konuklarla bir dövüşe bulaştın;

Oysa dövüşmeyi kesin yasaklamıştım sana,

iyi olurdu, dinleseydin buyruğumu.”

2367 Dedi o da, “Zor gelir bana bu haberleri vermek;

Hagen oldu beni yaralayan

Tam sofadan ayrılıp gideceğim sırada;
Zor kurtardım canımı o Şeytanın elinden.”

2368 Dedi Verona’lı Han: “Hak etmişsin bunu doğrusu

Ben o yiğitlerle barışta kalmaya söz vermişken

Barışı bozduğun için;

Bana utanç getirecek yerde

daha iyi olurdu senin
ölüp gittiğin.”

2369 “Kızma o kadar, Han’ım Dietrich,

Benimle yoldaşlarıma; yaman oldu başımıza gelen.

Rüdeger’in ölüsünü alıp götürmek istedik,

Bizi engellemeye kalktı

Gunther’in adamları.”

2370 “Eyvahlar olsun bana!

Demek Rüdeger’in öldüğü doğru;

Her çeşit azabımın üzerine çıktı bu.

Soylu Gotelind benim amcamın kızı olur,

Vah Pöchlarn’a sığınmış gurbetçilerin

başına gelene!”

2371 Öyle derin idi ki, bu ölümden duyduğu

yüreğindeki acı,

Ağlamaya başladı;

“Yazık oldu vefalı savaşlar yoldaşıma,

Bu Etzel Han yiğidinin

ölümünden dolayı
teselli bulmayacağım hiç.”

2372 Sordu Hildebrand’dan:

“Söyleyebilir misin bana,

Kimdi yiğidi vuran?”

Konuştu Bey’i, dedi: “Gernot’tu bunu yapan;

Ama o da Rüdeger’in eliyle

cansız yıkıldı yere.”

2373 Han buyurdu tez elden: “Beylerbeyi Hildebrand,

hemen bildir orduma

Çabucak b r ns nler savaş donanımına!

Söyle de getirsinler ışıltılı zırhımı,

kendim de savaşmaya

gideceğim saraya.

Hesap soracağım, Burgund ilinden

buraya gelenlerden.”

2374 Konuştu Beylerbeyi: “Kiminle gideceksin?

Karşında gördüğün var,

sağ kalmadı tek erin.

Yalnız ben varım artık; hep öldü  tekiler.”

Dietrich Han’ın içine oturdu kötü haber;

böyle felâket onun gelmemişti başına.

2375 Dedi, “ lm ş iseler adamlarımın hepsi

Bunun anlamı şu ki

Yüce Tanrı mutlaka beni defterden sildi.

Ben yüce bir Han idim bir zamanlar geçmişte;

revadır bana şimdi, zavallı Dietrich dense.”

2376 Sürdürdü sözlerini: “Söyle nasıl oldu da

Hepsi canını verdi bu şanlı yiğitlerin,

Binbir zorlukta iken

 atışmaya girilen

yorgun ve bitkin düşman?

Mutlaka kötü yazgım yol açtı bu sonuca,

yoksa bütün erlerim sağ olurlardı hâlâ.

2377 Vay hâlime benim ki Wulfhart' ımı yitirdim,

Keşke ben şu dünyaya hiç mi hiç gelmeseydim.

Gitti Sigesstab, Wolfwein; üstüne de Wolfbrand,

Amelung ülkesinde yeniden savaşırken

kim olacak desteğim?

2378 Öldürölmüş iseler o bahadır Bey' lerim

Helferich, Gerbart, Wichard, yasım biter mi benim?

Mutluluğumun sona

erdiği gündür bugün;

Keşke yürek yaralarından

can verebilseydi insan;

2379 Bu yoldan kurtuluşa hemen razı olurdum.

Şimdi, de bana dostum:

Hiç yaşayan kaldı mı yabancılar içinde?"

Dedi Koca Hildebrand: "Tanrı da biliyor ya

hepsini Ecel aldı,

Bir Gunther Han, yanında

Bey Hagen ile kaldı."

Otuz Sekizinci Bölüm

DIETRICH, GUNTHER'LE HAGEN'I NASIL YENDİ

2380 Gitti Dietrich Han, bir zırh

buldu kendi kendine,

Yardımcı oldu Hildebrand da

bu zırhı giymesine.

Öyle yüksek bir sesle olduydu ki feryadı,

Koca konak tümüyle bu feryattan çınladı.

2381 Yine savaş ateşi dolmuştu yüreğine,

Silâhını kuşandı bahadır, gazap ile.

Sağlam bir kalkanı da aldı taktı koluna,

Hildebrand'la ikisi hemen çıktılar yola.

2382 Dedi Troneck'li Hagen: “Görüyorum, geliyor

Dietrich Han bu tarafa; besbelli ki istiyor

İçine verdiğimiz yas'ın öcünü almak;

Bugün belli olacak

kimmiş bahadırılıkta

sıranın başındaki.

2383 Verona Hanı Dietrich, dilediğince kendini

Çok güçlü, yavuz saysın,

Burada olanların öcünü almak için

Geçerse saldırıya,

çıkarım karşısına.”

2384 Duydu söylenenleri Dietrich de, Hildebrand da;

Han gitti ikisinin, saraydan dışarıda

Sofanın duvarına

yaslanarak dikilip

durdukları o yere.

O sağlam kalkanını tuttu dikti önüne,

ayağının dibine.

2385 Gönölü yaralı, yaslı, konuştu Dietrich Han:

“Sen, ey erk’i çok Gunther! Ne diye yaptın bunu

Ben yurdunu yitirmiş, gurbette bir yiğide?

Sana bir kötölüğüm olmuş muydu geçmişte?

Sığınağım Bey’lerden

yoksun kaldım şimdi ben.

2386 Yetti saymadınız mı bahadır Rüdeger’i

Öldürmüş olmanızı?

şimdi de öldürdünüz bütün adamlarımı!

Oysa benden gelmedi

sana böyle kötölük.

2387 Düşün kendi hâlini,

başına gelenleri;

Bir anımsa, savaşta dostlarının ölümü

Yakmadı mı içini?

Ah, Rüdeger’in ölümü

nasıl yas verdi bana,

perişan etti beni!

2388 Dünyada hiç kimsenin daha büyük bir acı

düşemez yüreğine;

Ama ikimizin de

çekiğı bu acılar

gelmedi hiç aklına.

Dost bildiğim kim varsa

can verdi elinizde;

Hiç bitmeyecek benim

hısım akrabam için

feryat edip yas tutmam.”

2389 “Yok o kadar suçumuz

bu işte” dedi Hagen.

“Kapıya dayandılar senin tüm yiğitlerin

Savaş donanımında, kalabalık sayıda;

Anlatılmamış sana, bu olayın gerçeği.”

2390 “Daha öğreneceğim ne vardı?

Hildebrand bana anlattı

Amelung ülkesinden gelme olan erlerim

Rüdeger’in ölüsü sofa’dan çıkarılıp

bize verilsin demiş;

Alaya almışsınız siz de hepsini birden.”

2391 Konuştu Ren boyunun Han’ı:

“Rüdeger’i alalım, götürelim dediler;

ben engelledim bunu,

orası doğru.

Ama ben Etzel Han’ı kahredelim istedim,

yoktu yiğitlerini üzmeye hiç niyetim.

Derken Wulfhart başladı saldırganlık etmeye.”

2392 Dedi Verona Hanı: “Şimdi bir tek çare var;

Soylu Gunther, gösterip

burada erdemini

Yerine getir şimdi durumun gereğini,

Öyle giderilecek bana verdiğin zarar.

2393 Teslim et hem kendini, hem de senin Bey’ini,

Emanet olun bana, ben koruyayım sizi

elimden geldiğince

Hun’lar hiçbirinize

birşey yapmasın diye.

Doğrulukla iyilik dışında bir tutumu

görmezsiniz Dietrich'ten.”

2394 “Tanrı yazdıysa bozsun” dedi o zaman Hagen.

“Tam savaş donanımlı duracak da karşında

Yine de iki yiğit teslim olacak sana!

Çok utanç vericidir bu çeşit bir davranış.”

2395 Yanıtladı Dietrich: “Sen hele dediğimi öyle yabana atma;

Burada siz ikiniz,

yapıp ettiğinizle

Yüreğimi derinden sanki hançerlediniz.

Adaletin gereği bu olmalı ki şimdi,

siz bana kendinizi

teslim etmelisiniz.

2396 Elimi uzatarak söz veririm ki size

onurumun üstüne,

Yanınızda at sürüp kendim götüreceğim

sizleri ülkenize.

Canınız-şanınıza el uzatan olursa

can vermek de gerekse sizi savunacağım;

Teslim olursanız bana, içimdeki acıyı

zorla bastıracağım.”

2397 “İsrarcı olma artık” diye söyledi Hagen.

“Gözüpekliği namlı biz bahadırların

Sana teslim olduğu

duyulur, söylenirse

bize leke sürer bu;

Bir de şu durum var zaten:

Yanında Hildebrand'dan

başka hiçbir kimseyi

görmüyorum burda ben.”

2398 Bu sözün yanıtını Koca Hildebrand verdi:

“Han’ımın getirdiği barış önerisini

Benimsemeniz hiç de utanç vermezdi size;

Sanıyorum ki sizler, kısa bir zaman sonra

Pişman olacaksınız, yapılan öneriyi

kabul etmediğinize.”

2399 Hagen dedi, “Elbette, kabul ederdim onu,

Senin yaptığın gibi, bur’dan utanç içinde

Savuşup gitmektense, Beylerbeyi Hildebrand!

Gözümde büyütmüşüm seni,

direnirsin sanırdım düşmanın karşısında.”

2400 Dedi koca Hildebrand: “Neden kınarsın beni?

Kim oturup kaldıydı kalkanının üstünde, Waskenstein yanında

İspanya Hanı Walther, onun nice dostunu

kıyımdan geçirirken?

Sanki senin az mı oldu

kınanacak hâllerin?”

2401 Sözü aldı Dietrich Han: “Yakışır şey değildir

Yiğit bahadırlara, kocakarılar gibi

birbirine hakaret lâflarını yağdırmak;

Konuşma artık sakın, Beylerbeyi Hildebrand!

Ben yurdundan sürülmüş savaşçı Han olarak

içimde taşıyorum yeterince tasayı.”

2402 Sürdürdü sözünü Han: “Sen, arkadaşım Hagen,

Az önce demedin mi,

‘Bugün belli olacak

kimmiş bahadırlıkta

sıranın başındaki’?

Çıkarmışsın dövüşte karşıma tek başına.”

2403 “Evet öyle dediydim, inkâr mı edeceğim?

Nibelung’lar Hanı’nın kılıcı elimdeyken,

kırılmış olmadıkça,

Çalışırım onunla vuruşlar indirmeye,

sorun çözülür böyle;

Zaten çok bozuldu kafam

önerici olmana

hem Han’ım, hem ben sana

teslim olalım diye.”

2404 Duyup öğrendi böylece Dietrich,

Hagen’ın niyetini,

Gözüpek Atlı Bey hemen attı elini,

kalkanını kavradı;

Hagen da hızla koştu merdivenden aşağı,

ona doğru atıldı,

Nibelung’lar Hanı’nın o sağlam kılıcını

vurdu onun zırhına,

çınlattı ortalığı.

2405 Gördü Dietrich, yiğidin pek gazaplı hâlini;

Korkunç vuruşlarına karşı koyup ustaca

Verona’nın Bey’i de savundu hep kendini.

Tanıyordu Hagen’ı çok, çok eskilerden;

seçkin bahadırdı o, bunu iyi bilirdi.

2406 Beri yandan, çekindi Balmung adlı kılıçtan;

Ama o da pişmişti kılıç dövüşlerinde,

usta işi vuruşlar indirdi zaman zaman.

Sonunda Bey Hagen’a üstün geldi Dietrich Han,

Hem derin hem de uzun bir yara açtı onda.

2407 Dedi kendi kendine: “Gücü artık tükendi,

Şimdi bu hâlde iken, ben onu öldürürsem

pek şan kazanmam bundan;

Çok daha iyi olur, onu tutsak edersem.”

Öyle de yaptı Dietrich, birşeyden çekinmeden.

2408 Çok güçlü adamdı Han; kalkanını bıraktı,

Her iki kolu ile Hagen’ı bir kavradı,

Bahadır âciz kaldı;

Kahroldu bunu gören Burgund yiğidi Gunther.

2409 Dietrich önce bağladı

sonra çekip götürdü

Hagen’ı Kriemhild’e; eline teslim etti

Gözüpek bahadırı, belinde kılıcıyla.

Bunca acılarından sıyrılıverdi Hatun,

yürekten mutlulandı.

2410 Sevinç içinde kalıp Etzel Hakan’ın eşi,

Dietrich Han’a minnetle çok çok teşekkür etti,

Dedi, “Sonsuza kadar Tanrı kutsasın seni!

Çektiklerimden sonra pek büyük bir teselli

sağlamış oldun bana.

Çalışacağım bunun ödülünü vermeye

tenimde can durdukça.”

2411 Konuştu Dietrich Han da, Hatun’a şöyle dedi:

“Kıyma bunun canına, çok soylu Hakan eşi!

Olasıdır ki sana bu Bey hizmetler eder,

vaktiyle yaptığının karşılığını öder.

Eli kolu bağlanmış geldi diye önüne

ona kötülük etme.”

2412 Hatun buyurdu, Hagen zindana konsun diye;

Yatacak idi or’da, karanlığın içinde

onu kimse görmeden, eli kolu bağlanmış;

O sırada bağırdı Gunther Han da yerinden:

“Verona’nın yiğidi hani, nerede kaldı?

Büyük kötülük gördüm, onun ettiklerinden.”

2413 Dietrich Han ilerledi onun üstüne doğru,

Gunther de kanıtladı çarpışmada tez elden

pek güçlü olduğunu;

Hasmını beklemeden, sofadan koşa koşa

geldi onun üstüne,

Kılıç çatışmasından büyük şangırtı koptu.

2414 Hayli zamandan beri Dietrich bahadırılıkta

nam salmış idi, ama

Gunther Han’ın gazabı, azdırmıştı yiğidi,

Kahırlıydı yüreği;

kana susamış gibi

saldırdı düşmanına,

Mucize oldu sonda

Dietrich’in kazanması.

2415 İkisinin gücü de yaman mı yaman idi,

Sarayla tüm burçları, çangır çungur çınladı

Tolga üstüne inen kılıç vuruşlarından;

Yavuz dövüş çıkardı Burgund’lardan Gunther Han.

2416 Ama işin sonunda

Hagen gibi onu da

yendi bahadır Dietrich.

Gunther’ın örme zırhı al kanlara bulandı

Verona’lı yiğidin çok keskin kılıcından;

Daha önce girdiği yavuz çatışmalardan

çok yorgunken Gunther

iyi savundu kendini,

daha da kazandı şan.

2417 İyicene bağladı onu da Verona’lı,

Aslında Han’lar ipile bağlanmamalı iken;

Dedi kendi kendine, ben bununla Hagen’ı

bağlamaz bırakırsam,

Önlerine geleni candan eder ikisi.

2418 Verona’nın yiğidi elinden tuttu onun,

Getirdi Kriemhild’e, o bağlanmış hâliyle.

Gunther Han’ın başına bu gelen sebebine

içinde tasa diye her ne kalmış idiyse

uçtu gitti, sevindi Etzel Hakan’ın eşi;

Konuştı ağ’beyine: “Hoşgelmişsin Gunther Han!”

2419 Konuştu Burgund Hanı: “Çok soylu kızkardeşim;

Sana selâm vermeli, teşekkür etmeliydim

içinden de gelerek selâmlasaydın beni;

Oysa ki bilmekteyim yüreğindeki hıncı,

Hagen’ı ya da beni hoşça karşılamaya

hiç mi hiç yok niyetin.”

2420 Dietrich dedi: “Han’ların en soylusunun eşi!

Sana getirdiklerim kadar değerli Atlı Bey’ler

Tutsak düşmüş değildir eline hiç kimsenin;

Lütfet de yararlansın, gurbete gelmiş Bey’ler

benim şefaetimden.”

2421 Hatun söz verdi ona

böyle yapacağına;

Yiğit or'dan ayrıldı gözlerinde yaşlarla.

Ancak, Etzel'in eşi pek az bir zaman sonra

Yaman aldı öcünü, kimseye acımadan;

o seçkin yiğitleri, birbirinin ardından
yoksun etti canından.

2422 Onları birbirinden ayrı tuttu zindanda,

İkisinden hiçbiri görmedi ötekini.

İçtiği ant Hatun'un hemen aklına düştü,

Dedi, ödeteceğim şimdi eşimin ölümünü.

2423 Hatun gitti Hagen'ın zindandaki yerine,

İçi nefretle dolu, şöyle dedi yiğide:

“Verirsen geri benden aldığın hazineyi,

Canlı dönebilirsin Burgund'ların iline.”

2424 Yavuz Hagen konuştu: “Bu lâfın yararı yok,

Bilesin, soylu Hatun! Çünkü ben, Han'larımdan

biri bile sağ ise

Hazineyi kimseye gösterip vermemeye

Vaktiyle andıçmıştım.”

2425 Biliyordu aslında neydi onun niyeti;

Hagen'ı bırakmazdı.

Daha güçlü olur mu bir kişide hainlik?

Diyordu ki içinden, bu beni öldürtürse

almış olur hıncını,

Bırakır ağ'beyini, yurduna dönsün diye. [\[79\]](#)

2426 Soylu Hatun dedi ki, bu işe son vereyim,

Buyurdu ağ'beyinin candan edilmesini.

Kesilmiş kafasını saçlarından tutarak

Getirdi bu kafayı Troneck yiğidine;

bunu görmek gam saldı Hagen'ın yüreğine.

2427 Han'ının kafasını böyle kesik görünce

Kriemhild'e dönerek şu sözleri söyledi:

“Getirdin sen bu işi, istediğin sonuca;

Olaylar da yürüdü tam düşündüğüm gibi.

2428 Soylu Han'larımızın yaşça büyük olanı işte canından oldu;

Gernot ile Giselher, hem Dankwart hem de Volker

öldüler birer birer.

Hazinenin yerini bilenlerden kalanlar

Yüce Tanrı ile ben.

Ey dişi Şeytan! Bil ki, istediğin hazine, artık sonsuza kadar

gizli kalacak senden.”

2429 Dedi Hatun: “Sen yine bir oyun ettin bana!

Öyleyse Siegfried'imın kılıcını alayım,

Onu taşımaktaydı benim sevgili eşim

Alçakça arkasından vurup öldürdüğünde.”

2430 Kından çekti kılıcı;

Hagen sımsıkı bağlı

savunmadan âcizdi.

Karar verdi Kriemhild, onu candan etmeye;

Kılıcı kollarıyla yukarıya kaldırıp

öyle bir indirdi ki,

kopardı kellesini.

Etzel de gördü bunu, gamla doldu yüreği.

2431 “Eyvahlar olsun,” dedi,

“yiğit bahadırların en ilerde gideni

Bir kadının eliyle candan olmuş, yatıyor;

Savaşta kalkan elde çarpışıp duranların

en iyisiydi Hagen,

Her ne kadar yaman bir düşmanım idiyse de

üzüldüm öldüğüne.”

2432 Hildebrand, Kriemhild’e “Yaramayacak sana

Bu becerdiğin” dedi,

“Gerçi kastetmiş idi benim dahi canıma,

Yine de alacağım, bu yiğidin öcünü.”

2433 Kriemhild’in üstüne bir gazapla saldırdı,

Kocaman kılıcını yukarıya kaldırdı,

Hatun bunu görünce avaz avaz bağırdı;

Ama o feryatları hiç işe yaramadı. [\[80\]](#)

2434 Uzanmış yatıyordu o yerde, o zamanda

ölüme yazgılılar;

Parça parça hâldeydi Kriemhild’in bedeni.

Hakan ile yanında Verona’lı Dietrich Han

başladı ağlamaya;

Etiler feryat figan

hepsi canından olan

hısımlar, dostlar için.

2435 Yiğit savaşçıların en önde gidenleri

yaşamıyordu artık;

Koyu yastaydı şimdi, ülkenin bütün halkı.

Felâketle bitmişti Etzel Han’ın şenliği

üç beş günde, çok çabuk;

Zaten hep hüzne döner insanlarda mutluluk.

2436 Bildiğim yok ne oldu or’da daha sonradan,

sadece söylediler, haberim oldu şundan:

İsa dininden olsun, çoktanrııcılardan olsun

Atlı Bey'ler, Hanım'lar, ağlamış bir arada,

Yas tutmuşlar can veren hısımlar, dostlar için.

2437 Bu büyük felâketin öyküsü üzerine

anlatımım bu kadar;

Diyeceklerim bitti, or'da canını veren

yiğitler konusunda,

Anlatacak değilim, Hun'ların da

bu işlerden sonraki

yazgısında olanı.

Öykü burada biter;

Nibelung yiğitleri işte böyle öldüler.

DİPNOTLAR

[1] Çok, çok kadim zamandan, gençlik yıllarından kalma şiir çevirmenliği deneyimi bana yardımcı oldu. Gerçekten, ilk çıkan kitabım, Şükran Kurdakul'un yönettiği Ataç Kitabevi eliyle yayımlanan İngiliz-Amerikan Şiiri Antolojisi (İstanbul, 1960) olmuştu ve orada yer alan çevirilerimden kimi (örneğin, Byron'dan "Chillon'a Sonet"), daha sonra Dünya Şiiri Antolojisi gibi adlarla yayımlanan derlemelerin nicesine girmişti.

[2] Attilâ'nın. (Ç. n.)

[3] Kendi dirlik bölgesinde hem mülkî yönetici, hem komutan, hem yargıç yetkisine sahip kılınmış yerel Bey. (Ç. n.)

[4] Saray mutfağının başyöneticisi. (Ç. n.)

[5] Emîr-i Ahur, saray ahırlarının komutanı. (Ç. n.)

[6] Nederland, Hollanda. (Ç. n.)

[7] Bir zırhlı atlının, at üzerinde dörtnala gelen diğer zırhlı atlıya karşı kendisi de dörtnala at sürmesi ve bunlardan birinin, tek mızrak vuruşuyla, diğerini yere düşürmesi oyunu; ata binmekte ve mızrağı kullanmakta üstünlüğünü kanıtlama yarışması. (Ç. n.)

[8] Hazineyi bulan Nibelung Han'dır; oğulları Nibelung'lar, yani Nibelung oğulları, Schilbung ile (babasının adaşı) Nibelung'dur. (Ç. n.)

[9] Siegfried'in baba ocağı, Alçak Ülke (Nederland, Hollanda) kenti Santen, şimdi Almanya-Hollanda sınırından pek az içeride, Almanya ülkesinde, Ren (Rhein) ırmağı batı kıyısında bulunan Xanten'dir. Gunther Han'ın, dolayısıyla onun kızkardeşi Kriemhild'in baba ocağı Worms kenti ise ondan kuş uçuşu 200 km. kadar güney-güneydoğu ilerde, yine Ren ırmağı batı kıyısındadır (Mainz ile Heidelberg arasında orta yerde). (Ç. n.)

[10] Gunther Han'ın en küçük kardeşi. Bkz. s. 19. (Ç. n.)

[11] Danimarka'nın. (Ç. n.)

[12] Dankwart. (Ç. n.)

[13] Volker, dost meclislerinde keman çalmaktadır. (Ç. n.)

[14] İzlanda. (Ç. n.)

[15] Siegfried'i karşılamaya gidip hoşgeldin demesi, kocasının kıskançlığına yol açabilir diye çekiniyor. (Ç. n.)

[16] Süslü ve pahalı giysilerini herkesin gözü önünde parçalamak, saraylılar, Bey'ler takımı bakımından, "İşte ben böylesine bir giysiyi bile umursamadan parçalayacak kadar varlıklıyım" gösterisi işlevindedir. (Ç. n.)

[17] Ortaçağ Alman geleneğinde, bir kızın parmağındaki yüzüğü almak yalnız onu kadın edenin hakkı ve bu işi başardığının kanıtıdır. Destan söylencesinin bazı çeşitlemelerinde, Siegfried'in yataktaki vekâlet kapsamına kendiliğinden bu işi de eklediği, yani Brünhild'i kadın ediverdikten sonra Gunther'e devrettiği; bazılarında, bu işi Gunther'in önceden verilmiş izniyle yaptığı; diğer bazılarında da, zaten Siegfried'in Gunther'le Buzyurdu'na (İzlanda'ya) gidişi öncesinde oraya gitmiş, Brünhild'i tanımış olduğu ve onunla arasında yarım kalmış bir gönül ilişkisi geçtiği anlatılıyor.

Siegfried, Brünhild'i kadın etmeksizin Gunther'e bırakmış idiyse, kızın parmağındaki yüzüğü niçin kendisi aldı, bunu açıklamak olanaksızdır. O yüzden, ozanımız, nedenini bilmiyorum diyor. Anlaşılan, işin gerçeğini söylemeye dili varmıyor. Kesin olan, bu yüzük alma olayı yüzünden daha sonra büyük sıkıntı yaşanacağıdır. (Ç. n.)

[18] Ortaçağ Alman hukukunda, kocanın, eşine ait işlerde, yetkisini yasadan alan temsilci durumunda bulunduğu, eşine danışması bile gerekmeden onun adına işlemler yapabildiği, haktan vazgeçme açıklamasında bulunabildiği anımsanmalı. (Ç. n.)

[19] Siegfried'in, Nibelung Han oğulları Nibelung'ları çatışmada öldürerek ele geçirdiği, eskiden Nibelung Han egemenliğinde bulunmuş ülkeye şimdi egemen olan Han'ın (Sieg-fried'in) tüm halkı, burada ve ilerideki çeşitli yerlerde, Nibelung'lar diye anılacaktır. Aslında Siegfried'in öz ülkesi ve oradaki başkent Santen, Nibelung Han egemenliğinde olmamıştı. (Ç. n.)

[20] Atlıların yanyana dizilmiş saf hâlinde ilerleme yapması ve karşıdan gelen saf ile çatışması gösterisi, şenliklerde sık sık görülürdü. Bu gösteri, Brünhild geldiğinde de yapılmıştı; bkz. 604-606. dörtlükler. (Ç. n.)

[21] Gunther Han, o zamanın hukukuna göre, önüne Brünhild'in getirdiği bir davaya yargıç sıfatıyla bakıyor durumdadır. (Ç. n.)

[22] Kastedilen, bir olasılıkla, çevredeki Bey'lerdir. Bunlar, yüzük ve kuşak konularının hiç soruşturulmaması dolayısıyla içlerinde kuşku duymaya başlamış olmalıdır. Bir diğer olasılıkla da, iki Han, gözleriyle konuşup birbirlerine, ortak sırlarını açığa çıkarmayacakları güvencesi veriyorlar. (Ç. n.)

[23] Siegfried'in Atlı Bey'leri, iki Hatun arasındaki çatışmadan kendi Hatun'ları üstün çıktı diye mutluluk taşkınlıkları yapmakta, mızraklarını yere vurmaktadır. (Ç. n.)

[24] Ozan, bu gibi ayrıntısal anlatımlarla sözü uzatarak, gerginlik içinde Siegfried'in öldürülmesinin anlatımını bekleyen dinleyicilerinin o gerginliğini biraz gevşetmek istiyor. (Ç. n.)

[25] Oden ormanı (Odenwald), Gunther'in başkenti Worms'a göre Ren ırmağının karşı (doğu) yakasındaki ormandır. Odenhein köyü, şimdi Odenheim diye anılıyor (eski biçim, Hein=Ecel sözcüğü ile bağlantılı idi; Heim ise, yurt, -yurdu demektir ve Odenheim, Oden Yurdu demek olur). Bu köye, otoyolda Karlsruhe-Heidelberg arasında giderken Bad Mingolsheim kavşağında otoyoldan çıkıp ikincil yollardan doğu-güneydoğuya 18 km. kadar ilerlemekle ulaşılır. (Ç. n.)

[26] Ortaçağ Avrupasındaki inanca göre, öldürülen kişinin tabutu yanına onu öldüren gelirse, ölünün yaraları yeniden kanamaya başlarmış. (Ç. n.)

[27] Worms'un doğu tarafındaki ırmak kıyısından biraz daha doğuda. (Ç. n.)

[28] Attilâ (geç Ortaçağ Almancasında Etzel) Han'ın baş hatunu Arıĝkan/Arıkan. Adının bu öz biçimini Macar bilgini Nemeth Gyula saptamıştır. Attilâ'ya elçi olarak gelen Priscus/Priskos'un anılarında Ereka/Hereka. (Ç. n.)

[29] Kuzey Avusturya'da Tuna üzerinde bir hisar; Linz'ten Vıyana'ya uzanan 174 km.'lik otoyolun yaklaşık ortasının kuzey tarafında, Ybbs ile Melk kasabaları arasında. (Ç. n.)

[30] Ungarn, bugünkü Macaristan. (Ç. n.)

[31] Etzel/Attilâ bağımlısı ülkelerden geçmektedirler. (Ç. n.)

[32] Hagen geçmişte Etzel/Attilâ'nın sarayında tutak bulunduğu dönemde, orada sözü geçen Attilâ bağımlısı Bey'lerden biri durumundaki Markgraf Rüdeger'den gördüğü yakınlığı anımsıyor. (Ç. n.)

[33] Elçi, kendini göndermiş Han'ın iletilecek sözlerini aktarırken ayakta duruyor; bu töre'nin uygulanışını daha önce iki kez görmüştük. (Ç. n.)

[34] Siegfried'den sonra kimseyi sevmeyeceğini anlatmak istiyor. (Ç. n.)

[35] Kriemhild'in altınlarını gaspedip kendilerinin edinmiyorlar, ama öç almasını kolaylaştıracak güç kaynağı olmasın diye Kriemhild'e de bırakmıyorlar. (Ç. n.)

[36] Bavyera'da, Regensburg ile Ingolstadt arasında, ırmağın kuzey kıyısında küçük bir hisar. Ozanın yaşadığı çağda (hatta belki çok daha öncesinde, Attilâ çağında) Worms'dan bugünkü Macaristan'a gitmek için en kolay yolculuk, anlaşıldığına göre, Heidelberg'e kadar Ren kıyısını izlemekle; oradan doğu-güneydoğu yönünde ilerleyerek Ingolstadt'ta Tuna kıyısına çıkmakla ve daha sonra hep Tuna kıyısından gitmekle yapılıyordu. (Ç. n.)

[37] Passau, Tuna'nın Almanya-Avusturya sınırını aştığı yerde önemli bir kenttir. Enns, Rüdeger ile Gotelind'in hisarı Pöchlarn'ın o zamanki ulaşım olanaklarına göre pek uzağında, Linz kentinin güneydoğu ucunda bir hisardır, Tuna'nın güney kıyısındadır. (Ç. n.)

[38] Eferding, Linz'in yol üzerinden 40 km. kadar batısında, Tuna ırmağı güney kıyısında bir hisardır. (Ç. n.)

[39] Saraylı genç kız eğitimini alması, görgüsünü kazanması için. (Ç. n.)

[40] Yine (Pöchlarn gibi) Linz'ten Vıyana'ya uzanan otoyolun kuzey tarafında, Tuna kıyısında, Pöchlarn'ın doğusunda bir hisar. (Ç. n.)

[41] Doğu Hanlığı: Österreich (Avusturya). (Ç. n.)

[42] Krems'in batısında küçük bir hisar. (Ç. n.)

[43] Şimdi Traisenmauer/Traismauer; Mautern ile Krems'in doğusunda, Tuna'nın güney kıyısında bir hisar. (Ç. n.)

[44] Traisen Surları (Hisarı). (Ç. n.)

[45] Krems ile Viyana arasındadır. (Ç. n.)

[46] Özgün metinde: Blödelin. (Ç. n.)

[47] Diğer bazı Alman destanlarında da görülen Dietrich von Bern, Bern’li Dietrich. Kastedilen kent, İsviçre’deki Bern değil, İtalya’daki Verona’dır. Başkenti Bern/Verona olan, Attilâ bağımlısı Han kimliğine büründürülmüş kişinin tarihsel kökeninde, 493-526’da, yani gerçekte Attilâ’nın ölümünden bir hayli sonra İtalya’da egemenlik süren Ostrogot Kralı Büyük Theoderich vardır. Alman destanlarına göre Ermanarich adlı zorba, Dietrich’i Bern/Verona’dan ayrılmak zorunda bırakmış, tahtını gaspetmiş; Dietrich, Attilâ’nın sarayına sığınmış, bir zaman orada yaşamış, sonra Hun ordusuyla geri dönüp Ermanarich’i savaşta yenmiş; ancak bu savaşta Attilâ’nın iki oğlu da öldüğünden, olan bitenleri anlatmak üzere yeniden Attilâ’nın yanına gitmesi gerekmiş. Bir kez daha Bern/Verona yöresine dönmüş, Ermanarich’i öldürmüştür. (Ç. n.)

[48] Rüdeger, ortaçağ Alman hukukuna göre, götürdüğü gelinin namusundan, canından, malından sorumlu koruyucu ve vasî işlevini üstlenmiştir. (Ç. n.)

[49] Tuna kıyısında, Viyana’nın doğusunda, Bratislava’nın hemen batısında bir hisar. (Ç. n.)

[50] Pöchlarn’ın yakınındaki değil, Macaristan’daki Wieselburg; şimdi Mosonmagyaróvár. Biraz ileride Tuna’ya katılan Lajta (Almanlarda: Leitha) ırmağının batı kıyısındadır. Etzel Han ile yanındakiler, Tuna’nın güney kıyısı boyunca yolculuğu sürdürebilmek için Lajta’nın karşı kıyısına geçecekler. (Ç. n.)

[51] Etzelburg, Etzel (Attilâ) Hisarı, çok daha sonra Buda ve Peşte’nin birleşmesiyle oluşan Budapeşte kentinin, Tuna’nın batısında kalan bölümüne, yani Buda’ya, Osmanlının “nazlı Budin”ine lokalize edilmektedir. Ancak, Das Nibelungenlied’in bize ulaşan metnini üretmiş ozan bunu biliyor ve Etzelburg derken orasını kastediyor mu idi, orası güvenle söylenemez. Destanı İngilizceye çeviren A. T. Hatto’ya göre, ozan, kendi çağının, yani 1200’lü yılların Hun ülkesindeki (Macaristan’daki) şanlı Han III. Bela’nın başkenti Gran/Esztergom (bizim Estergon) kentini Etzel/Attilâ döneminin de Hun başkenti sanmakta ve Etzelburg derken orayı kastetmektedir. (Ç. n.)

[52] Lâtince Suevi; bugünkü Almancada Schwaben. Almanya’da şimdi Schwaben diye anılan bölge, Bavyera (Bayern) ve Baden-Württemberg federe devletlerinin ülkeleri arasında paylaşılmıştır; Stuttgart’ın güney ve güneydoğu yakınlarını kapsar. Etzel’in ulakları önce oradan, sonra Bavyera ve Avusturya’dan geçerek Hun yurduna (bugünkü Macaristan’a) gidecekler. (Ç. n.)

[53] Budapeşte’nin kuzey ucunda, Tuna’nın güney kıyısında ve ırmağın batıdan doğuya akmakta iken dirsek yapıp güneye yöneldiği yerin az öncesinde (batı ucunda) bulunan, bizim Estergon Kal’ası. Bkz. 1404 sayılı dörtlükle ilgili dipnot. (Ç. n.)

[54] Almancada Osterfranken. Franconia/Franken, Frank Yurdu demektir. 9. yüzyılda Osterfranken, bir Duka’lık ülkesiydi. Bu ülke, Bavyera’nın kuzeyini, Main ırmağı vadisinin her iki yanını içine alır, güneyde Tuna’ya dayanır. (Ç. n.)

[55] Nürnberg ile Tuna arasında bir küçük bölgenin eski adı. Bu ad, Das Nibelungenlied’in

günümüze ulaşan üç el yazmasında Swanvelde, Salvelde, Swaben biçimlerinde; Felix Genzmer'in çağdaş Almancaya çeviri metninde Swarfelde, Arthur Thomas Hatto'nun İngilizceye çeviri metninde Schwanenfeld biçiminde aktarılmıştır. (Ç. n.)

[56] Buradan başlayarak, Nibelung'lar sözcüğü, destanda Burgund'lar anlamında kullanılıyor. (Ç. n.)

[57] Yaz ortasındaki şenliklerde Macaristan'da bulunabilmek için yaz başı ile yaz ortası arasındaki zamanda yola çıkmışlardır; kar erimesi nedeniyle Tuna'nın gerek kendisi gerek kolları bol su almaktadır. (Ç. n.)

[58] Siegfried'i öldürdüğü zaman ondan aldığı Balmung. Ortaçağ Alman destanlarında kılıçların da kişiliği, dolayısıyla adları vardır. (Ç. n.)

[59] Hagen deney yapıyor; papaz ölürse, perilerden duyduğu gelecek bildiriminin doğru olmadığını anlayacak, içi ferahlayacak. (Ç. n.)

[60] Almanya'da günümüzde bu adı taşıyan iki köyden hiçbirisi Tuna üzerinde değildir. Ozanın söz ettiği Mehring'in yeri belirlenemiyor. (Ç. n.)

[61] Burgund'lardan bu çatışmaya girenler yalnızca Hagen'ın artçı birliği görevini üstlenmiş 60 eridir. Bkz. 1635 sayılı dörtlük. (Ç. n.)

[62] Passau, Tuna ile güneyden gelip ona katılan Inn ırmağının birleşme yerinde, her iki ırmağın kıyısındadır. Burgund'lar, Tuna'nın güney kıyısında kalıyorlar, Inn ırmağının karşı (doğu) kıyısına geçiyorlar. (Ç. n.)

[63] Bu kişinin, daha Kriemhild Siegfried'le evlenip Burgund ilinden ayrılırken onun bağımlılığına geçen ve hep öyle kalan Ekkewart mı, yoksa onun bir adaşı mı olduğunda duraksama vardır. O Ekkewart Markgraf'tır (bkz. 9 sayılı dörtlük), çok yüksek rütbeli bir soyludur; böyle sınır nöbeti tutması beklenemez. (Ç. n.)

[64] Ortaçağda elçiler, ulaklar, hayırlı haber getirdiklerini, özellikle çevreden bakıp da kendilerinin ne söylediğini duyamayanlara, böyle anlatıyorlarmış. (Ç. n.)

[65] Başka bir destana (Dietrich von Bern Destanı'na) gönderme yapılıyor. O destanda, Nudung, Herzog (Dük) rütbesinde bir yüksek soylu, bir Han'dır; Gotelind'in ağabeyidir. Duvarda asılı duran kalkan, onundur. İleride göreceğimiz üzere, Kriemhild, öldürülmüş Nudung'un dul eşini seninle evlendireceğim diye Bleda'yı savaşa kışkırtacaktır. (Ç. n.)

[66] Amelung'lar ülkesinin Han'ı Dietrich von Bern (Bern/Verona'lı Dietrich) konusunda, bkz. s. 278'deki dipnot. (Ç. n.)

[67] Alman destanlarına göre, Dietrich ile Hagen'ın her ikisi Etzel'in sarayında tutak kalmışlardı; bu eski tanışıklık hatırına Dietrich, Hagen'ı uyarıyor. (Ç. n.)

[68] Dietrich, Hagen'a hitap ettiği hâlde, Gunther, Han kendisi olduğu için, "Nibelung'ların koruyucusu" hitabını kendi üstüne alınıyor. (Ç. n.)

[69] "Hazinemi benden zorla alıp ırmağa atman olayını, hiç değilse bunu, onarmak üzere o hazineyi

çıkartıp bana geri verebilirdin, bunu yaptın mı ki bağışlanmış olmayı ve sana hoşgeldin denmesini bekleyebiliyorsun?” demek istiyor. (Ç. n.)

Destana göre Hagen gençliğinde Etzel’in sarayında tutak kalmıştı; aradan pek çok zaman geçtiği için Etzel onu tanıyamıyor, birazdan tanıyacak. (Ç. n.)^[70]

^[71] Ozan unuttu; bunlardan dördü, Bavyera’lılarla çatışırken ölmüştü, demek ki 56 kişi kalmışlardı. (Ç. n.)

^[72] Volker, sırf keyif için kasıtlı cinayetini işlerken, bu izlenimi uyandıracak bir “numara” yapmış olmalı. (Ç. n.)

^[73] “Onun öcünü almaya kalkışman için neden yoktu, böyle iken niçin bizleri öldürtmeye niyetlenip buraya getirdin, hain adam?” demek istiyor. (Ç. n.)

^[74] Yani: “Üstelik, Siegfried’in öldürülmesi pek çok eskidir; dahası, seni ilgilendirebilecek bir zamanın olayı değildir.” (Ç. n.)

^[75] Yani: “Hagen’a bir tek vuruş bile indiremedi, ama bu, merdivenin darlığından dolayı değildi.” (Ç. n.)

^[76] Bir hizmetkârın yapacağı işi yapıyor. (Ç. n.)

^[77] Bir kimsenin evde konuk edilmesi, konuk edenle konuk arasında, daha İlyada’nın anlattığı çağda ve toplumda bile, töre gereğince, birbirine dostluk gösterme yükümlülüğü yaratıyordu. Armağan vermiş, almış olmak da, verenle alan bakımından aynı sonucu doğuran bir diğer nedendi. (Ç. n.)

^[78] Bern/Verona’lı Dietrich ile ilgili Germen destanına gönderme yapılıyor. Attilâ’dan destek alan Dietrich, düşmanlarıyla savaşa giderken Hakan’ın iki oğlunu da yanında götürmüş ve onların başına bir iş gelmeyeceği yolunda kefilim diye Attilâ’ya söz vermiştir; böyle iken, engelleyemediği bazı gelişmeler sonucunda Attilâ’nın oğulları öldürülür ve Dietrich, Attilâ’ya karşı suçlu duruma düşer. İşte o gün Rüdeger, Attilâ ile Dietrich’in arasının düzelmesini sağlamıştır. (Ç. n.)

^[79] Hagen, Kriemhild’e son bir kötülük etmek için, “Hayır, hazinenin yerini söylemem” demekle yetinmiyor, “Han’lardan biri bile sağ kaldıkça söylemem” diyor, oysa Han’lardan o sırada bir teki, Gunther sağ kalmıştır; onu da, Hagen’ın bu sözü sebebine, Kriemhild öldürtecektir. (Ç. n.)

^[80] Hildebrand aslında Gunther’in öcünü almıyor; Kriemhild’in Hagen’a olan hıncı nedeniyle yol açtığı olaylar sırasında can veren (destana bakılırsa) on binlerce Hun ve Hun bağımlısı yiğidin, o arada kendi yeğeni Wolfhart’ın öcünü alıyor. (Ç. n.)